

- ۵۵ - مشوق‌های دولت اندونزی برای صنایع نساجی
- ۵۶ - رشد تولید جهانی نخ و پارچه در ربع دوم ۲۰۱۶
- ۵۸ - چشم‌انداز مثبت صادرات پوشاک وینتام
- ۵۹ - نگاه GAP به اقتصادهای نوظهور و بازارهای بکر
- ۶۰ - قرارداد ۹۰۰ میلیون پوندی باشگاه چلسی با نایک

*** تولید و تجارت پنبه**

- ۶۱ - گزارش ماهانه کمیته مشورتی جهانی پنبه (۳ اکتبر ۲۰۱۶)
- ۶۳ - کشاورزان دیگر تمایل به کاشت پنبه ندارند
- ۶۴ - راندمان پایین تولید پنبه و محصولات کشاورزی
- ۶۵ - هند، رهبر تولید پنبه در فصل زراعی ۱۷-۲۰۱۶
- ۶۶ - گام‌های دولت پاکستان برای تقویت صادرات پنبه
- ۶۷ - آذربایجان در مسیر احیای بخش پنبه

*** نانو در نساجی**

- ۶۸ - منسوجات ضد میکروب

*** تحلیل اقتصادی**

- ۷۶ - همه دلواپسی‌های اقتصاد ایران
- ۸۱ - بخش خصوصی مالیات بر ضرر می‌دهد نه مالیات بر درآمد
- ۸۲ - بازگشت به مدار توسعه
- ۸۴ - پله‌پله تا رسیدن به رشد اقتصادی مطلوب
- ۸۶ - وضعیت رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی در بازارهای صادراتی
- ۸۹ - ۷ چالش مهم پیش روی صادرات در کشور چیست؟

*** مدیریت، بازاریابی**

- ۹۰ - عادت‌های روزانه یک مدیرعامل موثر
- ۹۲ - ۷ استراتژی ضروری برای موفقیت کار تیمی
- ۹۴ - ۸ عادت بدی که با درآمد بالا هم باعث فقر شما می‌شوند

*** سرمقاله**

۲ - الزامات رشد صادرات در دنیای رقابتی امروز

*** خبرنامه**

۴

*** دیدگاه**

- ۱۰ - گفتگو با آقای سیدحسن دسترنج مدیرعامل کارخانجات دسترنج رضابافت
- ۱۵ - گفتگو با مهندس دانایی هوشیار مدیرعامل نساجی حجاب شهرکرد
- ۲۰ - پشت پرده قاچاق پوشاک به کشور / دکتر مجید افتخاری
- ۲۲ - اولویت‌های تدوین سند توسعه صنعت پوشاک / احمد کیمیایی اسدی

*** گزارش**

- ۲۳ - صادرکنندگان برتر بخش نساجی و پوشاک معرفی شدند
- ۲۹ - فرش قرمز برای تولیدکنندگان پوشاک ترکیه گسترده تر شد
- ۳۰ - تصویب سند توسعه بخش پوشاک در شورای عالی اشتغال
- ۳۴ - موانع سرمایه‌گذاری در ایران چیست؟
- ۳۶ - از قافله جهانی عقب مانده‌ایم
- ۳۹ - چرا یک‌سوم تجارت ایران در سایه قاچاق قرار دارد؟
- ۴۲ - سال ۹۵ برای اقتصاد ایران سرنوشت‌ساز است

*** گزارش ویژه**

- ۴۴ - گزارش موسسه فریزر در مورد آزادی اقتصادی در ایران

*** دنیای نساجی**

- ۴۹ - نگاهی به وضعیت فعلی صنعت نساجی در چین
- ۵۰ - ۲۸ میلیارد دلار؛ صادرات الیاف، منسوجات و پوشاک آمریکا
- ۵۱ - نساجی، حلقه اتصال شرق و غرب
- ۵۲ - تبعات خروج انگلستان از اتحادیه اروپا بر صنعت پوشاک
- ۵۳ - پوشاک، قوی‌ترین موتور رشد اقتصادی
- ۵۴ - بنگلادش بزرگ‌ترین صادرکننده پوشاک می‌شود؟

- مطالب نویسندگان لزوماً نظرنشریه
منعت نساجی و پوشاک نیست.
- نشریه در حکم و اصلاح و کوتاه کردن
مقالات رسیده و ویرایش آنها آزاد است.
- نقل با ذکر مأخذ آزاد است.
- مطالب دریافتی مسترد نمی‌شود.

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهندس جمشید بصیری

مسئول اجرایی تحریریه: مهندس علیرضا هاشمی

ویراستار مقالات فنی: مهندس محمد نیک پنجه

طراح و صفحه آرا: حمیدرضا قائمی

امور اداری: سعیده شکوری

هماهنگی و اجرا: مهندس حسین کیانی

توزیع: موسسه صمت

همکاران این شماره: مهندس نیما بصیری، مهندس احسان سلطانی، مهندس علی روشنی،

زینب بلباسی، سیدمحمد اعظمی نژاد، محمد علی نژاد، علی علمی، الهام شیخان

امور چاپ: چاپ نجم، بزرگراه فتح، زیر بل پاستوریزه، ابتدای ۴۵ متری زرد، نبش کوچه تلفنخانه، پلاک ۱۶۶ تلفن: ۶۶۷۹۷۹۱۱

آدرس دفتر مجله: تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان توپچی، پلاک ۳، کدپستی: ۱۵۵۸۸۴۴۳۱۳، تلفن: ۸۸۵۱۶۷۹۹ (خط ۱۰) - فکس: ۸۸۵۲۵۸۷۲

مدیریت هنری و نظارت برچاپ: طرح سازگور / www.tsgir.com جذب آگهی: گروه یاران

الزامات رشد صادرات در دنیای رقابتی امروز

جمشید بصیری

مراسم روز ملی صادرات امسال، پنجشنبه ۲۹ مهرماه ۹۵ با حضور رییس‌جمهور در سالن اجلاس سران برگزار شد و ۶ شرکت فعال در عرصه نساجی و پوشاک کشور نیز در جمع صادرکنندگان منتخب امسال قرار داشتند که گزارش کامل آن در صفحات پیش رو به اطلاع خوانندگان گرامی می‌رسد. ضمن عرض تبریک صمیمانه به مدیران و کارکنان واحدهای مذکور، به همین بهانه به ذکر نکاتی پیرامون موضوع صادرات و الزامات رشد صادرات کشور در جهان امروز می‌پردازیم.

در دنیای رقابتی امروز که تمامی کشورهای جهان اعم از توسعه‌یافته و درحال توسعه، متناسب با مزیت‌های نسبی خود به کار و تولید مشغولند، در اختیار گرفتن بخشی از بازار جهانی و از آن مهم‌تر حفظ این بازار، در وهله اول مستلزم تولید محصولی با کیفیت و با قیمت مناسب است. و بدون رعایت این دو شرط یعنی کیفیت مطلوب و قیمت مناسب، مطرح کردن بحث صادرات اساساً محلی از اعراب نخواهد داشت. تحقق کیفیت از طریق رعایت استانداردهای تولید شامل تکنولوژی روز، ماشین‌آلات پیشرفته و جدید، مواد اولیه مرغوب، فرآیند تولید مدرن توأم با بهره‌وری بالا، بسته‌بندی شکیل و مبتنی بر سلاقی بازار جهانی و ... حاصل می‌شود. قیمت تمام‌شده مناسب نیز به واسطه کاهش هزینه‌های تامین مواد اولیه، انرژی، زمین و نهادهای تولید، افزایش راندمان تولید، ارتقای بهره‌وری نیروی کار و سرمایه، تسهیلات ارزان قیمت، معافیت و تخفیفات بیمه‌ای و مالیاتی و مواردی از این

دست، تحقق پیدا می‌کند. بنابراین بدون تحقق رعایت موارد ذکرشده، تولید صادرات محور یعنی تولید محصولی که از نظر کیفیت و قیمت، قابل رقابت و قابل عرضه در بازارهای جهانی باشد، امکان‌پذیر نبوده و طبیعتاً صادراتی هم در کار نخواهد بود.

البته واضح و روشن است که رعایت کیفیت و داشتن قیمت مناسب، تنها پیش‌شرط‌های اولیه و سنگ‌بنای صادرات هستند و به خصوص امروزه که در عصر جهانی شدن و از بین رفتن مرزهای جغرافیایی به سر می‌بریم، حضور در بازارهای صادراتی و تداوم این حضور، از پیچیدگی‌ها و الزامات متعددی برخوردار است. با توجه به حاکم بودن قوانین سازمان تجارت جهانی (WTO) در عرصه تجارت بین‌المللی، عملاً سرنوشت کشورهای عضو این سازمان به یکدیگر گره خورده و به خصوص کشورهای در حال توسعه و نوظهور تنها به واسطه رعایت قوانین WTO است که می‌توانند محصولات خود را با تعرفه صفر گمرکی به بازارهای توسعه‌یافته‌ای نظیر ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، ژاپن و ... صادر نمایند. به عنوان مثال، در حال حاضر اصلی‌ترین صادرکنندگان پوشاک به اتحادیه اروپا، به ترتیب کشورهای چین، بنگلادش، ترکیه، هند، مراکش، تونس، کامبوج، ویتنام و پاکستان هستند که اگر چین را کنار بگذاریم، همگی جزو اقتصادهای درحال توسعه و نوظهور هستند و کشورهای ترکیه و پاکستان نیز به عنوان همسایگان و رقبای منطقه‌ای ما به حساب می‌آیند. قطعاً حضور در بازار اتحادیه اروپا برای این کشورها

جز از طریق عضویت در WTO و رعایت قوانین آن امکان‌پذیر نبوده و طبیعی است که کشور ما هم تا زمانی که به سازمان تجارت جهانی نپیوندد، حضور در بازارهای صادراتی همچون اتحادیه اروپا را باید در خواب ببیند و تا اطلاع ثانوی به بازارهای عراق و افغانستان بسنده نماید؛ هرچند با توجه به عضویت افغانستان در WTO که چند ماه قبل اتفاق افتاد و سخت‌گیری‌هایی که اخیراً عراق در مورد کالاهای صادراتی از ایران مثلاً در مورد سیمان داشته، احتمالاً در آینده نه چندان دور، بازار این دو کشور را نیز از دست خواهیم داد. مسئله مهم دیگر در کنار پیوستن به سازمان تجارت جهانی، انعقاد توافق‌نامه‌های تجارت آزاد دو و چندجانبه با سایر کشورهاست که امروزه بیش از هر زمانی رواج پیدا کرده و کشورهای درحال توسعه نظیر ویتنام، کامبوج، بنگلادش و ... در تلاش هستند که به کمک این توافق‌نامه‌ها و با تکیه بر مزیت‌های نسبی خود، از دسترسی ترجیحی به بازارهای دنیا بهره‌مند شوند. البته ایران هم با برخی از کشورها از جمله ترکیه قرارداد تجارت ترجیحی امضا کرد و مذاکراتی با پاکستان و اخیراً بنگلادش در حال انجام است، اما باید توجه داشته باشیم قراردادهای یا تعرفه‌های ترجیحی باید با بازارهای هدف و به منظور افزایش تولید و صادرات کشور منعقد شوند؛ کاری که کشورهای درحال توسعه‌ای که در بالا به آنها اشاره کردیم، با هدف افزایش صادرات منسوجات و پوشاک انجام داده‌اند و نتیجه آن، خود را در جهش چشمگیر صادرات و درآمدهای ارزی‌شان طی سنوات اخیر نشان داده است. اما

در گذشته نه چندان دور برای صادرکنندگان کشور در نظر گرفته می‌شد، باید بار دیگر در دستور کار قرار بگیرد و استرداد مالیات بر ارزش افزوده پرداختی از سوی صادرکنندگان نیز با سرعت بیشتری انجام گیرد. آنطور که وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت در مراسم روز ملی صادرات اشاره کرده ظاهراً این استرداد بین یک تا دو سال طول می‌کشد.

نکته مهم دیگر که کمتر به آن توجه می‌شود، کم‌توجهی بسیاری از تولیدکنندگان به بازارهای هدف و همچنین نیازها و سلیقه مشتریان و مصرف‌کنندگان است. این کم‌توجهی و غفلت نه تنها در مورد بازارهای صادراتی، بلکه در مورد بازارهای داخلی هم دیده می‌شود و اکثر تولیدکنندگان ما در تولیدات خود کمتر به مسائلی همچون طرح و رنگ، نوع بسته‌بندی، ابعاد محصول، و ... توجه می‌کنند و همین موضوع باعث می‌شود مشتریان خارجی، بعضاً کالاهای ایرانی را حتی با وجود داشتن کیفیت مناسب، پس بزنند.

مجموع مواردی که به آنها اشاره شد، برخی از مهم‌ترین الزامات و پیش‌نیازهایی هستند که برای رشد صادرات کشور باید تحقق پیدا کنند و قطعاً موارد متعدد دیگری را هم می‌توان به آنها اضافه کرد. با این حال، همانطور که در ابتدا اشاره شد، پیش‌شرط و پیش‌نیاز اصلی برای صحبت راجع به صادرات، داشتن تولیدات با کیفیت مطلوب و قیمت رقابتی است. بر همین اساس، گام نخست برای حرکت به سمت صادرات، افزایش کیفیت از طریق بالا بردن استانداردهای تولید و کاهش قیمت تمام‌شده از طریق رفع موانع تولید و تسهیل فضای کسب و کار برای تولیدکنندگان است. مطمئناً اگر موانع و مشکلات داخلی که بارها و بارها به آنها اشاره کرده‌ایم، از پیش پای بخش تولید و صنعت کشور برداشته شود، و متعاقباً الزامات صادرات که به بخشی از آنها اشاره کردیم تحقق پیدا کنند، حضور پررنگ‌تر در بازارهای صادراتی برای تولیدکنندگان کشور دور از دسترس نخواهد بود.

از هر چیز به واردات غیرقانونی، رانت و سوء استفاده‌های کلان از سوی عده‌ای منجر شده و به واسطه همین شرایط، عده‌ای ره صدساله را یک‌شبه طی کرده‌اند. بنابراین ارزش تک‌نرخ می‌تواند جلوی این رانت را بگیرد.

در کنار تک‌نرخ شدن، تعیین قیمت واقعی برای ارزش متناسب با تورم داخلی و خارجی و همچنین سایر متغیرهای اقتصادی حایز اهمیت است به طوری که قیمت تمام‌شده کالای ایرانی در قیاس با نمونه مشابه خارجی، قابل‌رقابت بوده و صادرات، صرفه اقتصادی داشته باشد. البته ممکن است افزایش نرخ ارز در کوتاه‌مدت باعث افزایش هزینه واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای برای تولیدکنندگان گردد، اما در بلندمدت و با کاهش واردات بی‌رویه از یک طرف و افزایش صرفه اقتصادی صادرات از طرف دیگر، بازارهای داخلی و خارجی بیشتری پیش روی تولیدکنندگان کشور گشوده خواهد شد. همچنین تک‌نرخ شدن ارز، چشم‌انداز و آینده روشن‌تر و مطمئن‌تری را برای فعالیت تولیدکنندگان و صادرکنندگان ترسیم کرده و اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی را هم برای ورود به کشور افزایش خواهد داد.

در کنار موارد فوق‌الذکر، همانطور که در ابتدای این نوشتار هم اشاره شد باید در داخل کشور شرایط برای صادرکنندگان تسهیل شود تا این گروه بتوانند محصولی با قیمت و کیفیت مناسب تولید و روانه بازارهای جهانی کنند. یکی از مواردی که در این رابطه می‌توان اشاره کرد نرخ سود تسهیلات است. در حال حاضر نرخ تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی ۱۱ درصد تعیین شده که اگرچه نسبت به نرخ ۱۸ درصدی تسهیلات ریالی پایین‌تر است اما ضمانت اجرایی آن و همچنین تغییرات احتمالی نرخ ارز در زمان سررسید تسهیلات نیز باید مدنظر قرار بگیرد تا تولیدکنندگان مشابه زمانی که نرخ دلار و یورو سه برابر شد، گرفتار بدهی‌ها و معوقات سنگین نشوند و با اطمینان خاطر به فعالیت خود بپردازند. همچنین موضوع احیای مشوق‌های صادراتی که

متأسفانه قرارداد ترجیحی ما با ترکیه عملاً به جهش چشمگیر صادرات پوشاک این کشور به ایران منجر شده به طوری که طبق گزارش اخیر روزنامه حریت ترکیه، صادرات پوشاک آماده این کشور به ایران از ۷۱ میلیون دلار در سال ۲۰۱۴ به ۱۲۱ میلیون دلار در سال ۲۰۱۵ و ۲۳۷ میلیون دلار در ۸ ماه اول ۲۰۱۶ رسیده و پیش‌بینی شده این رقم تا پایان سال جاری میلادی از ۳۰۰ میلیون دلار عبور کند. طبیعتاً با این روند، صادرات که بماند، بازار داخلی خودمان را هم به دیگر کشورهای دنیا واگذار خواهیم کرد. علاوه بر عضویت در سازمان تجارت جهانی یا پیمان‌های تجاری چندجانبه، مسئله مهم دیگر داشتن روابط و تعاملات سیاسی و اقتصادی مناسب با دنیا در چارچوب منافع ملی است تا به قول معروف، حرفمان در دنیا خریدار داشته باشد و طرف‌های خارجی نیز به ما اعتماد کنند. متأسفانه با وجود توافق هسته‌ای و متعاقباً رفت و آمدهای متعدد هیئت‌های خارجی به کشور و نشست‌های متعددی که برگزار شده، هنوز هم تعاملات و روابط سیاسی ما با دنیا به شرایط قبل از تحریم‌ها باز نگشته و به خصوص در حوزه مبادلات پولی و بانکی که یک الزام بی‌چون‌وچرا برای واردات کالاهای واسطه‌ای تولید و همچنین صادرات به کشورهای دیگر محسوب می‌شود، آنطور که انتظار می‌رفت گشایشی حاصل نشده است. قطعاً تا زمانی که تولیدکنندگان ما برای باز کردن یک ال سی ساده مشکل داشته باشند و شرایط برای تعاملات بانکی با بانک‌های معتبر جهان فراهم نگردد، صحبت از صادرات بی‌معنا خواهد بود.

مسئله مهم دیگر که باید به آن اشاره کرد، ثبات نرخ ارز و واقعی شدن آن متناسب با شرایط اقتصادی کشور است. نزدیک به دو سال است که وعده تک‌نرخ شدن ارز از سوی مقامات بانک مرکزی مطرح شده و هر بار این وعده به شش ماه آینده حواله داده می‌شود اما در عمل اتفاق خاصی نمی‌افتد. تردیدی نیست که وجود ارز دو یا چند نرخ در بازار و اقتصاد کشور، بیش

صنعت نساجی یزد در حال از بین رفتن است

یک تولیدکننده پارچه اظهار کرد: تعداد بالایی از نساجی‌ها در شهر یزد هستند که اکثر آنها مخصوصاً واحدهای کوچک تولیدی در حال از بین رفتن هستند. مصطفی تباخ‌پور مدیرعامل شرکت نساجی اردکان در گفتگو با کار ایرانی عنوان کرد: نساجی اردکان یکی از بزرگ‌ترین و مشهورترین نساجی‌های ایران در حال حاضر با مشکل نقدینگی دست و پنجه نرم می‌کند اما نسبت به سایر نساجی‌های استان یزد که وضعیت بسیار وخیمی دارند در شرایط بهتری به سر می‌برد.

این تولیدکننده با اشاره به مشکلات بزرگ صنعت نساجی در ایران تصریح کرد: صنعت نساجی در ایران دچار رکود است و این مسئله از مشکلات فراوانی سرچشمه می‌گیرد که از آن جمله می‌توان به کمبود نقدینگی، قاچاق، سودهای بانکی، مالیات و بیمه اشاره کرد که در بین تمام این مشکلات بزرگ‌ترین آنها سودهای بانکی است. وی افزود: همانطور که اشاره شد بزرگ‌ترین و مهم‌ترین معضل تولیدکنندگان در صنعت نساجی سودهای بانکی است که این مسئله با توجه به قدیمی بودن صنعت نساجی در ایران باید مورد توجه و لطف بیشتری از طرف مسئولین قرار بگیرد و نساگان دغدغه این معضل بزرگ را نداشته باشند. تباخ‌پور با اشاره به تاکید مسئولان بر روی الگوی‌های لباس ایرانی ادامه داد: وقتی ما برای دوخت لباس ایرانی پارچه ایرانی نداریم چگونه می‌توانیم از تولید ملی و مد ایرانی دم بزنیم و شعار بدهیم.

مدیر مجموعه نساجی اردکان گفت: یکی از دلایل نبود پارچه مناسب ایرانی عدم حمایت از نساگان ایرانی است به طوری که اکثر نساجی‌های یزد که قطب نساجی ایران است در حال ورشکستگی هستند. مجموعه‌هایی از جمله پشم تاب، طره، نخ‌ریس و... وی افزود: این مجموعه‌های نساجی امکانات لازم و ماشین‌هایی با آخرین تکنولوژی در صنعت نساجی را دارند اما مسئله مهم این است که کمبود نقدینگی اجازه نمی‌دهد که این تولیدی‌ها با ظرفیت کامل به تولید پارچه بپردازند و از تمام خطوط تولیدشان استفاده کنند و این مسئله باعث می‌شود که ماشین‌های نساجی که هزینه بسیار بالایی هم دارد بدون کاربرد گوشه کارخانه‌های نساجی بیفتد.

تباخ‌پور اذعان کرد: یک تولیدکننده پارچه به‌اندازه کافی در زمینه قاچاق پارچه دغدغه و مشکل دارد و لازم است مسئولان حداقل از جهات دیگر او را تحت فشار قرار ندهند. وی افزود: برای حل مشکل نساجی در ایران از دست مسئولین کار خاصی برنیامد، به همین خاطر بخش خصوصی وارد کار شد که واحدهای تولید بخش خصوصی هم به خاطر قوانین نامناسب و عدم مبارزه با قاچاق یکی پس از دیگری در حال از بین رفتن هستند. این مدیرعامل اظهار کرد: کارخانه نساجی اردکان ۶۰۰ نفر نیرو دارد که اگر این واحد تولیدی هم از پا در بیاید این ۶۰۰ نفر از کار بیکار شده و به جامعه بیکاران اضافه خواهند شد.

فعالیت برندهای خارجی پوشاک منوط به تولید در داخل شد

رییس اتحادیه پوشاک ادامه فعالیت برندهای پوشاک خارجی را منوط بر تولید ۲۰ درصدی در داخل ایران اعلام کرد. ابوالقاسم شیرازی در گفتگو با خبرگزاری صدا و سیما، با اشاره به ابلاغ دستورالعمل جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت برای برندهای پوشاک افزود: دریافت نمایندگی رسمی از کشور اصلی و حذف کشورهای واسطه، تولید ۲۰ درصد از کالاهای تحت برند که وارد کشور می‌شود و صادرات ۵۰ درصد از کل حجم پوشاک برندی که در داخل ایران تولید شده از شروط ادامه فعالیت برندهای موجود در کشور است. وی با اشاره به شناسایی ۴۰۰ برند فعال در ایران تصریح کرد: برندهایی که اطلاعات خود را تاکنون در سایت مرکز امور اصناف ثبت نکرده‌اند ۱۰ روز برای انجام این فعالیت فرصت دارند، در غیر اینصورت پلمپ می‌شوند.

شیرازی با اشاره به اینکه مشابه جزئیات تعیین شده در دستورالعمل جدید برای پوشاک در دیگر کشورهای عملیاتی شده است، گفت: برندهایی که در سایت امور اصناف ثبت نام و کد رهگیری دریافت کرده‌اند باید در فرصت ۳ ماهه با انجام شروط تعیین شده مجوز فعالیت تحت عنوان برند را دریافت کنند. رییس اتحادیه پوشاک افزود: واحدهای عرضه‌کننده پوشاک برند و دارای مجوز کسب که پس از پایان فرصت ۳ ماهه مجوز ارائه برند را دریافت نکنند باید تابلو آن برند را جمع‌آوری کنند و به صورت معمولی به فعالیت خود ادامه دهند؛ در غیر این صورت پلمپ خواهند شد. شیرازی با اشاره به کاهش ۶۰ درصدی واردات رسمی و غیررسمی پوشاک در چند ماه اخیر ادامه داد: هم‌اکنون بازار پوشاک ایرانی با حمایت‌های انجام‌شده رونق گرفته است.

آمار واردات و صادرات کل کشور طی ۶ ماه نخست سال ۹۵

دلار بوده که در مقایسه با واردات سایر محصولات نساجی در رتبه نخست قرار گرفته است. پس از آن، واردات الیاف به ارزش ۱۹۳,۳ میلیون دلار در رتبه بعدی قرار دارد. واردات پارچه و الیاف نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب رشد ۶۳ درصدی و افت ۷ درصدی داشته است. واردات نخ به ارزش ۱۴۹,۶ میلیون دلار پس از پارچه و الیاف بیشترین واردات را در میان محصولات نساجی داشته است و مقدار آن نسبت به شش ماهه نخست سال ۹۴ رشد ۱۸ درصدی داشته است.

براساس اعلام دفتر مطالعات آماری و راهبردی انجمن صنایع نساجی مطابق با آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران، طی شش ماه نخست سال ۱۳۹۵، کل صادرات صنایع نساجی کشور با احتساب رنگ، ماشین آلات و فرش دستباف بالغ بر ۴۴۶ میلیون و ۷۲۵ هزار دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد ۱۲ درصدی داشته است. صادرات محصولات صنایع نساجی بدون احتساب رنگ، ماشین آلات و فرش دستباف طی شش ماه نخست سال جاری برابر با ۳۰۱,۰۹ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۴ رشد ۹ درصدی داشته است. انواع کفپوش با صادرات ۱۳۰,۴ میلیون دلاری با رشد ۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته، صدرنشین صادرات محصولات نساجی بوده است.

براساس این گزارش عمده ترین اقلام صادراتی پس از کفپوش های نساجی طی این مدت از نظر ارزش به ترتیب عبارتند از: انواع نخ به ارزش ۳۸,۳ میلیون دلار، انواع الیاف به ارزش ۳۰,۸ میلیون دلار، انواع پارچه به ارزش ۲۰,۶ میلیون دلار و انواع پوشاک به ارزش ۱۸,۳ میلیون دلار.

براساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران طی شش ماه نخست سال ۱۳۹۵ کل واردات نساجی کشور با احتساب ماشین آلات و رنگ با رشد ۱۳ درصدی برابر با ۹۲۳,۹ میلیون دلار بوده است. واردات صنایع نساجی کشور بدون احتساب رنگ و ماشین آلات، در این مدت رقم ۷۵۰,۰۵ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۶ درصد رشد داشته است. در شش ماه نخست سال جاری، واردات انواع پارچه بالغ بر ۲۳۱,۷ میلیون

تولید پنبه زیر تیغ قاچاق پوشاک

کاهش در این زمینه نداشتیم و تولید تقریباً برابر با سال گذشته و حتی مقدار ناچیزی بیشتر است. وی در پاسخ به پرسش دیگری مبنی بر اینکه آیا امسال میزان واردات کاهش خواهد یافت گفت: واردات بستگی به نیاز صنعت دارد و صنعت خیلی بیشتر از آن چیزی که تولید می شود، می تواند نیاز داشته باشد ضمن اینکه سال گذشته ۵۰ هزار تن الیاف وارد کشور شد چرا که واردات به صورت وش انجام نمی شود و ما الیاف وارد می کنیم. به گفته هزرجیبی در شش ماهه امسال ۲۰ هزار تن الیاف وارد کشور شده است.

پاسخ به این پرسش که آیا اقداماتی که دولت در زمینه مبارزه با قاچاق کالا آغاز کرده است، تاثیری در این زمینه داشته یا خیر، گفت: ما اطلاعات کاملی در این زمینه نداریم و وزارت صنعت، معدن و تجارت باید توضیحات کاملی در این زمینه ارائه کند.

مجری طرح پنبه کشور میزان تولید وش پنبه در سال گذشته را ۱۵۰ هزار تن عنوان و اضافه کرد: پیش بینی می شود این عدد به حدود ۱۶۰ هزار تن افزایش پیدا کند. هزرجیبی تصریح کرد: نکته مهم در این میان آن است که تولید پنبه هر سال با کاهش همراه بود اما امسال

مجری طرح پنبه کشور با بیان اینکه پیش بینی می شود امسال حدود ۱۶۰ هزار تن وش پنبه در کشور تولید شود گفت: قاچاق پوشاک باعث لطمه دیدن تولید پنبه می شود. ابراهیم هزرجیبی در گفتگو با مهر درباره قاچاق پوشاک به کشور و تاثیر آن بر تولید پنبه اظهار داشت: به ادعای صنایع نساجی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، قاچاق پوشاک به این صنعت که صنعتی اشتغال زاست ضربه وارد می کند بنابراین زمانی که صنعت نساجی ضعیف و کم کار شود در نهایت به چرخه اول تولید یعنی پنبه لطمه وارد خواهد شد. وی در

کالاهای قاچاق چگونه وارد کشور می‌شوند؟

وی اضافه کرد: بعضا دیده شده که قیمت برخی از اجناس ترکیه‌ای مخصوصا پوشاک و محصولات چرمی در بازار تهران کمتر از قیمت آن در کشور سازنده است که بعضی افراد از آن به عنوان دامپینگ شرکت‌های ترکیه‌ای نام می‌برند، در حالی که در دامپینگ، شرکت سازنده کالا اقدام به فروش کالا در خارج از کشور با قیمت پایین‌تر از داخل کشور می‌کند، در حالی که در اینجا قاچاقچی‌ها هستند که به علت بهره‌مندی از منابع هنگفت حاصل از قاچاق سوخت، می‌توانند به راحتی با دستکاری قیمت کالای وارداتی به کاهش قیمت کالاهای مصرفی که وارد کرده‌اند دست بزنند، نه تولیدکننده ترکیه‌ای!

عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران یادآور شد: یکی از عللی که در سال‌های اخیر شاهد تعطیلی کارخانجات پوشاک و چرم در داخل کشور هستیم، دستکاری قیمت کالای وارداتی با استفاده از منافع ناشی از قاچاق سوخت است. او با اشاره به اینکه قاچاق سوخت مختص گازوئیل نیست، عنوان کرد: قاچاق در خیلی از فرآورده‌های نفتی دیگر نیز اتفاق می‌افتد که دسترسی به این حجم از سوخت و جابجا کردن این حجم عظیم منابع مالی حاصله، از توان خرده‌قاچاقچیان خارج است و نشان از این دارد که با باند‌های حرفه‌ای در قاچاق مواجه هستیم.

شمس اردکانی خاطرنشان کرد: به عنوان مثال در جزیره قشم خط لوله‌ای به طول سه کیلومتر کشف شد که از طریق آن قاچاق سوخت انجام می‌شد و این خط لوله در سال ۸۹ کار گذاشته شده بود. در نتیجه مبارزه با قاچاق نیاز به یک اقدام اساسی و همه‌جانبه دارد. او با بیان اینکه اقدام اساسی دیگر برای مقابله با قاچاق، اصلاح نظام قیمت‌گذاری سوخت است، گفت: امید است که با اصلاح نظام قیمت‌گذاری در سوخت بتوانیم از هدر رفت منابع ملی و از بین رفتن صنایع داخلی جلوگیری کنیم. به گفته وی با قطع جریان مالی قاچاق سوخت، جلوی بخش عظیمی از قاچاق گرفته خواهد شد.

وی افزود: طبق گزارش شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران روزانه حدود ۱۵ میلیون لیتر گازوئیل به خارج از کشور قاچاق می‌شود که با یک محاسبه ساده به درآمد هنگفت قاچاق سوخت پی خواهیم برد، یکی از راه‌های وارد کردن این حجم عظیم پول بدست از آمده از قاچاق به اقتصاد کشور، مبادله کالا به کالای سوخت با کالاهای دیگر است. شمس اردکانی با بیان اینکه در ازای قاچاق سوخت به کشور مقصد، کالا دریافت می‌شود، خاطرنشان کرد: این کالا از مبادی قانونی و غیرقانونی وارد کشور می‌شود و با فروش آن کالاها در داخل، درآمد قاچاق سوخت حاصل می‌شود.

علی شمس اردکانی عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع معادن تهران، با بیان اینکه مسئله مهم، منابع مالی قاچاق و چگونگی تامین این منابع است که باید با آن مقابله شود، اظهار داشت: سهم عمده منابع مالی قاچاق کالا از درآمدهای حاصل از قاچاق سوخت به خارج از کشور تامین می‌شود؛ در نظر بگیرید که قیمت گازوئیل با در نظر گرفتن تمامی هزینه‌ها، در لب مرز ۶۰۰ تومان باشد و در حالی که در آن طرف مرز در ترکیه قیمت آن حداقل ۲۰۰۰ تومان است، این شکاف قیمتی باعث ایجاد یک منبع درآمدی عظیمی برای قاچاقچی‌هاست.

صنعت نساجی را دریابید

و تجارت استان زنجان با اشاره به سایر موارد صنعت نساجی کشور خاطر نشان کرد: نیاز کشور به کت و شلوار ۲,۵ میلیون دست است که فقط یک پنجم آن می‌توان تولید داخلی آن را به وجود آورد و نیز در کشور تولید در زمینه نخ پنبه و به خصوص نخ فاستونی ظریف به شدت مورد نیاز است. همچنین لوازم جانبی تولید پوشاک مانند دکمه، چسب، زیپ در داخل تولید نمی‌شود و یا میزان تولید آن‌ها بسیار ناچیز است و اگر در این بخش‌ها سرمایه‌گذاری شود می‌توان جلوی واردات را گرفت و علاوه بر آن اشتغال داخلی ایجاد کرد.

وی یادآور شد: استان زنجان نیز به عنوان قطب صنایع نساجی در کشور مطرح است و در زمینه تکنولوژی مورد استفاده، پس از استان اصفهان رتبه دوم را دارد. گروه نساجی و پوشاک در استان حدود ۸۰ واحد فعال با اشتغال‌زایی بیش از پنج هزار نفر را شامل می‌شود و در صورت ایجاد زنجیره تکمیلی در زنجان، می‌توان اقتصاد استان را رونق بخشید.

باعث شده اکثر کشورهای در راه توسعه که اکثراً فاقد منابع معدنی و نفت و گاز نیز هستند، جهت ارتقا و رونق اقتصاد خود به سرمایه‌گذاری در این صنعت روی می‌آورند.

کلانتری تصریح کرد: بر اساس گزارش دفتر مطالعات آماری و راهبردی انجمن صنایع نساجی نیاز کشور در حال حاضر در حدود ۹ میلیارد دلار به انواع محصولات نساجی است که در بهترین شرایط حداکثر توان تولید داخل ۶,۵ میلیارد دلار است و در زمینه پوشاک، نخ و پارچه نیاز هر فرد در کشورهای جهان سوم و در حال توسعه به طور متوسط ۲۰ متر طول در سال ارزیابی می‌شود. وی افزود: با این مقیاس نیاز کشور با توجه به ۸۰ میلیون نفر جمعیت کشور در حدود یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون متر خواهد بود که در بهترین شرایط ۵۰ درصد امکان تولید در کشور وجود دارد و با تبدیل واحد طول به وزن در حدود ۸۵۰ هزار تن برآورد می‌شود.

معاون صنایع و امور صنعتی سازمان صنعت، معدن

معاون صنایع و امور صنعتی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: کشور ترکیه درآمد چند ده میلیاردی از پوشاک، منسوجات و محصولات چرم دارد که بی‌شک این صنعت سهم عمده‌ای در قرار گرفتن این کشور در بین ۲۰ اقتصاد بزرگ دنیا دارد. علی کلانتری در گفتگو با ایسنا اظهار کرد: صنعت نساجی از قدیمی‌ترین صنایع موجود در جهان است و قدمت بسیار طولانی دارد و تأثیری که در پیشرفت صنعت و اقتصاد دنیا گذاشته و خواهد گذاشت اهمیت این صنعت را بیان می‌کند، به گونه‌ای که این صنعت به‌عنوان یک صنعت پایه شناخته می‌شود.

این مسئول ادامه داد: سرمایه‌گذاری در صنعت نساجی دارای مزایای بسیاری است و این صنعت ارزش افزوده به نسبت بالایی تولید می‌کند و نسبت به سرمایه‌گذاری که در آن می‌شود اشتغال نسبتاً بالایی را ایجاد می‌کند و در صورت تمرکز بر صادرات، ارزآوری مطلوبی دارد. همین مزایا

رونمایی از نرخ بیکاری بهار ۹۵

میان استان‌های کشور، چهارمحال و بختیاری با نرخ بیکاری ۱۷,۸ درصد، بالاترین نرخ بیکاری را تجربه کرده است. همچنین اهالی کهگیلویه و بویراحمد با تجربه نرخ بیکاری ۱۶,۴ درصد و اهالی اصفهان با تجربه بیکاری ۱۵,۷ درصد از دیگر استان‌هایی هستند که بالاترین نرخ‌های بیکاری را در کشور تجربه می‌کنند.

در مقابل، استان‌های آذربایجان شرقی با نرخ بیکاری ۶,۳ درصد، استان مرکزی با نرخ بیکاری ۷,۵ و زنجان با نرخ بیکاری ۸,۴ دارای کمترین نرخ بیکاری در سطح کشور هستند. بیکاری تهران نیز معادل ۱۳,۵ درصد است که با توجه به تجربه بیکاری ۷,۴ درصدی در بهار سال گذشته، نرخ بیکاری در استان تهران ۶,۱ واحد درصد افزایش یافته است.

بودند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفتند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۱,۵ درصد و نسبت به زمستان سال ۱۳۹۴ ۱,۸ درصد افزایش یافته است. نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله حاکی از آن است که ۲۴,۵ درصد از فعالان این گروه سنی در بهار سال ۱۳۹۵ بیکار بودند. بر اساس اطلاعات منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران در بهار سال ۱۳۹۵ نرخ بیکاری در حالی به ۱۲,۲ درصد رسیده که نرخ بیکاری مردان ۱۰,۳ درصد و نرخ بیکاری زنان ۲۰,۴ درصد بوده است. همچنین نرخ بیکاری نقاط شهری معادل ۱۳,۷ درصد و نرخ بیکاری نقاط روستایی ۸,۳ درصد بوده است.

اطلاعات مرکز آمار ایران حاکی از آن است که در

بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران نرخ بیکاری بهار به ۱۲,۲ درصد رسید که حاکی از افزایش ۱,۴ درصدی نسبت به بهار سال گذشته است. روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص نسبت به بهار سال ۱۳۹۴، ۱,۴ درصد و نسبت به زمستان سال ۱۳۹۴، ۰,۴ درصد افزایش یافته است. تعداد شاغلین کشور در بهار ۱۳۹۵ برابر با ۲۲ میلیون و ۶۰۴ هزار و ۷۱۸ نفر بوده است که نسبت به بهار سال ۱۳۹۴ این میزان در حدود ۷۴۲ هزار و ۸۸۲ نفر افزایش یافته است.

در همین فاصله نسبت اشتغال (نسبت تعداد شاغلین به جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر) با ۰,۸ واحد درصد افزایش از ۳۳,۹ درصد به ۳۴,۷ درصد رسیده است. در بهار سال جاری ۳۹,۵ درصد از جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر از نظر اقتصادی فعال

توجه به استعداد های کوچک منجر به رشد در صنعت پوشاک می شود

خارجی پر شده است را با تولید کالای داخلی بگیریم می توانیم رقمی حدود یک میلیون شغل در این صنعت به وجود آوریم. وی ادامه داد: در حالی که در ایران نرخ مشارکت زنان در مشاغل بسیار پایین است اگر بتوانیم در صنعت پوشاک اشتغال زایی کنیم، می توانیم هم مشارکت زنان را بالا ببریم و هم شغل ایجاد کنیم و رشد اقتصادی را افزایش دهیم.

مدیر اجرایی طرح تکاپو با تأکید بر اینکه بسیاری از کشورها با تکیه بر صنعت پوشاک توانستند مشکل درآمد خود را حل کنند بیان کرد: این صنعت اکنون با همت بخش خصوصی سر پاست و برای توسعه آن وزارتخانه ها و نهادهای مختلف باید توجه بسیاری به این حوزه داشته باشند که امیدواریم با همکاری همه، این صنعت به جایگاه اصلی خودش که ابزار مهمی برای توسعه اقتصادی است برسد.

رزوان کارشناس صنعت پوشاک در سازمان ملل متحد نیز در سخنانی درباره علت حضور خود در این کارگاه آموزشی صنعت پوشاک گفت: علت حضور ما در ایران پروژه های به اسم تکاپو است. همانطور که هدف این طرح اشتغال زایی است، توجه به صنعت پوشاک می تواند در این حوزه کمک زیادی کند. وی با معرفی ۸ کشور که تولیدکننده های اصلی پوشاک هستند افزود: چین با ۲۱۴ هزار میلیارد دلار صادرات اولین صادرکننده در این صنعت است و بعد از آن بنگلادش، ویتنام، هند، ترکیه، اندونزی، سریلانکا و ماکائو به ترتیب رتبه ۲ تا ۸ را به خود اختصاص داده اند که ایران با توجه به تولیدات خود، وضعیتی شبیه به ترکیه دارد و ترکیه می تواند رقابت کننده اصلی در برابر ایران باشد. رزوان با بیان اینکه صنعت پوشاک بزرگترین صنعت در جهان به شمار می آید بیان کرد: هدف ما از حضور در ایران آن است که بتوانیم با انجام برنامه ها و آموزش های مختلف این کشور را جزو تولیدکننده های اصلی جهان بیاوریم.

کارگاه آموزشی «تکنولوژی نوین در صنعت پوشاک» روز شنبه ۱۷ مهر ۹۵ در محل دائمی نمایشگاه های تخصصی شهرداری تهران برگزار شد. به گزارش ایسنا، سومات ها کوپیان در این مراسم گفت: همه ما می دانیم در این صنعت بیشترین توجه به سلیقه مشتری است، اما در این باره محدودیت ها و مشکلاتی داریم که باید جایی حل شود. وی استفاده از استعداد های کوچک را راهی برای پیشرفت صنایع پوشاک معرفی کرد و با بیان اینکه در چند سال اخیر توجه سیاست گذاران کلان کشور به سمت سرمایه گذاری های بزرگ است افزود: توجه به سرمایه گذاران بزرگ باعث می شود که احساس خلاقیت از جوانان ما گرفته شود. ما می توانیم با توجه به استعداد های کوچک و حمایت از آنها به صنعت تولید پوشاک کمک کنیم. او با تأکید بر اینکه باید از فرصت پیش آمده بهترین استفاده را ببریم اظهار کرد: در حال حاضر با توجه به اینکه افراد بزرگ مانند وزیران برای این صنعت وقت می گذارند، نشان دهنده اهمیت صنعت پوشاک است و انجمن صنایع پوشاک و انجمن طراحان لباس ایران به منظور رشد در این صنعت همراه تولیدکنندگان خواهند بود.

در ادامه این کارگاه آموزشی، رضا تازیکی مدیر اجرایی طرح نوین تکاپو نیز با بیان اینکه این طرح منجر به توسعه و اشتغال زایی می شود گفت: طرح تکاپو یکی از طرح های اشتغال زایی است و ما در این طرح به صناعی که پتانسیل افزایش اشتغال را دارند توجه می کنیم که صنعت پوشاک یکی از این صنایع است. وی در ادامه افزود: طبق آمار بانک مرکزی سرانه پوشاک در ایران ۱۸۰ تا ۲۰۵ هزار دلار است و با توجه به این موضوع، ارزش بازارهای پوشاک رقمی حدود ۱۴ تا ۱۶ میلیارد دلار است که حدود ۵۰ تا ۶۰ و گاهی تا ۸۰ درصد این بازارها از پوشاک های خارجی که عمدتاً قاچاق هستند پر می شوند. او با بیان اینکه بازار پوشاک حدود ۹ میلیارد دلار جای خالی دارد که با کالاهای خارجی و قاچاق پر می شود، افزود: در حال حاضر حدود ۵۳۰ هزار نفر در این صنعت مشغول به کار هستند که اگر بتوانیم فضایی که با کالاهای

شرط افزایش سهم تولیدکنندگان پوشاک از بازار پررونق ۶ ماهه دوم

شش ماه دوم سال، موعد افزایش خرید پوشاک است. تغییر فصل به پاییز و شروع فصل مدارس، و در ادامه نزدیک شدن به عید نوروز دلیل رونق بازار پوشاک است. تولیدکنندگان پوشاک داخلی چه سهمی از بازار پررونق شش ماه دوم سال دارند؟ سعید حسین‌زاده عضو هیئت مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران معتقد است اجرای دستورالعمل ساماندهی برندها و مقابله با قاچاق پوشاک، توزیع‌کنندگان داخلی را به سمت تولیدکنندگان داخلی سوق می‌دهد و فرصت استفاده از بازار پررونق ماه‌های آتی را برای صنعت پوشاک کشور فراهم می‌کند.

حسین‌زاده در گفتگو با سایت خبری اتاق تهران گفت: جلسه فعالان صنعت نساجی به طور مستمر در وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد ساماندهی پوشاک و برندهای خارجی فعال در بازارهای ایران و رفع موانع تولید در صنعت نساجی برگزار می‌شود اما نکته مهم خروجی جلسات مشترک بخش خصوصی با نمایندگان دولت است. در ارزیابی این جلسات باید دید که چقدر دستورالعمل‌های جلسات مشترک به مرحله اجرایی شدن رسیده است و مصوبات جلسات تا چه اندازه به دستورالعمل تبدیل شده و به دستگاه‌های متولی صنعت نساجی و پوشاک ابلاغ شده است.

حسین‌زاده با اشاره به اینکه جلسات برگزار می‌شود اما فرایند تبدیل مصوبات به دستورالعمل و ابلاغ آن به کندی پیش می‌رود گفت: در شرایط فعلی به سرعت عمل بیشتری از سوی دولت برای استفاده از فرصت‌های پس‌برجام نیاز داریم. با توجه به لغو تحریم‌ها و کاهش رکود اقتصادی تولیدکنندگان تمایل به آگاهی از برنامه‌های دولت برای مقابله با قاچاق، اعطای تسهیلات به واحدهای صنعت نساجی و رفع موانع تولید پوشاک دارند.

فرصت خوب شش ماه دوم سال باید یک سال منتظر بمانند.

عضو هیئت مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران گفت: دستورالعملی برای ساماندهی حضور برندهای خارجی در بازار پوشاک ایران تدوین شده است. در حال حاضر این برندها به شکل قاچاق‌گونه در کشور شعبه می‌زنند و باید جلوی فعالیت‌های غیرقانونی این برندها گرفته شود. اعلام اخبار مربوط به این دستورالعمل باعث شده است توزیع‌کنندگان برای خرید پوشاک بیشتر به تولیدکنندگان داخلی مراجعه کنند. در حال حاضر ۲۰ تا ۲۵ درصد از بازار پوشاک در اختیار تولیدکنندگان است و با اجرای درست و سریع دستورالعمل‌ها امکان دو برابر شدن سهم تولیدکنندگان پوشاک داخلی از بازار پوشاک کشورمان وجود دارد. اگر در شش ماه دوم سال بتوانیم به حضور تولیدکنندگان داخلی رونق دهیم امکان افزایش ۲۰ تا ۲۵ درصدی سهم تولیدکنندگان پوشاک داخلی وجود دارد و این موفقیت، منوط به سرعت عمل بیشتر دولت است.

تولیدکنندگان می‌خواهند بدانند دولت با چه روش‌هایی قصد مقابله با قاچاق پوشاک را دارد؟ چگونه به واحدهای تولیدکننده صنعت نساجی تسهیلات می‌پردازد و چطور می‌خواهد موانع تولید پوشاک را بر طرف کند؟ حرکت لاک‌پشتی دولت با توجه به حضور قدرتمند رقبایی مثل ترکیه در بازار پوشاک ایران به فرصت‌سوزی منجر می‌شود و این نگرانی از جانب تشکل ما وجود دارد که تولیدکنندگان پوشاک کشورمان را از دست بدهیم.

حسین‌زاده با اشاره به اینکه واحدهای تولید پوشاک با کمترین میزان ظرفیت کار می‌کنند گفت: تولیدکنندگان منتظر هستند تا کمک‌های دولت پس از آغاز دوره پس‌برجام خون در رگ‌های صنعت را به حرکت در بیاورد. صنعت نساجی کشور در شش ماه دوم سال به توجه بیشتری نیاز دارد. در شش ماه باقی مانده از سال به دلیل نزدیک شدن به عید نوروز بازار خوبی برای فروش پوشاک فراهم است و اگر دولت توجه ویژه‌ای به مطالبات تولیدکنندگان پوشاک کشور نداشته باشد، این بازار توسط رقبا تسخیر می‌شود و تولیدکنندگان برای استفاده از

انتظار غیر واقعی از تولید کنندگان نداشته باشیم

گفتگوی ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» با آقای سیدحسن دسترنج مدیر عامل کارخانجات دسترنج رضابافت به بهانه آغاز احداث واحد تولید پلی اتیلن ترفتالات در شهرستان آبیگ

اگر خواست خدا باشد می‌توانیم با طی کردن مراحل کار، تولید را آغاز کنیم. این پروژه در واقع یک واحد تولید پلی اتیلن ترفتالات با ظرفیت ۴۰۰ هزار تن در سال است که با راه اندازی آن، دغدغه ما و سایر همکارانمان در زمینه تامین مواد اولیه پتروشیمی مرتفع خواهد شد. البته قطعا سایر شرکت‌های پتروشیمی نیز تمهیدات لازم را در نظر می‌گیرند و در بازار حضور خواهند داشت.

حجم سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شده برای این پروژه چقدر است؟ و این واحد چه زمانی به بهره‌برداری خواهد رسید؟

حجم سرمایه‌گذاری این پروژه حدود ۵۰ میلیون یورو ارزی و نزدیک به ۵۰ میلیارد تومان ریالی است. و اگر کارها طبق روال پیش برود، این طرح ۳۶ ماهه به بهره‌برداری خواهد رسید.

آیا این طرح از نظر مکان‌یابی، پارامترها و استانداردهای لازم را دارد؟ بله. محل راه اندازی این واحد در ۱۰۰۰

خود، مواد اولیه را از خارج تهیه کنیم چراکه پتروشیمی‌های داخلی نتوانسته‌اند متناسب با ظرفیت اسمی خود تولید داشته باشند. علاوه بر کمبود مواد اولیه در بازار، مسائلی همچون حمل و نقل، تکنولوژی روز و کیفیت که جمگی تاثیر زیادی در فروش محصول در بازار دارند، همواره به عنوان یک دغدغه برای ما مطرح بوده‌اند.

بر همین اساس و به منظور رفع دغدغه‌های ذکر شده، طی چندین جلسه با طرف‌های آلمانی گفتگو و مشورت داشتیم و چندین واحد را هم بازدید کردیم و آنها به ما پیشنهاد کردند که اگر واحد تولید پلی اتیلن ترفتالات در منطقه قزوین ایجاد شود، هم می‌تواند واحدهای نساجی منطقه با ظرفیت ۱۰۰۰ تن در روز را تغذیه کند و هم واحدهای تولید آب معدنی یا شوینده برای تولید بطری یا فیلم می‌توانند از محصول این واحد برخوردار شوند.

شخص معاون اول ریاست‌جمهوری و همچنین وزیر صنعت، معدن و تجارت در بازدیدی که از کارخانجات رضابافت داشتند، ما را برای انجام این کار ترغیب کردند و نهایتاً تصمیم به آغاز احداث این پروژه گرفتیم و

به عنوان اولین سوال در مورد طرح تولید پلی اتیلن ترفتالات در کارخانجات دسترنج رضابافت که به تازگی کنگ آن توسط مهندس نعمت‌زاده وزیر صنعت معدن و تجارت به زمین زده شد، توضیح بفرمایید.

در دنیا به ندرت کارخانه‌ای وجود دارد که چیپس پلی استر را از جای دیگر بگیرد و آن را تبدیل به نخ POY کند. بلکه در مورد کارخانه‌هایی که به دنبال ظرفیت بالاتری هستند، از تولید چیپس تا محصول نهایی مستقیماً در داخل کارخانه انجام می‌گیرد. یعنی مواد اولیه برای تولید پلی اتیلن ترفتالات شامل PTA و MEG که هر دو در فرآیند تولید ضروری هستند، باید در داخل کارخانه تولید شوند تا خواصی مانند یکنواختی، رنگ‌پذیری و کیفیت به بهترین نحو در محصول ایجاد گردد. از طرفی، مدتی است واحدهای نساجی کاملاً با کمبود مواد اولیه پتروشیمی روبه‌رو هستند و ما در کارخانجات دسترنج رضابافت همچون سایر همکارانمان، با مشکل تامین مواد اولیه مواجه‌ایم؛ به نحوی که عملاً ناچاریم برای تحقق طرح‌های توسعه‌ای

متری راه آهن قرار دارد و ایستگاه ذخیره نیز در مجاورت این واحد وجود دارد.

آیا در این طرح سرمایه‌گذاری خارجی هم صورت گرفته است؟

نه. فعلا سرمایه‌گذاران خارجی این اعتماد را پیدا نکرده‌اند که سرمایه خود را وارد کشور کنند. واقعیت این است که ما باید یک بازار باثبات داشته باشیم و زمان بگذرد تا طرف‌های خارجی هم مطمئن شوند که پول ما بالا و پایین نمی‌شود و شرایط بازار از ثبات لازم برخوردار است. شما ملاحظه می‌کنید که از عید تا به حال نرخ دلار حدود ۲۰۰ تومان گران شده و وقتی هم که شرکت‌های خارجی می‌بینند نرخ ارز در ایران نوسان دارد، پا پیش نخواهند گذاشت. طبیعتا این شرکت‌ها بازارهای بزرگ دنیا را در اختیار دارند و با بازارهایی طرف هستند که ۱۰ سال است نرخ ارز یا سایر متغیرهای اقتصادی در آنها تغییر نکرده است. لذا از بازار ایران هم چنین انتظاری را دارند.

علاوه بر مواردی که فرمودید این پروژه چه مزیت‌های دیگری به دنبال خواهد داشت؟

این پروژه در مجموع به نفع اقتصاد کشور است. علاوه بر اشتغالی که می‌تواند ایجاد کند، نیاز منطقه را به پلی‌اتیلن ترفتالات رفع خواهد کرد و در عین حال، صرفه جویی ارزی به دنبال خواهد داشت. به ویژه با توجه به مشکلاتی که اخیرا در زمینه تامین مواد اولیه پتروشیمی برای واحدهای نساجی ایجاد شده، این پروژه می‌تواند بسیاری از نگرانی‌های واحدهای نساجی را مرتفع نماید. البته در کنار ما، قطعا باید تولیدکنندگان موازی هم حضور داشته باشند تا بخشی از نیاز بازار را پوشش دهند.

آیا در حال حاضر، شرایط حاکم بر اقتصاد و تصمیم‌گیری‌های کشور برای

فعالیت‌های تولیدی همچون این پروژه مساعداً شده است؟

هر طرحی که قرار است در کشور اجرا شود چه بخش خصوصی با سرمایه خودش آن را انجام دهد چه با تسهیلات بانکی باشد، دارای طرح توجیهی است. این طرح توجیهی وقتی تصویب می‌شود یعنی بررسی‌های لازم توسط کارشناسان مختلف روی آن انجام گرفته و بر همین اساس هم روی آن سرمایه‌گذاری انجام می‌گیرد. حال اگر شرایط اجرای این پروژه‌ها متغیر بوده و با نوسان همراه باشد، هم سرمایه‌گذار و هم بانک و هم سایر طرف‌های درگیر در پروژه ضرر می‌کنند. در گذشته این اتفاق افتاده که پروژه‌ای مثلاً با دلار ۹۰۰ تومان یا یوروی ۱۱۰۰ تومان اجرا شده ولی بعد از مدتی و در زمان سررسید تسهیلات، یورو به ۴۰۰۰ تومان رسیده است. سوال این است که آیا درآمد آن واحد تولیدی هم چهار برابر شده که بتواند این افزایش را تحمل کند؟ قطعاً خیر.

در عمل، نه تنها درآمد آن واحد ۴ برابر نشده بلکه در مدتی که پروژه طول کشیده، متغیرهایی نظیر افزایش نرخ تورم یا نرخ ارز باعث شده که پروژه حتی ضرر بدهد. افرادی هم که در عرصه صنعت کشور مشغول به کار هستند از اهلیت برخوردار هستند و این افراد هیچگاه قادر نیستند چنین ضرر و زیانی که خارج از برنامه‌ریزی آنها اتفاق افتاده، پرداخت کنند. من که الان به دنبال احداث این پروژه هستم در اصل یک کار ملی انجام می‌دهم که برای ۸۰۰ نفر به شکل مستقیم و ۲۵ هزار نفر غیرمستقیم شغل ایجاد خواهد کرد. حال اگر تغییرات شرایط اقتصادی مشابه آنچه در مورد ارز رخ داد، اتفاق بیفتد، من و هر تولیدکننده دیگر قادر نخواهیم بود به فعالیت خود ادامه دهیم.

اگر می‌بینیم بسیاری از تولیدکنندگان ما الان با مشکل بدهی‌های معوق مواجه‌اند، مشکلی

است که دولت آن را به وجود آورده است. قطعاً اگر دولت همین یک مشکل را رفع کند، بقیه مسائل قابل حل است؛ به ویژه که ما در مقطع فعلی نیاز به اشتغال برای نیروی جوان و تحصیلکرده داریم و اگر در کشور اشتغال نباشد همه ما از بین می‌رویم. نباید از افرادی که عمر و سرمایه خود را برای ایجاد اشتغال در کشور صرف می‌کنند، توقع غیرواقعی داشته باشیم. وقتی قیمت حامل‌های انرژی به یکباره افزایش پیدا کند، طبیعتاً قیمت تمام‌شده محصول نهایی بالا می‌رود و تمام محاسبات قبلی به هم می‌خورد. یا وقتی ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند که باید ظرف ۷۲ ساعت به سازمان مالیاتی پرداخت شود، عملاً ۹ درصد به هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده اضافه می‌گردد که تامین آن، به سرمایه در گردش زیادی احتیاج دارد. حال به فرض بتوانیم با تمام این مشکلات، محصول نهایی را تولید و به بازار عرضه کنیم اما در بازار ما چنین قدرتی نداریم که از مشتریان بهای محصول را به همین سرعت و نقدا دریافت کنیم.

از طرف دیگر، اگر واحدهای زیرمجموعه ما امروز با مشکل مواجه‌اند و چرخشان نمی‌چرخد بخشی از آن به این خاطر است که واردات قاپچاق همچنان وجود دارد و برخی از افراد از طریق بازی با تعرفه‌ها و راه‌هایی که بلد هستند، واردات قانونی یا غیرقانونی انجام می‌دهند. همین موضوع باعث می‌شود تعادل بازار به هم بخورد و تولیدکنندگان هرچقدر هم که تلاش کنند نتوانند با کالای مشابه وارداتی رقابت کنند. اینها مسائلی است دولت باید آنها را مرتفع کند و انتظار غیرواقعی از تولیدکنندگان نداشته باشد.

در چند ماه اخیر مسئولان زیادی از دولت و مجلس از کارخانجات شما بازدید کرده‌اند. این بازدیدها تا چه

حد منجر به کمک‌های ملموس و عملی به فعالیت‌های شما از جمله در پروژه اخیرتان شده است؟

اگر متولیان امر جلوی پای را نگیرند، ما راه خود را می‌رویم. ما انتظار داریم ثبات اقتصادی در کشور وجود داشته باشد تا بتوانیم طبق برنامه‌ریزی‌هایی که انجام می‌دهیم در یک مسیر هموار پیش برویم. کارخانجات ما علاوه بر تکنولوژی و ماشین‌آلات روز، به آینده‌نگری هم احتیاج دارند و این آینده‌نگری تنها از طریق وجود ثبات در متغیرهای اقتصادی امکان‌پذیر است. تورم‌های بالا، تغییر نرخ ارز و نوسانات بازار که در سال‌های گذشته وجود داشته، چیزی جز ضرر برای تولید نداشته و اگر می‌بینید امروز کارخانجات زیادی در کشور قادر به ادامه فعالیت نیستند، به دلیل همین مشکلات است که باعث شده نتوانند خود را با تکنولوژی‌های روز همگام کنند.

در حال حاضر، کارمندان و فروشندگان چینی در جای‌جای ایران حضور دارند و به همه جا سر می‌زنند چراکه نمی‌خواهند کشوری مثل ما در صنعت نساجی فعالیت کند. به ویژه که صنعت نساجی زنجیره‌های زیادی دارد و بعضاً پولی که برای خرید مواد اولیه صرف می‌شود، تا ۱۰ زنجیره را طی کرده و ارزش افزوده آن چندین برابر می‌شود یعنی با یک سرمایه در ۹ یا ۱۰ مرحله اشتغال ایجاد می‌گردد. کشورهای دیگر نظیر چین تمام این محاسبات را انجام می‌دهند و برای جمعیت خود اشتغال ایجاد می‌کنند اما ما متأسفانه چندین سال صنعت نساجی را رها کرده و بازارمان را به کشورهای خارجی واگذار کردیم.

طبیعتاً تا زمانی هم که مشکلات موجود مرتفع نشوند، شاهد رونق تولید در کشور نخواهیم بود.

بله. من از رفع موانع تولید صحبت می‌کنم

که باید توسط دولت و نهادهای تصمیم‌گیر انجام گیرد. دولت باید بازار عرضه و تقاضا را تنظیم کند و در غیر این صورت، افزایش تعداد واحدهای تولیدی و راه‌اندازی شهرک صنعتی فایده‌ای نخواهد داشت. در حال حاضر، کارخانجات بسیاری در شهرک‌های صنعتی موجود کشور تعطیل و نیمه‌تعطیل هستند که باید برای این کارخانه‌ها فکری کرد. در همین شهرک صنعتی البرز همه امکانات و زیرساخت‌ها وجود دارد که دولت به جای راه‌اندازی شهرک صنعتی جدید، باید به دنبال احیای این شهرک و دیگر شهرک‌های صنعتی نیمه‌فعال باشد.

به نظر می‌رسد با توجه به کاهش درآمدهای نفتی یا پرداخت یارانه نقدی، توانی برای دولت برای حل مشکلات تولید باقی نمانده است؟

من معنی یارانه را متوجه نمی‌شوم و به نظر من، با پولی که صرف یارانه‌ها می‌شود، می‌توان هر ماه یک پروژه عظیم را در کشور راه انداخت. خیلی از کسانی هم که یارانه می‌گیرند اگر این پول صرف اشتغال برای خود و خانواده‌شان شود، حاضرند از گرفتن آن صرف نظر کنند. از طرفی، بدنه دولت خیلی بزرگ است که باید کوچک شود. واحدهای شبه‌دولتی که در سال‌های گذشته حاکم بر اقتصاد بوده‌اند، باید کوچک‌تر شوند. منتهی متأسفانه اینها طی چند سال گذشته پولدار شده‌اند و دیگر حاضر نیستند میدان را خالی کنند و بخش خصوصی عملاً در مشت بخش شبه‌دولتی قرار دارد.

در حوزه صادرات یا همکاری با شرکای خارجی، با توجه به جلسات متعددی که با شرکتهای خارجی داشته‌اید، این شرکت‌ها چه مواردی

را مطرح می‌کنند و انتظارشان چیست؟

این شرکت‌ها به دنبال سود بیشتری نسبت به آنچه تاکنون داشته‌اند، می‌گردند. در جلسات شرکت می‌کنند و در ظاهر هر تعریف و تمجید می‌کنند، اما در عمل به دنبال ضمانت هستند. مثلاً اگر در کشور خودشان با بهره ۳ درصد کار می‌کنند، از ما انتظار ضمانت ۵ درصدی یا بیمه شدن آورده و سرمایه خود دارند. در واقع سرمایه‌گذاران خارجی ریسک سرمایه‌گذاری در ایران را قبول نمی‌کنند مگر کسانی که به دنبال سوءاستفاده یا کلاهبرداری باشند. من معتقدم افراد این کشور بهتر از هر خارجی می‌توانند در این کشور کار کنند و نیروهای توانمند داخلی با استفاده از تجربیات و دانش فنی خارجی، می‌توانند بهترین دستاوردها را در کارخانجات داخلی به همراه بیاورند. در حوزه صادرات نیز ما نیازمند تولید کالای استاندارد و باکیفیت هستیم که این استاندارد از ماشین‌آلات خوب، نیروی انسانی کارآمد، تکنولوژی روز دنیا و مواد اولیه مرغوب نشئت می‌گیرد. لذا ما باید این آیتم‌ها را فراهم کنیم و در هر بخشی که ضعف داشته باشیم، کارمان با مشکل مواجه خواهد شد.

طبیعتاً روابط و تعاملات اقتصادی

و سیاسی ما با دنیا هم باید بهتر از شرایط فعلی باشد؟

خود دولت به این کار علاقمند است و روابط ما با دنیا هر روز در حال پیشرفت است. ولی ما باید مشکلات داخلی نظیر افزایش قیمت ارز را که خدمتتان عرض کردم رفع کنیم تا بتوانیم در عرصه جهانی هم حرفی برای گفتن داشته باشیم.

نکته پایانی شما را می‌شنویم.

ضمن تشکر از حضور جنابعالی، آرزوی من این است که بتوانیم برای نیروی جوان کشور شغل ایجاد کرده و برای کشور مفید باشیم.

مصرف کنندگان از کالای مرغوب ایرانی حمایت کنند

گفتگوی ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» با مهندس میر محمد تقی دانایی هوشیار

مدیر عامل و عضو هیئت مدیره شرکت نساجی حجاب شهر کرد و

نایب رییس هیئت مدیره جامعه متخصصین نساجی ایران

به عنوان اولین سوال، از سوابق تحصیلی و شغلی خود برای خوانندگان مجله صحبت بفرمایید.

من دانش آموخته دانشگاه صنعتی اصفهان در رشته شیمی نساجی و علوم الیاف هستم و از سال ۱۳۶۸ در صنعت نساجی مشغول به کار شدم. بافته‌های فومنت اولین شرکتی بود که در آن کار کردم، بعد از آن در کارخانه فخر ایران مشغول به کار شدم، سپس به ترتیب در شرکت ترومل و بافت ایران‌شهر، کارخانه حجاب شهر کرد (نوبت اول)، شرکت‌های الوان ثابت، روین شیمی و ایران مریوس فعالیت کردم و در حال حاضر، بار دیگر در شرکت نساجی حجاب شهر کرد به عنوان مدیر عامل و عضو هیئت مدیره انجام وظیفه می‌کنم.

نساجی حجاب شهر کرد از چه زمانی تاسیس شده و در حال حاضر در چه وضعیتی به سر می‌برد؟

شرکت حجاب شهر کرد در سال ۱۳۶۹ تاسیس و از همان ابتدا برای تولید پارچه چادر مشکی طراحی شد. ولی بنا به دلایل مختلفی خط تولید آن تغییر پیدا کرد و به خط مقدمات بافندگی و ماشین‌های بافندگی تبدیل شد. بعد از آن برای تولید پارچه چادر مشکی، علاوه بر ۸۴ دستگاه بافندگی پروجکتایل، تعدادی ماشین بافندگی ماکوئی از کره جنوبی خریداری و در بخش بافندگی نصب و بکارگیری شد و پس از آن، دستگاه آهار مخصوص فیلامنت به کارخانه اضافه شد. همچنین به منظور امکان رنگری، چاپ و تکمیل در کارخانه حجاب، شرکت لاله مهرگان از بخش خصوصی خریداری شد و به اسم «لاله نقش» تغییر نام پیدا کرد که در این شرکت عملیات رنگری، چاپ و تکمیل انجام می‌گرفت. متعاقباً چند ماشین به این واحد اضافه شد تا رنگری و تکمیل کالاهای پلی‌استر در زمینه چادر مشکی و امثالهم قابل انجام باشد. مدتی هم تا سال ۸۲ و

۸۳ در این واحد چادر مشکی تولید می‌شد منتهی از نظر کیفیت و قیمت قابلیت رقابت با محصولات وارداتی را نداشت و به همین دلیل تولید چادر مشکی در آن واحد متوقف شد.

از سال ۱۳۸۶ پروژه طرح توسعه چادر مشکی در کارخانه حجاب شهر کرد مجدداً مطرح شد و با مهندسی معکوس پیش رفت. بر این اساس محصولاتی که در کشورمان وجود داشت و مورد استقبال مردم بود و شرکت‌های تولیدکننده مطرح در دنیا شناسایی شدند و نهایتاً شرکت کره‌ای که در حال حاضر در کارخانه با ما همکاری می‌کند، برای تولید

با توجه به اینکه همچنان بخش عمده پارچه چادری باید از طریق واردات تامین شود، چه برنامه‌ریزی‌هایی برای رقابت با نمونه‌های خارجی از نظر کیفیت و قیمت در نظر گرفته‌اید؟

تامین کیفیت جزو وظایف ماست و چه رقیبی وجود داشته باشد چه نداشته باشد، ما موظفیم که کیفیت را تضمین کنیم. در مورد قیمت، مطمئناً در شرایط یکسان کیفی، قیمت تمام‌شده محصولات ما ارزان‌تر است و تا به حال هم هر آنچه عرضه کرده‌ایم ارزان‌تر از نمونه مشابه وارداتی بوده است. به همین دلیل هم قابلیت رقابت با محصولات وارداتی را داریم.

آیا طبق قرارداد با طرف کره‌ای، آنها فقط دانش فنی و ماشین‌آلات را انتقال داده‌اند، یا اینکه در فروش و سود شرکت حجاب شهرکرد نیز سهیم هستند؟

باید به این نکته اشاره کنم که شرکت کره‌ای با ما شریک نیست. ما در قرارداد چند شرط تعریف کردیم که آنها هم پذیرفتند. اول این که طرف کره‌ای باید پارچه چادری تولیدشده را ظرف یک سال به کیفیت روز کره برساند که الان این کار در جریان است. دوم اینکه به منظور تضمین کیفیت محصول نهایی، ما ۳۰ درصد از هرچه تولید می‌کنیم را به آنها بفروشیم. این شرط علاوه بر تضمین کیفیت، در بخش توسعه بازار، تامین ارز مورد نیاز برای خرید رنگ، مواد شیمیایی و مواد اولیه نیز برای ما مزیت دارد و در عین حال، باعث می‌شود طرف کره‌ای آنچه را که تولید می‌کند منطبق با استانداردهای روز باشد. سومین شرط هم این بوده که علاوه بر انتقال دانش فنی، در تمام واحدهای کارخانه از آماده‌سازی نخ گرفته تا مقدمات بافندگی، بافندگی، رنگرزی و تکمیل و بخش‌های تحقیق و توسعه و آزمایشگاه، کارشناسان کره‌ای حضور مستمر به مدت یک تا حداکثر سه سال داشته باشند که هم‌اکنون ۶ نفر از کارشناسان باتجربه کره‌ای که رزومه آنها به تایید ما رسیده، در کارخانه حجاب حضور دارند.

با توجه به اینکه عمده مصرف‌کنندگان چادر مشکی، ایران و برخی از کشورهای اسلامی هستند، آیا مشخص است ۳۰ درصد محصولی که طرف کره‌ای خریداری می‌کند، چگونه و در کجا عرضه می‌شود؟

این موضوع در اختیار خودشان است. تا جایی که من اطلاع دارم اولین سفارش آنها برای صادرات به یکی از کشورهای همسایه است ولی ممانعتی از فروش این ۳۰ درصد در داخل ایران وجود ندارد. ما این ۳۰ درصد را به قیمت ارزی و قیمت C&F بندرعباس به طرف کره‌ای می‌فروشیم و از آنجایی که به طور مداوم در حال پایش قیمت مواد اولیه

پارچه چادر مشکی انتخاب شد. قرارداد ما با طرف کره‌ای به این شکل است که ماشین‌آلات به علاوه دانش فنی خریداری شده و تضمین کیفیت بر عهده شرکت کره‌ای است. ضمن اینکه به جز ماشین‌آلات بافندگی کارخانه که اروپایی هستند، مابقی ماشین‌آلات همگی از کره جنوبی خریداری و نصب شده‌اند.

لازم به ذکر است تا سال ۸۸ بانک عامل ما بانک ملت بود که نزدیک به ۲ سال پروژه در این بانک معطل بود و عملاً اقدام موثری انجام نگرفت. تا اینکه از طریق دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت با وزیر وقت هماهنگ شد و پروژه از بانک ملت به بانک صنعت و معدن منتقل شد. بانک صنعت و معدن هم واقعا با گشاده‌دستی، حوصله و دقت و در عین حال، حسن نیت و سرعت، این پروژه را پیگیری کرد و قرارداد آن امضا شد. اما درست در زمانی که شماره ال سی به ما اعلام شد، صندوق ذخیره ارزی به صندوق توسعه ملی تبدیل شد که همین موضوع فرآیند کار را با یک سال تاخیر همراه کرد. بعد از آن هم تحریم‌ها اتفاق افتاد و بانک صنعت و معدن تحریم شد. با این حال، این بانک بازمه با حوصله و حسن نیت از طریق بانک کشاورزی و بانک پارسیان ال سی را برای طرف‌های خارجی (اروپایی‌ها و کره‌ای‌ها) باز کرد و نهایتاً از اواخر سال ۹۳ مجدداً کار آغاز شد و بیش از ۹۵ درصد ماشین‌آلات در سال‌های ۹۳ و ۹۴ وارد کشور شد. طی هفته گذشته آخرین محموله ماشین‌آلات که ماشین‌آلات طراحی و گره‌زنی است، به کارخانه حمل شده و در دست راه‌اندازی است. در حال حاضر، تقریباً تمام ماشین‌آلات به جز تعدادی از ماشین‌آلات بافندگی، در کارخانه نصب و راه‌اندازی شده‌اند و کارخانه با ۳۰ درصد ظرفیت یعنی تولید ۳ میلیون متر پارچه چادری در حال کار است.

با نصب و راه‌اندازی تمام ماشین‌آلات ظرفیت تولید پارچه چادر مشکی در کارخانه حجاب چه میزان خواهد بود؟

محصول این کارخانه با ۱۰۰ درصد ظرفیت، ۱۰ میلیون متر طول پارچه چادر مشکی تکمیل شده است؛ البته بر مبنای وزنی که در ابتدا برای پارچه تعریف شده است. همچنین طرح توسعه‌ای دیگری در شرکت نساجی حجاب شهرکرد، برای تولید نخ مصرفی و همچنین تکرار تولید ۱۰ میلیون متر پارچه چادر مشکی در دست بررسی و مطالعه قرار دارد.

آیا برآورد دقیقی از میزان مصرف پارچه چادری در کشور وجود دارد؟

آمار رسمی در این زمینه وجود ندارد اما بین ۳۰ تا ۷۰ میلیون متر رقمی است که برای مصرف سالانه چادر مشکی در کشور ذکر می‌شود. آنچه که مورد تاکید وزارت صنعت، معدن و تجارت است رقم ۵۰ میلیون متر است.

واقعا در ژاپن پارچه چادر مشکی تولید می‌شود یا خیر را نمی‌توانم با قطعیت تایید یا تکذیب کنم ولی تحقیقات و پرس و جوهای ما نشان می‌دهد چیزی به اسم پارچه چادری در ژاپن تولید نمی‌شود. از طرف دیگر، منطقی هم نیست که ژاپن با توجه به هزینه‌های سرسام‌آوری که دارد در تولیداتی با این حاشیه سود وارد شود چراکه حاشیه سود چادر مشکی نه برای تولیدکننده بلکه برای تجار و واردکنندگان آن است.

در مورد رنگرزی پارچه چادر مشکی که یکی از مباحث اصلی در تولید این نوع پارچه است، توضیح بفرمایید.

پارچه چادر مشکی با نخ سفید بافته می‌شود و بعدا رنگرزی می‌شود. چراکه خصوصیات ویژه چادر مشکی بعد از بافت، به آن داده می‌شود. البته چند شرکت اعلام کرده‌اند که نخ ITY تولید می‌کنند که نمونه‌های آنها در دست بررسی است. بسیار راغب هستیم که نخ مورد نیاز را از داخل تامین کنیم مشروط بر اینکه کارشناسان کره‌ای ما آیت‌های مهم مورد نیاز را در مورد نخ‌های داخلی تایید کنند. ضمن اینکه خود کره‌ای‌ها هم مقید نیستند که حتما باید نخ کره‌ای استفاده شود کما اینکه در داخل کره هم برای تولید پارچه چادر مشکی از نخ کشورهای دیگر نیز استفاده می‌شود. بنابراین ما از هر شرکتی که بتواند نخ مورد نیاز ما را با کیفیت و استاندارد لازم تولید کند استقبال می‌کنیم.

آیا طرف کره‌ای، فرمول رنگرزی پارچه را به طور کامل در اختیار شما قرار داده است؟

فرمول در اینجا معنا ندارد. رنگ مشکی بستگی به سلاقی مصرف‌کنندگان دارد و این امکان وجود دارد که با هر تهرنگی که مشتریان مدنظرشان باشد، کالا تکمیل شده و در اختیار آنها قرار بگیرد. بنابراین اینکه تعریف و استنباط ما از رنگ مشکی چیست چندان مهم نیست بلکه مهم خواست و نیاز مشتری است که ما هم متناسب با آن محصول نهایی را تولید و عرضه می‌کنیم.

بحث فرمول را به این خاطر مطرح کردم که زمانی در کارخانه ایران مریوس موضوع کشف رمز سامورایی رنگرزی چادر مشکی مطرح شد و نمونه‌هایی هم از آن بافته شد؟

بله. بعد از آقای مهندس امامی که روی این موضوع چندین سال کار کردند، من به نوعی وارث ایشان در کارخانه ایران مریوس بودم. آقای مهندس امامی بعد از بازنشستگی از ایران مریوس، در کارخانه پشم‌بافی آسیا هم این کار را تکرار کردند. کاری که در آن مقطع انجام شد به دست آوردن رنگ مشکی بسیار بسیار خوبی روی کالای پلی‌استری بود

و محصول در کشور هستیم و بخش بازرگانی ما از جاهای مختلف دائما قیمت می‌گیرد، در جریان هستیم که طرف کره‌ای با چه قیمتی پارچه چادری را می‌فروشد. همچنین با توجه به اینکه طرف کره‌ای محصول را ارزی می‌فروشد نه ریالی، مشکلی برای ما از جهت قیمت‌گذاری در بازار ایجاد نمی‌شود.

با توجه به اینکه شرکت کره‌ای می‌توانست بدون مشارکت با شرکت حجاب، پارچه چادری را مستقیما به ایران صادر کند، با چه هدف و انگیزه در این پروژه سرمایه‌گذاری کرده است؟

البته شرکت کره‌ای در پروژه تولید چادر مشکی در کارخانه حجاب سرمایه‌گذاری انجام نداده بلکه تسهیلات ارزی پروژه به ارزش ۲۰ میلیون و ۶۴ هزار یورو از محل صندوق توسعه ملی و از طریق بانک صنعت معدن تامین مالی شده و بخش ریالی آن هم آورده سهامدار کارخانه بوده است. لذا شرکت کره‌ای حتی یک سنت هم آورده در این پروژه نداشته است.

آیا همین که دانش فنی و ماشین‌آلات را به ما فروخته‌اند و ۳۰ درصد محصول را هم از ما خریداری می‌کنند، خود نوعی سرمایه‌گذاری نیست؟

طبیعتا همینطور است. کره جنوبی به دلیل افزایش هزینه نیروی انسانی و انرژی ناچار است که تولید خود را به کشورهای ارزان‌تر منتقل کند و عملا هم می‌بینید هم‌اکنون بین ۳۰ تا ۴۰ درصد از تولید خود را به کشور ویتنام منتقل کرده است. شرکتی که طرف قرارداد ماست، یکی از تولیدکنندگان عمده چادر مشکی است و به جای اینکه در کشوری مثل ویتنام سرمایه‌گذاری کرده و خطرات تولید و سرمایه‌گذاری را به جان بخرد، بدون سرمایه‌گذاری و با عنوان تضمین کیفیت، این ۳۰ درصد را در ایران تولید می‌کند و نه تنها مشکلی برایش ایجاد نشده، بلکه صرفه اقتصادی بیشتری هم برای او داشته است. همچنین باید اینکه نکته در نظر بگیرید که زمانی سوییس این تولید را به ژاپن داد، ژاپن به کره داد و کره هم به کشورهای دیگر می‌دهد. در واقع، هر تولیدی در دنیا زمان مشخصی دارد و وقتی زمان آن سپری شود، عملا جذابیت تولید و بازرگانی آن برای یک کشور از بین می‌رود.

آیا علاوه بر کره، در ژاپن هم تولید چادر مشکی انجام می‌شود؟

خیلی از محصولات به اسم ژاپن در بازار فروخته می‌شود و بسیاری از تولیدکنندگان کره‌ای هم روی محصولاتشان ساخت ژاپن می‌زنند. اینکه

برای تصاحب شبکه توزیع و بازار چادر مشکی چه برنامه‌ای دارید. آیا قصد دارید صرفاً با نهادهای ارگان‌ها یا تجار به صورت قراردادی کار کنید یا عرضه خرده‌فروشی هم در دستور کار شما قرار دارد؟

لازم است به این نکته اشاره کنم که شرکت نساجی حجاب در واقع ترکیبی از پنج شرکت سابق است. علاوه بر شرکت‌های لاله نقش و حجاب سابق که اشاره کردم، سال گذشته شرکت میهن‌بافت که در زمینه تولید فاستونی فعالیت دارد را به نساجی حجاب اضافه کردیم. یک قسمت ریسندگی الیاف کوتاه هم داریم که در واقع شرکت‌های بافته‌های کرمان سابق بوده که آن را به محل واحد شماره ۳ خود در نجف‌آباد منتقل کردیم. یکی هم همین طرح توسعه‌ای است که برای تولید پارچه چادر مشکی انجام شده است.

شرکت نساجی حجاب در تمام این موارد صرفاً بر اساس سفارش کار می‌کند. یعنی هیچ انباری برای نگه‌داری محصول نهایی خود نداریم و انبارهایمان صرفاً برای نگه‌داری محصول تا زمان حمل است. در مورد چادر مشکی هم همینطور است و بدون سفارش تولید نمی‌کنیم. اگر قرار باشد هر فرد یا گروهی با این شرکت کار کند، طبعاً باید سفارش دهد. البته برنامه ما این نیست که صرفاً با ارگان‌ها کار کنیم هر چند اگر ارگانی درخواست کند آن را رد نمی‌کنیم. در حقیقت ما با بازار طرف هستیم. حال این بازار می‌تواند یک تاجر فروشنده پارچه باشد یا یک ارگان یا نهاد خاص. همچنین فعلاً قصد نداریم وارد شبکه توزیع مویرگی شویم چراکه اولاً باید کالای تولید ما جا بیفتد و اقبال مردمی را به همراه داشته باشد و ثانیاً شبکه توزیع مویرگی به سرمایه‌گذاری سنگینی احتیاج دارد که الان به دنبال آن نیستیم ولی شاید در آینده این اتفاق رخ دهد.

آیا به مافیای چادر مشکی در کشور اعتقاد دارید؟

این سوال همیشه مطرح شده و افراد هر پاسخی که به آن می‌دهند باید آن را اثبات کنند. ولی این را در پاسخ می‌توانم عرض کنم که هر فعالیت اقتصادی برای به دست آوردن سود است. حال برخی از فعالیت‌های اقتصادی حاشیه سود بالایی دارند و طبعاً افرادی هم که وارد این فعالیت‌ها می‌شوند می‌خواهند این حاشیه سود را برای خود حفظ کنند و برای حفظ آن می‌جنگند. در مورد همه محصولات همین است و چادر مشکی هم از این قاعده مستثنی نیست.

طبیعتاً قیمت‌گذاری هر محصول از جمله چادر مشکی متناسب با قیمت تمام‌شده و هزینه‌های جانبی آن، باید از

که مورد تایید همه بزرگان صنعت نساجی کشور است. اما باید توجه داشته باشیم که ایجاد یک شید رنگی روی کالا علاوه بر اینکه به شرایط رنگرزی مربوط است، به خود کالا هم بر می‌گردد لذا یک فرمول را نمی‌توان در تمام محصولات استفاده کرد.

آیا هنوز از آن فرمول استفاده می‌شود یا اینکه آن دستاورد به تاریخ پیوست؟

هر کالایی نسخه مخصوص به خود را دارد. همانطور که می‌دانید رنگ مشکی، به تنهایی رنگ نیست، بلکه ترکیبی از رنگ‌های افزایشی، رنگ مشکی را تشکیل می‌دهد. ما در کارخانه حجاب از آن نسخه استفاده نمی‌کنیم چون شرکت کره‌ای خودش موظف است نسخه رنگرزی را به ما بدهد که الان همین کار را انجام می‌دهد. با این حال، شاید بتوان از آن فرمول در مصارف دیگری استفاده کرد.

همانطور که مستحضری در گذشته نیز تولید پارچه چادر مشکی در چند کارخانه انجام شده و بعد از مدتی متوقف شده است. چه تضمینی وجود دارد که دوره جدید فعالیت کارخانه حجاب شهرکرد ادامه‌دار باشد و توقف فعالیت مجدداً گریبان‌گیر آن نشود؟

برای زنده ماندن هیچ کس تضمینی وجود ندارد. صنعت نساجی هم مانند بقیه صنایع متأثر از شرایط اقتصادی و عمومی کشور است. اما نیاز به چادر مشکی به عنوان یک پوشش عمومی در ایران انکارناپذیر است و بیش از ۱۰۰ سال است که مردم ایران کم یا زیاد از این پوشش استفاده می‌کنند. بنابراین چادر مشکی دارای یک بازار مستمر است. حال اینکه بتوانیم در این بازار بمانیم یا خیر به دو چیز برمی‌گردد. یکی مربوط به کیفیت و قابلیت رقابت است که به تولیدکننده بر می‌گردد. دومی مربوط به سیاست‌گذاری‌های کلان کشور است. ممکن است در مقطعی سیاست‌هایی را تدوین و ابلاغ کنند که اساساً هیچ تولیدی در کشور صرفه اقتصادی نداشته باشد یا برعکس سیاست‌های حاکم به گونه‌ای باشد که همه نوع تولیدی از نظر اقتصادی به صرفه باشد.

طبیعتاً تولید چادر مشکی هم از این قاعده مستثنی نیست. با این حال، با توجه به اینکه بیش از ۱۱۰ میلیارد تومان تا به حال در این پروژه سرمایه‌گذاری شده، طبعاً به سادگی این اجازه داده نخواهد شد که سرمایه‌گذاری صورت گرفته بلااستفاده بماند. علاوه بر این، شرکت نساجی حجاب تا به حال تولیدات دیگر خود را داشته و تولید چادر مشکی در واقع طرح توسعه شرکت است و هیچ طرح توسعه‌ای هم برای استفاده نشدن، طراحی نمی‌شود.

واردات یا قاچاق حرکت کنند؟

بازار هدف هر تولیدی معلوم و مشخص است. یکی از مشکلات اصلی ما این است که از نظر کیفی، کنترل بر روی واردات نداریم. ما اگر بتوانیم واردات را از لحاظ کیفی کنترل کنیم همه چیز سر جای خود قرار می‌گیرد. یعنی اگر جلوی واردات کالای نامرغوب گرفته شود، هم صنعت کشور رشد می‌کند و هم مردم می‌دانند چه چیز را از کجا باید بخرند. به نظر من باید تمام درهای کشورهای کشور را باز و تعرفه‌های گمرکی را صفر کرد چراکه دیر یا زود وارد تجارت جهانی خواهیم شد. با صفر شدن تعرفه‌ها دیگر قاچاق معنا نخواهد داشت و آنگاه بحث کیفیت مطرح خواهد شد. اگر مبادی ورودی بتوانند کالاهای وارداتی را از لحاظ کیفیت کنترل کنند و جلوی واردات نامرغوب را بگیرند صنایع داخلی حتما رشد خواهند کرد چراکه برای ماندن در بازار سعی خواهند کرد خود را به کیفیت بالاتر برسانند. در مورد چادر، کت و شلوار یا هر محصول دیگری، همین موضوع صادق است.

در پایان هر نکته‌ای که در مصاحبه مطرح نشده یا لازم می‌دانید اضافه کنید را می‌شنویم.

ما در اول راه هستیم. درست است که دانش فنی کره جنوبی همراه ماست ولی به هر حال یک سری سعی و خطا برای رسیدن به نظر مشتری در داخل کارخانه انجام می‌گیرد. در کره جنوبی هم اینطور نیست که همه تولیدات کیفی باشد بلکه آنها تولیدات خود را انجام می‌دهند و برای هر نوع تولید، بسته به کیفیت، قیمت و نوع مصرف آن، مشتری دارند. انتظار ما این است که به جای گرفتن پای ما، دستمان را در مسیری که در پیش گرفته‌ایم، بگیرند و به ما کمک فکری دهند. در واقع به ما با دید انتقادی و در عین حال سازنده نگاه کنند. از شنیدن انتقادات نه تنها ناراحت نمی‌شویم بسیار هم خوشحال می‌شویم و دست منتقدان را هم می‌بوسیم مشروط بر اینکه نخواهند ما را تخریب کنند بلکه هدفشان اصلاح ما باشد. در بحث قیمت هم انتظار داریم مقایسه‌ها منطقی باشد و اینطور نباشد که یک ماشین درجه یک را با یک ماشین درجه پنج مقایسه کنند و انتظار قیمت یکسان داشته باشند. پروژه تولید پارچه چادر مشکی در نساجی حجاب شهرکرد در حقیقت برای بهبود شرایط اقتصادی کشور انجام گرفته و بنا دارد جلوی خروج میزان زیاد ارز از کشور را بگیرد. این کار همت و پشتیبانی عمومی را می‌طلبد. البته منظور این نیست که مشتریان، هر محصولی را با هر کیفیتی که داشت از ما بخرند بلکه ما موظفیم کالای مرغوب را تولید و در اختیار مشتریان قرار دهیم و در عین حال، انتظار داریم از این کالای مرغوب حمایت کنند.

منطق مشخصی پیروی کند و اگر قیمت نهایی اختلاف زیادی با قیمت تمام‌شده داشته باشد، از وجود نوعی انحصار یا مافیا در بازار حکایت می‌کند؟

ببینید ما در بهمن ماه سال گذشته تولید آزمایشی را آغاز کردیم و حتی یک متر از نمونه پارچه را به کسی نداده بودیم ولی اواخر بهمن یا اوایل اسفند، طاقه پارچه با اسم حجاب را روی میز من گذاشتند در حالی که اصلا پارچه ما نبود. پارچه را آنالیز کردیم معلوم شد که تار آن ۷۵ اینترمینگل است و پود آن ۵۰ اسپان در حالی که اصلا تعریف چادر این نیست. همه نساجان می‌دانند که این تعریف پارچه آستری است که داخل کت و امثالهم استفاده می‌شود.

در عرصه رقابت، قیمت هر کالایی با کالای دیگر و در نتیجه حاشیه سود آن متفاوت است و در بخش چادر مشکی، از پارچه متری ۱ تا ۱٫۲ دلار داریم تا متری ۹ تا ۱۰ دلار. این حاشیه سود نه فقط برای چادر بلکه برای هر نوع پارچه‌ای مثل ملحفه‌ای یا پیراهنی وجود دارد و به کیفیت آن و شرایط بازار بستگی دارد. قطعاً همه در این بازار به دنبال سود هستند، و برای اینکه به بیشترین سود برسند، می‌جنگند و تلاش می‌کنند.

آیا این امکان وجود دارد که بر مبنای پارچه مصرف‌شده و سایر موارد، برای چادر مشکی یک معیار استاندارد یا رنج مشخصی برای قیمت‌گذاری تعیین کرد تا شاهد حاشیه سودهای بالا در این عرصه نباشیم؟

این کار مثلاً برای خودرو که همه هزینه‌های تولید آن معلوم است تاکنون انجام نشده است و هیچ عزمی هم برای آن وجود نداشته است. در مورد سایر اقلام مثل کت و شلوار، پیراهن، مانتو و غیره هم این کار نشده است. بنابراین نباید صرفاً روی چادر مشکی تمرکز کرد و اگر توانستند در مورد همه محصولات تولیدی این کشور استاندارد قیمت‌گذاری در نظر بگیرند، در مورد چادر هم این کار شدنی است. قیمت تمام‌شده برای تمام تولیدکنندگان مشخص است اما فاصله این قیمت با آنچه در بازار عرضه می‌شود، در اختیار تولیدکنندگان نیست و عرضه و تقاضای بازار آن را تعیین می‌کند. منتهی متأسفانه چون در مورد چادر مشکی بحث و حواشی طولانی چندین ساله وجود داشته، در مورد قیمت آن هم حساسیت بیشتری ایجاد شده است.

البته همین قیمت‌گذاری‌های خارج از عرف باعث می‌شود اولاً گروهی از جامعه قدرت خرید کالای باکیفیت را نداشته باشند و گروه دیگری هم برای استفاده از این بازار، به سمت

پشت پرده قاچاق پوشاک به کشور

دکتر مجید افتخاری مدیرعامل گروه تولیدی عصر جدید

بخشی از مشکلات پوشاک به حوزه تولید مربوط است. این حوزه زیرشاخه‌ها و قوانینی دارد که پوشش حمایتی ندارند. این قوانین به سی و چند سال پیش برمی‌گردد و کسانی که آن را وضع کردند نه صنعتگر بودند و نه تجربه صنعتگری داشتند. قوانین موجود، موانع بسیاری را در تولید ایجاد می‌کند و هیچ مزیتی برای تولیدکننده در هیچ سطحی ندارد. اگر با یک دلالت، یک واردکننده و همچنین یک تولیدکننده که ۳۰ سال فعالیت کرده، صحبت کنید، متوجه می‌شوید که یک واردکننده خیلی جلوتر است و بیشتر توانسته ارزش افزوده برای خودش خلق کند، زیرا روندهایی که باید از تولیدکننده در فضای کسب‌وکار حمایت کند، وجود ندارد.

شرایط مالیات چندان مساعد نیست. واردکننده در حوزه بیمه همان مبلغی را پرداخت می‌کند که تولیدکننده می‌پردازد، بندهای حمایت‌کننده‌ای در حوزه بیمه برای تولیدکننده وجود داشت که جلوی آن را گرفتند. در بخش گمرک، کسانی که واردکننده هستند، با فرمول‌هایی آسان‌تر، کالاها را وارد ایران می‌کنند. این بوروکراسی‌ها تولید را جذاب نمی‌کند و این قوانین به اصلاحات با رویکرد مثبت نیاز دارد.

یکی از دلایل بیکاری، قوانین وزارت کار است. در وزارت کار، کارگر ماهر، نیمه‌ماهر و ضعیف تعریف نمی‌شود. مثلاً حرفه چرخکار مشخص است در حالی که چرخکار ماهر، نیمه‌ماهر و ... داریم و شاید کسی که شایستگی دریافت حقوق مشخص شده را نداشته باشد، آن حقوق را دریافت کند و کسی هم که بیشتر از سطح حقوق تعریف شده کار می‌کند، همان سقف حقوق را دریافت کند. اولین کاری که باید در حوزه پوشاک انجام دهیم، برداشتن عینک بدبینی است. ما باید بپذیریم پوشاک در بسیاری از کشورهای بزرگ دنیا یک صنعت محسوب می‌شود که منبع درآمد است، در حالی که از پوشاک در ایران به‌عنوان یک شعار صبحت می‌کنیم و بیشتر ژست می‌گیریم.

تحقیقات متفاوت انجام شده نشان می‌دهد، هزینه اشتغال در حوزه پوشاک بسیار پایین است. پس باید نگاه‌ها به این صنعت تغییر کند و برای آن چشم‌اندازی ترسیم شود تا ببینیم چه موانعی در این زمینه وجود

دارد. باید ببینیم موانع به‌وجود آمده به‌درستی ایجاد شده یا دلیل ایجاد آنها را نمی‌دانیم. ما در قوانین بخش واردات و گمرک، ایرادهایی داریم و می‌توانیم با مراجعه به تجربه، قوانین و فرمول‌های کشورهای که صنعت پوشاک‌شان به مرور زمان توسعه پیدا کرده است، در صنعت خودمان به شکل بومی‌سازی استفاده کنیم، با انجام چنین کاری اولین قدم در این حوزه را برداشته‌ایم. سهل کردن شرایط سخت برای تولیدکننده می‌تواند برنامه حمایتی دولت محسوب شود.

در حال حاضر، آمار دقیقی از خروجی صنعت ما وجود ندارد. تولیدکننده در ایران با بسیاری از مسائل دیگر کاری ندارد و ترجیح می‌دهد برای او موانع ایجاد نکنند. بسیاری از تولیدکننده‌ها ریزش پیدا می‌کنند، برخی تولیدکنندگان هم که به‌صورت علمی و منطقی با وضعیت فعلی کار می‌کنند می‌مانند و خلاءهای ایجادشده از کمبود تولید داخلی را برندهای خارجی پر می‌کنند.

بخشی از بازار عمده ما به‌صورت غیرقانونی دست خارجی‌هاست و این بازار به مرور زمان با برداشته شدن تحریم‌ها به‌شکل قانونی در اختیار

آنها قرار می‌گیرد. بقیه تولیدکنندگان داخلی هم از رده خارج می‌شوند، زیرا هیچ سیاستی علیه دامپینگ (صادرات یا واردات یک کالا با قیمت کمتر از هزینه‌های تمام‌شده) وجود ندارد. بسیاری از کشورها از جمله ترکیه به شکل دامپینگ وارد کشور می‌شوند و ما برای این موضوع روندی نداریم. بنابراین شاهد برون‌رفت برخی از تولیدکنندگان داخلی می‌شویم.

زمانی که کشورهای دیگر متوجه این موضوع شوند، آن‌ها هم به شکل دامپینگ وارد بازار ایران می‌شوند. در کشور ما هیچ سیستم کنترلی وجود ندارد تا ببینیم چه مقدار از بازارمان را می‌توانیم در اختیار کشورهای خارجی قرار دهیم، ما هنوز نگاه کلان به پوشاک نداریم. ما در سنوات گذشته از کشف پوشاک قاچاق ناراحت می‌شدیم،

زیرا کالاها به یک‌دهم قیمت فروخته و با قیمت واقعی دوباره وارد بازار می‌شدند، شخصی که این کالاها را می‌خرد با ۳۰۰ درصد سود، کالا را می‌فروخت.

مورد داشتیم که شخصی را با کالای قاچاق گرفتند، کالای او را مصادره کردند و خودش را به زندان انداختند. همان شخص دوباره کالایش را خرید و استدلالش این بود اگر این کالاها را به شکل قانونی وارد می‌کردم به مراتب باید هزینه بیشتری نسبت به این که دوباره کالای قاچاق خودم را خریدم، پرداخت می‌کردم.

سال‌ها این دغدغه تولیدکنندگان بوده که اکنون مقام معظم رهبری به آن ورود کرده‌اند، ایشان واژه‌ها و کدهای خوبی را مطرح کرده‌اند؛ اما باز هم در اجرای آن با مشکل مواجه می‌شویم. دومین درد ما برندهای خارجی در کشور هستند که دو حالت دارند یا قانونی هستند یا غیرقانونی که دومین حالت، سم تولید است. عرضه‌کننده این برندها بالای فروشگاه خود تابلوی یک برند مطرح خارجی را نصب می‌کند، در حالی که آن برند اصلا در ایران نمایندگی ندارد و به جای آن، کالاهای تقلبی چینی عرضه می‌کنند. برخی شرکت‌های برند خارجی، ایران را تحریم کرده‌اند، پس چطور می‌توانند در ایران نمایندگی داشته باشند! با این موارد هم به شکل مهربانه و حدود سه سالی می‌شود که می‌خواهند برخورد کنند.

اگر کار ما علمی بود محاسبه می‌کردیم ببینیم در مدتی که قرار بوده با این برندها برخورد شود، تولیدکننده‌های داخلی تا چه اندازه از صنعت خارج شده‌اند. تمام برندهای خارجی که در ایران وجود دارند یا نمایندگی مجاز نیستند، یا تابلوی آنها دروغ است یا کالای تقلبی عرضه می‌کنند و هیچ کسی هم با آنها کاری ندارد. برخی از نمایندگی‌های مجاز هم

بخشی از کالاهای خود را قانونی و بخش دیگری را به صورت قاچاق وارد کشور می‌کنند، مثلاً ۴۰ درصد کالا را قانونی و ۶۰ درصد آن را غیرقانونی وارد می‌کنند و مسئولان نمی‌توانند آن را کنترل کنند.

متأسفانه چشم‌انداز خوبی را درباره کنترل کالای قاچاق نمی‌بینم. در جلسات خصوصی گفته می‌شود اگر بتوانیم جلوی قاچاق را حتی به میزان دو درصد بگیریم، کار بزرگی انجام داده‌ایم، زیرا دیدگاه مسئولان ما این است که پنج میلیارد دلار بازار پوشاک دست قاچاق است و اگر ما بتوانیم جلوی حدود یک درصد آن را هم بگیریم رقم بزرگی است، متأسفانه هنوز هم مسئولان ما باور ندارند که می‌توانند جلوی این کار را بگیرند.

۳۰۰ کانتینر وارد قشم می‌شود که حتی یکی از آنها هم قانونی خارج نمی‌شود. اگر این کانتینرها متعلق به بازار داخلی قشم نیست، پس چه می‌شود؟ کالا وارد بازار قشم می‌شود، اما به صورت غیرقانونی خارج می‌شود و هیچ نظارتی هم روی آن نیست. اگر در مناطق آزاد چنین مشکلاتی وجود دارد به راحتی می‌توانیم قوانین را تغییر دهیم و ورود پوشاک به مناطق آزاد را ممنوع کنیم.

ورود قاچاق بسیار آسان است. می‌توانید با پرداخت ۵۰۰ هزار تومان بیعانه در قشم، ۱۰ میلیون تومان جنس بخرید و چهار روز بعد، کالای قاچاق را جلوی در مغازه تحویل بگیرید. سپس بقیه پول کالا را همراه هزینه حمل و نقل پرداخت کنید. مشکل بعدی این است که قاچاق قبح ندارد و کسی به این کار قاچاق نمی‌گوید. به این کار همه چیز می‌گویند به جز قاچاق. آمار ما در بخش تولید واقعا دردناک است. کسانی که در بدنه تولید بخش پوشاک مانده‌اند، شاید یک بیماری دوست‌داشتنی درون‌شان دارند که نگاه یا توجیه اقتصادی برای آن وجود ندارد و اگر سرمایه‌شان را به ملک یا دلالی وارد می‌کردند، شاید سود بیشتری می‌کردند.

اولویت‌های تدوین سند توسعه صنعت پوشاک احمد کیمیایی اسدی عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

احمد کیمیایی اسدی فعال صنعت نساجی و عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران، معضلاتی همچون قاچاق، عقب‌ماندگی تکنولوژیکی صنعت نساجی و تغییر فرهنگ و ذائقه مردم در انتخاب لباس را از چالش‌های بخش پوشاک می‌داند و معتقد است دولت باید در تدوین هر سندی برای توسعه صنعت پوشاک حل این چالش‌ها را در اولویت قرار دهد.

کیمیایی اسدی در گفتگو با سایت خبری اتاق تهران در این باره گفت: چالش اصلی و اولین مشکل ما در بخش پوشاک قاچاق گسترده پوشاک از کشورهای همسایه است. بیشتر صنایع ایرانی از قاچاق رنج می‌برند اما صنعت پوشاک از قاچاق بیشتر آسیب دیده است. ۹۰ درصد از پوشاک موجود در بازار از مبادی غیررسمی وارد شده است. تفاوت آمار وزارت صنعت از واردات پوشاک و آمار کشورهای صادرکننده پوشاک به ایران نشان دهنده قاچاق گسترده پوشاک به ایران است. دولت برنامه‌هایی را در این زمینه اجرایی کرده است که امیدواریم در ماه‌های آینده به نتیجه برسد. عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران گفت: تحریم باعث شده است صنعتگران حوزه نساجی فرصت هماهنگی با تکنولوژی روز دنیا را پیدا نکنند. ماشین‌آلات مورد استفاده در صنعت نساجی قدیمی است و هزینه تمام‌شده ساخت یک واحد کالا در ایران بالاتر از دیگر کشورها از جمله رقبایی مثل ترکیه است. عقب ماندن از تکنولوژی روز دنیا تولید محصول با کیفیت و قابل رقابت با تولیدات دیگر رقبا در منطقه را مشکل کرده است. این فعال صنعت

توسعه سطح زیر کشت پنبه اولویت صنعت پوشاک به نظر نمی‌رسد.

عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران درباره ایجاد شهرک پوشاک و اجتماع تولیدکنندگان گفت: ریشه مشکلات صنعت پوشاک در اجتماع تولیدکنندگان نیست. صنعت پوشاک در حال حاضر بیش از هرچیز به همکاری ارگان‌های دست‌اندرکار برای جلوگیری از واردات کالاهای مشابه نیاز دارد تا سرمایه‌گذار داخلی رغبت کافی برای تولید را داشته باشد. در شرایط فعلی با توجه به منابع محدود دولت، حمایت‌های دولتی از واحدهای تولیدی پوشاک چشمگیر نیست. با توجه به محدودیت‌ها بهتر است دولت با در نظر گرفتن اولویت‌های صنعت پوشاک از منابع استفاده کند و با به‌روز کردن فناوری مورد استفاده در این صنعت، قدرت واحدهای تولیدکننده برای رقابت با تولیدات دیگر کشورها را افزایش دهد.

نساجی با اشاره به تغییر فرهنگ مردم در خرید پوشاک گفت: چالش سوم صنعت پوشاک ذائقه و ترجیح مردم است. مردم ترجیح می‌دهند از پوشاک خارجی و تولیدات برندهای معروف استفاده کنند تا پوشاک داخلی.

کیمیایی اسدی در واکنش به صحبت‌های وزیر کار درباره رشد اشتغال در بخش‌های پایین دست صنعت نساجی با افزایش سطح زیر کشت پنبه گفت: کشت پنبه اولویت بخش پوشاک کشور به نظر نمی‌رسد. می‌توان پنبه را با هزینه کمتر وارد کرد. بهتر است در سند توسعه صنعت پوشاک بیش از هرچیز به مراحل در زنجیره تولید پوشاک توجه کرد که منجر به افزایش ارزش افزوده می‌شود. پنبه در چرخه ریسندگی و بافندگی و پس از تبدیل شدن به نخ و پارچه چندین برابر افزایش قیمت پیدا کند. از سوی دیگر کشت پنبه در استان‌های پربارش کشور ممکن است و با توجه به مشکلاتی که در حوزه تامین آب در بخش کشاورزی داریم

مراسم روز ملی صادرات سال ۹۵ برگزار شد

صادرکنندگان برتر بخش نساجی و پوشاک معرفی شدند

مراسم بیستمین سالروز ملی صادرات، روز پنجمین ۲۹ مهرماه ۹۵ با حضور رییس جمهور، در سالن اجلاس سران برگزار شد. رییس جمهور را در این مراسم محمد نهاوندیان رییس دفتر ریاست جمهوری همراهی می‌کرد و علاوه بر وی، محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت، محمود حجتی وزیر جهادکشاورزی، مجتبی خسروتاج قائم مقام وزیر صنعت و رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران نیز حضور داشتند. غلامحسین شافعی رییس و پدram سلطانی نایب رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و علی فاضلی رییس اتاق اصناف نیز به عنوان مسئولان نهادهای بخش خصوصی کشور در مراسم روز ملی صادرات حضور به هم رساندند و همچنین جمعی از فعالان اقتصادی و به خصوص صادرکنندگان منتخب کشوری از دیگر مهمانان حاضر در این نشست بودند.

مراسم روز ملی صادرات امسال با حضور رییس جمهوری، سرود جمهوری اسلامی و تلاوت آیاتی از قرآن کریم به طور رسمی آغاز شد و مجتبی خسروتاج رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران نخستین سخنران این مراسم بود که برای خیر مقدم پشت تریبون رفت.

میزان صادراتمان رضایت بخشی نیست

رییس سازمان توسعه تجارت ایران در سخنان خود گفت: علی‌رغم رشد صادرات شش درصدی در بخش کالاهای غیرنفتی، این سطح از میزان

بخشی از مسائل مورد نیاز ما را فراهم کنند و در حال حاضر توانایی لازم برای حضور در بازارهای جهانی را ندارند.

رییس سازمان توسعه تجارت ایران در ادامه صحبت‌هایش مبنی بر اینکه قدرت رقابت برخی کالاها در بخش قیمت و نیز هزینه پایین است، گفت: این مسئله به مشکلات ما در مقایسه با رقبای تجاری خود نسبت به نرخ سود بانکی و نیز استرداد هزینه‌های حمل و نقل مربوط می‌شود. خسروتاج همچنین به فعالیت رقبای ما در بازارهای جهانی اشاره کرد و افزود: طی سالیانی که تجارت خارجی ما با مشکلاتی همراه بوده رقبا بیکار نشسته‌اند و

صادرات را در شان کشور نمی‌داند. مجتبی خسروتاج اظهار کرد: در نیمه نخست سال جاری ۲۱.۷ میلیارد دلار صادرات داشته‌ایم که با رشد ۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل همراه بوده اما این رقم همچنان مورد رضایت نیست.

وی با اشاره به اینکه همچنان برخی تحریم‌ها اجازه انعقاد موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های چندجانبه با سایر کشورها را به ما نمی‌دهد اظهار کرد: علاوه بر این، برخی بنگاه‌های اقتصادی نیز توانایی لازم و شرایط کافی را برای حضور در بازارهای جهانی ندارند. برخی بنگاه‌ها در زمان جنگ و نیز برخی در زمان تحریم شکل گرفتند تا

این رشد تحقق یابد و سال‌های اول با سرعت بیشتری این حرکت را پیش ببریم. وی گفت: اگر بتوانیم صادرات غیرنفتی را امسال در مقایسه با سال گذشته ۱۰ میلیارد دلار افزایش دهیم رشد ۲۰ درصدی در صادرات محقق خواهد شد.

محمدرضا نعمت‌زاده در این همایش افزود: باید موانع پیش روی صادرات برداشته شود و واحدهای تولیدی باید برای صادرات برنامه‌ریزی کنند ولو یک درصد تولیدات‌شان را شامل شود. وی به اهمیت برگزاری نخستین همایش روز ملی صادرات پس از برجام اشاره و تصریح کرد: صادرات به عنوان بخشی از تجارت خارجی نه تنها یک اختیار بلکه یک الزام است تا کشورهایی که اقتصاد آنها با رشد خوبی پیش رفته به رقابت پردازند. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه رشد صادرات کشور با مشکلات و موانعی هم روبه‌روست افزود: تحریم‌ها و فشارهای ظالمانه دشمنان از جمله موانع بیرونی و مقررات دست و پاگیر و عملکرد ناکارآمد برخی دستگاه‌های اجرایی از جمله موانع داخلی صادرات است. وی افزود: وقتی قانون تکلیف می‌کند که مالیات بر ارزش افزوده صادرکنندگان در مدت یک ماه مسترد شود، جایز نیست که یک تا دو سال این روند طول بکشد، مگر صادرات چقدر سود دارد که این مالیات‌ها را نزد خود نگه داریم؟

نعمت‌زاده موضوع فرهنگی را یکی از مشکلات اساسی در بخش صادرات دانست و گفت: باید به

۲۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار انواع محصولات غیرنفتی از ابتدای امسال تا پایان شهریورماه صادر شده است و امیدواریم تا پایان سال افزایش ۱۰ میلیارد دلاری صادرات در مقایسه با پارسال محقق شود. وی افزود: صادرات غیرنفتی کشور شامل خدمات و کالاهای غیرنفتی امسال باید ۱۰ میلیارد دلار افزایش پیدا کند و به ۶۸ میلیارد دلار برسد. وی به افزایش ۱۵ درصدی صادرات غیرنفتی پیش‌بینی‌شده در برنامه ششم توسعه اشاره و تصریح کرد: امیدواریم به صورت مستمر

اقدامات درخوری را در این بخش انجام داده‌اند. افرادی که قصد دارد در بخش صادرات فعالیت کنند و علاقه‌مند به حضور پایدار در بازارهای جهانی هستند باید نگرش خود را در این حوزه تغییر دهند و تصمیماتی را اتخاذ کنند که با تغییر و تحول در این بخش همراه باشد.

پیش‌بینی رشد سالانه ۱۵ درصد برای صادرات غیرنفتی

پس از خسرو تاج، محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت به ارایه نقطه نظرات خود در خصوص مباحث متلابه صادرات کشور پرداخت. نعمت‌زاده در همایش بیستمین سالروز ملی صادرات گفت: ۴۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار کالای غیرنفتی و ۱۰ میلیارد دلار خدمات سال گذشته از کشور صادر شد. وی با مقایسه میزان صادرات کشور در سال ۵۶ با میزان صادرات سال ۹۴ گفت: در سال ۵۶ میزان صادرات غیرنفتی کشور ۶۰۰ میلیون دلار بود که در مجموع ۴ درصد کل صادرات را شامل می‌شد و این در حالی است صادرات غیرنفتی سال گذشته ۷۰ درصد صادرات کل کشور بود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه بر اساس برنامه تکلیفی، امسال میزان صادرات در این حوزه باید ۱۰ میلیارد دلار هم افزایش یابد گفت:

صادرات اولویت دهیم زیرا صادرات هنوز به عنوان محور توسعه کشور قرار نگرفته است که اگر همه این را تکلیف ملی و وظیفه بدانند رشد صادرات را شاهد خواهیم بود. وی بر تولید بر محور صادرات تاکید و تصریح کرد: هر وقت عملکردمان بر این موضوع بود به نتایج بسیار خوبی دست یافتیم به طور مثال در پتروشیمی، سیمان، سرامیک و مصالح ساختمانی که با هدف صادرات سرمایه‌گذاری کردیم، توانستیم رتبه‌های ۳، ۴ و ۵ جهانی و سال ۹۳ نیز رتبه اول صادرات سیمان را کسب کردیم.

تعامل سازنده، مناسب کردن محیط روابط بین‌المللی برای صادرات کالا و اشتغال جوانان است

بعد از سخنان میزبانان، نوبت به میهمان اصلی مراسم روز ملی صادرات یعنی رییس جمهوری رسید؛ وی قبل از آنکه در جایگاه سخنران قرار بگیرد، به سه صادرکننده مدال افتخار صادرات اعطا و از پنج صادرکننده به عنوان صادرکننده ممتاز کشور تقدیر کرد.

حسن روحانی رییس‌جمهور کشورمان طی سخنانی اظهارداشت: صادرات همواره باید با رقابت در داخل همراه باشد و در صحنه بازارهای هدف باید بتوانیم به لحاظ کیفیت، قیمت و بسته‌بندی کالا به نقطه‌ای برسیم که در مقابل رقبای خارجی موفق و پیروز باشیم. وی افزود: همه صنایع و خدمات در دنیای امروز به سرعت در حال تحول است و امکان‌پذیر نیست که یک کالای ساخته شده با شکل، فرم، کاربرد، قیافه و چهره قبلی بتواند به مسیر صادرات در بازار دنیا ادامه دهد.

رییس‌جمهور با اشاره به لزوم تداوم بازاری صادراتی افزود: تداوم نداشتن بازار کالا و خدمات به معنای فروپاشی ساختمان و مسیری است که برای صادرات برنامه‌ریزی کرده‌ایم. روحانی ادامه داد: صادرات کالا و خدمات یک زنجیره است و همه این زنجیره‌ها باید در کنار هم قرار بگیرد تا بتوانند صادرات کالا و خدمات موفق محصول آن باشد که آغاز این کار از تولید است همچنین اساس اقتصاد مقاومتی هم تولید درون‌زا است لذا باید در داخل کشور تولید کنیم، اگر تولید ما با استانداردهای جهانی منطبق نباشد و کیفیت لازم را نداشته باشد

تولید داخل داشته باشد و یکی از کارهایی که در پس‌برجام برای صادرکنندگان ما و تولیدکنندگان ما به وجود آمده فضای امکان مشارکت با شرکت‌های خارجی و با برندهای معتبر بین‌المللی است.

وی ادامه داد: ما در این سفر اخیر آسیایی به ویتنام، مالزی و تایلند، در فرصت‌های غیر مذاکرات رسمی با آنها بسیار صحبت کردیم، که پیشرفت آنها برای چه بوده است. شما برگردید به سال ۱۹۸۰ یعنی یک سال بعد از انقلاب. فکر می‌کنید صادرات ویتنام چقدر بوده است؟ ۳۰۰ میلیون دلار. در حالی که امروز اعلام کردند صادرات‌مان ۱۷۰ میلیارد دلار بوده است. از طرف دیگر مالزی در گذشته حدود ۱۲ میلیارد دلار صادراتش بوده که طبق آمار ۲۰۱۴ این میزان ۲۳۴ میلیارد دلار است. رییس‌جمهور بیان کرد: همچنین تایلند در سال ۱۹۸۰ صادراتش حدود ۶ میلیارد بوده که این میزان الان ۲۲۷ میلیارد دلار رسیده است که بنده از تمام مسئولین علت اینکه آنها توانستند این موفقیت را به دست آورند را سوال کردم و باید بدانیم دلیل این موفقیت‌ها چیست. روحانی گفت: اولاً روابطشان را با دنیا بر مبنای تعامل سازنده قرار دادند، دعوا با دنیا داخلش صادرات در نمی‌آید. برخی فکر می‌کنند ما وقتی می‌گوییم تعامل سازنده یعنی برویم و بنشینیم با غربی‌ها و اروپایی‌ها لبخند بزنیم و با هم صحبت کنیم و با هم ناهار بخوریم

و اگر شرایط کشور باعث شود آن محصول گران‌تر از محصول رقیب به دست ما برسد، قطعاً ما در صادرات کالا اگر هم موفق باشیم نمی‌توانیم در میان‌مدت و بلندمدت ادامه دهیم. وی افزود: کنترل تولید در داخل، استاندارد بودن تولیدات داخل و محصولات داخل و خدمات به عنوان اولین زنجیره مهم است و اگر خدمات و کالای ما استاندارد نباشد نه تنها بازار خارجی را از دست می‌دهیم حتی بازار داخلی را هم از دست خواهیم داد.

رییس‌جمهور با بیان اینکه مبارزه با قاچاق کالا نیز در حمایت از تولیدات داخل بسیار مهم و ضروری است، تصریح کرد: این دولت بیشترین توان خود را برای مبارزه با قاچاق کالا گذاشته و موفقیت‌های خوبی هم کسب شده به طوری که این میزان از ۲۵ به ۱۵ میلیارد رسیده که موفقیت خوبی بوده و این روند ادامه خواهد داشت زیرا یکی از راه‌های رونق تولید مبارزه جدی با کالای قاچاق است.

رییس‌جمهور در ادامه سخنان خود تأکید کرد: باید بدانیم که مبارزه اصلی با قاچاق کالا تولید با کیفیت و قیمت مناسب در داخل است و الا موفق نخواهیم شد، جنس داخلی ما باید با کیفیت و رقابتی باشد و آن را تولید کنیم و البته باید استاندارد لازم را هم داشته باشد و این زنجیره کار است، وقتی که ما کالای خوب تولید کردیم حتی با مشارکت دیگران می‌تواند نقش بسزایی در

نه اینطور نیست. تعامل سازنده یعنی مناسب کردن محیط روابط بین‌المللی برای صادرات کالا، اشتغال جوانان، واردات راحت‌تر کالاهای سرمایه‌ای و مواد اولیه، مگر در دنیای امروز می‌تواند کشوری بگوید من بدون رابطه با دنیا به پیشرفت می‌رسم.

روحانی ادامه داد: خود قرآن هم به ما گفته دنیا باز است، زمین وسیع است و راه بیفتید. حالا این هجرت می‌تواند برای فرهنگ، تجارت و یا صادرات باشد، بعضی‌ها می‌گویند عرض الله فقط ایران است. از مرز ایران بخواهیم خارج شویم افکار ما را می‌زدند. ما را گول می‌زنند. بعضی‌ها عظمت ملت ایران را هنوز باور نکرده‌اند. ملت ایران در طول تاریخ با دنیا رابطه داشته است. باید به ملت ایران اعتماد کنیم، چهار نفر نیروی امنیتی نمی‌توانند آنها فقط مورد اعتماد ما باشند. جوانان، تجار و دانش‌جویان ما مورد اعتماد ما هستند، اما حالا امکان دارد میان این همه محصول پطراروت در این باغ یک سیب پوسیده هم پیدا شود. نمی‌شود به این بهانه در آن باغ را بست و نمی‌شود از آن میوه‌ها استفاده نکرد، باید برگردیم به قرن جدید، بعضی‌ها در قرن قبلی و حتی قرن‌ها قبل زندگی می‌کنند، ما باید شرایط را برای روابط خارجی که البته روابط خارجی فقط سیاسی نیست شامل روابط اقتصادی، علمی، فناوری و ... هم می‌شود که باید این فضا را آماده کنیم تا بتوانیم در مسیر صادرات حرکت کنیم که یک راهش تعامل سازنده با دنیا بوده است.

رییس‌جمهور همچنین ادامه داد: نکته دوم این است که به دنبال سرمایه‌گذاری مشترک با صنایع بزرگ و با شرکت‌های خدماتی، کمپانی‌های بزرگ و برندهای معروف، شرکت مشترک ایجاد کنیم که حالا درصدهایش امکان دارد برابر و یا ۶۰ درصد و یا ۴۰ درصد باشد. در تایلند ۳ میلیون خودرو تولید می‌شود که یک میلیون آن مصرف داخلی است و مابقی آن صادر می‌شود. آقای نعمت‌زاده از یکی از کارخانه‌های تولید خودروی آنها بازدید کرد و به بنده گزارش داد و گفت که من رفتم بازدید کردم و در کارخانه‌ای که آنها به صورت مشترک با ژاپن در حال تولید خودرو هستند که تنها سه ژاپنی در آنجا حضور داشتند و تمام مهندسين و کارگران تایلندی بودند.

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: هر کشوری مزیت خاص خودش را دارد. شاید در کشوری کارگر ارزان باشد و یا انرژی، حمل و نقل بسیار مناسب و با کیفیت باشد. بنابراین هر کشوری مزیت خاص خودش را دارد و ما باید از مزیت‌های خود به خوبی استفاده کنیم. وی ادامه داد: مسئله سوم مهمان‌پذیری کشورها است، ما باید مهمان‌پذیر باشیم. البته که مردم ایران اینچنین بوده‌اند و هستند، هم برای صنعت توریسم ما نیاز داریم و هم برای تجارت، بازرگان و سرمایه‌گذاری که می‌خواهد وارد شود باید بتوانیم مهمان‌پذیر باشیم و راحت بتواند به ایران بیاید و برگردد.

رییس‌جمهور گفت: تمام تلاش دولت در طول این سه سال و از جمله در زمینه برجام بر این بوده که موانع را از پیش پای تجار، کارآفرینان، صادرکنندگان کالا و خدمات، ورود سرمایه، روابط بانکی برداریم. البته برداشتن مقررات دست و پاگیر غیرمفید و زائد هم جزء اقدامات دولت بوده است. تلاش ما بر این بوده که ایران‌هراسی را برداریم زیرا با ایران‌هراسی نمی‌توان کار تجاری و اقتصادی کرد. اقتصادی برون‌نگر است که ایران‌هراسی ظالمانه‌ای که دیگران ایجاد کردند ما این مسئله را بزدایم. در این زمینه دولت کار بزرگی کرده و هنوز هم باید ادامه دهیم.

رییس‌جمهور تأکید کرد: باید انسجام داخلی‌مان هم در این زمینه بیشتر شود، باید بقیه دوستان را هم در این زمینه دعوت کنیم و به یاری ملت و ایران بشتابند، ایران با صدای بلند فریاد می‌زند قامت من بلندتر از آنی است که امروز در دنیا منعکس شده است. ایران با صدای بلند فریاد می‌زند استعداد و ظرفیت من بیشتر از آن است که در اذهان مردم دنیا جا افتاده است، با صدای بلند می‌گوید مهربان‌تر از آن هستم که در دنیا معرفی شده‌ام و می‌گویم من همزیستی مسالمت‌آمیز با منطقه و جهان را می‌خواهم...

رییس‌جمهور بیان کرد: از اجرای برجام ۸ یا ۹ ماه بیشتر نگذشته اما حرکت به نسبت حرکت خوبی بوده البته در این ۶ ماه اول انتظار ما رشد ۱۰ درصد در زمینه صادرات کالا بوده است که الان در آمار گفته شد ۶ درصد در حالی که پیش‌بینی ما

در شش ماه نخست امسال ۱۰٫۶ درصد بوده است که امیدواریم در ۶ ماه دوم حرکت سریع‌تری داشته باشیم و جبران کنیم. اینکه ایران در سال ۱۹۸۰ صادراتش ۱۲ میلیارد بوده و در ۲۰۱۴ صادراتش به ۸۸ میلیارد رسیده این قابل مقایسه با کشورهای هم سن و سال ما در منطقه آسیا نیست. البته من قبول دارم ما دوران هشت ساله جنگ داشتیم و یک دوران طولانی تحریم داشتیم و قابل فهم و قبول است اما امروز باید آن گذشته‌ها را جبران کنیم و در جایگاه عزت و عظمت از هر نظر قرار بگیریم.

وی بیان کرد: از دست دادن بازار خیلی راحت است. شما یک سال در بازار نباشید فضای شما را دیگران اشغال می‌کنند اما به دست آوردن کار سختی است چرا که دو مرتبه می‌خواهید وارد شوید و رقابت کنید. البته خیلی مسائل باید در کنار صادرات باشد. در کنار صادرات باید حمل و نقل درست هم باشد. شما یک کالای خوب می‌خواهید صادر کنید اما هواپیما ندارید. چگونه می‌خواهید یک محصولی که دوام ندارد را صادر کنید. حالا که می‌رویم هواپیما بخریم عده‌ای می‌گویند هواپیما نه بروید اتوبوس بخرید. باشد اتوبوس هم می‌خریم اما خدا را شکر اتوبوس را می‌سازیم، اینکه می‌گوییم هواپیما بخریم برای صنعت توریسم کشور است و اینکه می‌گوییم هواپیما بخریم برای عزت ایران است برای آنکه وقت مردم تلف نشود و اگر می‌خواهند به کشوری بروند راه نیفتند بروند به کشور همسایه و از آنجا به مقصد خود برسند بلکه هدف ما آن است که از تهران به طور مستقیم به مقصد خود بروند.

روحانی یادآور شد: اینکه ما می‌گوییم هواپیما بخریم برای آن است که ما بتوانیم محصولات خود را به کشورهای هدف صادر کنیم، اگر نخیریم می‌گویند پس برجام چه شد، اگر بخریم می‌گویند این هواپیما لوکس است، خیلی شیک است و ساخت جدید است، من نمی‌دانم برخی‌ها در چه وادی سیر می‌کنند و در کجا هستند؟ یا عمرشان خیلی طولانی است که ما خبر نداریم. رییس‌جمهور تصریح کرد: باید حمل و نقل ما مجهز شود و یکی از زنجیره‌ها همین موضوع است، باید وزارت صنعت، معدن و تجارت، اقتصاد، جهاد کشاورزی و ... به کمک صادرکنندگان بیایند. این که در اینجا

گفته شد خود بنده با جمعی از صادرکنندگان یک جلسه‌ای داشته باشم بنده بسیار استقبال می‌کنم و حتماً از تجربیات شما استفاده خواهیم کرد.

سند راهبردی توسعه صادرات غیرنفتی نیازمند بازبینی است

غلامحسین شافعی رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران سخنران بعدی مراسم بود که بعد از خروج رییس جمهوری از سالن مراسم و مهمهمه‌ای چند دقیقه‌ای پشت تریبون رفت و مسایل مبتلابه صادرات را از منظر بخش خصوصی مطرح کرد. متن سخنرانی وی بدین شرح است:

اول دفتر به نام ایزد دانا/ صانع پروردگار، حی توانا/ هر که نداند سپاس نعمت امروز/ حیف خورد بر نصیب رحمت فردا

جناب آقای رییس جمهور، مقامات محترم، صادرکنندگان و تلاشگران عرصه صادرات؛ صادرات نشانگر توانمندی‌ها و یکی از برجسته‌ترین عوامل رشد اقتصادی کشور است. روز ملی صادرات فرصتی برای ارزیابی توانمندی ماست؛ و البته فرصتی برای گرامیداشت کسانی که بی‌وقفه در این عرصه خطیر و شرایطی کاملاً نابرابر با انبوهی از مشکلات، اقتصاد ملی را زنده و پویا نگه می‌دارند. شرایطی که در سال‌های اخیر هم با تهدیدهای بیرونی و هم درونی مواجه بوده است. به همین دلیل و دلایل فراوان دیگر صادرات غیرنفتی نتوانسته جایگاه خود را بدرستی و آنچه‌آن که شایسته است، پیدا کند.

زمانی که نفت مخارج دولت را در بودجه‌های سنواتی و مخارج جاری کشور تامین و آن را بی‌نیاز از درآمد دیگری می‌کند، تولید رو به افول می‌گذارد و واردات به محور تجارت تبدیل می‌شود و پس از واردات محوری، نرخ ارز تصنیی پایین نگه داشته می‌شود تا گزند بی واردات نرسد و اینها و علل دیگر صادرات را بیشتر تهدید و تضعیف می‌کند.

اگر مشکلی رفع نشود و حرف‌های هر سال تکراری باشد، چگونه می‌توان از گرامیداشت روز ملی صادرات سخن گفت؟ اگر چه امروز به برکت کوشش و تلاش و دیپلماسی منطقی مسئولان

سیاست خارجی کشور، غل و زنجیرهای دوران تحریم قدری گشوده شده، اما صادرکننده ایرانی در قیاس با رقبای جهانی هنوز نمی‌تواند برای خریداران، فروشنده جذابی باشد. گرچه میزان صادرات از ۳۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ به ۳۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵ رسیده، اما این وضعیت هیچ تناسبی با ظرفیت‌های صادراتی کشور ندارد.

مازنی با ۳۰ میلیون جمعیت ۲۰۰ میلیارد دلار صادرات دارد، در نتیجه ایران با ۸۰ میلیون جمعیت استحقاق ۵۰۰ میلیارد دلار صادرات را دارد. در شرایط موجود و تغییر نگاه و دیدگاه به اقتصاد بزرگ ایران، فرصتی است تا دولت با کمک بخش خصوصی از این فرصت به خوبی استفاده کند، اما استفاده از این موقعیت مستلزم توجه جدی به نکاتی است که به چند مورد آن اشاره می‌کنم:

۱. صادرات موفق باید از تولید قوی برخوردار باشد. تا بخش تولید، چه در صنعت چه در کشاورزی، رقابتی نشود و خود را به تکنولوژی روز مجهز نکند و از این نظر مورد حمایت جدی قرار نگیرد، ما به صادراتی موفق و متناسب با ظرفیت‌های کشور دست نخواهیم یافت.

۲. بازبینی و به‌روزرسانی سند راهبرد ملی توسعه صادرات غیرنفتی ضروری است. پنج سال پیش در این سند نوعی تقسیم کار ملی در امر توسعه

تجارت مطرح شد. لازم است این سند با مشارکت جدی بخش خصوصی بر اساس اهداف اقتصاد مقاومتی و برنامه ششم و شرایط پسابرجام مورد تجدیدنظر قرار گیرد. اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف آماده هستند این مهم را به عهده گیرند. رییس جمهوری در رابطه با صادرات مسائلی را صادقانه مطرح می‌کنند اما گویا برخی افراد پنبه در گوش فرو کرده‌اند و در صحنه عمل به اظهارات دکتر روحانی توجه نمی‌کنند. به نظر می‌رسد با توجه به تغییرات صورت گرفته در شرایط اقتصادی کشور نیازمند بازبینی در سند راهبردی ملی توسعه صادرات غیرنفتی هستیم و این مسئله برای ما به عنوان یک الزام به شمار می‌رود.

۳. در شرایطی که بنگاه‌های اقتصادی وضعیت خوبی از لحاظ پولی ندارند مشوق‌های صادراتی می‌تواند تأثیرگذاری قابل توجهی در افزایش صادرات داشته باشد. پیشنهاد ما ادغام صندوق ضمانت صادرات در بانک توسعه صادرات است. افزایش سرمایه بانک توسعه صادرات بارها مطرح شده اما در کنار آن به نظر می‌رسد ادغام صندوق ضمانت صادرات در بانک توسعه صادرات کمک بیشتری برای صادرات ایجاد می‌کند. بنابراین ادغام این دو شاید در قالب یک اگزیم بانک می‌تواند در حرکت روبه جلوی صادرات موثر باشد.

۴. چند نرخى بودن ارز و تثبیت تصنعى آن یک سیاست آزمایش شده و شکست خورده است. وعده تک‌نرخى شدن ارز مدت‌هاست داده شده؛ بی‌صبرانه منتظر عمل به این وعده هستیم.

۵. در شرایط کنونی سیاست‌های انگیزشی و مشوق‌های صادراتی از اهمیت بالایی برخوردار است. مثل تمام کشورها که ارزآوران و صادرکنندگان مورد حمایت و تشویق قرار می‌گیرند، در ایران نیز باید این مهم دنبال شود. در کشور ما که طی سالیان نسبتاً طولانی برنند تولید و صادرات، به خصوص در بنگاه‌های کوچک و متوسط با آسیب‌های جدی مواجه بوده است، مشوق‌های صادراتی می‌تواند در تقویت این بنگاه‌ها موثر بوده و بهترین تحریک تقاضا را ایجاد کند. تشکل‌های صادراتی و اتاق‌های تعاون، بازرگانی و اصناف آماده‌اند در طراحی بسته مشوق‌های صادراتی با دولت صمیمانه همکاری کنند.

۶. قوانین و مقررات دست و پاگیر و متناقض باید از سر راه صادرکنندگان در کشور برداشته شود.

۷. زیرساخت‌های حمل و نقل شکننده و باعث افزایش قیمت تمام‌شده کالاهای صادراتی است.

۸. در بهبود شرایط صادرات کشور، حمایت‌های سیستم بانکی و نرخ‌های ترجیحی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

۹. پیشنهاد می‌شود بخشی از منابع صندوق توسعه ملی برای حمایت از صادرات اختصاص پیدا کند.

۱۰. جلسات شورای عالی صادرات (دبیرخانه سه اتاق)

۱۱. رایزنان بازرگانی باید در آئین نامه انتخاب نمایشگاه‌ها و هیات‌ها تجدید نظر داشته باشند.

۱۲. بخش خصوصی آمادگی دارد در زمینه انتخاب رایزنان بازرگانی کمک کند.

۱۳. پیشنهاد می‌شود برگزاری روز ملی صادرات به سه اتاق سپرده شود. این خود یکی از اموری است که می‌تواند در راستای کاهش تصدی‌گری دولت، به اتاق‌ها و تشکل‌ها واگذار شود.

امروز قریب یکسال است که زحمات دیپلمات‌های برجسته کشور و دولت تدبیر و امید به بار نشسته است. اقتصادهای بزرگ دنیا اجازه برقراری ارتباط با اقتصاد بزرگ ایران را یافته‌اند و ما آرام‌آرام در حال خروج از پيله

انزوا و سوار شدن بر قطار اقتصاد جهانی هستیم. به خوبی آگاهیم که آثار وخیم دوران تحریم تا سال‌های آتی بر پیکر اقتصاد ما باقی خواهد ماند و انتظار رفع مشکلات به یکباره را نباید داشت. اما شرایط ما با یک شرایط عادی متفاوت است، بنابراین تصمیم‌های ما نیز باید متفاوت با شرایط عادی اتخاذ شود. ادامه روش‌های گذشته ما را به هیچ توفیقی نخواهد رساند.

در خاتمه کلام، اینجانب به عنوان رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران دست یکایک دست‌اندرکاران عرصه صادرات کشور را به گرمی می‌فشارم و برای ملت ایران آرزوی توفیق روزافزون دارم.

برگزیدگان صنعت نساجی و پوشاک

بعد از سخنان شافعی و البته دو سخنران خارجی این مراسم، نوبت به اهدای تندیس به ۵۱ صادرکننده نمونه رسید و صادرکنندگان نمونه کشور مورد تقدیر قرار گرفتند. همچون سنوات گذشته، در مراسم روز ملی صادرات امسال نیز صنعت نساجی و پوشاک کشور نمایندگان در جمع برگزیدگان داشت که اسامی آنها به شرح زیر است:

* شرکت نانونخ و گرانول سیرجان -

آقای مهندس بابک شایسته

* شرکت الیاف پلی استر ساینه دلجان -

آقای دکتر بهروز محمدی

* شرکت نوین بافان پرنگ -

آقای احمد طاهری

* شرکت مهتا رنگ توس -

آقای غلامعلی رخصت

* شرکت فرش خاطره کویر -

آقای مهندس احمد صادقیان

* شرکت نساجی آسایش کاشان -

آقای محمدتقی رحمانی

ماهانامه «صنعت نساجی و پوشاک» این انتخاب را به مدیران و کلیه پرسنل و کارکنان شرکت‌های نامبرده تبریک و تهنیت گفته و توفیقات روزافزون آنان را از خداوند منان خواستار است.

رشد ۲۱۹ درصدی صادرات پوشاک آماده ترکیه به ایران فرش قرمز برای تولیدکنندگان پوشاک ترکیه گسترده تر شد

تلاش خود را برای افزایش روابط و قراردادهای تجاری بین دو کشور آغاز کرده ایم. همگام با رفع تدریجی تحریمها از بازار ایران، اقتصاد این کشور نیز با سرعت رشد خواهد کرد و بر همین اساس، ما از شرکت‌های ترکیه‌ای که قصد دارند نقش بزرگ‌تری در بازار ایران داشته باشند، پشتیبانی خواهیم کرد.

با توجه به اظهارات مطرح‌شده از سوی متولیان بخش پوشاک ترکیه، این سوال مطرح است که آیا صنعت پوشاک ایران نیز به همین سرعت برای توسعه و پیشرفت خود و همچنین حضور در بازارهای بین‌المللی تلاش می‌کند و آیا مسئولان کشور نیز چنین برنامه‌هایی برای توسعه صنعت پوشاک کشور در نظر گرفته‌اند یا خیر؟

مطمئناً اگر نتوانیم با همان سرعتی که بخش پوشاک ترکیه در حال تصاحب بازار ایران است حرکت کنیم، در آینده نزدیک بخش بیشتری از بازار پوشاک خود را در اختیار ترکیه قرار خواهیم داد و تولیدکنندگان پوشاک کشور نیز به زوال تدریجی گرفتار خواهند شد. درست است که اقداماتی برای مبارزه با قاچاق پوشاک در دست انجام است، اما به موازات این اقدامات باید توانمندی‌های صنعت پوشاک و تولیدکنندگان این عرصه نیز افزایش پیدا کند تا شاهد افزایش نقش و سهم تولیدکنندگان داخلی در بازارهای داخلی و بین‌المللی باشیم.

روندی که از دو سال قبل و با امضای قرارداد تجارت ترجیحی با ترکیه در حوزه پوشاک و اقلام دیگر آغاز شد و متقابلاً با برگزاری نمایشگاه پوشاک ترکیه در ایران در دو سال گذشته و همچنین راه‌اندازی فروشگاه‌های پوشاک توسط این کشور در کشورمان ادامه پیدا کرده، خود را در آمار رسمی صادرات پوشاک ترکیه به ایران نشان داده است.

به گزارش مجله صنعت نساجی و پوشاک به نقل از روزنامه حریت ترکیه، صادرات پوشاک آماده توسط شرکت‌های ترکیه‌ای به ایران، در ۸ ماهه اول سال جاری میلادی به ۲۳۷ میلیون دلار رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل جهش ۲۱۹ درصدی را نشان می‌دهد. حکمت تانریوردی رییس انجمن صادرکنندگان پوشاک آماده استانبول ضمن بیان این مطلب، اشاره کرده که با برداشته شدن تحریم‌ها، درهای ایران بعد از قریب به ۳۰ سال، به روی بازارهای خارجی گشوده شده و فرصت‌های عظیمی را برای بخش پوشاک ترکیه ایجاد کرده است.

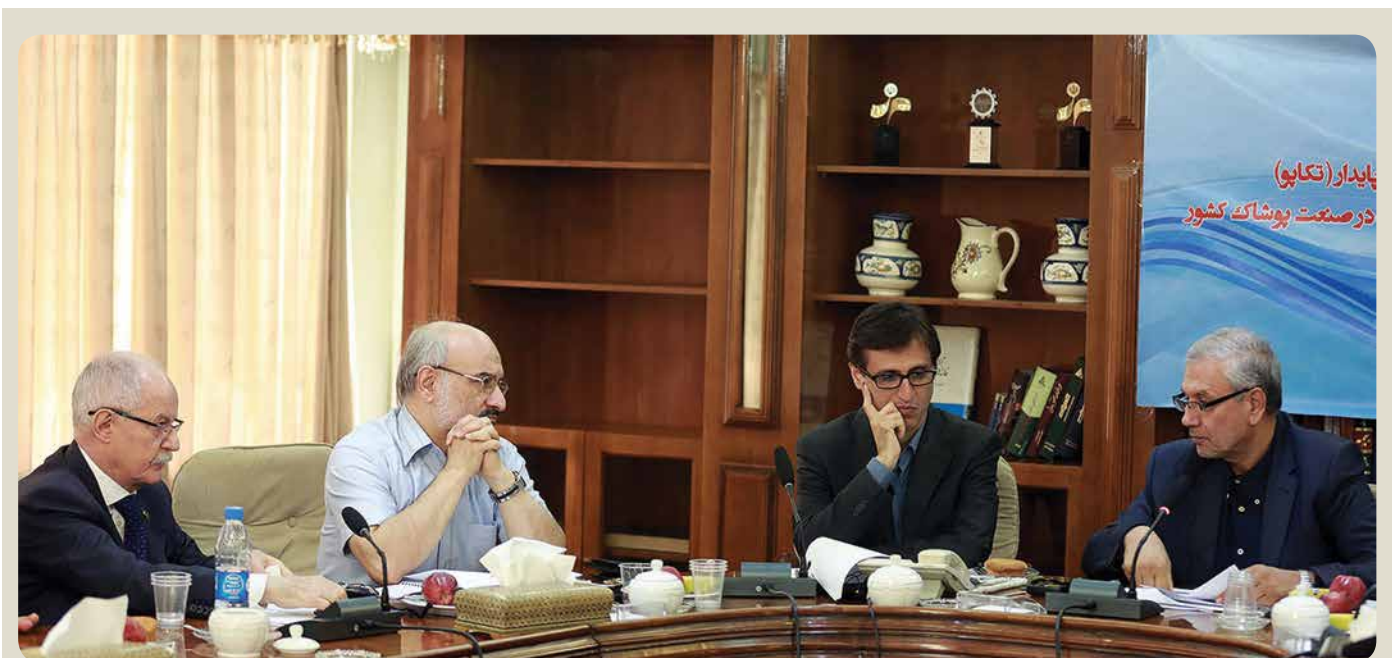
وی اعلام کرد: صادرات پوشاک آماده ترکیه به بازار ایران در سال ۲۰۱۴ رقم ۷۱ میلیون دلار بود که در سال ۲۰۱۵ به ۱۲۱ میلیون دلار افزایش پیدا کرد. در ۸ ماهه نخست امسال نیز صادرات به ایران با رشد ۲۱۹ درصدی به ۲۳۷ میلیون دلار رسیده و پیش‌بینی می‌شود کل صادرات پوشاک آماده ترکیه به ایران در سال ۲۰۱۶ از ۳۰۰ میلیون دلار فراتر برود.

تانریوردی افزود: افزایش چشمگیری در تعداد مراکز خرید مدرن در ایران در کنار بازارهای سنتی اتفاق افتاده است و انتظار می‌رود این روند به افزایش مصرف محصولات لوکس در ایران در سال‌های آینده منجر شود. همچنین در آینده بازیگران خارجی بیشتری در بازار ایران حضور خواهند داشت که همین موضوع، رقابت را در این بازار تشدید خواهد کرد. وی بر همین اساس تاکید کرد که ترکیه باید سهم خود را از بازار ایران به فوریت افزایش دهد.

همچنین یک عضو هیئت مدیره انجمن صادرکنندگان پوشاک آماده استانبول به این موضوع اشاره کرد که ایران در حال حاضر با جمعیتی بالغ بر ۸۰ میلیون نفر و تولید ناخالص داخلی به ارزش بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار، دومین اقتصاد بزرگ منطقه خاورمیانه است و ما از هم‌اکنون

تصویب سند توسعه بخش پوشاک در شورای عالی اشتغال

برگزاری نشست تخصصی توسعه کسب و کار و اشتغال صنعت پوشاک

و صنعت پوشاک نیز مستثنی از آن نیست. ربیعی افزود: یکی از الزامات ایجاد اشتغال در پایین دست صنعت پوشاک، کشت پنبه است که در این زمینه طی هماهنگی با وزارت جهاد کشاورزی، توسعه کشت پنبه در دستور کار قرار دارد. وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی با اشاره به غیرفعال شدن کارخانه‌های فعال قدیمی در این حوزه صنعت نساجی ادامه داد: امیدواریم کارخانه‌های قدیمی فعال در این حوزه، مجدد احیا شوند؛ چراکه صنعت نساجی نمرده است و با برنامه‌ریزی ۵ تا ۱۰ ساله، قابل برگشت به رقابت‌های منطقه‌ای خواهد بود. وی با بیان اینکه صنعت پوشاک و نظام توزیع آن، برای دولت بسیار حائز اهمیت است، گفت: ترکیه در این زمینه مزیت زیادی نسبت به کشور ما دارد؛ به طوری که حدود ۲ میلیون نفر در این کشور در صنعت پوشاک شاغل هستند و متأسفانه بخش زیادی از بازار پوشاک ایران را نیز اشتغال کرده‌اند. ربیعی ادامه داد: در گام نخست می‌توانیم ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار شغل

نشست تخصصی توسعه کسب و کار در اشتغال صنعت پوشاک روز شنبه ۱۷ مهر ماه سال جاری با حضور علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاونین وزارت متبوع، اعضای هیئت مدیره تشکل‌های پوشاک و نساجی و همچنین جمعی از دست‌اندرکاران و ذینفعان صنعت پوشاک، انجمن‌های تخصصی و نمایندگان یونیدو (سازمان توسعه صنعتی ملل متحد) برگزار گردید.

علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این نشست گفت: امروز ۵۵۰ هزار نفر در صنعت پوشاک شاغل هستند که البته زنجیره اشتغال در این صنعت، متأسفانه آسیب دیده است؛ به طوری که مزارع پنبه ما به کشت برنج تبدیل شده است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: علاوه بر این، زنجیره پایین دستی صنعتی پوشاک نیز متأسفانه به دلیل فقدان دوراندیشی و عقب‌ماندگی تکنولوژیکی، طی دهه‌های اخیر مغفول مانده است که باعث شده در پایین دست اشتغال زیادی را از دست دهیم

فعالان همان صنعت هستند؛ لذا در صنعت پوشاک نیز انجمن صنایع پوشاک می‌تواند موتور توسعه این حوزه باشد؛ ضمن اینکه دولت به عنوان مکمل، سیاست‌های توسعه‌ای را اتخاذ می‌کند. ربیعی گفت: ما به عنوان مسئول اشتغال اقتصاد مقاومتی، توسعه صنعت پوشاک را یکی از اولویت‌ها و زایش‌های داخلی می‌دانیم و علاوه بر اینکه صنعت پوشاک سهم خوبی در GDP (تولید ناخالص داخلی) دارد، می‌تواند نماد هر جامعه باشد. وی تاکید کرد: البته در حوزه سبک خرید لباس نیاز به فرهنگ‌سازی داریم که باید برنامه‌های بلندمدت در این بخش تدوین شود.

صنعت پوشاک در دوران رکود میدان را خالی نکرد

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت کار نیز در این نشست گفت: صنعت پوشاک از جمله صنایعی بود که در دوران رکود هم توانست به کارش ادامه دهد و جایگاه خود را حفظ کرد. عیسی منصوری افزود: دولت برای توسعه اشتغال برنامه‌های متعددی را در دست اجرا دارد که یکی از آنها توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار (تکاپو) است که با همکاری دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط داخلی و بین‌المللی با محوریت بخش خصوصی دنبال می‌کند. وی افزود: در این طرح اشتغال فراگیر مدنظر است و یکی از رشته‌هایی که در بررسی‌ها و مطالعات ما در اولویت ایجاد منصوری از بنگلادش به عنوان دومین کشور صادرکننده پوشاک در

در صنعت پوشاک ایجاد کنیم؛ اما در مجموع این صنعت ظرفیت ایجاد اشتغال برای یک و نیم میلیون نفر را دارد.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: بی‌مهری در سیاست‌گذاری‌های صنعت پوشاک را قبول دارم، چرا که خوراک، پوشاک و مسکن از نیازهای اساسی مردم است و نمی‌توان این نیازها را نادیده گرفت. وی با اشاره به فقدان سند به‌هم‌پیوسته در صنعت پوشاک گفت: امیدواریم در دولت تدبیر و امید، سیاست‌های جبرانی و پرشی در جهت جبران عقب‌ماندگی‌ها اتخاذ کنیم؛ چراکه به دلیل وسعت عقب‌ماندگی‌ها در صنعت پوشاک، امکان تبیین سیاست‌های روندی وجود ندارد، لذا با وجود داشتن پایه‌ها و زیربنای اساسی در این صنعت باید سیاست‌های جبرانی در جهت خروج آن از شرایط فعلی اتخاذ گردد.

ربیعی اظهار کرد: ضمناً همکاری با وزارت صنعت، معدن تجارت، اتحادیه‌های صنفی، سازمان فنی و حرفه‌ای و دانشگاه‌ها نیز در اتخاذ سیاست‌گذاری‌ها باید مورد توجه قرار گیرد؛ ضمن اینکه سازمان‌های بین‌المللی برای ارتباط با بازارهای بین‌المللی باید با ما همکاری داشته باشند تا سیاست‌گذاری‌های جهشی محقق شود. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: رفع مشکلات بیرونی صنعت پوشاک و سیاست‌گذاری در این بخش وظیفه دولت است که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، سیاست‌های جهشی را برای توسعه صنعت پوشاک دنبال می‌کند.

وی واردات و تعرفه را دو موضوع اصلی در صنعت پوشاک عنوان کرد و گفت: متأسفانه در کنار این دو مقوله، مبارزه با قاچاق پوشاک نیز باید در دستور کار قرار بگیرد؛ چراکه قاچاق پوشاک با حجم کم صورت می‌گیرد و به همین دلیل مبارزه با قاچاق در این کالا بسیار دشوار است. این عضو کابینه یازدهم، ایجاد نظام تامین مالی و مواد اولیه ذیل انجمن صنفی پوشاک را از دیگر برنامه‌های این وزارتخانه عنوان کرد و گفت: در همین راستا یک شهرک تولید پوشاک در کنار فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) ایجاد می‌شود و برای متقاضیان حضور در این شهرک، مزیت‌های خاصی را در نظر می‌گیریم.

وی با بیان اینکه برخی از پوشاک ایرانی به برند ملی و بعضاً فراملی تبدیل شده است، تاکید کرد: بنابراین طراحی، مد و برندسازی از نیازهای اصلی صنعت پوشاک است که در بخش طراحی، نیروهای بومی خوبی در داخل کشور وجود دارد؛ اما در حوزه برندسازی نیاز به برندهای بیشتری داریم؛ چرا که ذائقه مصرف‌کننده امروز با برند گره خورده است. ربیعی افزود: همچنین سند توسعه بخش پوشاک را در جهت هماهنگی بین انجمن صنایع پوشاک، وزارت صنعت، معدن تجارت، دانشگاه‌ها و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را به تصویب شورای عالی اشتغال می‌رسانیم. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: موتور توسعه هر صنعت،

در این حوزه دارد. نماینده یونیدو در ایران ادامه داد: بیش از ۵۰ درصد البسه وارداتی ایران به صورت غیرقانونی و قاچاق وارد می‌شود که دولت باید با سیاست‌گذاری در این صنعت، علل واردات این حجم از واردات غیرقانونی را بررسی کند.

آمادئو با بیان اینکه می‌توانیم در ایران شرکت‌هایی در حوزه صادرات پوشاک ایجاد کنیم تا شرایط صادرات برندهای مطرح فراهم شود، گفت: یونیدو می‌تواند ضمن تسهیل فرایندها، ارتباطات و شبکه‌های بازاریابی را تسهیل کند؛ اما دولت (وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی) باید با سیاست‌گذاری‌های لازم را در این بخش انجام دهد. نماینده یونیدو در ایران تاکید کرد: دولت ایران باید تلاش کند تا واردات پوشاک قاچاق را در فرآیندهای قانونی هدایت کند تا بتواند تولیدات داخلی کشور در صنعت پوشاک را افزایش دهد.

صنعت پوشاک ایران باید به‌روزرسانی شود

کارشناس بین‌المللی صنعت پوشاک در یونیدو نیز در این نشست گفت: صنعت پوشاک ایران کوچک‌تر از سایر کشورهای فعال در این بخش است و باید به‌روزرسانی شود. رزوان لیونر افزود: جمهوری اسلامی ایران بخش مهمی از صنعت پوشاک خود را به تولید کت و شلوار اختصاص داده است، در حالی که پوشاک غیررسمی می‌تواند صادرات بیشتری داشته باشد. وی پس از بازدیدی که از کارخانه‌های تولید پوشاک ایران انجام داده بود، اظهار داشت: صنعت پوشاک در ایران به لحاظ فنی خوب است، اما باز هم باید به‌روزرسانی شود، زیرا ایران باید به رشد فکر کند و وقتی که بزرگ شوید، می‌توانید بزرگ تولید و عرضه کنید.

این کارشناس خاطرنشان کرد: چنانچه صنعت پوشاک در ایران کوچک باشد، به ندرت کشورهای دیگر جهان تمایل دارند با جمهوری اسلامی کار کنند. وی معتقد است: اندازه کارخانه‌های صنعت پوشاک در ایران کوچک‌تر از دیگر کشورها است که باید روی این موضوع فعالیت کرد و در عین حال مدیران میانی در ایران از وضعیت مطلوبی برخوردارند و می‌توانند از مدیران میانی باسواد با آموزش به خوبی بهره‌مند شوند. به گفته این متخصص، بررسی‌ها در جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد که ۵۰ درصد مواد اولیه مورد نیاز از کشور چین خریداری می‌شود، بنابراین باید تولید هدف‌دار صورت گیرد. وی تاکید کرد: هم‌پوشانی بین تمامی نهادهایی که در صنعت پوشاک دخالت دارند، اهمیت بسزایی دارد و دولت در این مسیر باید راهگشا باشد.

وی اضافه کرد: صنعت پوشاک ایران برای ارتقا خود نیازمند بهره‌گیری از آموزش است که شروع و پایانی ندارد، بلکه به شکل مستمر باید تداوم داشته باشد. لیونر تاکید کرد: آموزش ۳۰ تا ۴۰ درصد بهره‌وری را افزایش می‌دهد و نیروها را آماده می‌سازد تا بتوانند با محیط‌های بین‌المللی برای

جهان نام برد و گفت: با توجه به حضور نماینده یونیدو در این طرح امیدواریم همکاری‌های نزدیک‌تر یونیدو را شاهد باشیم و از تجارب سازنده کشورهای مطرح در این زمینه استفاده و زمینه انتقال این تجربیات به داخل کشور را فراهم کنیم. معاون اشتغال وزیر کار تاکید کرد: برای توسعه صنعت پوشاک در دو بخش می‌توانیم ورود کنیم: یکی سیاست‌های کلان و مختص این رشته و دوم استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخلی در حوزه پوشاک است که امیدواریم در سایه تعامل و همکاری نزدیک بین بخش دولتی و خصوصی شکل بگیرد. منصوری با بیان اینکه وزارت کار قرار نیست در این طرح جای دستگاه‌های دیگر قرار بگیرد، خاطرنشان کرد: ما نقش هدایتگری و حمایت را بر عهده داریم و با توجه به ظرفیت‌های بالای این صنعت یک برنامه منسجم را آغاز کرده‌ایم.

واردات بیش از ۵۰ درصد پوشاک به ایران از طریق قاچاق

همچنین الکساندر آمادئو نماینده یونیدو در ایران، در نشست توسعه کسب و کار و اشتغال صنعت پوشاک گفت: طبق ارزیابی‌های انجام شده، اصفهان، مشهد و تهران مراکزی هستند که در صنعت پوشاک تجارب بسیار خوبی دارند. وی با بیان اینکه یونیدو از تجارب بین‌المللی خود برای بکارگیری در صنعت پوشاک ایران استفاده می‌کند، افزود: در این صنعت نیازمند آموزش نیروی انسانی هستیم و دولت ایران نقش مهمی

سیاست‌های کلان کشور به آن توجه نشده تا اینکه صنعت پوشاک به قهقرا رفته است. وی خواستار توجه بیشتر به صنعت پوشاک شد و افزود: البته با همکاری وزیر صنعت، معدن و تجارت، برای اولین بار سند راهبردی صنعت پوشاک تدوین شده که در این زمینه بخش خصوصی، دانشگاه امیرکبیر و سازمان صنایع کوچک همکاری داشته‌اند.

دکتر مسعود لطیفی رییس دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر نیز در حاشیه این نشست گفت: صنعت نساجی از قبل بوده و دانشکده ما ۵۰ سال است که در این صنعت فعالیت داشته است. ما به این نتیجه رسیدیم که با صنعت رابطه بسیار خوبی برقرار کنیم و برای نخستین بار قرار شد که در صنعت پوشاک به شکل علمی وارد شویم. لذا برای نخستین بار دانشگاه امیرکبیر در رشته مهندسی پوشاک برنامه‌های خود را ارائه و وزارت علوم و تحقیقات آن را تصویب کرد و در این زمینه دانشجو جذب شد. اولین گام این بود که پوشاک به طور علمی وارد صنعت شود و بعد از ما، دانشگاه‌های دیگر این امر را ادامه دادند و فرهنگ نگاه علمی به پوشاک در جامعه نهادینه شد. به این نتیجه رسیدیم که ما می‌توانیم در کنار صنعت پوشاک بقیه امور را نیز پیش ببریم و در دولت جدید که بخش‌های پوشاک و نساجی جزء صنایع دارای ارزش افزوده و اشتغال‌زا شناخته شدند برای آن برنامه‌های راهبردی تدوین شد.

خرید و فروش ارتباط برقرار کنند. این کارشناس بین‌المللی توصیه کرد: جمهوری اسلامی در جوار دانشگاه‌ها در ایران باید به حرفه‌آموزی بپردازد و ارایه مسایل نظری دانشگاه‌ها کافی نیست، زیرا قشر تحصیلکرده از تازه‌های حرفه نیز باید در کنار تئوری برخوردار شود. وی خاطرنشان ساخت: صنعت پوشاک تنها صنعتی است که با وجود دوره رکود در اقتصاد جهانی (۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ میلادی) توانست همچنان فعال بماند.

به گفته این کارشناس، کشور چین با ۱۲۱,۷ میلیارد دلار صادرات پوشاک سالیانه مقام نخست را در میان کشورهای جهان دارد و کشورهای بنگلادش، ویتنام، هند و ترکیه در رتبه‌های بعدی به لحاظ صادرات پوشاک قرار دارند. وی افزود: صنعت پوشاک در کشورهای یادشده در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ میلادی رشد قابل توجهی را تجربه کرد به طوری که در چین ۴۳ درصد و در بنگلادش ۷۱ درصد رشد داشت و در کشور ویتنام میزان صادرات پوشاک دو برابر شد. به گفته لیونر، ترکیه دو میلیون نفر شاغل در صنعت پوشاک دارد و در بنگلادش از ۱۸۰ میلیون نفر جمعیت آن کشور ۲۰ میلیون نفر در این صنعت به کار اشتغال دارند. وی اظهار داشت: حدود ۱۳ درصد از صادرات پوشاک در جهان به شلوارهای مردانه و زنانه اختصاص دارد و کت و شلوار و کت و دامن که لباس‌های رسمی محسوب می‌شوند حدود یک درصد از صادرات صنعت پوشاک را تشکیل می‌دهند. لیونر گفت: اندازه متوسط کارخانه‌های صنعت پوشاک در ترکیه ۵۰۰ نفر و در برخی از شرکت‌های بزرگ یک‌هزار نفر است و در بنگلادش برخی از کارخانه‌ها پنج تا ۱۰ هزار نفر کارگر دارد و در شرکت‌های یادشده ۳۰ تا ۴۰ هزار نفر کارمند مشغول به کار هستند. به گفته لیونر، چنانچه بتوانیم در بخش برش و طراحی از روش‌های نوین بهره‌مند شویم، این کار ۱,۸ درصد از هزینه‌های تولید را کاهش خواهد داد.

وی گفت: سه عامل در صنعت پوشاک اهمیت دارند که شامل، قیمت، شرایط تحویل و کیفیت است، بنابراین در صنعت پوشاک باید کالایی تولید شود که با قیمت پایینی عرضه شود و کیفیت بعد از آن قرار دارد. لیونر اضافه کرد: باید نرم‌افزاری در فرایند تولید ایجاد شود تا بتواند عملکرد کارکنان را مورد ارزیابی قرار دهد. وی یادآور شد: در بنگلادش یک سازمان مردم‌نهاد که در حوزه صنعت پوشاک کار می‌کند، سابقه ۵۰ ساله دارد و هدف از شکل‌گیری آن در صنعت پوشاک، ایجاد اشتغال برای زنان است. لیونر افزود: سازمان مزبور به دو خرده‌فروشی تبدیل شده که در سال ۱۹۷۸ توانست از فعالیت یک خرده‌فروشی ۵۰۰ میلیون دلار پوشاک در جهان بفروش رساند.

در ادامه این نشست سومبات هاگوبیان، رییس انجمن صنایع پوشاک ایران نیز گفت: این صنعت ریشه در تاریخ کشور دارد؛ اما در چند دهه گذشته بی‌مهری عمیقی در این حوزه دیده شده است؛ به طوری که در

در نشست کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق ایران بررسی شد موانع سرمایه‌گذاری در ایران چیست؟

صبح روز یکشنبه ۲۵ مهرماه ۹۵ نشست کمیسیون سرمایه‌گذاری در اتاق ایران برگزار شد. در این نشست، آسیب‌شناسی‌های جذب سرمایه‌گذاری مورد بررسی قرار گرفت و یاسر بزرگر، مشاور کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق ایران درباره دلایل و مشکلات مربوط به جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه ایران گزارشی ارائه داد. چکیده این گزارش به شرح زیر است:

روند جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران در مقایسه با سایر کشورها حاکی از ناکارآمدی زیرساخت‌های فعلی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی است، بطوری که می‌توان گفت سرمایه‌گذاری خارجی به مفهوم واقعی در بازار سرمایه ایران وجود ندارد. لذا این سوال اساسی وجود دارد که چرا اقتصاد ایران نتوانسته در جذب سرمایه‌گذاران خارجی موفق عمل نماید؟

در این راستا در ابتدا شاخص‌های کلان موثر در جذب سرمایه‌گذاری خارجی مرور شده است. نگاهی به شاخص‌های کلان اقتصادی مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی جایگاه ایران را در وضعیتی بسیار نامناسب نشان می‌دهد. رتبه ۱۱۸ ایران از میان ۱۸۹ کشور در شاخص‌های سهولت کسب و کار بانک جهانی، رتبه ۱۵۰ در میان ۱۵۹ اقتصاد دنیا در خصوص

آزادی اقتصادی و رتبه ۱۵۰ در بین ۱۸۹ کشور از لحاظ حمایت از حقوق سهامداران خرد، عملاً اقتصاد ایران را اقتصادی بسته و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته را ناکارآمد نشان می‌دهد. در بخش سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه نیز موانع بسیاری وجود دارد. جزییات موانع مورد بررسی به شرح زیر است:

- کوچک بودن ابعاد بازار سرمایه و بدهی ایران و عدم تناسب اندازه بازار با تولید ناخالص داخلی کشور.
- عدم وجود زیرساخت‌ها و ابزار مناسب جهت پوشش ریسک نرخ ارز.
- فقدان نظام بانکی با معیارهای بین‌المللی.
- بالا ارزیابی شدن ریسک تسویه وجوه در سیستم پایاپای شرکت سپرده‌گذاری مرکزی ایران.

- عدم اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و حسابرسی مستقل.

- وضعیت سنتی بورس تهران در بخش ریزساختارها، عدم تنوع ابزارهای معاملاتی، فقدان یا محدودیت زیرساخت‌های الکترونیکی بازار سرمایه و عدم اتصال به بازارهای سرمایه دنیا.

- نبود دستور اقدام منسجم یا برنامه راهبردی بازار سرمایه، نگرانی‌های سیاسی و فرهنگی و عدم تقارن اطلاعاتی.

- عدم توجه مستقیم به سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه در قانون.

- فرآیند طولانی اخذ مجوز و اخذ کد سهامداری بخاطر عدم یکپارچگی میان سازمان‌های ذیربط.

- عدم یکپارچگی و غیرالکترونیک بودن فرآیندها در میان سازمان‌های ذیربط مانند مباحث ثبت افزایش سرمایه، اجرای استانداردهای گزارشگری و ...

- تناقض مقررات در خصوص افتتاح حساب بانکی ریالی برای سرمایه‌گذار خارجی.

- رویه سخت احراز هویت سرمایه‌گذاران خارجی مطابق قانون مبارزه با پولشویی.

- محدودیت‌های سرمایه‌گذاری و انتخاب مدیران.

- محدودیت در خروج سرمایه توسط سرمایه‌گذار خارجی.

در نهایت به منظور بهبود جایگاه ایران در شاخص‌های مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین بهبود و رفع موانع ذکرشده، پیشنهاداتی به شرح ذیل ارائه گردید:

- عزم جدی سیاست‌گذاران کشور در جهت بهبود جایگاه نامناسب ایران در شاخص‌های مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی از طریق ایجاد امنیت اقتصادی لازم و تقویت بخش خصوصی

از طریق احترام و تضمین مالکیت فردی و خصوصی و جلوگیری از اعمال فوق قانون و ایجاد فضای رقابتی سالم، تضمین قراردادها و فعالیت های اقتصادی از طریق تصویب قوانین شفاف و کارآمد و عدم اعطای امتیازات و تسهیلات بیهوده به بخش های سرمایه گذاری برای جلوگیری از ایجاد رانت و رانت خواری.

- اجرای کامل و قوی اصول راهبری (حاکمیت) شرکتی در حمایت از حقوق سهامداران خرد از طریق الزام کلیه شرکتها به افشای جزئیات و تعریف دقیق وظایف مدیران. همچنین ایجاد سیستم قضایی کارآمد و رویه های قانونی به روز جهت پیگیری حقوق سهامداران در بازه زمانی مناسب.

- تدوین قانون جامع و واحد برای سرمایه گذاری خارجی در بازار سرمایه. وضع قوانین و مقررات شفاف که ضمانت اجرایی لازم برای خروج اصل و سود سرمایه گذار خارجی در هر زمان را فراهم نماید و عدم مشروط کردن خروج سرمایه به شرایط خاص کشور.

- تهیه برنامه راهبردی مدون و مشخص برای جذب سرمایه گذاری خارجی که بتواند نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدها را به درستی شناسایی کرده و راهکارهای مشخص قابل پیگیری برای جذب سرمایه گذار خارجی در کل اقتصاد ایران و به خصوص بازار سرمایه ایران ارائه نماید.

- سیاست گذاری کلان در جهت یکپارچگی، الکترونیکی شدن و بین المللی شدن همه ارکان اقتصادی و اجرایی کشور بخصوص سیستم بانکداری، سازمان مالیاتی، اداره ثبت اسناد و املاک کشور، سیستم ثبت احوال و سازمان بورس و اوراق بهادار اقدامی بسیار مهم در جهت کوتاه تر کردن فرآیندهای اداری و احراز هویت، اعطای مجوز سرمایه گذاری به اشخاص خارجی و در نهایت افتتاح حساب بانکی و انجام سرمایه گذاری است.

- ایجاد زیرسخت یا ابزارهای پوشش ریسک نوسانات نرخ ارز.

- پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS).

- بین المللی شدن بانکها یا بازکردن بازار پول.

- ایجاد اطمینان تسویه وجوه برای سرمایه گذاران خارجی توسط سیستم سپرده گذاری مرکزی از طریق انعقاد قرارداد اعتباری با بانکهای بزرگ و معتبر جهانی و یا ایجاد صندوق تضمین ارزی.

- ایجاد زیرساخت های لازم جهت افزایش ارزش سهم بازار بدهی و بازار سرمایه به نسبت تولید ناخالص داخلی و جذب شرکت های دیگر در این بازار. ایجاد تنوع در اوراق بدهی تضمینی اصل و سود به سوی انتشار اوراق بدهی شرکتی. بدیهی است انتشار این اوراق در درجه اول مستلزم ورود شرکت های رتبه بندی در بازار بدهی کشور است.

- به روزرسانی بورس تهران در بخش ریزساختارها متناسب با بورس های پیشرفته دنیا. ریزساختارهای بازار مانند توقف نماد، سهام شناور آزاد، ساعت معاملاتی روزانه، شفافیت اطلاعات معاملات، فروش استقراضی و بازارگردان.

- افزایش تنوع ابزارهای معاملاتی.

- معرفی بازار سرمایه کشور. آشنا نمودن سرمایه گذاران خارجی با بازار سرمایه و نحوه سرمایه گذاری در آن، آشنایی با کلیه ابزارهای موجود در بازار، معرفی شرکت های موجود و نحوه دسترسی به اطلاعات مالی و سایر اطلاعات آنها، تهیه و تدوین بسته های آموزشی قوانین و مقررات به زبان انگلیسی، دوزبانه نمودن درگاه های اینترنتی بانک های کشور، شرکت های کارگزاری، سازمان بورس و سایر نهادهای زیربنا و الزام شرکتها به رعایت دقیق آنها حداقل اقدامات لازم جهت

ارائه خدمات به سرمایه گذاران خارجی است.

در ادامه این نشست، مهدی پورقاضی عضو کمیسیون سرمایه گذاری، با انتقاد از عدم حضور بخش خصوصی در بورس گفت: در حال حاضر تمام افراد حاضر در بورس، شبه دولتی هستند و بخش خصوصی در آن جایگاهی ندارد که اگر داشت، چه بسا انگیزه سرمایه گذار خارجی برای حضور در ایران بیشتر می شد. او تاکید کرد که اقتصاد ایران در حال حاضر بیش از هر چیزی به ثبات و کم شدن نوسانات نیاز دارد. ایوب غیائی، نایب رییس کمیسیون سرمایه گذاری نیز معتقد است بخش خصوصی باید مسئولین را نسبت به موانع جذب سرمایه گذاری آگاه کند، چرا که راهکارهای پیشنهادی باید مقبول تصمیم گیرندگان باشد. او همچنین با تاکید بر لزوم شکل گیری اعتماد متقابل بین دولت و بخش خصوصی، تصریح کرد: دولت باید به بخش خصوصی اعتماد کرده و بداند که این بخش تنها به دنبال کسب سود نیست. همچنین دولت و بخش خصوصی رقیب یکدیگر نیستند، بلکه باید در کنار هم به فعالیت ادامه دهند.

در ادامه این نشست، بهروز آرابی، معاون بین الملل خانه صنعت و معدن با اشاره به اقتصاد کشور ترکیه اظهار کرد: ترکیه با وجود عدم ثبات امنیت داخلی و وابستگی سیاسی به خارج، ارز باثبات دارد و شانزدهمین کشور اقتصادی جهان در گروه بیست است. اتاق بازرگانی ترکیه کاملا تصمیم ساز و مجری است. او معتقد است که ترکیه پیشرفت نکرده بلکه جهش کرده و قوانین دست و پاگیر را از سر راه برداشته است. فریال مستوفی، رییس کمیسیون سرمایه گذاری نیز در پایان نشست اظهار کرد که نمی توان تمام موانع را به تنهایی حل کرد؛ لذا باید آنها را اولویت بندی کرده و با سازمان های مربوطه در میان گذاشت.

بررسی وضعیت کسب و کار در صنعت نساجی از قافله جهانی عقب مانده ایم

علی علمی

صحبت از سرمایه‌گذاری در صنعت پوشاک در شرایط امروز حاکم بر این صنعت شاید به نظر بسیاری از افراد بیشتر شبیه به یک شوخی باشد چرا که مشکلات صنعت پوشاک و نساجی در کشور انگار هیچ راه و چاره‌ای جز تعطیلی تدریجی خرده‌تولیدی‌ها و حتی شرکت‌های معتبر این صنعت باقی نمی‌گذارد. صنعت نساجی و به دنبال آن صنعت پوشاک کشور که روزی حرف‌های زیادی در بازارهای منطقه برای گفتن داشت، حالا به یک بازار وارداتی برای چین، ترکیه و کشورهایی از این دست تبدیل شده است.

طی چند سال اخیر پای کشورهای دیگر هم به این خوان گسترده مصرف باز شده و بازار لباس کشور مهمانان دیگری از بنگلادش، سوریه و پاکستان پذیرا شده است. بنا به گفته فعالان و شاغلان این بخش از اقتصاد کشور در چند سال اخیر وضعیت پوشاک ایران متأسفانه از حالت تخصصی به سمت غیرتخصصی در حرکت است.

در قسمت تولید با مشکلات بزرگی روبه‌رو هستیم و عدم وجود افراد متخصص کاملاً از ظاهر امر مشخص است. علاوه بر این در دسترس نبودن مواد اولیه و عدم استفاده از تکنولوژی روز و ماشین‌آلات جدید هم به نوبه خود جزو مشکلات این صنف به حساب می‌آید.

باسابقه اما کم اثر

در شرایط کلی تولید محصولات نساجی در ایران سابقه‌ای طولانی دارد و نزدیک به ۷۰ سال است که این بخش از صنعت در اقتصاد ایران حضور دارد. روزگاری صنعت نساجی و پوشاک دومین صنعت پس از نفت و گاز به شمار می‌رفت و تعداد زیادی از نیروی کار و فعال کشور در این بخش به کار گرفته شده بودند. دهه‌های ۴۰ و ۵۰ اوج شکوفایی این صنعت بود و محصولات داخلی علاوه بر تأمین نیاز داخلی در

عدم رقابت‌پذیری و ترس و بزرگ‌نمایی رقبای دیگر را هم باید به این موارد اضافه کرد.

از سوی دیگر در سمت بازار و قسمت فروشگاه‌ها و فروش پوشاک در مغازه‌ها هم به نوبه خود مشکلاتی هست که تأثیری مستقیم بر تولیدات این بخش می‌گذارد و طبیعتاً فضای سرمایه‌گذاری در این صنعت را نیز با مخاطرات بیشتری روبه‌رو می‌کند. در این گزارش به بررسی شرایط تولید و فعالیت صنعت نساجی و پوشاک پرداخته‌ایم.

صادرات هم نقش پررنگی داشت. اما اکنون به انباری بزرگ برای بافت‌ها و تولیدات کشورهای ترکیه، چین و هند تبدیل شده است. ضمن اینکه کشورهای دیگری هم مترصد حضور در بازار پرسود ایران هستند تا مختصر سهم باقی مانده از تولید داخلی را از دست تولید کننده ایرانی بریابند. محسن افزایی یکی از فعالان حوزه نساجی و تولید پوشاک است که بیش از ۲۶ سال سابقه کار دارد و در مورد وضعیت نساجی در کشور می‌گوید: اوضاع و احوال فعالیت در این حوزه اصلا مناسب نیست. مخصوصا در این ۱۰ سال اخیر که شرایط برای کار و تولید سخت تر از قبل شده است. خیلی از همکارهای ما در این بخش تغییر شغل داده‌اند یا خانه نشین شده‌اند. در بروز این وضعیت نامساعد عوامل متعددی نقش دارند که درازمدت اثر منفی روی این صنعت گذاشته‌اند.

کمبود نقدینگی، استفاده از فناوری قدیمی، واردات بی‌رویه، قاچاق انبوه انواع پارچه و لباس این بخش را زمین زده است. این تولید کننده قدیمی درباره شرایط پیش رو می‌افزاید: کشور ما هنوز آمادگی ایجاد تحول بزرگ در بخش صنعت پوشاک را ندارد. توسعه این صنعت نیازمند ملزوماتی است که ما هنوز از آن بی‌بهره هستیم یا اصلا به دنبالش نرفته‌ایم. برای هر تحولی نیاز به پایه سازی محکم است یعنی ابتدا باید زمینه‌های تحول و توسعه را فراهم کنیم. گرچه فعالان صنعت پوشاک در کشور ارتباط مستقیم هر روزه ای با عوامل بازار و مشکلات این بخش دارند ولی متأسفانه به صورت عمیق به این مقوله نگاه نشده و همین عامل یک نقطه ضعف برای توسعه این صنعت در کشور است هر چند استعدادهای نهفته بسیاری در این کار داریم و با اندکی تأمل و حمایت به یک صادر کننده بزرگ تبدیل خواهیم شد. البته همه اینها منوط به برطرف شدن مسائل و مشکلات است که باید مورد توجه مسئولان قرار بگیرد. وی در ادامه می‌افزاید: ترکیه در سال بیش

از ۲۵ میلیارد دلار صادرات پوشاک آماده دارد این یعنی افزایش تولید، درآمد و اشتغال که می‌تواند گامی برای توسعه اقتصاد باشد. توسعه اشتغال و تولید یکی از اهداف کلان اقتصاد است. برای این کار باید توجه بیشتری به تولید و سرمایه گذاری شود اما نه با این راهکارهایی که در حال حاضر اجرا می‌شود، باید به سمت تکنولوژی بهتر و تولید ارزان حرکت کرد.

الان دستگاه‌های به روز دنیا با قیمت‌های ۴۰۰، ۵۰۰ میلیون تومان وارد کشور می‌شود که حداقل دو یا سه دستگاه برای هر واحد نیاز است. خرید این تجهیزات هزینه زیادی دارد و از عهده بیشتر تولیدکننده‌ها بر نمی‌آید. دولت باید به حمایت تولید بیاید و با اتخاذ سیاست‌های درست و اصولی باعث رشد و گسترش این صنعت شود.

برگزاری نمایشگاه

رسول زیباکار یکی دیگر از فعالان صنعت پوشاک که بیش از ۲۰ سال است که در این حرفه فعالیت دارد، در مورد برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی در کشور می‌گوید: الان آمده‌اند و نمایشگاه بین‌المللی برگزار

کرده‌اند و هدفشان هم ایجاد رقابت و ارتقای سطح کیفی است، اما تنها چیزی که اتفاق نمی‌افتد همین موضوع است. به ما اجازه حضور در نمایشگاه پوشاک ترکیه داده نمی‌شود، بلکه فقط ما می‌توانیم به عنوان مواد اولیه در نمایشگاه حاضر شویم چرا که اولویت با برندهای خود کشور ترکیه است.

به نظر من حمایت از تولید ملی موضوعی است که باید در کشور ایران هم لحاظ شود. در همه کشورها برای کالای آماده یک تعرفه قرار می‌دهند اما در ایران برای ورود ملزومات هم از ما تعرفه دریافت می‌کنند که باعث افزایش هزینه تولید کالا می‌شود. کشور ایران درآمد خود را با فروش نفت با قیمت پایین کسب می‌کند و پوشاک با ارزش افزوده زیاد وارد کشور می‌شود.

به نظرم تمام کشورهای توسعه‌یافته از صنعت نساجی و پوشاک خود شروع کرده‌اند. آنها از کالای تمام شده ارزش افزوده دریافت می‌کنند، اما در اینجا به دلیل ضعف زیرساختی در مسیر تولید کالا تعرفه کالا را از تولید کننده دریافت می‌کنند و در نتیجه قیمت تمام شده کالا افزایش پیدا می‌کند. زیباکار در مورد قاچاق پارچه و لباس به کشور اضافه می‌کند: براساس آماری که ستاد

اقدام کرد. باید همیشه به یاد داشته باشید چون محصولات نساجی و پوشاک مستقیماً با انسان سروکار دارند، داشتن پروانه بهره برداری و تأیید از وزارت بهداشت از اولویتهای کار است.

ریسکها و تهدیدها

مشکلات و دردهای صنعت نساجی و پوشاک چند وجهی است و طیف مختلفی از موانع را شامل می‌شود؛ مشکل اول مربوط به فرسودگی تجهیزات و ماشین آلات صنعتی می‌شود که به نوعی از رده خارج شده اند و عمر زیادی از آنها می‌گذرد. این ادوات به دلیل اینکه با تکنولوژی قدیمی کار می‌کنند برای شرایط فعلی کاربردی ندارند.

به این ترتیب حجم تولید پایین می‌آید و پارچه بافته شده هم از کیفیت مطلوبی برخوردار نخواهد بود. مورد دیگر واردات بی رویه و بدون ضابطه پارچه است که واحدهای تولیدی و دوزندگی پوشاک را تحت تأثیر قرار می‌دهد و راه را برای اجناس خارجی (با هر کیفیتی) باز می‌کند. کمبود نقدینگی، تولید پایین و عدم بهره مندی از فناوری روز از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی این صنعت به شمار می‌آید.

منبع: فرصت امروز

مبادله ای و وام مخصوص راه اندازی صنایع بود. اکنون بازار در حالت رکود قرار گرفته و این حجم سرمایه گذاری به دلیل نبود سهم بازار توجیه اقتصادی ندارد. میزان سرمایه گذاری برای واحدهایی که به شکل تک محصولی فعالیت می‌کنند، کمتر از این مقدار و ممکن است تا ۳۰ الی ۴۰ درصد کاهش پیدا کند. حجم سرمایه گذاری برای شروع کار رابطه مستقیمی با نوع و میزان تولید دارد.

مجوزهای لازم

دریافت مجوز برای این کار مراحل مختلفی دارد که باید به ترتیب انجام شود. کسانی که قصد سرمایه گذاری و ایجاد یک واحد تولیدی را داشته باشند باید درخواست احداث و راه اندازی خود را به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه کنند و با استفاده از طرح‌های توجیهی به دریافت مجوز مبادرت بورزند. پس از آن نوبت دریافت تأییدیه‌های لازم از وزارت بهداشت، سازمان محیط زیست و مؤسسه استاندارد می‌رسد که هر کدام برای صدور گواهینامه‌ها شرایط خاصی را دارند و باید مطابق ضوابط اعلام شده عمل کرد. پس از اخذ تمام مجوزها و تأییدیه‌های قانونی و بهداشتی می‌توان به احداث و راه اندازی خط تولید

مبارزه با قاچاق کالا و ارز اعلام کرده سالانه ۲,۷ میلیارد دلار پوشاک به صورت قاچاق به کشور وارد می‌شود. این رقم با دلار ۳۵۰۰ تومانی تقریباً معادل ۱۰ هزار میلیارد تومان می‌شود که اگر در چرخه تولید داخلی کشور قرار گیرد، قطعاً تحول خوبی در اشتغال و رونق تولید کشور ایجاد می‌کند. وی درباره اینکه ممنوعیت واردات پوشاک به کشور در درازمدت باعث تشدید قاچاق این کالا خواهد شد، افزود: متأسفانه در فهرست ممنوعیت‌های جدید وارداتی، تجهیزات پوشاک نیز وجود دارد که در صورت توقف واردات آنها صنعت پوشاک کشور دچار مشکلات زیادی می‌شود.

سرمایه اولیه

برای ایجاد و راه اندازی یک واحد نساجی سرمایه فراوانی نیاز است و با پول کم هیچ کاری نمی‌شود کرد. عیب واحدهای قدیمی این بود که محدود به فضا و محدودیت در تنوع تولید بودند. برای اینکه یک واحد صنعتی نساجی پویا و به روز داشته باشید باید میلیاردری هزینه کنید. هزینه اولیه برای تأسیس کارخانه نساجی بین ۳ تا ۶ میلیارد تومان است که بیشتر هزینه خرج تجهیزات و ماشین آلات می‌شود. تمام تجهیزات وارداتی است و قبل از همه باید به فکر تهیه ارز

بررسی علل گسترش اقتصاد پنهان در کشور چرا یک سوم تجارت ایران در سایه قاچاق قرار دارد؟

پرسش مطرح اینجاست که با وجود رواج برنامه‌های مبارزه با قاچاق در سال‌های گذشته و مأموریت دستگاه‌های مشخص برای مبارزه با قاچاق، ریشه‌های روند صعودی واردات کالاهای قاچاق و گسترده شدن هر چه بیشتر حجم اقتصاد پنهان ایران چیست و زمینه‌های رشد و تقویت این موضوع را باید در کجا جست‌وجو کرد؟

ماهانامه هم‌شهری ماه در این باره نوشت: وضعیت قاچاق کالا در ایران بیش از هر زمانی هشدار دهنده شده است. در حالی شاهد روند رو به رشد قاچاق کالا به ایران هستیم که حدود ۲۴ دستگاه در کل کشور از جمله قوه قضائیه، نیروهای نظامی و گمرک در این ستاد مسئولیت برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و نظارت بر ورود و خروج کالا در کشور را بر عهده دارند که البته آمارها تا حد قابل توجهی بیانگر ناموفق بودن این سیاست‌ها در کنترل واردات کالای قاچاق به ایران است.

گفته می‌شود قاچاق کالا در ایران در طول سه دهه منتهی به سال ۱۳۹۳ حدود ۱۶ برابر رشد داشته است. به گفته حبیب‌الله حقیقی، رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، در سال ۱۳۹۲ حجم قاچاق کالا در ایران ۲۰ میلیارد دلار برآورد شده که دو برابر بودجه عمرانی کشور بوده است. در این سال یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار کالای قاچاق از ۱۰ معبر غیراصلی تحت عنوان کوله‌بری به

با ارائه آماری از میزان وسعت قاچاق در کشور ما خبر از آن داد که بیش از یک سوم تجارت ایران را قاچاق تشکیل می‌دهد. (میزان، ۳۰ شهریور ۹۴) پرسش مطرح اما این جاست که با وجود رواج برنامه‌های مبارزه با قاچاق در سال‌های گذشته و مأموریت دستگاه‌های مشخص برای مبارزه با قاچاق، ریشه‌های روند صعودی واردات کالاهای قاچاق و گسترده شدن هر چه بیشتر حجم اقتصاد پنهان ایران چیست و زمینه‌های رشد و تقویت این موضوع را باید در کجا جست‌وجو کرد؟

صورت قاچاق وارد کشور شده‌اند. تعداد کوله‌بران در ایران در سال ۱۳۹۳ حدود ۳۷ هزار نفر تخمین زده شده است. همچنین بر اساس گزارش رئیس سازمان تعزیرات حکومتی قاچاق کالا در ایران در سال ۱۳۹۴ در مجموع حدود ۲۰ تا ۲۵ میلیارد دلار برآورده شده که حدود سه میلیارد دلار گواشی موبایل، البسه و پارچه ۷/۲ میلیارد دلار، لوازم خانگی دو میلیارد دلار، لوازم آرایشی ۱،۱ میلیارد دلار و ۸۰ هزار قلم کالا و تجهیزات پزشکی بوده‌اند. سال گذشته هم یکی از نمایندگان مجلس

در جامعه ایران ویژگی‌هایی متفاوت به خود گرفته و رنگ‌وبوی ایرانی می‌گیرد، پدیده قاچاق هم در کشور ما ایرانی شده و به شکلی ویژه قابل تحلیل است؛ در حالی که قاچاق در کشورهای مختلف جهان روی کالاهای ممنوعه اتفاق می‌افتد، در ایران پدیده قاچاق هم دامن‌گیر کالاهای ممنوعه و هم کالاهای مجاز می‌شود. در حقیقت در حالی که مواد مخدر، اسلحه، مواد محترقه و قاچاق انسان از برنامه‌های قاچاقچیان کشورهای دیگر است، در کشور ما بخش اعظم قاچاق متوجه کالاهایی می‌شود که اساساً متوجه زندگی روزمره مردم می‌شوند. اساساً قاچاق در ایران در چهار محور است؛ قاچاق کالای مجاز، مجاز مشروط، یارانه‌ای و ممنوعه که بیشترین حجم قاچاق در کشور متوجه کالاهای مجاز می‌شود.

در عین حال قاچاق در دیگر نقاط جهان غالباً روی کالاهای ورودی است و این در حالی است که در کشور ما هم کالاهای ورودی و هم کالاهای خروجی است؛ هر چند سهم کالاهای ورودی به مراتب بیشتر است و حدود ۷۵ درصد کل کالاهای قاچاق را شامل می‌شود.

زمینه‌های رونق بخش اقتصاد پنهان

در تبیین چرایی رونق اقتصاد زیرزمینی در ایران به زمینه‌های متفاوتی اشاره می‌شود؛ هر چند کارشناسان در سنگین بودن کفه ترازو به سمت عوامل گوناگون دچار اختلاف نظرهایی هستند. بیشترین عوامل اما متوجه زمینه‌های اقتصادی است که به رونق بخشی این اقتصاد سیاه کمک کرده است. به کلامی بسیار ساده سودآوری بالای قاچاق کالا به اقتصادی بودن این موضوع کمک کرده و ساختارهای اقتصادی داخل کشور زمینه‌ساز آن بوده‌اند که همواره به شکل قابل توجهی بحث سودآوری ورود کالای قاچاق انگیزه‌ای جدی برای ورود بخش‌های مختلف به چرخه‌های اقتصادی آن باشد. در حقیقت سودآوری بالای کالای قاچاق در مقابل ریسک

حس (حسب مورد) یا انهدام آن را پیش‌بینی کرده است. بر اساس قانون ورود و خروج کالا باید با نظارت و در حضور مأموران گمرک انجام شود و چنانچه کالایی بدون انجام تشریفات گمرکی یا از مبادی غیرگمرکی (غیررسمی) یا برخلاف قوانین و مقررات گمرکی وارد و خارج شود، این اقدام قاچاق محسوب می‌شود. نکته قابل توجه این که این پدیده ذیل فعالیت‌های معطوف به اقتصاد زیرزمینی دسته‌بندی می‌شود. اقتصاد زیرزمینی را همه فعالیت‌هایی می‌دانند که در خارج از چهارچوب‌های قوانین و مقررات جاری صورت می‌پذیرد. سازمان جهانی کار ۱۵ نام بر اقتصاد زیرزمینی گذارده و از عناوین دیگری همچون اقتصاد حاشیه‌ای، سیاه، سری، پنهان، غیررسمی و ... هم برای آن استفاده کرده است. در آمریکای شمالی بیشتر از اصطلاحات اقتصاد زیرزمینی، پنهان و اقتصاد سیاه استفاده می‌شود. در متون فرانسوی اقتصاد سیاه ترجیح داده می‌شود. در متون آلمانی اقتصاد سایه و در زبان ایتالیایی اقتصاد زیرآبی رایج است.

مورد ویژه قاچاق در ایران

همچون بسیاری دیگر از پدیده‌های عالم که

از قاچاق تا اقتصاد سیاه

در اصطلاح امروز قاچاق به آن دسته کالاهایی گفته می‌شود که بدون مقررات دولتی وارد یا خارج کشور می‌شود. با توجه به معنای لغوی قاچاق، این واژه لغتی ترکی به معنای گریزانیدن است؛ خواه آن که مال مربوط به دولت باشد یا غیر از آن. بر اساس کنوانسیون نایروبی قاچاق تخلفی گمرکی است شامل جابه‌جایی کالا از طول مرزی گمرکی به روشی مخفیانه و به منظور فرار از نظارت گمرکی. همچنین در مصوبه کنوانسیون بین‌المللی کمک‌های متقابل اداری به منظور پیشگیری، تجسس و مقابله با جرایم گمرکی مصوب ژوئن ۱۹۷۷ شورای همکاری‌های گمرکی لازم‌الاجرا از تاریخ اول مه ۱۹۸۰ چنین تعریف شده است: «اصطلاح قاچاق عبارت از تقلب گمرکی است که شامل گذراندن مخفیانه کالا به هر طریقی از مرزهای گمرکی باشد.»

با توجه به ماده دو قانون مجازات اسلامی هم قاچاق عبارت است از یک جرم کیفری که قانونگذار در قوانین موضوعه از جمله قوانین نحوه اعمال تعزیرات برای قاچاق کالا و ارز و مرتکبان قاچاق، مجازات‌هایی از قبیل ضبط کالا، جریمه،

بازمی‌گردد که انگیزه‌های قاچاق به عنوان یک فعالیت کم ریسک و پربازده را زنده نگه داشته‌اند. از همین رو نیاز نخست از میان بردن انگیزه‌ها و عوامل ایجاد کننده و تشویق کننده ورود به این تجارت است. اقدامات ساختاری در راستای تقویت ساختار تولید و اقتصاد کشور بی شک در زمره دستور کارهای بلندمدت قرار می‌گیرند. شناخت مزیت‌ها و افزایش رقابت‌پذیری کالاهای داخلی، توسعه فرآیندهای تولیدی جدید، تشویق صنایع کوچک و متوسط، ایجاد فرصت‌های جدید شغلی، جذب سرمایه‌های خارجی، آزادسازی تجاری، شفاف‌سازی قیمت‌ها و اصلاح و تغییر روش‌های پرداخت یارانه‌ها، نظارت کافی بر مناطق آزاد تجاری و بازارچه‌های مرزی، توجه به اصلاح روش‌های تجارت و حمل‌ونقل کالا و اولویت دادن به اشتغال در مناطق حاشیه مرزی از سیاست‌های دیگر در این راستا می‌تواند باشد. در کنار اقدامات ساختاری اقدامات میان‌مدت و کوتاه‌مدت اجرایی هم لازم است. این اقدامات را می‌توان در زیربخش‌های مربوط به قوانین تجاری، مقررات بازرگانی، امور گمرکی، امور انتظامی و امور قضایی جست‌وجو کرد.

کاهش انگیزه مبارزه با قاچاق کالا مؤثر باشد. در مبارزه با قاچاق کالا عنوان شده اگر میزان قاچاق کالا تا ۱۰ میلیون ریال باشد، با قاچاقچی برخورد نشود و این امر موجب شده تا ۸۵ درصد پرونده‌های قاچاق کالا با افزایش تعداد متهمان و کاهش سهم هر فرد در پرونده به کمتر از ۱۰ میلیون ریال، تبرئه شوند. همچنین در بسیاری از پرونده‌های قاچاق می‌توان رد پای امضاهای طلایی و مجوزهای ورود کالا از طریق نفوذ چهره‌های صاحب‌منصب را مشاهده کرد که عملاً در پوشش مجاری رسمی فرصت سوءاستفاده و ورود غیرقانونی کالاها بدون پرداخت عوارض لازم را به دست می‌آورند. از همین رو است که به شکلی روشن و صریح در بازار گسترده تجارت قاچاق ایران با اسامی شناخته شده و سرشناسی مواجه هستیم که هر کدام سرقفلی واردات قاچاق بخش‌های عمده کالاها ممنوعه به کشور را در اختیار دارند و به فعالیت خود هم در سال‌های گذشته تداوم بخشیده‌اند.

چه می‌توان کرد؟

آن چنان که اشاره شد، بخش قابل توجهی از عوامل زمینه‌ساز قاچاق در ایران به بستریهایی

پایین آن، پرداخت یارانه به برخی از کالاها در داخل کشور، بالا بودن تعرفه‌های گمرکی، کیفیت پایین کالاهای تولید داخلی، بوروکراسی و ساختار اداری ناکارآمد، عدم اشتغال و محرومیت ساکنان نقاط مرزی از عوامل رونق بخش قاچاق در ایران بوده‌اند. همچنین به عدم تولید بسیاری از کالاهای مورد نیاز مردم در داخل کشور باید اشاره کرد که این کالاها هم در حوزه برندهای مطرح پوشاک و وسایل زندگی روزمره و هم بسیاری از کالاهای دیجیتال مانند لوازم الکترونیکی، دوربین عکاسی و فیلمبرداری و ... باعث می‌شود که با توجه به عدم تولید این کالاها در داخل کشور و به دلیل وجود بازار مصرف برای این کالاها و صادر نشدن مجوز واردات زمینه قاچاق این کالاها فراهم شود. علاوه بر زمینه‌های اقتصادی باید به زمینه‌های حقوقی و قانونی رونق بخش این اقتصاد سیاه هم توجه کرد. به رغم آن که در ماه‌های گذشته برخوردهای جدی با عوامل قاچاق کالا انجام شده، اما در سال‌های گذشته غالباً ریسک قاچاق کالا پایین بوده. بر اساس آمارهای اعلامی آن چنان که رئیس سازمان تعزیرات حکومتی خبر داده، تنها حدود سه درصد از کالاهای قاچاق کشف می‌شود (عصر ایران، ۱۴ فروردین ۱۳۹۵) خلأ قانونی و طولانی شدن روند رسیدگی به پرونده‌های مهم قاچاق یا تبرئه اکثر متهمان موجب آزاد شدن قاچاقچیان کالا می‌شود. بر اساس قانون، قاچاقچینی را که به پرداخت جریمه محکوم می‌شوند، نمی‌توان بیش از دو سال در زندان نگه داشت. در اصل این موضوع برای زندانیانی که به علت‌های مختلف دچار مشکل می‌شوند، در نظر گرفته شده، اما قانونگذار، قاچاقچیان را از برخورداری این مزایا مستثنا نکرده است. آزاد شدن قاچاقچیان در صورت نداشتن تمکن مالی در پرداخت جریمه پس از دو سال حبس یکی از خلأهای موجود است که منجر به فرار قاچاقچیان از چنگال قانون می‌شود و قاچاقچی می‌تواند پس از گذراندن دو سال حبس از میلیون‌ها یا میلیاردها ریال پولی که از این طریق کسب کرده استفاده کند. این موضوع می‌تواند در

مشاور اقتصادی رییس جمهوری در جمع فعالان بخش خصوصی سال ۹۵ برای اقتصاد ایران سرنوشت ساز است

باثباتی را در اقتصاد کلان تجربه کرد، به همین دلیل ما در سال جاری روند مستمر نزولی تورم را شاهد هستیم و همچنین بازار ارز که به دلیل کنترل نوسانات آن تقریباً با ثبات است و دیگر نوسانات در مقیاس بزرگ پیش از سال ۱۳۹۲ را تجربه نمی کند و به این ترتیب برنامه ریزی برای آینده اقتصادی نیز میسر شده است. همچنین نرخ سود حقیقی بعد از تجربه

رییس جمهوری در نشست هیئت نمایندگان اتاق تهران بیان کرد.

نشانه های ایجاد تحرک در اقتصاد کدام است؟

نیلی با استناد به آمار و ارقام وضعیت اقتصادی کشور را در سال ۹۵ چنین تبیین می کند: «اقتصاد ما از سال ۱۳۹۲ فضای

«این جمله من تبلیغاتی نیست و طبق علم اقتصاد ما از رکود خارج شده ایم، ولی همچنان رشد اقتصادی که در کشور شاهد آن هستیم رشد پایینی است و این موضوع برای اقتصاد ما جدی تر از رکود است و مدیریت برای تجربه رشدهای قابل توجه بسیار جدی تر از مدیریت برای خروج از رکود است.» این نکته ای متفاوت از سایر تحلیل های اقتصادی بود که مسعود نیلی، مشاور اقتصادی

افزایش‌های قابل توجه آن اکنون تعدیل شده است و تاثیر این تعدیل را در ترکیب نقدینگی می‌بینیم.»

این اقتصاددان درباره پدیدار شدن تحرک در اقتصاد کشور گفت: «از سوی دیگر اگر شاخص سیاریت نقدینگی (نرخ رشد نقطه به نقطه پول به شبه پول) را که بستگی زیادی با رشد تولید و افزایش تورم دارد، بررسی کنیم متوجه می‌شویم که از زمستان سال ۱۳۹۴ به بعد این شاخص رو به رشد بوده است. این شاخص نشان‌دهنده تحرک در اقتصاد است.»

نیلی برای توضیح تحرک در اقتصاد اضافه کرد: «درباره نرخ رشد مصرف کالاهای بادوام نیز باید بگوییم در سه ماهه سال ۱۳۹۵ در قیاس با سه ماهه نخست سال ۱۳۹۴ رشد مصرف کالاهای بادوام بهبود نسبی پیدا کرده است. از طرفی دیگر تسهیلات بانکی نیز در نیمه دوم سال ۱۳۹۴ نسبت به انجمادی که بیشتر تجربه می‌کرد بهبود یافته است. در سمت مصرف تسهیلات خرید مسکن نیز رشد ۷۰ درصدی در مبلغ و رشد ۵۰ درصدی در تعداد را تجربه کرده‌ایم که با توجه به این که قیمت مسکن حدود سه سال است که ثابت مانده نشان‌دهنده تحرک اولیه است. از سوی دیگر بهتر است وضعیت مخارج دولت را به عنوان جزئی دیگر از تقاضا بررسی کنیم. در هفت ماهه ابتدای زمستان تا انتهای تیرماه مخارج دولت به عنوان جزئی از تقاضا رشد داشته است که این نیز نشان‌دهنده به وجود آمدن تحرک در اقتصاد کشور است. جزئی دیگر از تقاضا مربوط به صادرات است که آمارها نشان می‌دهد که در نیمه اول سال ۱۳۹۵ صادرات ما بدون میعانات گازی نسبت به سال ۱۳۹۴ رشد کرده است. این میزان حدود ۴۱ درصد به قیمت ثابت و حدود ۳۵ درصد از لحاظ مقداری است.»

به اعتقاد نیلی، ظرفیت‌های دوره پسابرجام منتج به افزایش صادرات غیرنفتی شده است: «اگر به ترتیب دقت کنیم می‌بینیم احتمالاً افزایش قابل

توجه تولید امکان صادرات فرآورده‌ها را برایمان فراهم کرده، ولی در سمت فلزات رشد داشته‌ایم که خود را در صادرات غیرنفتی نشان داده است و این موضوع به امکاناتی بر می‌گردد که پسابرجام در اختیار ما گذاشت. اتفاقاتی که سمت تقاضا رخ داد سبب شد که در طرف عرضه نیز تاثیر آن را ببینیم و منجر به ایجاد تحرک در تولید شد. همچنان که رشد تولید و فروش کل فعالیت‌های صنعتی، معدنی و بورس نیمه سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ رشد قابل توجهی داشته است. در سال ۱۳۹۵ ما شاهد رشد بخش خودرو، محصولات پتروشیمی و فلزات بوده‌ایم که نشان‌دهنده ایجاد تحرک اولیه در اقتصاد است. پس از آنکه در دوره‌ای از سال ۱۳۸۶ رشدهای پایین و منفی را تجربه کرده‌ایم در سال ۱۳۹۵ روند تحرک اولیه در بخش تولید را آغاز کرده‌ایم.»

انتقاد مشاور رییس‌جمهوری به فعالان بخش خصوصی چه بود؟

مشاور اقتصادی رییس‌جمهوری اعتقاد دارد سال ۹۵، بزنگاهی تاریخی در اقتصاد ایران است: «سرنوشت اقتصادی ما در سال‌های آینده بابت امسال رقم می‌خورد. اگر از این فضا استفاده کنیم در سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ می‌توانیم شاهد رشد قابل توجه اقتصادی باشیم وگرنه در سال‌های آتی دوباره با رشدهای پایین روبه‌رو خواهیم بود و به نظر من مدیریت صحیح در این جریان مهم‌ترین نقش را ایفا می‌کند. جمله من تبلیغاتی نیست و طبق علم اقتصاد ما از رکود خارج شده‌ایم، ولی همچنان رشد اقتصادی که در کشور شاهد آن هستیم رشد پایینی است و این موضوع برای اقتصاد ما جدی‌تر از رکود است و مدیریت برای تجربه رشدهای قابل توجه بسیار جدی‌تر از مدیریت برای خروج از رکود است.»

نیلی با تاکید بر دوری از اقدامات کوتاه‌مدت ادامه داد: «ولی نباید به گونه‌ای رفتار کنیم که سیاست‌گذار را به سمت اقدامات کوتاه‌مدت

مثل استفاده از منابع بانک مرکزی برای رشد اقتصادی سوق دهیم، بلکه باید سیاست‌گذار به گونه‌ای عمل کند که اقدامات‌اش تاثیرات بلندمدتی بر اقتصاد داشته باشد.» مشاور اقتصادی رییس‌جمهور درباره ثبات اقتصاد کلان که در دو سه سال اخیر به وجود آمده است، اظهار کرد: «در نتیجه چنین وضعیتی، اقتصاد کشور آرام آرام رونق می‌گیرد من معتقدم باید از دستاورد کنترل تورم با جدیت محافظت کرد، هیچ کشوری با تورم دو رقمی نتوانسته است رشد با ثبات را تجربه کند. باید مراقب باشیم تا پایه پولی رشد نامناسبی نداشته باشد.»

او همچنین انتقادهایی را نیز به فعالان بخش خصوصی روا دانست: «اکنون می‌بینیم که برخی از فعالان بخش خصوصی اظهارنظرهایی می‌کنند که صحیح نیست و خواهش من این است که در این زمینه دقت بیشتری شود. بعضا دیده می‌شود که فعالان بخش خصوصی می‌گویند کنترل تورم باعث از بین رفتن رونق اقتصادی شده است، قطعاً شنیده‌اید و این ثبات اقتصادی در اقتصاد کلان است که به رشد اقتصادی کمک می‌کند. کنترل تورم مهم‌ترین عامل ثبات اقتصادی است.»

نیلی همچنین به حضور سرمایه‌گذاری در کشور اشاره کرد و گفت: «در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری در ایران منفی بوده است، ولی باید برای تجربه رشد اقتصادی قابل توجه و متناسب در سال‌های آینده افزایش سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران را شاهد باشیم. از این منظر باید بتوانیم از منابع بین‌المللی استفاده کنیم و اقتصاد ما در سال‌های آتی درون‌گرا باشد نمی‌توانیم به رشد رونق مورد نظر خود در سال‌های آینده دست پیدا کنیم در این زمینه نیاز به به وجود آمدن وفاق در بخش خصوصی و دانشگاه در کشور داریم تا ببینیم چه طور می‌توانیم در این موارد مهم به اجماع رسیده و تصمیم‌گیری کنیم.»

گزارش موسسه فریزر در مورد آزادی اقتصادی در ایران

محمد علی نژاد

ورود به بازارها و رقابت و امنیت فرد یا شرکت خصوصی خواهد بود. ۴۲ داده آماری برای ایجاد این شاخص و اندازه‌گیری درجه آزادی اقتصادی در پنج حوزه استفاده شده است.

- ۱- اندازه دولت: هزینه‌ها، مالیات و شرکت‌ها
- ۲- نظام حقوقی و امنیت حقوق مالکیت
- ۳- دسترسی به پول سالم
- ۴- آزادی برای مبادلات تجاری بین‌المللی
- ۵- مقررات اعتبار، نیروی کار و کسب‌وکار

با توجه به آمار به دست آمده، هر کشور در هر یک از این اجزا نمره‌ای بین صفر تا ۱۰ دریافت می‌کند و نمره هر بخش میانگینی از نمره‌های زیرشاخص‌ها خواهد بود. نمره کل هر کشور نیز متوسط نمره این پنج حوزه خواهد بود و رتبه‌بندی بر مبنای نمره کل به دست خواهد آمد.

اندازه دولت

چهار جزء این حوزه میزان وابستگی کشورها به فرآیندهای سیاسی برای تخصیص منابع، اجناس و خدمات خود را مورد سنجش قرار می‌دهد. وقتی هزینه‌های دولت به نسبت هزینه‌های افراد، خانواده‌ها، کسب‌وکارها افزایش می‌یابد، تصمیم‌گیری سیاسی جایگزین انتخاب شخصی شده و آزادی اقتصادی کاهش می‌یابد. دو مولفه نخست به این موضوع رسیدگی کرده‌اند. مصرف دولت به عنوان سهمی از کل مصرف و نقل‌وانتقال و یارانه‌ها به عنوان سهمی از GDP نشانگر اندازه دولت هستند. زمانی که مصرف دولت سهم بیشتری در کل داشته باشد، انتخاب سیاسی جایگزین انتخاب شخصی می‌شود. به طور مشابه وقتی دولت به منظور انتقال پول

شاخص آزادی اقتصادی جهان (EFW)، نشان می‌دهد که کدام موسسات و سیاست‌های کشورهای در جهت حمایت از آزادی اقتصادی است. از سال ۱۹۹۶ که موسسه فریزر برای نخستین بار گزارش خود را در خصوص آزادی اقتصادی جهان به منظور مشخص کردن اثر آزادی اقتصادی روی سرمایه‌گذاری، رشد اقتصادی، سطوح درآمدی و نرخ فقر منتشر کرد، مطالعات گسترده‌ای در این زمینه صورت گرفته است. تقریباً بدون استثنا، این مطالعات دریافته که کشورهایی با نهادها و سیاست‌هایی سازگارتر با آزادی اقتصادی، نرخ سرمایه‌گذاری بیشتر، رشد اقتصادی سریع‌تر، سطوح درآمدی بالاتر و کاهش نرخ فقر سریع‌تری را به ثبت رسانده‌اند. شاخص آزادی اقتصادی جهان در حال حاضر ۱۵۹ کشور و حاکمیت را رتبه‌بندی می‌کند. اطلاعات موجود برای نزدیک به ۱۰۰ کشور از سال ۱۹۸۰ و برای برخی دیگر از سال ۱۹۷۰ موجود است. این داده‌ها محققان را قادر می‌سازد اثرات تفاوت آزادی اقتصادی بین دو کشور و همچنین تغییرات آزادی اقتصادی را در بازه زمانی سه و نیم دهه تجزیه و تحلیل کنند.

اندازه‌گیری EFW به محققان برای سنجش مشارکت موسسات اقتصادی کمک کرده و آن را از عوامل سیاسی، اقلیمی، مکانی، فرهنگی و تاریخی به عنوان عوامل موثر بر رشد و توسعه جدا می‌کند. شاخص آزادی اقتصادی جهان بر اساس سه اصل ایجاد شده است. نخست، اجزای حقیقی، همیشه به اجزایی که نیازمند بررسی یا قضاوت ارزشی هستند، ترجیح داده می‌شوند. دوم، آمار مورد استفاده برای رتبه‌بندی شاخص از منابع خارجی نظیر صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و مجمع جهانی اقتصاد استخراج شده است و سوم اینکه، شفافیت در سراسر این گزارش وجود دارد.

ساختار شاخص آزادی اقتصادی جهان

سنگ بنای آزادی اقتصادی، انتخاب شخصی، مبادلات داوطلبانه، آزادی

پول سالم

پول، چرخ‌های مبادلات تجاری را روغن کاری می‌کند. نبود پول سالم سود ناشی از تجارت را تضعیف می‌کند. همان‌طور که میلتون فریدمن سال‌ها پیش اعلام کرد، تورم یک پدیده پولی است که به دلیل تعقیب بیش از حد چند کالای خاص به وسیله پول بسیار زیادی ایجاد می‌شود. در واقع از دید او دلیل اصلی تورم افزایش زیاده از حد حجم پول است. نرخ‌های بالای رشد پولی منجر به تورم می‌شود. به طور مشابه، زمانی که نرخ تورم افزایش می‌یابد، ارزش پول پرنوسان‌تر می‌شود. نرخ‌های بالا و نوسانی تورم قیمت‌های نسبی را تحریک کرده و برنامه‌ریزی برای آینده را برای افراد و کسب‌وکارها تقریباً غیرممکن می‌کند. پول سالم برای حفاظت از حقوق مالکیت و به تبع آن آزادی اقتصادی بسیار حیاتی است. تورم ارزش‌داری‌ها را کاهش می‌دهد. زمانی که دولت با چاپ پول هزینه‌های خود را تامین می‌کند، در واقع املاک و دارایی‌ها را مصادره کرده و آزادی اقتصادی شهروندان را نقض می‌کند. مهم‌ترین موضوع این است که افراد دسترسی به پول سالم داشته باشند. بنابراین، علاوه بر اطلاعات مربوط به نرخ تورم و سیاست‌های پولی دولت یک کشور، دشواری استفاده از ارزهای معتبرتر و جایگزین نیز باید در نظر گرفته شود. اگر بانکدارها بتوانند حساب‌های پس‌انداز را در ارزهای دیگر ارائه دهند یا شهروندان بتوانند حساب‌های بانکی خارجی افتتاح کنند، آنگاه دسترسی به پول سالم افزایش یافته و آزادی اقتصادی گسترش خواهد یافت. شاخص EFW در این بخش چهار مولفه دارد. تمامی این مولفه‌ها قابل مشاهده بوده و نسبتاً آسان به دست می‌آید. سه مولفه اول به منظور اندازه‌گیری سازگاری سیاست پولی با ثبات قیمتی بلندمدت طراحی شده‌اند. مولفه دیگر نیز به منظور سنجش اینکه کدام ارزها به وسیله حساب‌های بانکی خارجی و داخلی می‌توانند استفاده شود طراحی شده است. به منظور کسب رتبه‌های بهتر در این حوزه، کشورها باید سیاست‌هایی را اتخاذ کنند که منجر به نرخ تورم پایین و اجتناب از مقرراتی شود که توانایی استفاده از ارزهای جایگزین را محدود می‌کند.

آزادی مبادلات تجاری

در دنیای مدرن فناوری‌های نو و هزینه‌های پایین ارتباطات و نقل و انتقالات، آزادی مبادلات بین مرزهای کشورها یک مولفه کلیدی برای آزادی اقتصادی به حساب می‌آید. بسیاری از اجناس و خدمات در حال حاضر در خارج از مرزها تولید شده یا منابع خود را از خارج از کشور تامین می‌کنند. معاملات داوطلبانه در مجموع یک فعالیت مثبت محسوب می‌شود: هم طرفین معامله سود برده و هم سودآوری انگیزه‌ای برای معاملات به شمار می‌آید. بنابراین آزادی برای مبادلات تجاری بین‌المللی بخش عمده‌ای از استانداردهای زندگی مدرن را تشکیل می‌دهد. تقریباً تمامی کشورها، محدودیت‌های تجاری مختلفی را اتخاذ می‌کنند. تعرفه‌ها و سهمیه‌ها مثال‌هایی از موانعی هستند که مبادلات تجاری بین‌المللی را در سراسر جهان محدود کرده‌اند. به دلیل اینکه آنها

به گروهی، از برخی افراد مالیات اخذ کند، در واقع آزادی افراد را برای حفظ آنچه به دست می‌آورند، کاهش می‌دهد. مولفه سوم در این حوزه اندازه‌گیری میزان استفاده کشورها از شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری خصوصی در مقایسه با شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های دولتی است. دولت‌ها و شرکت‌های دولتی با قوانینی بازی می‌کنند که با قوانین مورد استفاده در شرکت‌های خصوصی فرق می‌کند. آنها معمولاً در بازارهای حفاظت‌شده کار می‌کنند. بنابراین، در حالی که شرکت‌های دولتی سهم بیشتری در تولید کل داشته باشند، آزادی اقتصادی کاهش می‌یابد. جزء چهارم بر مبنای نرخ نهایی مالیات بر درآمد، نرخ مالیات بر حقوق و درآمد نهایی و آستانه درآمدی تعیین می‌شود. میانگین این دو زیرمولفه برای محاسبه نرخ مالیات نهایی استفاده می‌شود. نرخ مالیات نهایی بالا که روی سطوح درآمدی نسبتاً پایین اعمال می‌شود نشان‌دهنده وابستگی به دولت است. چنین نرخ‌هایی باعث می‌شود نیروی کار از ثمره کار خود لذت نبرد. بنابراین کشورهایی با نرخ مالیات نهایی بالا و آستانه درآمدی پایین رتبه پایین‌تری را از آن خود می‌کنند. در مجموع چهار مولفه این حوزه میزان وابستگی کشور به انتخاب شخصی و بازار را در مقایسه با تصمیم‌گیری سیاسی و بودجه‌های دولتی نشان می‌دهد. بنابراین، کشورهایی با سهم سطوح هزینه دولتی پایین‌تر در کل هزینه‌ها، بخش شرکت دولتی کوچک‌تر و نرخ مالیات نهایی کمتر، رتبه بهتری را در این بخش کسب خواهند کرد.

نظام حقوقی و حقوق مالکیت

حفاظت از افراد و مالکیت قانونی آنها عنصر اصلی آزادی اقتصادی و یک جامعه متمدن است. در واقع، این موضوع مهم‌ترین وظیفه یک دولت محسوب می‌شود. بخش دوم از آزادی اقتصادی به این مساله می‌پردازد. حکومت قانون، امنیت حقوق مالکیت، دستگاه قضایی مستقل و بدون تبعیض و اجرای بی‌طرفانه و موثر قانون، مولفه‌های کلیدی یک نظام حقوقی استوار با آزادی اقتصادی هستند.

۹ مولفه اندازه‌گیری شده در این حوزه نشان‌دهنده چگونگی تاثیرگذاری عملکرد حفاظتی دولت خواهد بود. این اجزا از سه منبع اولیه جمع‌آوری شده‌اند: راهنمای بین‌المللی ریسک کشورها، گزارش رقابت‌پذیری جهانی و پروژه انجام کسب‌وکار بانک جهانی.

امنیت حقوق مالکیت که از طریق حکومت قانون ایجاد می‌شود، زیربنای آزادی اقتصادی و بازدهی بازارها خواهد بود. برای مثال آزادی برای مبادلات تجاری و ارزی معنایی نخواهد داشت اگر افراد احساس مالکیت امن نکنند. زمانی که افراد و کسب‌وکارها نسبت به قراردادهای اجرایی اعتماد کافی نداشته باشند، انگیزه آنها برای انجام فعالیت‌های مولد کاهش می‌یابد. احتمالاً این حوزه بیش از هر بخش دیگری برای تخصیص موثر منابع حیاتی خواهد بود. بعید به نظر می‌رسد کشورهایی با نقص‌های زیاد در این بخش بدون توجه به سیاست‌هایشان در چهار بخش دیگر به موفقیت خاصی دست پیدا کنند.

افزایش می‌دهد، خودداری کنند. آنها همچنین باید از استفاده از قدرت خود برای کاهش پرداخت مالی و دادن جایزه به برخی کسب‌وکارها از هزینه کسب‌وکارهای دیگر امتناع بورزند.

رتبه‌بندی آزادی اقتصادی برای سال ۲۰۱۴

موسسه فریزر در توضیح روش کار خود برای این رتبه‌بندی آورده است که رتبه‌بندی سال ۲۰۱۶ بر اساس آخرین داده‌های موجود در سال ۲۰۱۴ و برای ۱۵۹ کشور انجام شده است. هنگ کنگ و سنگاپور بار دیگر دو جایگاه نخست این رتبه‌بندی را از آن خود کردند و رتبه‌های بعدی از آن نیوزیلند و سوئیس بوده که هر دو کشور تقریباً همیشه جزو پنج اقتصاد آزاد دنیا محسوب می‌شدند. پنج کشور کانادا، گرجستان، ایرلند، موریتانی و امارات متحده عربی جایگاه پنجم مشترک را در اختیار دارند و این در حالی است که استرالیا و امارات متحده عربی نیز به طور مشترک جایگاه دهم این رتبه‌بندی را به خود اختصاص داده‌اند. در میان کشورهای مطرح دیگر، ایالات متحده (شانزدهم)، آلمان (سی‌ام)، ژاپن (چهل و یکم)، کره جنوبی (چهل و دوم) مشترک، فرانسه (پنجاه و هفتم) مشترک، ایتالیا (صصت و نهم)، مکزیک (هشتاد و هشتم) مشترک، روسیه (صد و دوم)، هند (صد و دوازدهم)، چین (صد و سی‌زدهم) و برزیل (صد و بیست و چهارم) هستند. ۱۰ کشور انتهایی این فهرست نیز، ایران، الجزایر، چاد، گینه، آنگولا، آفریقای مرکزی، آرژانتین، جمهوری کنگو، لیبی و ونزوئلا هستند.

آزادی اقتصادی، فقر و همگرایی

در سه دهه گذشته، آمار EFW برای ۱۰۹ کشور به طور پیوسته از سال ۱۹۸۵ موجود بوده است. در سال ۱۹۸۵، بانک جهانی ۲۰ کشور را به عنوان «کشورهای صنعتی پردرآمد» دسته‌بندی کرده در حالی که ۸۹ کشور دیگر را در رده اقتصادهای در حال توسعه با درآمد متوسط قرار داده است. آزادی اقتصادی در طول سه دهه گذشته افزایش یافته است. نرخ متوسط EFW برای ۲۰ کشور پردرآمد در سال ۲۰۱۴ حدود ۰٫۸ واحد بیشتر از سال ۱۹۸۵ بوده و این نرخ در همین مدت برای اقتصادهای در حال توسعه ۱٫۷ واحد رشد داشته است.

امتیاز متوسط EFW اقتصادهای در حال توسعه سریع‌تر از نمره متوسط EFW کشورهای پردرآمد رشد داشته است. در نتیجه شکاف آزادی اقتصادی میان این دو گروه در این سه دهه کاهش یافته است. در سال ۱۹۸۵، فاصله متوسط امتیاز این دو گروه ۱٫۹ واحد بود در حالی که این فاصله در سال ۲۰۱۴ به یک واحد کاهش پیدا کرده است. می‌توان نتیجه گرفت شکاف میان آزادی اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته پردرآمد و آزادی اقتصادی در اقتصادهای در حال توسعه دنیا طی این ۲۹ سال تقریباً نصف شده است. رشد اقتصادهای در حال توسعه در حوزه‌های پول سالم و آزادسازی مبادلات

تبدیل‌پذیری ارز را کاهش می‌دهند، کنترل نرخ تسعیر همچنین مبادلات تجاری را نیز کم می‌کند. اگر مسیر اجناس از طریق گمرک طاقت‌فرسا و زمان‌بر باشند، حجم مبادلات تجاری نیز کاهش می‌یابد. زمانی این تاخیرها در نتیجه ناکارایی دولتی بود در حالی که مثال‌های دیگر این موضوع نشان‌دهنده اقدامات فسادبرانگیز مقامات برای اخذ رشوه بوده است. در هر دو حالت آزادی اقتصادی کاهش پیدا می‌کند.

مولفه‌های این بخش به منظور اندازه‌گیری تنوع محدودیت‌هایی که روی مبادلات بین‌المللی تأثیر می‌گذارند طراحی شده‌اند: تعرفه‌ها، سهمیه‌ها، محدودیت‌های اداری پنهان و کنترل نرخ مبادلات و جابه‌جایی سرمایه. به منظور کسب رتبه بهتر در این حوزه، کشورها باید تعرفه‌های خود را کاهش داده، ترخیص کالا از گمرک را آسان‌تر کرده، تبدیل‌پذیری ارزی را آسان کرده و کنترل‌های کمی روی جابه‌جایی سرمایه فیزیکی و انسانی داشته باشند.

مقررات

زمانی که مقررات ورود به بازارها را محدود کرده و با آزادی شرکت در مبادلات داوطلبانه تداخل داشته باشد، موجب کاهش آزادی اقتصادی می‌شود. پنجمین حوزه از شاخص EFW بر قیود قانونگذاری که آزادی مبادلات را در بازارهای تولیدی، نیروی کار و اعتباری محدود می‌کند، تمرکز دارد. اولین مولفه از این بخش منعکس‌کننده شرایط موجود در بازارهای اعتباری داخلی است. این زیرمولفه شواهدی را در خصوص میزان خصوصی‌سازی صنعت بانکداری ارائه می‌کند. دو زیرمولفه دیگر نشان‌دهنده چگونگی تأمین اعتبار به بخش خصوصی و تعیین میزان مداخله نرخ بهره در بازارهای اعتباری خواهد بود. کشورهایی که از سیستم بانکداری خصوصی برای تخصیص اعتبار به بنگاه‌های خصوصی استفاده می‌کنند و از کنترل نرخ بهره صرف‌نظر می‌کنند، رتبه بهتری را در زمینه مقررات به دست خواهند آورد.

بسیاری از انواع مقررات بازار نیروی کار به آزادی اقتصادی کارمندان و کارفرمایان تجاوز می‌کند. در میان آنها، دستمزدهای مینیمم، مقررات اخراج، تنظیمات دستمزد متمرکز، تمدید قراردادهای مشترک برای طرفین غیرشرکتی و خدمت اجباری از مهم‌ترین آنهاست. مقررات نیروی کار به منظور اندازه‌گیری میزان وجود محدودیت‌های آزادی اقتصادی طراحی شده است. به منظور کسب نمرات بالاتر در رتبه‌بندی مقررات بازار کار، کشورها باید اجازه دهند تا نیروهای بازار دستمزدها را تعیین کرده و شرایط استخدام و اخراج را ارائه کنند و همچنین استفاده از خدمت اجباری نیز از بین برود.

همانند مقررات بازارهای نیروی کار و اعتبار، مقررات فعالیت‌های کسب‌وکار نیز مانع از آزادی اقتصادی می‌شود. این زیرمولفه به منظور شناسایی اینکه کدام مقررات یا دستورالعمل‌های بوروکراتیک ورود به بازار را محدود کرده و رقابت را کاهش می‌دهد، طراحی شده است. به منظور کسب امتیاز بیشتر در این زیرشاخص، کشورها باید به بازارها اجازه تعیین قیمت داده و از فعالیت‌های قانونگذاری که ورود به کسب‌وکار را دشوار کرده و هزینه تولید محصول را

موضوع نشان می‌دهد محیط سیاسی و نهادی سازگار با آزادی اقتصادی یک مولفه مهم برای مبارزه علیه فقر خواهد بود.

سه دهه همگرایی

۲۰۰ سال گذشته، دوره‌ای مهم در تاریخ بشر بوده است. در این دو قرن، درآمد سرانه دنیا ۱۰ برابر شده و درآمد سرانه در غرب در حال حاضر ۲۰ برابر سال ۱۸۲۰ است. در پی رشد سریع درآمدها در غرب و مناطق دیگر، اکثر کشورهای کمتر توسعه‌یافته عقب افتاده‌اند. در سال ۱۸۲۰، کشورهای ثروتمند دنیا سطح درآمدی ۶٫۵ برابر کشورهای فقیر داشتند اما در سال ۱۹۸۰ سطوح درآمدی کشورهای ثروتمند دنیا ۳۰ یا ۴۰ برابر جهان کمتر توسعه‌یافته بود. بنابراین این رشد تاریخی از سال ۱۸۲۰ تا ۱۹۸۰ رخ داده اما همراه با یک دهه گسترش جهانی نابرابری درآمدی بوده است.

مدل تولیدمحور برای بیش از نیم‌قرن به عنوان مدل اصلی رشد و توسعه مشخص شد. در این مدل، رشد تابعی از سرمایه، نیروی کار و تکنولوژی بود. این مدل نشان می‌دهد سرمایه از اقتصادهایی که سرمایه در آنها فراوان بوده و درآمدها بالاست به سمت کشورهایی با درآمد پایین و جایی که بهره‌وری بالاتر است، جابه‌جا خواهد شد. در واقع این حرکت فاصله میان کشورهای پردرآمد و کم‌درآمد را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، افراد کم‌درآمد نیز سود می‌برند چرا که آنها می‌توانند فناوری را تصاحب کرده و از ایده‌های موفق موجود در کشورهای پردرآمد استفاده کنند. برای چندین دهه، تئوریسین‌های رشد پیش‌بینی کردند درآمد کشورهای کم‌درآمد و پردرآمد به هم نزدیک می‌شود. اما این اتفاق دست‌کم تا سال ۱۹۸۰ رخ نداد.

نهادها و سیاست‌های حامی اقتصاد آزاد به‌طور کلی در این مدت غایب بودند. بنابراین اغلب کشورهای کمتر توسعه‌یافته به رکود ادامه دادند، اگر کشورهای کم‌درآمد سیاست‌های سازگارتری با آزادی اقتصادی را اتخاذ کنند این همگرایی اتفاق خواهد افتاد و این شکاف درآمد کمتر می‌شود. این دقیقاً همان اتفاقی است که در سه دهه گذشته رخ داده است.

فاصله آزادی اقتصادی میان کشورهای ثروتمند و فقیر در دنیا کاهش یافته و به تبع آن شکاف درآمدی نیز کم شده است. بعد از دو قرن گسترش نابرابری درآمدی، روند معکوس شده است. به‌طور کلی در حال حاضر نابرابری درآمدی در کل جهان در حال کاهش است. خاویر سالاسا استاد دانشگاه کلمبیا و ماکسیم پینکوسکی، رئیس فدرال رزرو نیویورک آمار مربوط به این موضوع را با جزییات فراوان مورد بررسی قرار دادند. پژوهش آنها نشان می‌دهد نابرابری درآمدی جهانی و نرخ فقر هر دو از سال ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۰ کاهش یافته است. این روند به دلیل رشد سریع کشورهای پرجمعیت نظیر چین و هند بوده است. در حالی که رتبه هر دو کشور در رده‌بندی EFW همچنان پایین است، امتیاز چین از سال ۱۹۸۰ و هند از سال ۱۹۹۰ به‌طور مداوم افزایش یافته است. بر اساس گزارش سالاسا و پینکوسکی، نرخ رشد متوسط اقتصادهای در حال توسعه در دهه ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ از کشورهای پردرآمد پیشی گرفته است. رشد

تجاری بسیار زیاد بوده است. بین سال‌های ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۴، نرخ پولی کشورهای توسعه‌یافته از ۶ به ۷٫۹ افزایش یافته است. این ارقام نشان می‌دهد در مقایسه با دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰، کشورهای توسعه‌یافته در دهه‌های اخیر سیاست‌های پولی تطبیقی‌تری را با ثبات قیمت بیشتر دنبال کرده‌اند. رشد آزادسازی تجاری نیز در این مدت افزایش یافته است. امتیاز آزادسازی تجاری کشورهای در حال توسعه از ۴ در سال ۱۹۸۵ به ۶٫۶ در سال ۲۰۱۴ رسیده است. این رشد نشان‌دهنده کاهش شدید تعرفه‌ها، حذف کنترل نرخ مبادلات ارزی و دیگر اقدامات در جهت آزادسازی تجاری در بسیاری از کشورهای در حال توسعه بوده است.

رشد سرانه GDP واقعی

آنطور که آمارهای مربوط به نرخ رشد سالانه سرانه GDP واقعی از سال ۱۹۸۰ برای ۲۰ کشور پردرآمد و ۸۹ اقتصاد در حال توسعه نشان می‌دهد، نرخ رشد سرانه GDP برای گروه پردرآمد در حال کاهش است در حالی که نرخ رشد اقتصادهای در حال توسعه در حال افزایش بوده است. فاصله میان نرخ رشد سالانه بین این دو گروه در دهه ۱۹۸۰ به نسبت کوچک بوده است (۱٫۱ درصد). این فاصله در دهه ۱۹۹۰ بیشتر شده ولی بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ این فاصله به ۴٫۵ درصد افزایش یافته است.

سقوط نرخ فقر در کشورهای در حال توسعه

برخی ناظران نگران این هستند که رشد ایجادشده به وسیله آزادی اقتصادی با خود فقر را به همراه خواهد آورد. این مورد در سه دهه گذشته موضوعیت نداشته است. بانک جهانی، افراد با درآمد روزانه زیر ۱٫۹۰ دلار را در فقر شدید دسته‌بندی کرده است. به‌طور مشابه، افرادی که زیر ۳٫۱۰ دلار در روز درآمد داشته باشند نیز در فقر متوسط دسته‌بندی می‌شوند. نرخ فقر شدید در جهان توسعه‌یافته از ۵۶٫۹ درصد در سال ۱۹۸۰ به ۳۴٫۵ درصد در سال ۲۰۰۰ و ۱۵٫۶ درصد در سال ۲۰۱۴ کاهش یافته است. این در حالی است که نرخ فقر شدید در کشورهای کمتر توسعه‌یافته در حال حاضر بیش از ۴۰ درصد بیشتر از سال ۱۹۸۰ است. در سال ۱۹۸۰، نزدیک به ۷۴ درصد از جمعیت کشورهای کم‌درآمد زیر خط فقر متوسط قرار داشتند. در سال ۲۰۰۰، نرخ فقر متوسط در جهان در حال توسعه به ۵۹٫۲ درصد و در سال ۲۰۱۴ به ۳۴٫۳ درصد سقوط کرد. این یعنی نرخ فقر متوسط در این ۳۴ سال بیش از ۵۰ درصد کاهش داشته است.

امروز، تقریباً شش میلیارد نفر در کشورهای زندگی می‌کنند که در سال ۱۹۸۰ جزو اقتصادهای کم‌درآمد و کمتر توسعه‌یافته طبقه‌بندی می‌شدند. اگر نرخ فقر سال ۱۹۸۰ امروز وجود داشت، ۲٫۴ میلیارد نفر دیگر فقر حاد و متوسط را تجربه می‌کردند. کشورهای در حال توسعه‌ای که به سمت آزادی اقتصادی در حال حرکت هستند، توانسته‌اند هم رشد اقتصادی قدرتمندی را به ثبت برسانند و هم میزان فقر را به‌طور قابل توجهی کاهش دهند. این

حقوق مالکیت نسبت به گزارش قبلی پیشرفت داشته است و نمره این کشور از ۵,۲۱ به ۵,۶۳ واحد افزایش پیدا کرده است. این پیشرفت ناشی از عملکرد بهتر ایران در استقلال دستگاه قضایی، دادگاه‌ها، حفاظت از حقوق مالکیت و مداخله نیروهای نظامی در سیاست و حاکمیت قانون بوده است. همچنین امتیاز ایران در هزینه‌های رگولاتوری فروش املاک و هزینه‌های کسب‌وکار مجرمانه نیز با رشد قابل توجهی نسبت به سال گذشته مواجه شده است. امتیاز ایران در شاخص «یکپارچگی نظام حقوقی» بدون تغییر نسبت به گزارش پیشین، ۶,۶۷ است. امتیاز ایران در شاخص «حل‌وفصل حقوقی اجرای قراردادها» بدون تغییر نسبت به گزارش پیشین، ۵,۶۳ است و اما امتیاز ایران در «هزینه‌های مربوط به مقررات فروش اموال غیرمنقول» که در گزارش پیشین ۵,۸۵ بود، در گزارش امسال به ۷,۷۷ جهش یافته است. امتیاز ایران در «قابل اتکا بودن پلیس» همچون گزارش پیشین در رقم ۵,۰۵ ثابت مانده است.

پول سالم

نمره ایران در شاخص پول سالم در گزارش امسال موسسه فریزر با رشدی ۱۴ درصدی به ۷,۰۴ واحد رسیده که این رشد ناشی از بهبود نمره انحراف معیار تورم از ۴,۴۴ به ۵,۴۴ و تورم از ۲,۱۵ به ۶,۵۵ بوده است. با وجود این نمره ایران در رشد ارزش پول نسبت به سال گذشته کاهش داشته است. «آزادی در حساب‌های ارزی داخلی» شاخص آخر در این حوزه است که امتیاز ایران در آن بدون تغییر نسبت به گزارش پیشین با رقم ۱۰,۰۰ اعلام شده است.

آزادی در مبادلات تجاری بین‌المللی

تعرفه‌ها، موانع تجاری قانونی، نرخ مبادله ارزی در بازار سیاه و کنترل جابه‌جایی سرمایه و مردم زیرمولفه‌هایی هستند که نمره کلی این حوزه را تعیین می‌کنند. افزایش موانع قانونی مبادلات تجاری در ایران و افت نمره ایران در این زیرشاخه باعث شده امتیاز ایران در آزادی مبادلات تجاری بین‌المللی از ۴,۱۲ به ۲,۹۷ واحد کاهش پیدا کند. این در حالی است که از سال ۲۰۰۰ تاکنون نمره ایران در این حوزه پیوسته نزولی بوده است.

قوانین و مقررات

گزارش موسسه فریزر نشان می‌دهد امتیاز ایران در این بخش از ۴,۵۱ در سال ۲۰۱۳ به ۵,۳۳ در سال ۲۰۱۴ رسیده است. این رشد ناشی از بهبود نمره دولت در مقررات بازار اعتباری، مقررات بازار نیروی کار و مقررات کسب‌وکار بوده که به ترتیب ۴,۱۹ و ۱۲ درصد رشد داشته‌اند. با این حال امتیاز ایران در سال ۲۰۱۴ هنوز به اوج سال ۲۰۰۵ خود نرسیده است. در آن سال ایران توانسته بود نمره ۵,۷۳ را از موسسه فریزر دریافت کند.

منبع: تجارت فردا

کشورهای کم‌درآمد در مقایسه با اقتصادهای پردرآمد در سال‌های ۲۰۰ تا ۲۰۱۳ شتاب بیشتری داشته است.

با توجه به این شتاب در رشد کشورهای کمتر توسعه‌یافته در مقایسه با کشورهای پردرآمد، تقریباً واضح است که روند کاهش نرخ فقر و نابرابری درآمدی همچنان ادامه دارد. سه دهه گذشته یک عصر مهم در تاریخ جهان بوده است. برای نخستین بار، دنیا توانسته هم سطح سرانه درآمدی بیشتری داشته باشد و هم توانسته نابرابری درآمدی را کاهش دهد. همان‌طور که کشورهای کمتر توسعه‌یافته به سمت آزادی اقتصادی حرکت می‌کنند، رشد سریع‌تری را نیز تجربه کرده، فاصله درآمدی میان آنها و کشورهای پردرآمد کاهش یافته و پیشرفتی تاریخی در جهت کاهش فقر در حال رخ دادن است.

جایگاه ایران

بر اساس گزارش موسسه فریزر، نمره کلی ایران در شاخص آزادی اقتصادی ۵,۲۷ گزارش شده که در مقایسه با گزارش قبلی افتی پنج‌درصدی را نشان می‌دهد. همچنین جایگاه ایران در این رتبه‌بندی از رده ۱۴۴ به ۱۵۰ سقوط کرده تا در میان ۱۰ کشور انتهایی این فهرست قرار بگیرد. در حوزه‌های مختلف امتیازدهی این شاخص، نمره ایران در سه بخش نظام حقوقی و حقوق مالکیت، پول سالم و مقررات بهبودیافته و در دو حوزه اندازه دولت و آزادی در تجارت بین‌المللی کاهش داشته است. برخی از زیرمولفه‌هایی که در نهایت نمره کلی ایران را شکل داده‌اند رشد قابل توجهی داشته‌اند و برخی دیگر نیز به شدت افت داشته است. به طور کلی روند تغییرات نمره کلی ایران در شاخص آزادی اقتصادی طی ۳۰ سال گذشته نشان می‌دهد ایران در گزارش سال ۲۰۰۵ با امتیاز ۶,۳۷ بیشترین نمره را داشته و در سال ۲۰۰۰ نیز با قرار گرفتن در جایگاه نود و یکم، بهترین رتبه را از آن خود کرده است. در ادامه به بررسی عملکرد ایران در پنج حوزه اصلی شاخص آزادی اقتصادی پرداخته‌ایم.

اندازه دولت

اگر به گزارش قبلی موسسه فریزر نگاهی بیندازیم متوجه می‌شویم نمره ایران در این حوزه ۷,۹۱ و بیشترین مقدار در ۳۰ سال اخیر بوده است. این در حالی است که در گزارش اخیر که مربوط به سال ۲۰۱۴ است، نمره ایران در اندازه دولت ۵,۴۱ گزارش شده است. مهم‌ترین تغییر در این حوزه، کاهش چشمگیر نمره ایران در سرمایه‌گذاری‌ها و شرکت‌های دولتی بوده که منجر به این افت شده است. «مصرف دولت» در گزارش پیشین امتیاز ۶,۶۷ داشته که امسال این امتیاز به ۶,۶۳ کاهش یافته است. در زمینه «یارانه‌ها» نیز امتیاز قبلی دولت ایران ۷,۹۹ بود که امسال هم در همین مقدار ثابت ماند.

نظام حقوقی و حقوق مالکیت

گزارش موسسه فریزر نشان می‌دهد دولت ایران در حوزه نظام حقوقی و

نگاهی به وضعیت فعلی صنعت نساجی در چین

همچنان پیشتاز

بین‌المللی بیش از یک‌سوم یا ۳۳ درصد است. در سال ۲۰۱۵ ارزش تولیدات صنعت نساجی این کشور ۷ درصد از کل تولید ناخالص داخلی (GDP) را تشکیل داده است. از یک طرف، محصولات نساجی به عنوان یکی از اقلام مهم صادراتی چین، نقش مهمی در تجارت خارجی این کشور بازی می‌کنند و از طرف دیگر، صنعت نساجی به عنوان یک صنعت کارگرمحور، فرصت‌های شغلی فراوانی برای چین فراهم می‌آورد. پیش‌بینی می‌شود که ظرف ۳ تا ۵ سال آینده، صنعت نساجی چین با در اختیار داشتن زنجیره کامل تولید و بازار داخلی گسترده، همچنان مزیت‌های خود را در عرصه جهانی حفظ کند. با این حال، در نگاه بلندمدت‌تر، هزینه‌های صنعت نساجی چین به سرعت افزایش خواهد یافت و ظرفیت‌های تولید این صنعت همچنان به سمت خارج از مرزهای این کشور نقل مکان خواهند کرد. همین موضوع مزیت‌های کلی زنجیره صنعت نساجی در چین را به تدریج تحلیل خواهد برد. علاوه بر این، موقعیت صنعت نساجی چین در جهان نیز در آینده با چالش‌های بیشتری مواجه خواهد شد.

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، موسسه مطالعاتی Research and Markets مستقر در دوبلین، به تازگی گزارشی را در مورد چشم‌انداز صنعت نساجی چین بین سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۷ منتشر کرده است. بر اساس این گزارش، در سال ۲۰۱۵ ارزش صادرات منسوجات چین معادل ۱۱،۵۳ میلیارد دلار آمریکا بوده که نسبت به سال قبل از آن، ۲،۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. علت اصلی این روند کاهشی به افزایش هزینه‌های تولید در این کشور نسبت داده شده است.

در سال‌های اخیر، هزینه‌های رو به رشد اجاره زمین، انرژی و نیروی کار، به طور قابل ملاحظه‌ای هزینه‌های عمومی شرکت‌های نساجی در چین را افزایش داده است و همین موضوع، این شرکت‌ها را در موقعیت پایین‌تری در عرصه رقابت بین‌المللی قرار داده است. برای مثال، در حال حاضر هزینه اجاره زمین برای شرکت‌های چینی بین ۵ تا ۱۰ برابر بالاتر از رقبای خارجی این کشور است.

در چین، ۶ صنعت زیرمجموعه برای صنایع نساجی وجود دارد که عبارتند از: ۱- کشت و صنعت پنبه؛ ۲- صنعت منسوجات از الیاف شیمیایی و چاپ، رنگرزی و تکمیل آن؛ ۳- صنعت منسوجات پشمی و رنگرزی و تکمیل آن؛ ۴- صنعت منسوجات از جنس کتان؛ ۵- صنعت منسوجات ابریشمی و تکمیل آن؛ ۶- صنعت تولید محصولات نساجی تکمیل‌شده و همچنین صنعت تولید محصولات کشیاف و تارپودی.

صنعت نساجی به عنوان صنعتی که از قدیم جزو صنایع مزیت‌دار محسوب می‌شده، نقش مهمی در اقتصاد ملی چین بازی می‌کند. در حال حاضر چین بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده منسوجات و پوشاک در جهان است. حجم تولیدات صنعت نساجی این کشور بیش از نیمی از کل تولید جهانی این عرصه را در بر می‌گیرد. ظرفیت فرآوری و ارزش صادرات الیاف نساجی در چین، سهمی به مراتب بیش از این در جهان دارد. سهم صنعت نساجی چین از بازار

کمیسیون تجارت بین‌المللی ایالات متحد گزارش داد:

۲۸ میلیارد دلار؛ صادرات الیاف، منسوجات و پوشاک آمریکا

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، آمارهای کمیسیون تجارت بین‌المللی ایالات متحد آمریکا نشان می‌دهد که مجموع صادرات الیاف، منسوجات و پوشاک این کشور در سال ۲۰۱۵ نزدیک به ۲۸ میلیارد دلار بوده است. بر این اساس، صادرات انواع مواد خام نساجی و محصولات تکمیل شده آمریکا شامل ۴ میلیارد دلار الیاف پنبه و پشم، ۴,۴ میلیارد دلار انواع نخ، ۹ میلیارد دلار انواع پارچه، ۳,۷ میلیارد دلار اقسام ساخته شده و نهایتاً ۶,۱ میلیارد دلار پوشاک بوده است. این ارقام و دیگر آمارها توسط شورای ملی

سازمان‌های نساجی (NCTO) و به مناسبت روز ملی تولید در آمریکا که ۱۷ اکتبر برگزار شد، اعلام شده تا مردم آمریکا در مورد احیای مجدد صنعت نساجی، سرمایه‌گذاری‌ها و نوآوری‌های انجام گرفته در این عرصه آگاهی بیشتری کسب کنند. بر اساس آمارهای دیگر، صنعت نساجی ایالات متحد در حال حاضر حدود ۸ هزار واحد اقسام نساجی مختلف برای نیروهای مسلح این کشور تامین می‌کند و ارتش آمریکا نیز طی یک دهه گذشته، تقریباً بین ۱,۵ تا ۲ میلیارد دلار در سال در زمینه منسوجات هزینه کرده است. شورای ملی سازمان‌های نساجی با اشاره به

آمارهای اداره اطلاعات کار و وزارت کشاورزی ایالات متحد آمریکا می‌افزاید: زنجیره تامین صنعت نساجی و پوشاک این کشور تقریباً برای ۵۷۹ هزار و ۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۵ شغل ایجاد کرده است. از این تعداد، ۱۱۶ هزار و ۴۰۰ نفر در زمینه تولید منسوجات نظیر انواع نخ و پارچه؛ همین تعداد در بخش تولید محصولات نساجی نظیر انواع فرش؛ ۱۳۶ هزار و ۸۰۰ نفر در تولید پوشاک؛ ۲۵ هزار و ۶۰۰ نفر در تولید الیاف و فیلامنت‌های مصنوعی و ترکیبی؛ و ۱۸۴ هزار و ۱۰۰ نفر نیز در زمینه تولید الیاف پنبه و پشم مشغول به فعالیت هستند.

نقش راهبری اتحادیه اروپا و ژاپن در بخش نساجی و پوشاک

نساجی، حلقه اتصال شرق و غرب

صنعت نساجی و پوشاک یک صنعت در حال رشد در سراسر جهان محسوب می‌شود. اما به رغم حاکم بودن محیط کاملاً رقابتی در این عرصه، اتحادیه اروپا و ژاپن همچنان نقش رهبر را در توسعه تکنولوژی‌های پیشرفته، کیفیت الیاف و پارچه‌ها و همچنین خلق مد و پوشاک با ارزش افزوده بالا، ایفا می‌کنند. اتحادیه اروپا و ژاپن، هر دو به عنوان بازارهای صادراتی مهم برای صنایع نساجی و پوشاک یکدیگر مطرح هستند. برای اتحادیه اروپا، ژاپن در حال حاضر هفتمین بازار صادراتی نساجی و پوشاک به حساب می‌آید و ارزش این بازار تقریباً ۱,۹ میلیارد یورو است. برای صنایع نساجی و پوشاک ژاپن نیز، اتحادیه اروپا اکنون سومین بازار صادراتی بزرگ بوده و ارزش بازار آن تقریباً ۰,۷ میلیارد یورو می‌باشد.

محصولات (Rules of Origin) به توافق رسیده‌اند. رییس Euratex بر این موضوع تاکید کرده که کنفدراسیون نساجی و پوشاک اروپا به عنوان صدا و مرجع رسمی کل صنعت نساجی و پوشاک قاره اروپا به حساب می‌آید. و ماموریت آن، ایجاد محیط کسب و کار مساعد در کل اتحادیه اروپا برای تولید محصولات نساجی و مد می‌باشد. همچنین صنعت نساجی و پوشاک اتحادیه اروپا از جمله الیاف مصنوعی، کماکان به عنوان یک رکن ضروری برای اقتصاد تک تک کشورهای عضو این اتحادیه باقی مانده است.

داشت. همچنین زمینه‌های لازم برای ایجاد چارچوب‌های مشترک در انواع همکاری‌های تحقیق و توسعه، و در نتیجه، خلق نوآوری‌ها و فرصت‌های کاری جدید بین اتحادیه اروپا و ژاپن فراهم است.

طی سال‌های گذشته، هر دو تشکل ذکر شده مذاکرات عمیق و گسترده‌ای با یکدیگر داشته‌اند تا به یک توافق‌نامه همکاری که منافع شرکت‌های نساجی و پوشاک هر دو را به شکل متقابل در بر داشته باشد، دست پیدا کنند. اتحادیه اروپا و ژاپن اخیراً بر روی موضوعات اصلی نظیر حذف تعرفه‌ها و قانون اصالت

کنفدراسیون نساجی و پوشاک اروپا (Euratex) و فدراسیون نساجی ژاپن (JTF) روابط عالی خود را حفظ کرده و فعالیت‌های مکمل زیادی با یکدیگر انجام می‌دهند. ساختار تجارت نساجی و پوشاک بین اتحادیه اروپا و ژاپن مکمل یکدیگر است. متولیان صنایع نساجی این دو منطقه بر این باور هستند که امضای قراردادهای تجاری می‌تواند منجر به گسترش تجارت و سرمایه‌گذاری در بخش نساجی و پوشاک بین آنها شده و توسعه کسب و کار در این عرصه را بین این دو شریک تجاری به دنبال خواهد

تبعات خروج انگلستان از اتحادیه اروپا بر صنعت پوشاک

نگرانی کشورهای صادرکننده

از سوی دیگر، جدیدترین نسخه چشم‌انداز نساجی بین‌المللی نشان می‌دهد که با جدا شدن بریتانیا از اتحادیه اروپا، چندین کشور مهم صادرکننده پوشاک ممکن است دسترسی ترجیحی خود را به بازار انگلستان از دست بدهند. در صورتی که مقررات و شرایط خاصی برای دسترسی به بازار این کشور مورد مذاکره قرار نگیرد، برگزیت پیامدهای مهمی برای تامین‌کنندگان پوشاک بسته به سهمشان از بازار انگلستان خواهد داشت.

سال گذشته، انگلستان با سهمی بالغ بر ۱۷,۷ درصد، بعد از آلمان دومین بازار وارداتی بزرگ در بین تمام کشورهای عضو اتحادیه اروپا از لحاظ ارزش بود. از لحاظ حجمی نیز

بر خروج از اتحادیه اروپا، خرده‌فروشان پوشاک این کشور برایشان دشوار خواهد بود که از عهده افزایش هزینه‌ها که در نتیجه تضعیف پوند استرلینگ حادث می‌شود، برآیند. این به خاطر آن است که ما انتظار داریم که بازار به شدت رقابتی با انبوهی از تخفیفات باقی بماند چراکه در اوایل سال جاری و در زمان رفرااندوم، بازار تحت تاثیر شرایط آب و هوایی خارج از فصل قرار گرفت و ضمن تغییر هزینه‌های مصرفی مصرف‌کنندگان، تمایل آنها به خرید را نیز تضعیف کرده بود. در این گزارش اشاره شده که نرخ رشد درآمدها در هر یک از کشورهای و بخش‌های اروپا متفاوت خواهد بود و خرده‌فروشان انگلیسی در اثر فشارهای ناشی از برگزیت، اعتماد کمتری به آینده در قیاس با برخی از هم‌تایان خود در سایر کشورها خواهند داشت.

خروج انگلستان از اتحادیه اروپا یا برگزیت می‌تواند بر مشکلات خرده‌فروشان پوشاک در این کشور بیفزاید چراکه در صورت تحقق این اتفاق، برای این گروه دشوار خواهد بود که بتوانند خود را با افزایش هزینه‌های ناشی از تضعیف ارزش پوند تطبیق دهند. با این وجود، ظرف ۱۲ تا ۱۸ ماه آینده، نرخ رشد درآمد سالانه خرده‌فروشان اروپایی در محدوده ۲ تا ۳ درصد باقی خواهد ماند.

بر اساس گزارش شرکت خدمات سرمایه‌گذاری Moody بهبود پایدار اوضاع اقتصادی و افزایش اعتماد مصرف‌کنندگان، منجر به تثبیت درآمد پایدار و رشد درآمدهای خرده‌فروشان اروپایی در سال ۲۰۱۸ خواهد شد. نویسنده این گزارش می‌گوید: «به دنبال رای مردم انگلستان مبنی

بانک جهانی گزارش داد:

پوشاک، قوی‌ترین موتور رشد اقتصادی

معرض توجه قرار دارد.

طبق این گزارش، در کشور چین و توابع آن نظیر تایوان، هنگ‌کنگ و ماکائو، بیش از ۹۰ درصد صنعت پوشاک از طریق سرمایه‌گذاری خارجی شکل گرفته و سهم سرمایه‌گذاری بومی تنها ۱,۴ درصد است. با این وجود، انتظار می‌رود بخش پوشاک در چین به واسطه افزایش صادرات به اروپا ۲ واحد درصد رشد را در تولید ناخالص داخلی سال جاری به خود اختصاص داده و نقش مهمی در رشد اقتصادی قوی و ۷ درصدی این کشور داشته باشد.

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، آنطور که یکی از اقتصاددانان ارشد بانک جهانی می‌گوید، بخش پوشاک خود را به عنوان قوی‌ترین محرک رشد اقتصادی در سطح جهان مطرح کرده است. وی که در جریان رونمایی از جدیدترین به‌روزرسانی گزارش بانک جهانی در مورد اقتصاد شرق آسیا و اقیانوس آرام صحبت می‌کرد، به این موضوع اشاره کرد که صنعت پوشاک اساساً یک صنعت آزاد و بی‌مکان است و می‌تواند به سرعت از یک کشور به کشور دیگر حرکت کند. به همین دلیل، به طور قابل توجهی در

انگلستان با سهم ۲۲,۱ درصد، بزرگ‌ترین بازار این منطقه را تشکیل می‌دهد. از آنجایی که انگلستان تا به حال عضوی از اتحادیه اروپا بوده، صادرکنندگان از بسیاری از کشورهای در حال توسعه نظیر بنگلادش، کامبوج، میانمار، پاکستان و پرو از دسترسی معاف از گمرک به بازار نساجی و پوشاک این کشور بهره‌مند شده‌اند. این دسترسی در قالب بخشی از توافق‌نامه موسوم به سیستم عمومی ترجیحات تعرفه ای (GSP) اتفاق افتاده است.

به طور همزمان، این امکان وجود داشته که در قالب اتحاد گمرکی بین ترکیه و اتحادیه اروپا، کالای وارداتی از مبدأ ترکیه به صورت بدون تعرفه و نامحدود وارد خاک انگلستان شود. علاوه بر این، چنانچه انگلستان به عنوان عضوی از اتحادیه اروپا باقی بماند، صادرکنندگان در ویتنام نیز می‌توانند به واسطه اجرای توافق‌نامه تجارت آزاد با اتحادیه اروپا که به زودی اجرایی می‌شود، از دسترسی بیشتر به بازار وارداتی بریتانیا سود ببرند.

اما، اگر و چنانچه انگلستان اتحادیه اروپا را ترک کند، واردات به این کشور از جانب کشورهای فقیرتر نظیر بنگلادش و کامبوج، به طور پیش فرض مشمول تعرفه‌های عمومی خارجی خواهد شد که توسط سازمان تجارت جهانی اعلام شده است مگر آنکه توافق‌نامه‌های تجاری مخصوصی تنظیم شوند تا کشورهای مذکور بتوانند از دسترسی ترجیحی به بازار انگلستان به طور خاص برخوردار شوند.

با مراجعه به قوانین سازمان تجارت جهانی باید به این موضوع نیز اشاره کرد که از نظر فنی، انگلستان اگر و چنانچه اتحادیه اروپا را ترک کند باید به شکل یک کشور مستقل به عضویت سازمان تجارت جهانی در آید. علاوه بر این، عضویت انگلستان در سازمان مذکور مستلزم تصویب و رای تمام کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی خواهد بود.

نقشی که چین در صنعت پوشاک بنگلادش می تواند داشته باشد

بنگلادش بزرگ ترین صادر کننده پوشاک می شود؟

عبور کند، به موضوعات زیادی بستگی دارد که از آن جمله می توان به شرایط و مقررات وام های چینی و همچنین قابلیت های خود بنگلادش برای فراهم کردن تسهیلات لازم برای تسریع روند اجرای برنامه های در نظر گرفته شده، اشاره کرد.

رییس موسسه مطالعات استراتژیک و بین المللی بنگلادش نیز در این باره معتقد است که کشورش نباید چندان نگران کسری تجاری با چین باشد. همچنین به گفته مدیر تحقیقات موسسه مذکور، به منظور گسترش حضور بنگلادش در چین، این کشور باید از دسترسی بدون تعرفه به بازار چین در مورد اکثر اقلام تجاری از جمله پوشاک برخوردار گردد.

پوشاک آماده در سطح جهان مطرح شود. این موضوع در میزگردی که اخیراً توسط یکی از روزنامه های پیشرو بنگلادشی و با موضوع ارتباطات اقتصادی دو کشور چین و بنگلادش برگزار شده، مطرح شده است. به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و

پوشاک»، در حال حاضر چین تقریباً ۴۰ درصد از مصرف جهانی پوشاک را به خود اختصاص می دهد که ارزش آن در سال ۲۰۱۵ رقم ۴۴۵ میلیارد دلار محاسبه شده است. در مقابل، بنگلادش از این لحاظ با سهم حدود ۶ درصدی از مصرف جهانی پوشاک، فاصله زیادی با چین دارد. اینکه بنگلادش قادر باشد که این شکاف را کاهش داده و نهایتاً از چین

تحلیلگران بر این باورند که چین می تواند نقش مهمی در تبدیل بنگلادش به بزرگ ترین صادر کننده پوشاک در جهان ایفا کند. در حال حاضر، صنعتگران چینی به دنبال آن هستند که صنایع نساجی و پوشاک خود را به خصوص در مورد تولید پوشاک ارزان قیمت، از داخل این کشور نقل مکان دهند. این انتقال می تواند به مقصد بنگلادش باشد؛ کشوری که دولتش قصد دارد یک منطقه اقتصادی ویژه به چین اختصاص دهد.

بنابراین اگر بنگلادش کارتهای خود را به درستی بازی کند، می تواند ظرف ۱۰ سال آینده به عنوان صادر کننده شماره یک

از سوی وزارت صنایع اعلام شد:

مشوق‌های دولت اندونزی برای صنایع نساجی

دولت اندونزی در راستای برنامه خود برای تشویق صادرات و رقابت‌پذیری صنعت نساجی در بازار جهانی، قصد دارد مشوق‌های مختلفی را به این صنعت اختصاص دهد. این موضوع توسط مدیر کل سابق همکاری‌های صنعتی وزارت صنایع این کشور اعلام شده است. وی همچنین اشاره کرد که مقامات رسمی کشور در حال بررسی ایده‌ای مبنی بر بازپرداخت هزینه‌های انرژی و پرداخت یارانه برق به تولیدکنندگانی که قصد صادرات محصولات نساجی دارند، می‌باشند. وزارت صنایع اندونزی همچنین در حال بررسی طرحی برای حذف مالیات کالاها و خدماتی است که توسط تولیدکنندگان اندونزی برای خرید مواد اولیه جهت تولید محصولات صادراتی پرداخت شده است. در حال حاضر، تعرفه مالیات کالاها و خدمات مربوط به واردات مواد اولیه تولید چنین منسوجاتی ۱۰ درصد است. ایده کلی آن است که هزینه‌های انرژی برای شرکت‌هایی که صادرات انجام می‌دهند بازپرداخت شود. همچنین در راستای حمایت از خرید مواد اولیه داخلی برای تولید منسوجات، ایده اصلی حذف مالیات کالا و خدمات است. در حال حاضر، شرکت‌هایی که محصولات نساجی خود را صادر می‌کنند می‌توانند از بازپرداخت هزینه انرژی برخوردار شوند اما این بازپرداخت حدود یک سال طول می‌کشد. دولت اندونزی همچنین قصد

دارد هزینه‌های خرید تجهیزات تولید توسط صادرکنندگان محصولات نساجی این کشور را از پرداخت مالیات کالا و خدمات معاف کند. لازم به ذکر است صادرات منسوجات و محصولات نساجی اندونزی از ۱۲,۷۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۴ به ۱۲,۲۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵ کاهش یافته که مبین افت ۳,۶ درصدی است. با این حال، دولت این کشور در تلاش است که صادرات منسوجات را در سال ۲۰۱۶ به ۱۲,۵

میلیارد دلار برساند. بخش نساجی اندونزی نیز از دولت درخواست کرده که به سرعت طرح‌های تشویقی خود را به اجرا بگذارد. در این رابطه، رییس انجمن صنایع نساجی اندونزی گفته که مقامات رسمی این کشور از سال ۲۰۱۴ در حال بررسی این ایده‌ها هستند. این انجمن پیشنهاد کرده که دولت تعرفه‌های برق صنایع را ۳۰ درصد کاهش دهد. گفتنی است تا ماه آگوست امسال، تعرفه برق صنایع نساجی ۰,۱۲ سنت به ازای هر کیلووات ساعت بوده است.

فدراسیون بین‌المللی تولیدکنندگان نساجی گزارش داد رشد تولید جهانی نخ و پارچه در ربع دوم ۲۰۱۶

و آمریکای جنوبی، تولید جهانی پارچه در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ در مقایسه با سه‌ماهه اول، افزایش نشان می‌دهد ولی در قاره اروپا میزان تولید پارچه در این مدت کاهش یافته است. بر مبنای مقایسه سالانه، تولید جهانی پارچه در ربع دوم ۲۰۱۶ نسبت به مدت مشابه ۲۰۱۵ افت جزئی داشته است. بر حسب مناطق، تولید پارچه در آسیا نسبت به سال قبل کاهش ملایمی تجربه کرده، در اروپا با افزایش همراه بوده و در آمریکای جنوبی افت داشته است.

در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶، موجودی جهانی پارچه نسبت به سه‌ماهه اول امسال تنزل کرده است که این کاهش، شامل آسیا و آمریکای جنوبی می‌شود. افت موجودی جهانی پارچه در مقایسه با سه‌ماهه دوم سال ۲۰۱۵ نیز به چشم می‌خورد. از لحاظ سفارشات ثبت‌شده، حجم سفارشات پارچه در اروپا هم در مقایسه سه‌ماهه و هم مقایسه سالانه کاهش نشان می‌دهد اما در آمریکای جنوبی سفارشات ثبت‌شده نسبت به سه‌ماهه اول ۲۰۱۶ رشد داشته ولی نسبت به سه‌ماهه دوم ۲۰۱۵ با کاهش همراه بوده است.

تولید نخ و پارچه

در ربع دوم ۲۰۱۶ تولید جهانی نخ نسبت به ربع اول افزایش ۸٫۵ درصدی را نشان می‌دهد. این افزایش در آسیا نزدیک به ۹ درصد و در آمریکای جنوبی حدود ۱۲ درصد بوده است. در اروپا نیز رشد ۰٫۳ درصدی تولید نخ در بازه ذکرشده به چشم می‌خورد. البته در مقایسه سه‌ماهه دوم امسال با سه‌ماهه دوم ۲۰۱۵ شرایط قدری متفاوت است. بر این مبنای، تولید جهانی نخ افت جزئی ۰٫۲ درصدی داشته است. این افت در آسیا ۰٫۱ درصد و در آمریکای شمالی ۱۲ درصد بوده است ولی تولید نخ در اروپا و آمریکای جنوبی به ترتیب ۲ و ۳ درصد رشد مثبت را شاهد بوده است.

تولید جهانی پارچه نیز در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ در قیاس با سه‌ماهه

خبرهای مسرت‌بخشی برای شرکت‌های تولیدکننده الیاف در جهان به گوش می‌رسد چراکه تولید جهانی نخ در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ در قیاس با سه‌ماهه قبلی روند صعودی را نشان می‌دهد. متعاقباً، تولید در آسیا، اروپا و آمریکای جنوبی نیز با رشد همراه بوده است. البته بر مبنای مقایسه سالانه، تولید نخ در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۵ کمتر بوده است. بر همین اساس، موجودی جهانی نخ در ربع دوم ۲۰۱۶ نسبت به ربع اول امسال، افت کرده است. بر حسب منطقه، موجودی نخ در آسیا در این بازه کاهش داشته ولی در آمریکای جنوبی با افزایش مواجه بوده است. بر مبنای مقایسه سالانه نیز موجودی جهانی نخ افت کرده است. در بخش سفارشات، میزان سفارشات ثبت‌شده برای نخ در اروپا هم در مقایسه سه‌ماهه و هم در مقایسه سالانه کاهش نشان می‌دهد ولی حجم سفارشات در آمریکای جنوبی در هر دو حالت، با افزایش همراه بوده است. از طرف دیگر، با توجه به افزایش چشمگیر تولید پارچه در آسیا

به ربع اول کمتر بوده است که این کاهش در آسیا ۰,۲ درصد و در آمریکای جنوبی ۴,۷ درصد بوده است. در مقایسه با ربع دوم ۲۰۱۵ نیز میزان موجودی جهانی پارچه با کاهش ۶ درصدی همراه بوده که این کاهش سالانه در آسیا ۰,۸ درصد و در آمریکای جنوبی حدود ۱۸ درصد گزارش شده است.

سفارشات

گفتنی است در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ میزان سفارشات ثبت شده برای نخ در قاره اروپا نسبت به سه‌ماهه اول امسال کاهش ۲,۶ درصدی و نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۵ کاهش ۲,۹ درصدی را نشان می‌دهد. در قاره آمریکای جنوبی، میزان سفارشات نخ افزایش قابل توجهی داشته به طوری که نسبت به سه ماه اول ۱۱ درصد و نسبت به مدت مشابه پارسال بیش ۸۷ درصد افزایش داشته است. در مورد پارچه، میزان سفارشات ثبت شده در اروپا نسبت به سه‌ماهه اول ۰,۲ درصد و نسبت به سال قبل ۴ درصد کاهش را به ثبت رسانده است. همچنین در آمریکای جنوبی، میزان سفارشات پارچه در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ اگرچه نسبت به سه‌ماهه اول نزدیک به ۲۰ درصد بیشتر بوده ولی نسبت به سه‌ماهه دوم سال ۲۰۱۵ افت ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد.

قبلی بیش از ۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر حسب مناطق، تولید پارچه در آسیا و آمریکای جنوبی هرکدام با ۹ درصد رشد همراه بوده ولی در اروپا یک درصد افت داشته است. البته بر پایه مقایسه ربع دوم ۲۰۱۶ با مدت مشابه سال قبل، تولید جهانی پارچه کاهش ۰,۷ درصدی را به ثبت رسانده که این کاهش در آسیا ۰,۲ درصد و در آمریکای جنوبی حدود ۱۶ درصد بوده است ولی تولید پارچه در اروپا نسبت به سال قبل بیش از ۴ درصد افزایش داشته است.

موجودی نخ و پارچه

موجودی جهانی نخ در سه‌ماهه دوم ۲۰۱۶ نسبت به سه‌ماهه اول امسال کاهش ۶,۷ درصدی را نشان می‌دهد که این کاهش در آسیا ۸ درصد بوده است. در مقابل، میزان موجودی نخ در آمریکای جنوبی بیش از ۳ درصد در این بازه زمانی رشد کرده است. در مقایسه سه‌ماهه دوم امسال نسبت به سه‌ماهه دوم سال ۲۰۱۵، حجم موجودی جهانی نخ با ۶ درصد کاهش همراه بوده است. در این زمینه، موجودی نخ در اروپا ۹ درصد و در آمریکای جنوبی ۱۰,۵ درصد نسبت به سال قبل بیشتر شده ولی در آسیا این موجودی کاهش سالانه ۸ درصدی را به ثبت رسانده است. همچنین در ربع دوم ۲۰۱۶ موجودی جهانی پارچه ۱,۴ درصد نسبت

در پی اجرای توافق نامه ویتنام با اتحادیه اقتصادی اوراسیا چشم انداز مثبت صادرات پوشاک ویتنام

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، انتظار می‌رود توافق نامه تجارت آزاد بین ویتنام و اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) که از پنجم اکتبر ۲۰۱۶ وارد مرحله اجرایی شده، صادرات پوشاک ویتنام را بیش از پیش تقویت کند. در قالب این توافق نامه، ۹۰ درصد از خطوط تعرفه‌ای برای صادرکنندگان ویتنامی حذف شده یا کاهش پیدا کرده است. اتحادیه اقتصادی اوراسیا شامل ۵ کشور روسیه، بلاروس، قزاقستان، ارمنستان و قرقیزستان می‌شود. منطقه EAEU مجموعاً ۲,۲ تریلیون دلار تولید ناخالص ملی و جمعیتی بالغ بر ۱۸۳ میلیون نفر دارد. روند افزایشی مصرف در این منطقه یک بازار بالقوه برای کالاهای ویتنامی از جمله منسوجات و پوشاک به حساب می‌آید. در روز آغازین اجرای توافق نامه مذکور، تعرفه‌ها در مورد ۵۹ درصد از خطوط تعرفه‌ای برداشته شده‌اند. این موضوع مزایای بزرگی را برای شرکت‌های ویتنامی در رقابت با دیگر شرکت‌های صادرکننده به منطقه EAEU فراهم می‌کند. با این حال، به منظور بهره‌مندی از تعرفه صفر درصدی، کالاهای ویتنامی باید دو معیار را داشته باشند. اولاً باید قوانین اصالت از مبدأ، الزامات برچسب‌گذاری و استانداردهای بهداشتی را برآورده کنند. دوماً حجم صادرات ویتنام نباید بیش از ۱,۵ برابر میانگین صادرات سه سال گذشته این

کشور به منطقه EAEU باشد. این قانون اصطلاحاً «اقدام نگه‌دارنده ماشه اسلحه» گفته می‌شود. آنطور که در توافق نامه مذکور آمده، اتحادیه اقتصادی اوراسیا تعرفه‌های واردات را برای محصولات نساجی و پوشاک از ۱۰ درصد به صفر درصد کاهش خواهد داد و در عین حال، شروط و محدودیت‌های ذکر شده در بالا را هم اعمال خواهد کرد. بنابراین، در این مسیر سقفی برای گسترش صادرات ویتنام به این منطقه در نظر گرفته شده است که از آن بیشتر نخواهد شد. اگر صادرات ویتنام از سقف تعیین شده یعنی ۱,۵ برابر میانگین صادرات سه سال

اخیر بیشتر شود آنگاه اتحادیه اقتصادی اوراسیا نیز این موضوع را بررسی خواهد کرد که تعرفه‌های عمومی برای صادرات مازاد ویتنام در نظر بگیرد. البته مسائل لجستیکی و زیرساختی نیز مشکل دیگری برای افزایش حجم صادرات ویتنام به منطقه EAEU است. در حال حاضر، یک تا دو ماه برای رسیدن کالاهای ویتنامی به کشورهای عضو اتحادیه مذکور طول می‌کشد که یک چالش برای صادرکنندگان ویتنامی به حساب می‌آید. گفتنی است در سال گذشته میلادی، ۶ درصد افزایش سالانه به ۳,۶ میلیارد دلار رسید.

برنامه‌های خرده‌فروشی آمریکایی برای توسعه بازار نگاه GAP به اقتصادهای نوظهور و بازارهای بکر

کرده و در بلندمدت به یک منبع درآمد جدید برای این شرکت تبدیل شود. در واقع، با توجه به تمرکز رقابیی نظیر Zara و H&M بر توسعه فروشگاه‌های فیزیکی، استراتژی Gap برای حضور در بازار خرده‌فروشی آنلاین هند، می‌تواند به این شرکت یک مزیت رقابتی بدهد. بر اساس گزارشی که توسط موسسه Edelweiss Broking منتشر شده، سهم پوشاک مارک از کل بازار پوشاک آماده در هند از ۳۵ درصد در سال ۲۰۱۴ به ۴۸ درصد در سال ۲۰۱۹ رشد خواهد کرد. همچنین صنعت پوشاک مارک در هند از نظر ارزش حدود ۱۰ میلیارد دلار تخمین زده شده و طبق این گزارش، با نرخ سالانه ۱۰ تا ۱۲ درصد در حال رشد است.

کشور سهم قابل توجهی از این رشد را به خود اختصاص می‌دهند. بسیاری از برندهای خارجی در این شهرها فروشگاه‌های ندارند و کانال آنلاین تنها راهی است که مصرف‌کنندگان از طریق آن می‌توانند به برندهای خارجی دسترسی پیدا کنند. همزمان با رشد درآمدهای خالص جمعیت نیمه‌شهری در هند، تقاضا برای محصولات مد خارجی در حال افزایش است. تاخت و تاز در عرصه آنلاین، یک مزیت رقابتی برای شرکت Gap در هند، در قیاس با دیگر خرده‌فروشان خارجی نظیر H&M و Zara فراهم کرده و به این شرکت امکان می‌دهد که فروش خود را در خارج از محدوده مترو یا شهرهای درجه یک هند، افزایش دهد. این استراتژی می‌تواند رشد کلی عملکرد Gap را در منطقه هند تحریک

شرکت Gap به عنوان خرده‌فروشی آمریکایی پوشاک و ملحقات لباس در سراسر جهان، برای تداوم رشد عملکرد خود به اقتصادهای نوظهور نظیر هند چشم دوخته است. این شرکت هم‌اکنون برای جبران کاهش فروش مقایسه‌ای خود تلاش می‌کند و با رقابت شدیدی هم از جانب دیگر برندهای مد فوری (Fast Fashion) مواجه است. یک سال بعد از ورود Gap به بازار هند، این شرکت اکنون محصولات خود را به شکل آنلاین در این کشور به فروش می‌رساند که این فرآیند به صورت انحصاری از طریق پرتال مد NNNow.com متعلق به آرویند گروپ انجام می‌گیرد. تجارت الکترونیک در هند با سرعت زیادی در حال رشد است و شهرهای درجه دو و سه در این

رقابت دو غول پوشاک ورزشی در عرصه فوتبال

قرارداد ۹۰۰ میلیون پوندی باشگاه چلسی با نایک

در این ارتباط، یکی از مسئولان باشگاه چلسی گفته: این قرارداد به شکل باورنکردنی مهم و هیجان‌انگیز است. همچون چلسی، برند نایک نیز در سراسر جهان به واسطه نوآوری و عملکرد عالی خود مشهور است و ما به آینده چشم دوخته‌ایم تا همکاری‌های مشترکی که حتما موفقیت‌آمیز خواهند بود را انجام دهیم. ما بر این باوریم که نایک قادر است به رشد عملکرد باشگاه چلسی در بازارهای جدید و همچنین حفظ جایگاه ما در بین باشگاه‌های برتر فوتبال در جهان، کمک شایانی بکند. رییس شرکت نایک نیز گفته: «چلسی یک باشگاه در کلاس جهانی با پیشینه غنی و هواداران دوآتشه در سراسر جهان است. همکاری با این باشگاه موقعیت رهبری ما را در ورزش فوتبال مستحکم خواهد کرد. ما خوشحال می‌شویم که از طریق نوآوری و طراحی مخصوص نایک، بتوانیم جایگاه جهانی چلسی و نوع خدمت‌رسانی به بازیکنان و حامیان باشگاه را ارتقا دهیم.»

قرارداد جدید با نایک، قرارداد قبلی چلسی با آدیداس که ارزش آن ۳۰ میلیون پوند برای هر فصل بود را کوچک جلوه می‌دهد. اما هنوز به پای قرارداد ۱۰ ساله اخیر آدیداس با باشگاه رئال مادرید که ارزش آن معادل ۱۰۶ میلیون پوند برای هر فصل است یا قرارداد آدیداس با منچستر یونایتد (امضاشده در جولای ۲۰۱۴) به ارزش تقریبی ۷۵۰ میلیون پوند ظرف ۱۰ سال، نمی‌رسد.

آلمانی آدیداس پرداخت کند اما این رقم به سادگی توسط قرارداد جدید که از فصل آینده اجرا می‌شود، پوشش داده خواهد شد. باشگاه چلسی از قرارداد فنی جدید به عنوان «بزرگ‌ترین قرارداد تجاری تاریخ باشگاه» نام برده و برند نایک لباس‌های ورزشی تیم اول، آکادمی و تیم زنان چلسی را در قالب این قرارداد بلندمدت که تا سال ۲۰۳۲ ادامه خواهد داشت، تولید خواهد کرد. با توجه به اینکه رقم قرارداد ۶۰ میلیون پوند برای هر فصل است، این باشگاه ظرف ۱۵ سال آینده، رقم ۹۰۰ میلیون پوند از نایک دریافت خواهد کرد.

باشگاه فوتبال چلسی اعلام کرده که برای تامین لباس بازیکنان، قراردادی با شرکت نایک امضا کرده است؛ قراردادی که ارزش آن ۶۰ میلیون پوند برای هر فصل و مدت آن ۱۵ ساله اعلام شده است و بدین ترتیب ارزش کلی قرارداد مذکور ۹۰۰ میلیون پوند برآورد می‌گردد. این باشگاه لندن در ماه مه ۲۰۱۶ رسماً پایان قرارداد همکاری خود با آدیداس را که شش سال پیش آغاز شده بود، اعلام کرد و از آن زمان تاکنون مشغول مذاکره با نایک، غول پوشاک ورزشی آمریکایی بوده است. چلسی باید حدود ۴۰ میلیون پوند برای قطع همکاری با شرکت

گزارش ماهانه کمیته مشورتی جهانی پنبه (۳ اکتبر ۲۰۱۶)

افزایش تولید پنبه در آمریکا، پاکستان و برزیل

میانگین و رسیدن آن به ۸۹۹ کیلوگرم در هکتار خواهد شد و در نتیجه، میزان تولید پنبه ایالات متحد آمریکا با جهش ۲۵ درصدی به ۳,۵ میلیون تن خواهد رسید.

در پاکستان نیز با وجود کاهش ۱۲ درصدی سطح کشت و رسیدن آن به ۲,۵ میلیون هکتار، پیش‌بینی می‌شود میزان تولید پنبه این کشور در فصل زراعی ۱۷-۲۰۱۶ با رشد ۲۶ درصدی، معادل ۱,۹ میلیون تن باشد چراکه به دلیل موفقیت‌آمیز بودن اقداماتی که برای مبارزه با کرم سرخ در این کشور صورت گرفته، بازده میانگین نیز با جهش ۴۶ درصدی به ۷۵۶ کیلوگرم در هکتار خواهد رسید. در برزیل نیز بهبود بازده محصول می‌تواند موجب افزایش سطح تولید پنبه به میزان ۷ درصد و رسیدن آن به ۱,۴ میلیون تن گردد.

از سوی دیگر، انتظار می‌رود مصرف جهانی پنبه در فصل زراعی ۱۷-۲۰۱۶ نسبت به فصل زراعی قبلی بدون تغییر باقی مانده و معادل ۲۳,۸ میلیون تن باشد اما میزان مصرف حدود ۱,۳ میلیون تن بیش از میزان تولید جهانی پنبه خواهد بود. به همین دلیل، پیش‌بینی می‌شود موجودی جهانی پنبه با ۷ درصد کاهش به ۱۸,۱ میلیون تن برسد.

اگرچه طبق پیش‌بینی‌ها، مصرف پنبه چین برای هفتمین فصل زراعی متوالی با کاهش همراه بوده و به ۷,۲ میلیون تن می‌رسد، اما این کشور همچنان به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده طلای سفید در جهان مطرح خواهد بود. با وجودی که قیمت‌های داخلی پنبه در چین از زمان اجرای سیاست پرداخت یارانه مستقیم برای تولید، شروع به کاهش کرده اما همچنان بالاتر از قیمت‌های ثبت شده در بازار بین‌المللی پنبه و همچنین بالاتر از قیمت‌های پلی استر است.

در هند، انتظار می‌رود مصرف پنبه در سطح ۵,۲ میلیون تن ثابت باقی

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» به نقل از دبیرخانه کمیته مشورتی جهانی پنبه، پیش‌بینی می‌شود در فصل زراعی ۱۷-۲۰۱۶ سطح زیر کشت پنبه در جهان با یک درصد افت به ۳۰ میلیون هکتار برسد که این رقم، کمترین میزان بعد از فصل زراعی ۱۰-۲۰۰۹ است که سطح زیر کشت پنبه رقم ۲۹,۷ میلیون هکتار ثبت شده بود. در مقابل، انتظار می‌رود بازده میانگین محصول با ۹ درصد بهبود به ۷۵۳ کیلوگرم در هکتار و تولید جهانی پنبه در فصل زراعی ۱۷-۲۰۱۶ با ۷ درصد افزایش به ۲۲,۶ میلیون تن برسد.

در هند، به دلیل رونق کشت محصولات رقیب نظیر ذرت، سطح زیر کشت پنبه احتمالاً با ۸ درصد کاهش، حدود ۱۱ میلیون هکتار خواهد بود. با این حال، افزایش ۹ درصدی بازده میانگین و رسیدن آن به ۵۲۶ کیلوگرم در هکتار، کاهش سطح کشت پنبه در هند را جبران کرده و بر همین اساس، پیش‌بینی می‌شود میزان تولید این کشور در رقم ۵,۸ میلیون تن ثابت باقی بماند.

در چین، پیش‌بینی می‌شود به رغم افزایش ۳ درصدی بازده میانگین و رسیدن آن به ۱۶۰۰ کیلوگرم در هکتار، میزان تولید پنبه با ۴ درصد کاهش به ۴,۶ میلیون تن برسد. مجموع سطح زیر کشت پنبه در چین با ۷ درصد کاهش، حدود ۲,۸ میلیون هکتار خواهد بود که این رقم، کمترین میزان طی بیش از سی سال گذشته است.

در ایالات متحد آمریکا، بالاتر بودن قیمت‌های پنبه در قیاس با محصولات رقیب در زمان کاشت محصول، باعث افزایش ۲۰ درصدی سطح کشت پنبه شده و پیش‌بینی می‌شود که این میزان به ۳,۹ میلیون هکتار در فصل زراعی جاری بالغ گردد. شرایط مطلوب آب و هوایی در جریان فصل رشد محصول احتمالاً منجر به بهبود ۵ درصدی بازده

عنوان دومین صادرکننده بزرگ این محصول در جهان، احتمالاً با ۳۵ درصد کاهش به ۸۲۰ هزار تن خواهد رسید. همچنین پیش‌بینی می‌شود بنگلادش به عنوان بزرگ‌ترین واردکننده پنبه در جهان باقی بماند چراکه حجم واردات این کشور به منظور تامین تقاضای فزاینده داخلی، با ۱۰ درصد رشد به ۱,۲ میلیون تن بالغ خواهد شد. به طور مشابه، انتظار می‌رود واردات پنبه ویتنام نیز با افزایش ۱۵ درصدی به ۱,۱ میلیون تن برسد.

بماند چراکه کارخانجات این کشور سهم سایر الیاف را در تولید نخ‌های آمیخته با پنبه، افزایش داده‌اند. در پاکستان نیز با توجه به بهبود شرایط دسترسی به انرژی، مصرف پنبه کارخانجات احتمالاً با ۲۳ هزار تن افزایش مواجه شده و به ۲,۳ میلیون تن خواهد رسید. در حوزه تجارت نیز انتظار می‌رود صادرات پنبه از ایالات متحده آمریکا با جهش ۲۶ درصدی به ۲,۵ میلیون تن برسد در حالی که صادرات از هند به

پیش‌بینی میزان عرضه و تقاضای جهانی پنبه (همه ارقام به میلیون تن)

۲۰۱۶-۱۷		۲۰۱۵-۱۶		۲۰۱۴-۱۵		دوره
تغییرات ماهانه	میزان	تغییرات ماهانه	میزان	تغییرات ماهانه	میزان	شرح
۰,۰۹	۲۲,۵۴	-۰,۰۸	۲۱,۱۰	۰,۰۱	۲۶,۲۰	تولید
۰,۰۰	۲۳,۸۱	-۰,۰۷	۲۳,۷۸	۰,۰۰	۲۴,۲۰	مصرف
-۰,۰۸	۷,۴۱	۰,۰۲	۷,۲۳	۰,۰۰	۷,۵۷	واردات
-۰,۰۸	۷,۴۱	۰,۱۳	۷,۴۹	۰,۰۱	۷,۷۳	صادرات
-۰,۰۴	۱۸,۱۰	-۰,۱۳	۱۹,۳۷	۰,۰۰	۲۲,۳۱	موجودی آخر دوره
	۷۳		۷۰		۷۱	شاخص Cotlook A (سنت/پوند)

مدیرعامل صندوق پنبه ایران مطرح کرد: کشاورزان دیگر تمایلی به کاشت پنبه ندارند

در حالی صنعت نساجی به عنوان صنعتی پر از فرصت‌های شغلی در بسیاری از کشورها شناخته شده است که در ایران علی‌رغم وجود امکانات مناسب، این صنعت به دلیل برخی سیاست‌های اشتباه و غیراصولی اکنون در شرایط نامناسبی روزگار سپری می‌کند. این در حالی است که یکی از اصلی‌ترین بخش‌های نساجی کشور یعنی کارخانه‌های ریسندگی با مشکلات تازه‌ای یعنی کمبود مواد اولیه پنبه مواجه شده‌اند. به صورتی که چندی پیش محمدعلی عامری، عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران گفت: موجودی پنبه کشور به اندازه‌ای کاهش یافته که تنها می‌تواند یک هفته نیاز کارخانجات کشورمان را پاسخ دهد.

۲۰۰ هزار تن برای تمام ظرفیت تولید

محمدحسین کاویانی، مدیرعامل صندوق پنبه ایران با اشاره به میزان نیاز پنبه در کشور به جام‌جم گفت: با توجه به ماشین‌آلات و ظرفیت نصب‌شده در کشورمان اگر کارخانجات نساجی و ریسندگی با ظرفیت کامل کار کنند حداقل نیاز آنها ۲۰۰ هزار تن پنبه در سال است، اما با توجه به تغییرات ایجادشده در قیمت پنبه و برخی مواد مثل پلی‌استر میزان مصرف ممکن است تغییراتی را تجربه کند.

کاویانی در ادامه ضمن تاکید بر وجود رکود در صنعت نساجی و پوشاک افزود: امروز با توجه به کاهش قیمت نفت و افزایش قیمت پنبه در بازار، توجه تولیدکنندگان نخ به پلی‌استر یا ترکیبی از پنبه و پلی‌استر جلب شده است. چون اکنون قیمت

پنبه تقریباً کیلویی ۸۰۰۰ تومان شده و قیمت مواد پلی‌استر نصف آن است، از این رو طبیعی است که میزان تقاضا کمی به سمت پلی‌استر تغییر کرده باشد. این مقام صنفی درباره قیمت پنبه در بازار گفت: تا دو ماه پیش قیمت پنبه در ایران حدود ۵۲۰۰ تا ۵۴۰۰ تومان بود، در حالی که قیمت‌های جهانی طی ۲۲ ماه گذشته متوسط ۱۵۰ سنت تعیین شده بود. اما با توجه به سیاست‌های نوین کشورهای تولیدکننده پنبه در صادرات پنبه یا ماده خام اکنون این قیمت به رقمی نزدیک به ۱۸۷ سنت رسیده یعنی ۲۵ درصد اضافه شده که مستقیماً در هزینه‌های تولیدی ایران تاثیر گذاشته است.

در بدترین شرایط واردات آزاد شد

مدیرعامل صندوق پنبه ایران میزان واردات پنبه ایران را سالانه رقمی معادل ۵۵ هزار تن اعلام کرد و گفت: بر اساس آمار و شرایط رکود در بازار ۱۰۰ هزار تن مصرف داشته‌ایم که از این میزان تقریباً ۴۵ هزار تن از محصول پنبه داخلی تأمین شده و باقی از کشورهای مختلف مثل ازبکستان وارد شده است.

کاویانی مهم‌ترین علت مشکل تأمین پنبه داخل کشورمان را در سیاست‌های اشتباه در این زمینه دانست و افزود: تا سال ۱۳۸۲ واردات پنبه ممنوع بود به این دلیل که از گذشته‌های دور ایران هم تولیدکننده و هم صادرکننده پنبه بود؛ اگرچه صادر کردن مواد خام زیاد منطقی نیست. اما به هر حال جزو کشورهای صادرکننده بودیم و این روند به گونه‌ای بود که تا سال ۱۳۸۰ ایران مازاد تولید پنبه داشت و برای تأمین منافع تولیدکنندگان صندوق پنبه ۲۵ هزار تن پنبه را در سال ۱۳۷۹ خریداری کرد، اما ناگهان در شرایطی که مازاد تولید پنبه داشتیم سال ۱۳۸۲ واردات پنبه آزاد شد و این سؤال را در ذهن تولیدکنندگان و فعالان ایجاد کرد که چرا این سیاست اتخاذ شده است؟ وی تصریح کرد: این در حالی است که واردکنندگان با توجه به واردات عمده پنبه ایران از کشور ازبکستان و تعرفه ترجیحی که میان دو کشور بود توانستند با ۵۰ درصد تخفیف واردات از این کشور و ارزش مبادلاتی این رویه را در کشور به رویه‌ای معمول تبدیل کنند، تا اکنون شاهد بروز مشکلاتی برای تولید پنبه در ایران باشیم. به صورتی که در گذشته نه چندان دور استان گلستان با ۱۸۰ هزار هکتار پنبه‌کاری و ۱۴۰ کارخانه پنبه‌پاک‌کنی نه‌تنها نیاز داخلی کشورمان را تأمین می‌کرد بلکه مازاد تولید نیز داشتیم. اما امروز در این استان کشاورزان دیگر تمایلی به کاشت پنبه ندارند به صورتی که ۱۰ هزار هکتار پنبه‌کاری به سختی در این استان وجود دارد و تنها ۴ کارخانه فعال داریم.

داداشت اسدالله پاک سرشت رییس هیئت مدیره صندوق پنبه ایران راندمان پایین تولید پنبه و محصولات کشاورزی

در دولت یازدهم، آقای مهندس حجتی و تیم‌شان در بخش کشاورزی تا کنون همکاری بسیار خوبی با بخش خصوصی داشته‌اند و تلاش می‌کنند موانع گذشته را تا حدودی بردارند. اما واقعیت این است که بدنه و ساختار وزارت جهاد کشاورزی باید تغییر کند. یعنی با صراحت باید بگوییم بخش تحقیقات خوب کار نمی‌کند، بخش ترویج هم خوب کار نمی‌کند. بخش دفع آفات و مبارزه با آفات هم عملکرد مناسبی نداشته است. و اصولاً ما هنوز از پتانسیل واقعی عملکرد در هکتار مناطق مان استفاده نکرده‌ایم. این وظیفه وزارت جهاد کشاورزی است که کمک کند ما حداکثر تولیدات را از محصولات مان در استان‌ها بگیریم. وقتی تولید در کشور به ازای هر مترمکعب آب به هزار کیلوگرم رسیده است در حالی که دنیا دو برابر ما تولید می‌کند، یعنی ما در این زمینه عقب مانده‌ایم. رسیدگی به این مسئله وظیفه وزارت جهاد کشاورزی است. واقعیت این است که کشاورزی ما با این راندمان نمی‌تواند زندگی خود را تأمین کند. نتیجه این می‌شود که سرمایه‌گذاری در کشاورزی روز به روز پایین‌تر می‌آید و کشاورزان ضعیف‌تر می‌شوند. اقدامات آقای حجتی خیلی خوب بوده، اولاً اینکه سد را شکسته و اجازه داده‌اند یک سری محصولات خارجی علیرغم سد حفظ نباتات که گفته‌اند وارد نکنید، به کشور وارد شود. در مورد پنبه که تخصص خودم است، راندمان حضور واردات افزایش قابل توجهی داشته و علاقمندی بسیار زیادی در این زمینه وجود دارد. مشکلی که وزارت جهاد کشاورزی داشته این بوده که آمارها چندان با واقعیت تطابق ندارد. البته حقیقت این است که آماربرداری

در کشاورزی کار بسیار مشکلی است. مثلاً در صنعت واحدهای محدود و قابل کنترلی وجود دارند که شما خیلی راحت می‌توانید ورودی و خروجی آن را کنترل و آماربرداری کنید. اما در کشاورزی با سرزمینی وسیع و تعداد بسیار زیادی کشاورز سر و کار دارید. به این ترتیب آماربرداری‌ها مطابق با واقعیت نیست؛ مثلاً میزان تولید تخمین زده می‌شود. کارشناسان هم در این موارد تخمینی، معمولاً ضرایب را بالا می‌گیرند. اکثر آن‌ها در دولت‌های گذشته عادت کرده‌اند که آمار بدهند و حقوق بگیرند، اکنون برای آن‌ها این رویه ادامه دارد. البته تیم آقای حجتی این وضعیت را تعدیل کرده‌اند تا آمارها به سمت واقعیت میل کنند. مشکل بزرگ دیگری که در حال حاضر در وزارت جهاد کشاورزی وجود دارد این است که اکثر ضعف‌های مدیریتی و تکنولوژیکی خود را تنها با افزایش قیمت جبران می‌کند. یعنی در زمینه به‌صرفه کردن محصولات برای کشاورزان به جای اینکه هزینه‌ها را به حداقل برساند و عملکردها را بالا ببرد، فقط قیمت را بالا می‌برد یا مثلاً قیمت تضمینی را بالا می‌برد. بهانه وزارت جهاد کشاورزی این است که چون تورم بالاست و سیاست‌های دولت تورمی است؛ یعنی در چهار دهه گذشته به طور میانگین نزدیک به ۲۰ درصد تورم داشته‌ایم، قیمت تضمینی هم به طور متناسب افزایش پیدا می‌کند. افزایش قیمت تضمینی شاید برخی کسری‌ها را برای کشاورز جبران کند اما دو ضرر عمده برای کشور به همراه دارد، اول اینکه قدرت خرید جامعه به شدت پایین آمده است. این اتفاق از نظر

خوراکی‌ها و مواد تغذیه‌ای ایجاد شده است. یعنی قیمت سال به سال گران می‌شود و این کاملاً ملموس است. یکی از دلایلی که تقاضا برای کالا پایین آمده این است که مصرف‌کننده ایرانی به لحاظ قدرت خرید بسیار ضعیف شده است. بخشی از این مشکل به افزایش قیمت محصولات کشاورزی باز می‌گردد. ما هر سال باید خودمان را آماده کنیم که محصولات کشاورزی را گران‌تر بخریم. وزارت جهاد کشاورزی باید فکری به حال این قضیه کند. ضرر دوم این است که محصولات کشاورزی در صنایع غذایی و صادرات ایران به ویژه در صنایع صادرات‌محور، رقابت‌پذیری را پایین می‌آورد. در نتیجه چون سال به سال گران‌تر می‌شود نمی‌توانیم به بازارهای هدف صادر کنیم. این در حالی است که دیگر کشورها یا قیمت‌ها را پایین می‌آورند و یا حداقل تلاش می‌کنند قیمت‌ها را افزایش پیدا نکنند. به این ترتیب قدرت رقابت ما سال به سال کمتر می‌شود. بدون شک دولت باید از بخش کشاورزی حمایت کند. اما افزایش قیمت تضمینی بدترین راهکاری است که برای این امر انتخاب شده است. ما اگر خشکسالی یا مشکل کمبود آب داریم باید به زندگی کشاورز هم توجه داشته باشیم. دولت می‌تواند به این کشاورز یارانه مستقل بدهد نه اینکه قیمت را افزایش بدهد. دولت می‌تواند در ازای هر کیلو یا هکتار به کشاورز خود یارانه بدهد. این یارانه دیگر باعث گرانی محصولات نمی‌شود و کل جامعه هم تاوان آن را پس نخواهد داد. بازارهای صادراتی را هم از دست نخواهیم داد. همه این‌ها تاوان‌هایی است که ما به خاطر افزایش قیمت تضمینی می‌دهیم.

وزارت کشاورزی آمریکا اعلام کرد:

هند، رهبر تولید پنبه در فصل زراعی ۲۰۱۶-۱۷

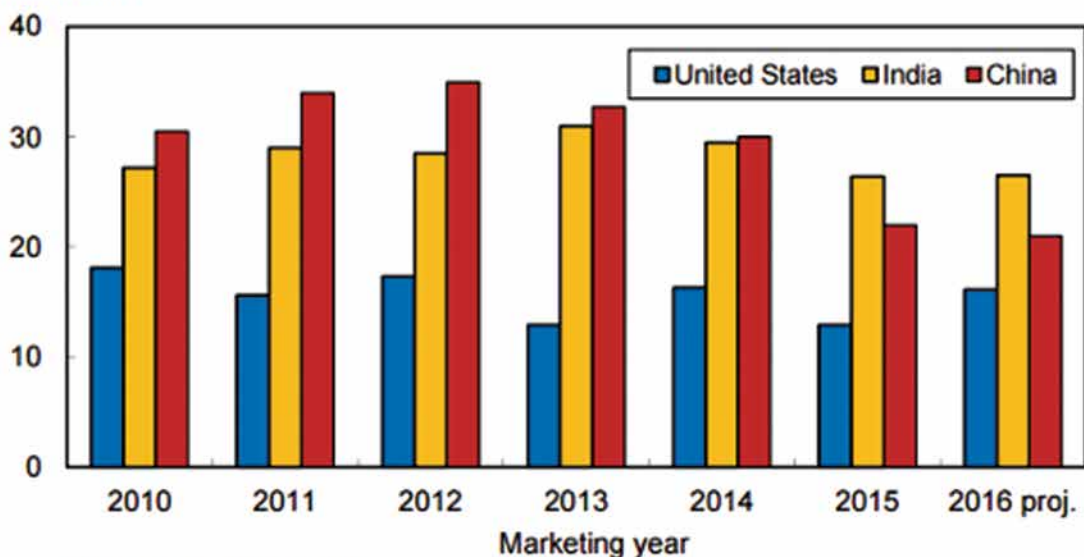
فصل زراعی ۲۰۱۵-۱۶ توانست چین را از لحاظ تولید پنبه پشت سر بگذارد.

موقعیت فعلی هند به عنوان تولیدکننده برتر پنبه در جهان، تا حد زیادی به این دلیل است که این کشور بیشترین سطح زیرکشت را در اختیار دارد. پیش‌بینی می‌شود سطح تحت پوشش پنبه هند در فصل زراعی ۲۰۱۶-۱۷ رقم ۱۰,۹ میلیون هکتار (۲۶,۹ میلیون جریب) باشد که این رقم، ۳۷ درصد از کل سطح کشت پنبه جهان را شامل می‌شود. در مقابل، سطح کشت پنبه در ایالات متحده آمریکا و چین به ترتیب ۱۳ و ۹ درصد از کل سطح کشت جهانی است. با این حال، انتظار می‌رود راندمان تولید پنبه در هند ۳۰ درصد کمتر از راندمان میانگین جهانی (۷۵۶ کیلوگرم در هکتار) باشد.

جدیدترین برآوردهای وزارت کشاورزی ایالات متحده آمریکا (USDA) برای فصل ۲۰۱۶-۱۷ حاکی از آن است که تولید جهانی پنبه رقم ۱۰۲,۵ میلیون عدل خواهد بود که ۶ درصد بالاتر از فصل زراعی گذشته است. سه کشور اصلی تولیدکننده پنبه در جهان همچنان هند، چین و ایالات متحده آمریکا هستند. در فصل زراعی جاری پیش‌بینی می‌شود این کشورها مجموعاً ۶۲ درصد از تولید جهانی را به خود اختصاص دهند که این رقم اندکی کمتر از میانگین سه ساله آن (تقریباً ۶۳,۵ درصد) می‌باشد چراکه سایر کشورهای تولیدکننده پنبه محصول بیشتری را برداشت خواهند کرد. با این اوصاف، انتظار می‌رود هند به عنوان تولیدکننده پیشرو پنبه باقی بماند. همانطور که نمودار نشان می‌دهد این کشور نخستین بار در

Figure 1
Leading cotton-producing countries

Million bales

Note: 1 bale = 480 pounds.

Source: USDA, World Agricultural Supply and Demand Estimates reports.

از اختصاص منابع مالی ارزان تا کاهش تعرفه برق گام‌های دولت پاکستان برای تقویت صادرات پنبه

و در قالب سیاست نساجی ۱۹-۲۰۱۵ مقدار ۶۴,۱۵ میلیارد روپیه در بخش نساجی پاکستان هزینه خواهد شد تا صادرات منسوجات و بخش پوشاک این کشور دوبرابر شده و از ۱۳ میلیارد دلار در مقطع فعلی به ۲۶ میلیارد دلار تا پایان سال ۲۰۱۹ برسد.

طبق اعلام منابع پاکستانی در مورد جزئیات صادرات پنبه در ۵ سال گذشته، صادرات پنبه در طول سال مالی ۱۵-۲۰۱۴ در رقم ۱۱ میلیون و ۹۸۴ هزار دلار تثبیت شد در حالی که در سال مالی ۱۴-۲۰۱۳ صادرات پنبه پاکستان معادل ۱۲ میلیون و ۱۶۵ هزار دلار و در سال مالی ۱۳-۲۰۱۲ این صادرات معادل ۱۱ میلیون و ۶۱۷ هزار دلار بوده است.

ارتقای تولید پنبه و محصولات پنبه‌ای به مرحله اجرا درآمده، توسط سازمان توسعه تجارت پاکستان و نخستین بار در آوریل سال جاری میلادی سازماندهی شده است. به منظور کاهش هزینه‌های کسب و کار، دولت این کشور تعرفه برق صنایع را ۳ روپیه کاهش داده است. علاوه بر این، شرایط دسترسی به منابع مالی ارزان‌تر برای بخش صادرات، به طور قابل توجهی بهبود پیدا کرده است. و بانک دولتی پاکستان نیز نرخ تنزیل مجدد وام‌ها را بیش از پیش کاهش داده است.

نرخ تامین مالی صادرات که در حال حاضر ۳,۵ درصد است، پایین‌ترین نرخ در یک دهه گذشته به خصوص برای بخش نساجی است

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، در پی حاکم شدن روندهای منفی در بخش پنبه پاکستان در سال مالی ۱۶-۲۰۱۵ در قیاس با سال ۱۵-۲۰۱۴، دولت این کشور قدم‌های بسیاری را برای تقویت صادرات پنبه برداشته است. صادرات پنبه پاکستان از ۱۱ میلیون و ۹۸۳ هزار دلار در سال ۱۵-۲۰۱۴ به ۱۱ میلیون و ۲۰ هزار دلار کاهش پیدا کرده است. به دلیل ناهمسانی بازده محصول پنبه در زمین‌های زراعی، افزایش هزینه‌های کسب و کار و کاهش تقاضای جهانی، قیمت‌های این محصول در بازار کاهش پیدا کرده و در نتیجه، صادرات پنبه تحت‌الشعاع قرار گرفته است. طرح‌هایی که توسط دولت پاکستان به منظور

در پی دستور رییس جمهور جمهوری آذربایجان آذربایجان در مسیر احیای بخش پنبه

و میزان تولید پنبه دست کم به ۲۵۰ هزار تن بالغ گردد. علاوه بر اختصاص یارانه به بخش پنبه، دولت آذربایجان حدود ۱۰۰ میلیون دلار برای ساخت کارخانجات نساجی که بتوانند پنبه و پشم خام را به محصولات تکمیل شده و فرآوری شده تبدیل کنند، سرمایه گذاری خواهد کرد. این سرمایه گذاری عمدتاً در شهر گنجه و منطقه مینگه چویر انجام خواهد گرفت. پیش بینی می شود افزایش تولید پنبه سطوح اشتغال را در آذربایجان افزایش داده و جریان سرمایه گذاری خارجی را به این کشور تسهیل کند که این موضوع، هم مردم و هم دولت این کشور را منتفع خواهد کرد.

دستورالعملها به طور کامل انجام شوند که باید اینطور شود، در سال ۲۰۱۷ ما می توانیم ۲۵۰ هزار تن و حتی ۳۰۰ هزار تن پنبه تولید نماییم.»

گفتنی است در سال ۱۹۷۰ محصول پنبه در ۱۹۰ هزار هکتار از اراضی آذربایجان کشت می شد که آن سطح در سال ۱۹۸۲ به ۳۰۵ هزار هکتار افزایش پیدا کرد. با این حال، سطح کشت پنبه در سال گذشته میلادی به ۱۸ هزار و ۷۰۰ هکتار کاهش پیدا کرد ولی در سال جاری بار دیگر به ۵۲ هزار هکتار افزایش یافته است. رییس جمهور آذربایجان ابراز امیدواری کرده که سطح کشت این محصول در سال آینده یعنی ۲۰۱۷ به ۱۲۸ هزار هکتار

در بحبویه مشکلات اقتصادی، الهام علی اف رییس جمهور آذربایجان نسبت به احیای بخش پنبه این کشور ابراز امیدواری کرده تا درآمدهای این کشور از محل کشت و کار پنبه بار دیگر به چرخه اقتصاد این کشور بازگردد. به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، کاهش شدید قیمت های نفت، کاهش سطح عمومی سرمایه گذاری، کاهش ارزش پول ملی، و رکود حاکم بر اقتصاد شرکای تجاری آذربایجان، همه و همه اقتصاد این کشور استقلال یافته از شوروی را تحت تاثیر قرار داده است.

الهام علی اف با اشاره به اینکه برای پر کردن ذخایر ملی پنبه آذربایجان که به شدت تقلیل پیدا کرده اند، باید به فوریت بازده مزارع پنبه افزایش پیدا کند، از حمایت دولت از تقویت پنبه کاری در این کشور خبر داده است. بر همین اساس، دولت این کشور به ازای هر کیلوگرم پنبه ای که به شرکت های فرآوری کننده فروخته شود، رقم ۰٫۱ منات آذربایجان (۰٫۶ دلار) یارانه به تولیدکنندگان پنبه اختصاص می دهد. این یارانه فقط برای پنبه خام تولید شده در سال ۲۰۱۶ که به شرکت های فرآوری کننده فروخته شود، در دسترس خواهد بود.

همچنین طبق اعلام رسانه های آذربایجانی، مقررات بیشتری در زمینه پرداخت یارانه توسط کابینه این کشور در مرحله تصمیم گیری و تصویب قرار دارد. الهام علی اف در نشستی که در زمینه توسعه تولید پنبه در منطقه صابرآباد برگزار شد، گفت: «بیش از ۲۰۰ هزار تن پنبه در سال آینده تولید خواهد شد... اگر تمام

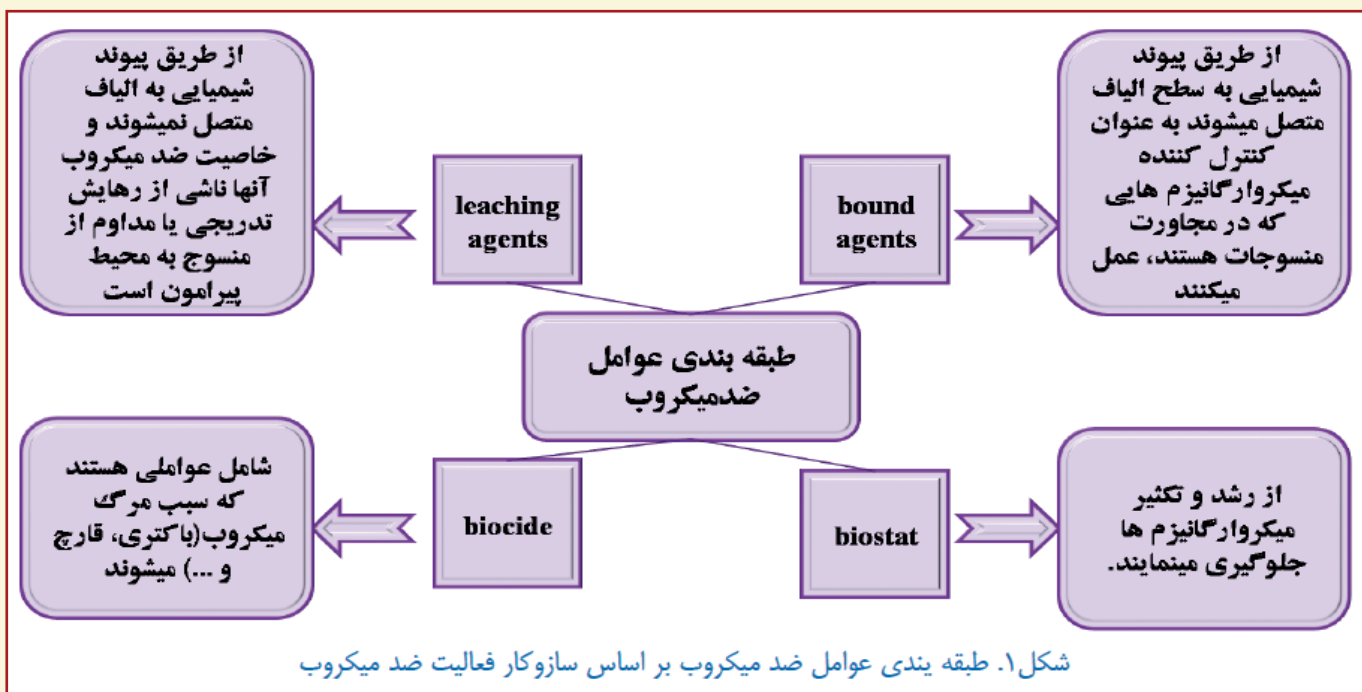

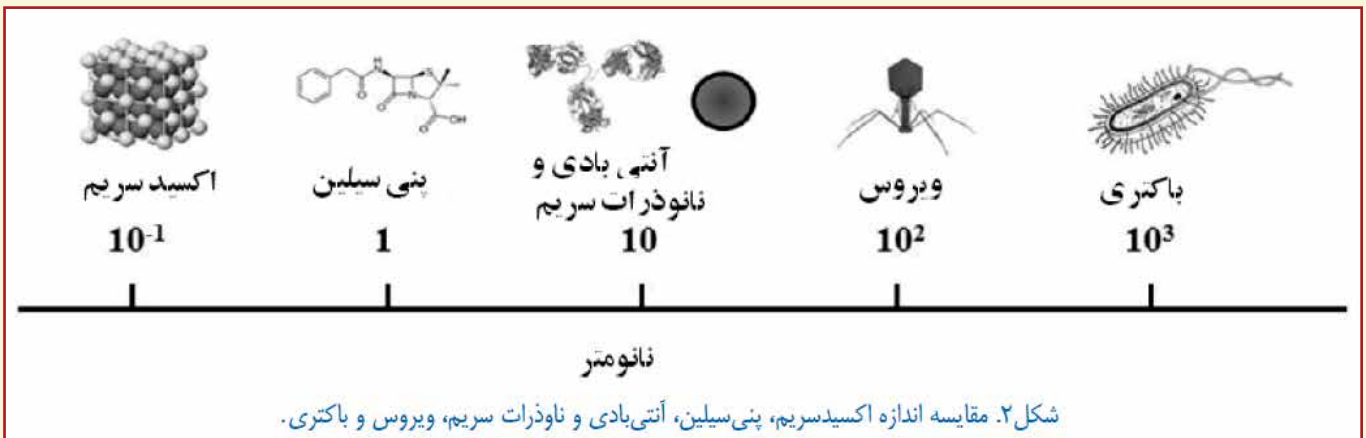
منسوجات ضد میکروب

۱- مقدمه

میکروب‌ها قرار می‌گیرند. این عملکرد میکروب‌ها می‌تواند سبب تغییر رنگ و کاهش خواص مکانیکی (استحکام سایشی و کششی) الیاف شده و موجبات پوسیدگی منسوج را فراهم آورد. همچنین میکروارگانیسم‌ها می‌توانند سبب کاهش ویسکوزیته و تخریب مواد مورد مصرف در فرایندهای مختلف تکمیل منسوجات شوند. به منظور کاهش بوی نامطبوع ناشی از حضور میکروب‌ها بر منسوجات روشهایی از جمله استفاده از میکرو و نانوکپسول‌ها، تبدیل ترکیبات بدبو به ترکیبات بی بو و کاهش فراریت مواد دارای بوی نامطبوع وجود دارد. استفاده از ترکیبات ضد میکروب در مرحله تولید یا تکمیل منسوجات از کارآمدترین روش‌ها برای از بین بردن بوی نامطبوع به شمار می‌رود.

در محیط پیرامون انسان شمار زیادی از میکروارگانیسم‌ها زندگی می‌کنند. میکروارگانیسم‌ها شامل قارچ‌ها، باکتری‌ها، ویروس‌ها، جلبک‌ها، هاگ‌ها و ... هستند؛ که غالباً به عنوان میکروب بیان می‌شوند. در صورت برهم خوردن تعادل این موجودات در طبیعت، سلامت افراد تهدید خواهد شد. از آنجایی که منسوجات علاوه بر مهیا نمودن محیط مناسب رشد و تکثیر میکروب‌ها می‌توانند سبب انتقال و شیوع انواع بیماری‌ها شوند، از این رو تحقیقات زیادی برای تولید الیاف و منسوجات ضد میکروب انجام شده است. برخی از الیاف به ویژه الیاف سلولزی مورد تجزیه بیولوژیکی

به کارگیری نانوفناوری در ایجاد ترکیبات ضد میکروب موثر را فراهم ساخته است. سازوکار ضد میکروب نانومواد به سطح جانبی زیاد این مواد در مقایسه با مواد در ابعاد بزرگ تر باز می گردد. تحقیقات نشان می دهند که کاهش ابعاد نانوذرات با افزایش کارایی ضد میکروب آنها ارتباط مستقیم دارد.

فعالیت ضد میکروبی نانوذرات ناشی از سطح جانبی زیاد، ساختار کریستالی غیرمعمول این ذرات و وجود مناطقی با احتمال واکنش بیشتر) لبه و گوشه نانوذرات) است.

سازوکار تاثیر نانوذرات بر باکتری به صورت طرح واره در شکل ۳ نشان داده شده است. به طور کلی شش رویکرد برای تاثیر نانوذرات بر میکروارگانیسم ها وجود دارد که عبارتند از:

- تخریب غشاء سلولی
 - رهائش یون های سمی
 - اختلال در انتقال الکترون
 - اکسیداسیون پروتئین
 - جمع شدگی غشاء
 - تولید اکسیژن فعال
- (ROS)(Reactive Oxygen Species)[۷].

برخی از نانوذرات ضد میکروب پرکاربرد در صنعت نساجی در ادامه معرفی می شوند.

۲-۳-۱- نانوذرات دی اکسید تیتانیوم (TiO₂)

نانوذرات دی اکسید تیتانیوم از ویژگی های منحصر به فردی نظیر ثبات و کارایی زیاد، ایمنی و قابلیت تاثیر بر طیف وسیعی از میکروارگانیسم های بیماری زا برخوردار است. به این منظور از این نانوذرات در مصارفی نظیر خود تمیز شونده گی، ضد میکروب و محافظت در برابر پرتو فرابنفش استفاده می شود. دی اکسید تیتانیوم با دارا بودن خاصیت فوتوکاتالیستی قادر به

پیشوند نانو بیانگر مقیاس بسیار کوچک در ابعاد ماده است. یک نانومتر، یک میلیاردیم یا ۹-۱۰ متر است. مواد در این ابعاد ویژگی های منحصر به فرد و جدیدی از خود نشان می دهند. استفاده از نانوفناوری در صنعت نساجی به منظور بهبود بخشیدن به خواص و یا ایجاد ویژگی جدید در منسوجات با استفاده از مواد یا ساختارهای نانومتری انجام می شود. در این نوشتار گزارش کوتاهی از چگونگی به کارگیری نانوفناوری در تولید منسوجات ضد میکروب، نمونه های صنعتی و چشم انداز پیش رو ارائه خواهد شد.

۲-۲- مواد ضد میکروب مورد استفاده در صنعت نساجی

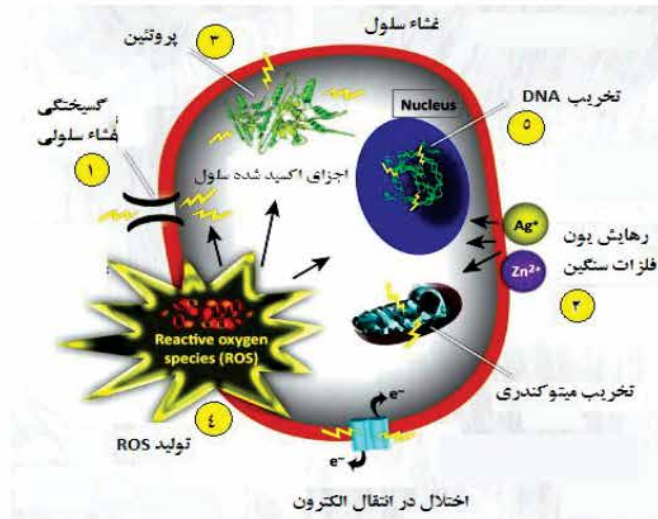
طبقه بندی متفاوتی از مواد ضد میکروب براساس کارایی، سازوکار فعالیت ضد میکروب و ثبات شستشویی وجود دارد.

از آنجایی که مواد ضد میکروب (bound agents) به محیط پیرامون منسوجات نفوذ نمی کنند، بنابراین احتمال مقاوم شدن میکروارگانیسم ها در برابر این عوامل اندک است. همچنین به دلیل پیوند شیمیایی، این گروه از عوامل ضد میکروب در برابر شستشو مقاوم تر از گروه leaching agents هستند. با این وجود ثبات شستشویی گواه پایداری خاصیت ضد میکروب منسوج نیست. زیرا جذب مواد آلاینده، میکروارگانیسم های مرده یا ایجاد کمپلکس میان مواد تکمیل کننده و شوینده های آنیونیک می تواند منجر به کاهش اثربخشی ضد میکروب این منسوجات شود.

در صنعت نساجی، عدم آلودگی محیط زیست، سلامت و ایمنی افراد به اندازه کارایی منسوجات ضد میکروب حائز اهمیت می باشد. رهائش مواد ضد میکروب به محیط پیرامون می تواند بر سلامت موجودات زنده موثر باشد. با این رویکرد، استفاده از مواد پیوند دهنده به دلیل عدم رهائش ترکیبات به پیرامون مناسب تر می باشد.

۲-۳-۲- نانوساختارهای ضد میکروب مورد استفاده در نساجی

از آنجایی میانگین اندازه انواع باکتری در حدود چند میکرون (۱۰-۱۰۰۰) است، بنابراین استفاده از مواد ضد میکروب با ابعاد نانومتری زمینه

شکل ۳. سازوکار تاثیر نانوذرات بر میکروارگانیسم ها. ۱) تخریب دیواره سلولی و لایه پپتیدوگلیکان در اثر تماس مستقیم با نانوذرات، ۲) رهایش یون های سمی، ۳) اختلال در انتشار پروتئین در اثر تغییر pH و تغییر باز سطحی سلول، ۴) تولید اکسیژن فعال (ROS) و ۵) تجزیه DNA، RNA و پروتئین و تاثیر بر سنتز پروتئین، ۶) تولید اندک آدنوزین تری فسفات (ATP) ناشی از اسیدی شدن در اثر سازو کار نوع ۳ و حضور ترکیبات اکسیژن فعال (سازوکار ۴ و ۵) [۱].

زیادی بر خواص ضدباکتری و چندگانه نانوذرات نقره انجام شده است. نقره در مقایسه با برخی مواد ضد میکروب آلی که دارای اثرات مخرب بر سلامت انسان است، از مواد ضد میکروب ایمن به شمار می رود. در حال حاضر خاصیت ضد میکروب نقره علیه بیش از ۶۵۰ گونه میکروارگانیسم بیماری زا شناخته شده است.

یون های نقره از قابلیت تخریب پروتئین، غشاء و ایجاد اختلال در تنفس سلولی باکتری برخوردار می باشد. در شکل ۴ سازوکار تاثیر نانوذرات نقره بر سلول باکتری نشان داده شده است.

۱-۳-۴ نانوذرات طلا

نتایج حاصل از تحقیقات اخیر، نانوذرات طلا را به عنوان یک ماده ضد میکروب موثر معرفی نموده است. خاصیت ضدقارچ این نانوذرات

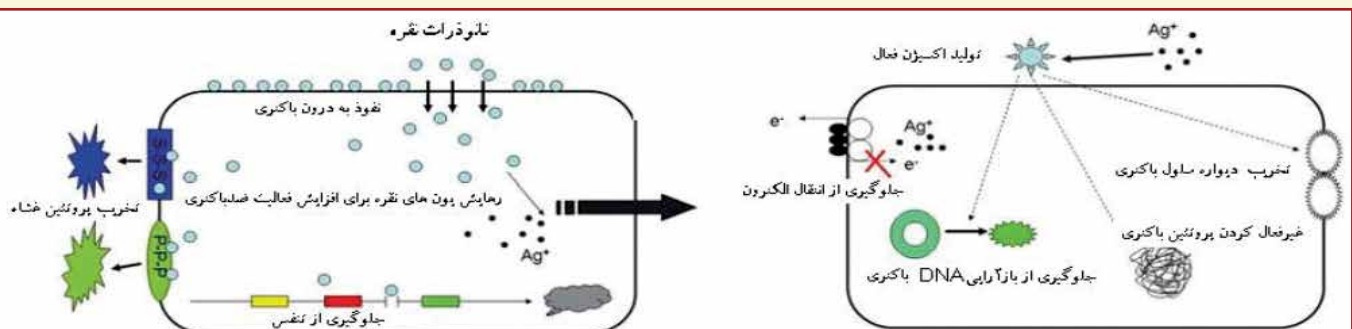
تولید اکسیژن فعال است که این ماده قادر به اکسید کردن ترکیبات آلی موجود در سلول باکتری و تولید دی اکسید کربن و آب می باشد.

۲-۳-۲ نانوذرات روی

نانوذرات روی در سلول های خورشیدی، حس گر، نمایشگرها و کرم های ضد آفتاب، جاذب پرتو فابنش، پوشش های ضد بازتاب نور، ضد باکتری و فوتوکاتالیست استفاده می شود. نانوذرات روی نسبت به نانوذرات نقره از مزایایی نظیر بهای کمتر، سفید رنگی و خاصیت ضد پرتو فابنش برخوردار است.

۲-۳-۳ نانوذرات نقره

نقره از قدیمی ترین ترکیبات ضد میکروب است. در حال حاضر تحقیقات

شکل ۴. سازوکار ضد میکروبی نانوذرات نقره [۲].

پنبه، پنبه/پلی استر و پشم استفاده شده است [۷].

۴. رنگینه های طبیعی: برخی از رنگینه های طبیعی تهیه شده از گیاهان مختلف از خاصیت ضد میکروبی برخوردار هستند. برای مثال رنگ حاصل از انار به دلیل وجود مقادیر قابل توجه تانن از خاصیت ضد میکروبی برخوردار است. منابع گیاهی حاوی نفتوکینون نظیر حنا، گردو از خاصیت ضدباکتری و قارچ برخوردار هستند [۱۷]. استفاده از زردچوبه به منظور رنگرزی و تکمیل پارچه پشمی سبب ایجاد خاصیت ضد میکروبی در این منسوج شده است. گوپتا و همکارانش با استفاده از عصاره بلوط در حضور دندانه های آلومینیوم و مس موفق به تهیه پارچه ضد میکروبی پنبه ای با قابلیت حفظ خاصیت ضد میکروبی پس از ۵ بار شستشو شدند [۸]. استفاده از مواد ضد میکروبی طبیعی دیگر نظیر آلوئه ورا، عصاره درخت چای، عصاره گل کاه خاردار و اکالیپتوس نیز برای ضد میکروبی کردن منسوجات گزارش شده است [۹]. در سال های اخیر از فناوری نانو در تولید حامل های نانومتری نظیر نانوکپسول ها به منظور افزایش ماندگاری و کارایی مواد ضد میکروبی طبیعی استفاده شده است.

۲- فرایندهای ضد میکروبی کردن منسوجات

به منظور ضد میکروبی کردن منسوجات از روش های مختلفی نظیر افزودن ماده ضد میکروبی در مرحله تولید الیاف و یا تکمیل منسوجات استفاده می شود.

۲-۱- الیاف مصنوعی ضد میکروبی

یکی از روش های تولید الیاف ضد میکروبی، افزودن ترکیبات ضد میکروبی در مرحله تولید الیاف می باشد. در روش های مختلف تولید الیاف نظیر ذوب-ریسی، ترریسی، خشک ریسی و الکتروریسی می توان با افزودن مواد ضد میکروبی به محلول یا مذاب ریسندهی، الیافی با خاصیت ضد میکروبی تولید کرد.

۲-۲- تکمیل ضد میکروبی منسوجات

الیاف طبیعی و منسوجاتی نظیر پارچه و منسوجات بی بافت که امکان ضد میکروبی کردن آن ها در مرحله تولید الیاف وجود نداشته باشد را می توان در مرحله تکمیل ضد میکروبی کرد.

۳- منسوجات ضد میکروبی

۳-۱- نانوالیاف ضد میکروبی

الکتروریسی به عنوان اصلی ترین روش برای تولید نانوالیاف پیوسته در مقیاس صنعتی و محدوده وسیع قطر (از چند نانومتر تا چند میکرومتر) شناخته می شود.

در برابر آکنه و شوره سر و عدم مقاوم شدن باکتری نسبت به این ماده سبب به کارگیری این نانوذرات در صنایع آرایشی شده است. خاصیت ضدباکتری این نانوذرات علیه دو باکتری *Escherichia coli* و *Salmonella typhi* به اثبات رسیده است [۳].

۱-۳-۵ نانوذرات مس

از دیرباز مس و ترکیبات مس به عنوان مواد ارزان قیمت و موثر در تولید مایعات ضد عفونی کننده و منسوجات ضد میکروبی به کار گرفته می شدند. در حال حاضر چگونگی عملکرد مس به عنوان ماده ضد میکروبی کاملاً شناخته شده نیست. مهم ترین چالش در استفاده از نانوذرات مس، تولید نانوذرات مس پایدار است. زیرا این نانوذرات در هوا یا محیط مرطوب به سرعت به کاتیون مس اکسید می شوند.

۱-۳-۶- نانوساختارهای طبیعی ضد میکروبی

۱. کیتوسان (Chitosan): ماده ای طبیعی، غیرسمی و ضد میکروبی است که از پوسته سخت پوستانی نظیر میگو، خرچنگ و ... تهیه می شود. خاصیت ضد باکتری و قارچ این ماده ناشی از گروه های کاتیونی (بار مثبت) موجود در این ترکیب می باشد که امکان اتصال با بار منفی موجود بر سطح سلول را فراهم آورده و مانع رشد باکتری و قارچ می شود. کیتوسان به واسطه مواد کراس لینک کننده ای همچون گلو تارالدئید و پلی کربوکسیلیک اسیدها قادر به اتصال به سطح منسوجات پنبه ای و ایجاد منسوجات ضد میکروبی می باشد [۴].

۲. سریسین: سریسین ابریشم، یک پروتئین درشت مولکول طبیعی است که از پنبه کرم ابریشم استحصال شده و ۳۰-۲۵ درصد پروتئین ابریشم را تشکیل می دهد. این ماده که به عنوان پوشش فیلامنت ابریشم (فیبروئین) عمل می کند، در مراحل صمغ گیری از روی الیاف ابریشم زوده می شود. از این ماده به منظور بهبود خواص برخی الیاف مصنوعی استفاده می شود. در تحقیقات انجام شده توسط یامادا و واکابایاشی اصلاح سطح پارچه پلی استر با استفاده از سریسین انجام شد. پارچه ای با خاصیت آب دوستی بیشتر تهیه شد. استفاده از سریسین (۴ W/V درصد) منجر به کاهش رشد باکتری های *P. Vulgaris* و *S. Aureus* به ترتیب ۵۱ و ۳۸ درصد شد [۵، ۶].

۳. عصاره نیم: عصاره نیم از درخت (آزاد درخت) که در مناطق گرم و مرطوب می روید مشتق شده است و حاوی چندین ترکیب حشره کش و ضد میکروبی طبیعی است. ترکیبات موثر این گیاه در تمام بخش های گیاه یافت می شود، لیکن از دانه، برگ و ریشه این درخت برای تهیه عصاره نیم استفاده می شود. از این ماده برای تکمیل ضد میکروبی پارچه

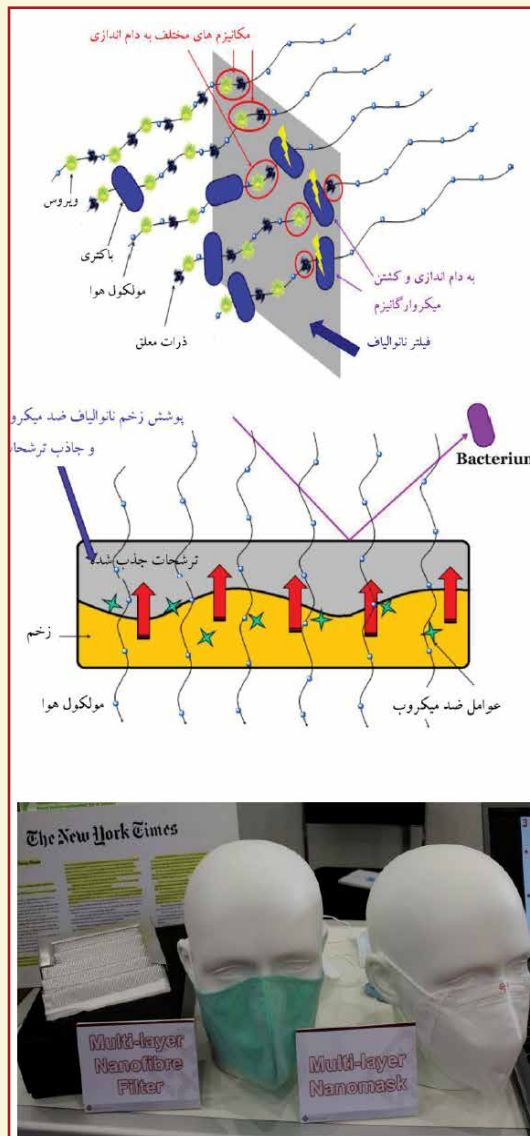
نانوالیاف ضد میکروب با استفاده مستقیم پلیمرهای ضد میکروب وجود دارد. برای مثال پلی یورتان های حاوی گروه های آمونیوم نوع چهارم هنگامی که به منسوج بی بافتی از نانوالیاف تبدیل می شود علیه باکتری های *E.coli* و *S.aureus* خاصیت ضد باکتری قابل توجهی نشان می دهند [۱۰، ۱۱].

از نانوالیاف ضد میکروب به منظور تولید منسوجات پزشکی و فیلتر هوا و ماسک استفاده شده است که در ادامه به برخی محصولات تجاری تهیه شده اشاره می شود.

۳-۲- الیاف ضد میکروب

افزودن نانومواد ضد میکروب در مرحله تولید الیاف به منظور تولید الیاف ضد میکروب پیشنهاد شده است. به این منظور در مورد الیافی که به روش ذوب ریسی تهیه می شوند. ماده ضد میکروب در مرحله پیش از ذوب شدن به گرانول های پلیمری افزوده شده و در اثر ذوب شدن و اختلاط به وسیله اکسترودر، مذاب یکنواختی حاوی مقدار مشخص ماده ضد میکروب تهیه می شود که پس از گذر از رشته ساز به فیلامنت های ضد میکروب تبدیل می شوند. از مزایای این روش استفاده از ماشین آلات ذوب ریسی برای تولید الیافی با خاصیت ضد میکروب و عدم نیاز به تجهیزات اضافه است. از این روش برای تولید الیاف پلی استر و نایلون حاوی نانوذراتی نظیر نقره و روی استفاده می شود.

تولید الیاف ضد میکروب با استفاده از نانوذرات از طریق فرایند ترریسی نیز امکان پذیر است. در تحقیقی که توسط حُسام و همکارانش انجام شد، الیاف ویسکوز ضد میکروب و رنگی با استفاده از نانوذرات نقره تهیه شد. به این منظور نانوذرات نقره به صورت درجا و بدون استفاده از عامل احیا و پایدارکننده در ماتریس پلیمری ویسکوز سنتز شد. الیاف نهایی با توجه به غلظت نانوذرات نقره از رنگ زرد تا نارنجی برخوردار بودند. آزمون ثبات شستشویی (بیش از ۲۰ بار شستشو) و حفظ خاصیت ضد میکروبی

۱- تولید فیلتر هوا با استفاده از نانوالیاف ضد میکروب [۱۲].

۲- پوشش های زخم ضد میکروب و جاذب ترشحات [۱۳].

۳- ماسک ضد میکروب تهیه شده از نانوالیاف [۱۴].

در الکتروریسی امکان افزودن دارو و مواد ضد میکروب به محلول پلیمری به منظور تولید نانوالیاف حاوی این مواد وجود دارد. به منظور ایجاد خاصیت ضد باکتری در نانوالیاف استفاده از عوامل ضد باکتری نظیر نانوذرات نقره و کمپلکس های ید گزارش شده است. به این منظور از کمپلکس پلی وینیل-پیرولیدین (PVP) و ید با امکان رهایش تدریجی ید (عامل ضد باکتری و ویروس) برای تهیه نانوالیاف استفاده شده است. با افزودن نیترات نقره به محلول پلیمری امکان رهایش یون های نقره و ایجاد خاصیت ضد میکروب در الیاف نهایی وجود دارد.

برای مثال نانوالیاف تهیه شده از پلی وینیل الکل حاوی نانوذرات نقره از قابلیت ضد میکروب و ثبات قابل توجهی در شرایط مرطوب برخوردار است. علاوه بر افزودن ترکیبات ضد میکروب، امکان تولید

فرآیند تخلیه الکتریکی کرونا استفاده می‌شود. در این روش، گازهای محیط توسط تخلیه الکترونی کرونا به رادیکال، الکترون و یون تبدیل شده و ذرات تهییج شده می‌توانند سطوح پلیمری را تحت تاثیر واکنش شیمیایی و تخریب ساختار سطحی قرار دهند. این فرآیند سبب عامل‌دار شدن زنجیره‌های پلیمری چرم، ایجاد حفره‌های میکروسکوپی شده که جذب نانوذرات را امکان‌پذیر می‌سازد. سپس روغنی حاوی عامل‌های ضد میکروب بر سطح چرم پاشیده شده و در نهایت چرم ضد میکروب تولید خواهد شد [۱۷].

۳-۵- تکمیل ضد میکروب محصولات نهایی

به منظور ایجاد خاصیت ضد میکروب در منسوجات تمام شده نظیر پوشاک می‌توان از روش‌هایی نظیر غوطه‌وری و افشانه‌های حاوی نانومواد ضد میکروب استفاده کرد. هرچند این روش یکی از ساده‌ترین روش‌ها برای تولید منسوجات ضد میکروب است، لیکن عدم اتصال نانوذرات به منسوجات منجر به سهولت رها شدن این مواد می‌شود. در نتیجه علاوه بر کاهش خواص مورد نظر در منسوجات، سبب آلودگی محیط زیست و افزایش احتمال ورود این مواد به بدن انسان و ایجاد بیماری‌های ناشی از حضور این ذرات در بدن می‌شوند.

۴- شرکت‌های تولید کننده محصولات ضد میکروب

مقبولیت منسوجات ضد میکروب در میان مصرف‌کنندگان، سبب ترغیب تولیدکنندگان به تحقیق، ثبت اختراع و تولید محصولات مربوطه شده است که در ادامه به چند نمونه اشاره می‌شود.

۱. در اختراعی که در سال ۲۰۰۷ به ثبت رسید، روش جدیدی برای تولید نخ ضد میکروب ارائه شده است. اثر ضد قارچ نخ ناشی از حضور رسوبی از نانو ذرات نقره بر سطح نخ بود. مخترعان این نخ را برای تولید پارچه به ویژه پوشش‌های زخم یا سوختگی، لباس زیر، جوراب، کفش و آستر کفش، ملحفه، بالش، حوله، محصولات بهداشتی، روپوش آزمایشگاه و لباس‌های پزشکی مناسب دانسته‌اند [۱۶].

۲. شرکت AgActive استرالیا با استفاده از فناوری نانو و تکمیل منسوجات با نانوذرات نقره موفق به تولید محصولات متنوعی نظیر حوله، جوراب، ملحفه و روبالشی نموده است و تولید منسوجاتی نظیر لباس زیر و تیشرت ضد میکروب را در دستور کار خود قرار داده است [۱۸].

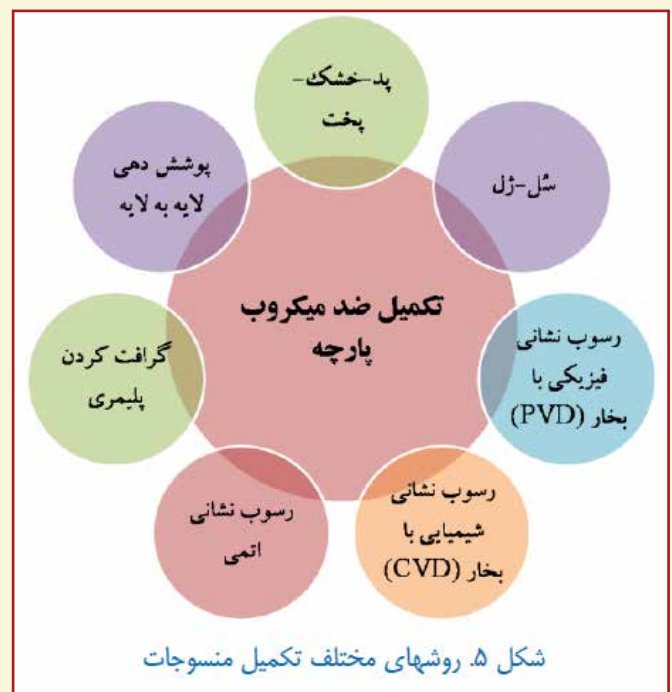
۳. شرکت Nanosilver® در کشور چک، با استفاده از نخ‌های مصنوعی حاوی نانوذرات نقره همراه با الیاف پنبه (به منظور افزایش

الیاف پس از شستشو، گواه کیفیت از این روش بدون استفاده از عامل اتصال یا کراس لینک کننده می‌باشد [۱۶].

از دیگر روش‌های تولید نخ ضد میکروب، عبور نخ اولیه از درون محلولی حاوی نانوذرات ضد میکروب می‌باشد. در این روش نانوذرات همانند آهار بر روی نخ تولیدی قرار می‌گیرند. از این روش می‌توان برای ضد میکروب کردن انواع نخ پنبه‌ای، ابریشمی، پشمی و مصنوعی استفاده کرد.

۳-۳- پارچه‌های ضد میکروب

این محصولات عموماً با فرایندهای مختلف تکمیل تولید می‌شوند. برای تولید پارچه‌های ضد میکروب می‌توان نانوذرات را به رنگزای پارچه

شکل ۵. روشهای مختلف تکمیل منسوجات

اضافه نمود و پارچه در فرآیند رنگرزی یا چاپ عامل‌دار شده و دارای خواص مورد نظر می‌شود. همچنین می‌توان عامل ضد میکروب را به مواد مورد استفاده در فرآیند تکمیل نهایی اضافه کرد. به منظور تکمیل پارچه با مواد ضد میکروب نانومتری روش‌های مختلفی وجود دارد که برخی از آن‌ها در شکل ۵ ذکر شده‌اند.

۳-۴- تولید چرم آنتی باکتریال

افزودن نانوذرات ضد میکروب (معمولاً نانوذرات نقره) به چرم با روش‌های مورد کاربرد برای منسوجات متفاوت است. بدین منظور از

کردن مخلوطی از سرامیک حاوی فسفات زیرکونیم/ یون نقره/ حین فرایند ذوب ریسی، موفق به تولید نخ ضد میکروب و ضد بو با حفظ ویژگی های فیزیکی و مکانیکی نخ شده است که رشد میکروارگانیسم های غیربیماری زا را که باعث ایجاد بوی نامطبوع می شوند را مهار می کند. سرامیک به-کارگرفته شده در این پلیمر از لحاظ ایمنی دارای استاندارد Oeko-Tex® standard 100 بوده، که بیانگر عدم ایجاد حساسیت در اثر تماس با پوست و عدم آلودگی در اثر رهایش در محیط زیست می باشد استفاده از این محصول در منسوجاتی نظیر پوشاک (لباس زیر، جوراب، لباس های ورزشی، لباس کارمورد استفاده در صنایع غذایی و پزشکی)، میلمان و منسوجات خواب (ملحفه، پتو، لحاف)، پرده حمام، حوله و پیشنهاد شده است [۲۲].

۷. افزایش استفاده از فرش در اماکن عمومی نظیر بیمارستان ها، مدارس و سایر نهادها لزوم به کارگیری مواد ضد میکروب در این منسوجات را به وجود آورده است. شرکت انگلیسی دان فلور فناوری نوینی را برای غلبه بر این مشکل ارائه نموده است. محصول **mædical™ i-Link™** ساخت این شرکت، طراوت و بهداشت مطلوب را برای منسوجات حتی پس از استفاده بسیار زیاد و شستشوی مکرر تضمین می کند. این فناوری یک پوشش ضد میکروبی ثابت بر روی الیاف فرش است که منجر به مرگ میکروارگانیسم در زمان تماس با فرش می شود. کارایی این پوشش به مرور زمان کاهش نیافته و محیط غیر قابل رشدی برای میکروارگانیسم ها ایجاد می کند که سبب از بین بردن بوی نامطبوع و افزایش بهداشت جامعه می شود. سازوکار اثر ضد میکروب این پوشش در شکل ۱۵ نشان داده شده است [۲۳].

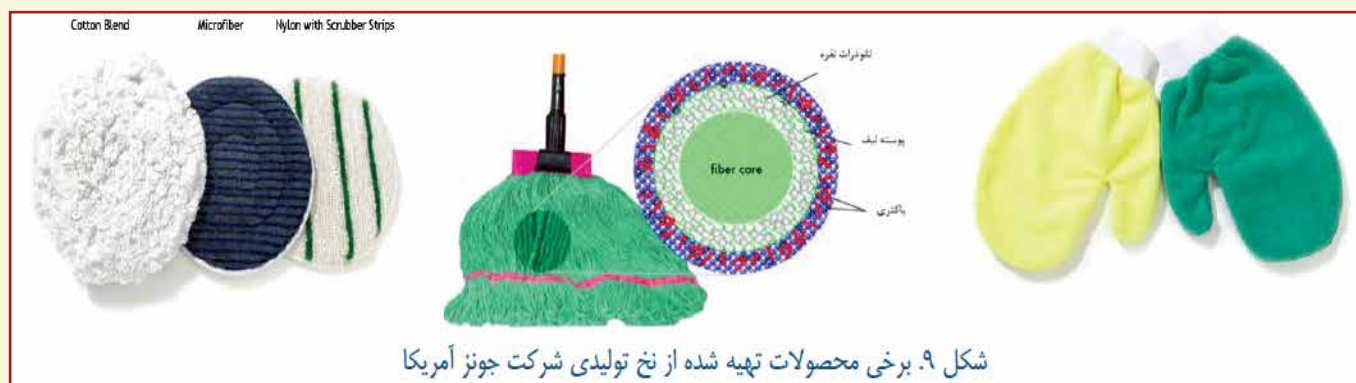
۸. شرکت ایتالیایی رادیسی در سال ۲۰۰۴ نخ نایلون ۶ ضد میکروب را با استفاده از فناوری ضد میکروبی **AlphaSan®** (سرامیک زیرکونیم فسفات حاوی نانوذرات نقره) برای تولید فرش ارائه نموده است که از رشد کپک، قارچ، باکتری و سایر میکروارگانیسم های مسبب ایجاد بوی

راحتی) اقدام به تولید محصولات متنوعی نظیر جوراب، لباس زیر، لباس ورزش و ... نموده است. این شرکت استفاده از محصولاتش را به افراد نظامی، کارگران، کشاورزان و همه افرادی که ناگزیر به انجام فعالیت های بدنی زیاد هستند پیشنهاد نموده است [۱۹].

۴. در سال ۲۰۰۸ **Paolo Pianezza** مالک شرکت پایانزا نخ برای تولید کراوات با استفاده از نخ ضد میکروب تولید نمود. در سال ۲۰۰۹ روش تولید این نخ در قالب اختراعی در اروپا به ثبت رسید. این نخ به دلیل افزودن نانوذرات یا یون های نقره در مرحله ریسندگی، از خاصیت ضد میکروب برخوردار می باشد [۲۰].

۵. شرکت جونز آمریکا در طول «مسیر سبز» تولید محصولات خود موفق به دستیابی به فناوری تولید نخ ضد میکروب و بهبود یافته **AMTM** شده است. کارایی ضد میکروبی نخ های سری ۰۹۶۰۰۴ و ۵۰۶۵۰۴ ناشی از طبیعت ضد باکتری نانوذرات نقره است. نخ های **AMTM** با اختلاط نانو ذرات نقره در مرحله ریسندگی الیاف پلی استر تولید می شوند و از آنجایی که نانوذرات به صورت سطحی بر روی الیاف قرار نگرفته اند، لذا در اثر شستشو یا استفاده از نخ جدا نشده و خاصیت ضد باکتری این الیاف دائمی است. یون های نقره سازگار با محیط زیست، غیر سمی و غیر آلرژی زا بوه و در تماس با انسان کاملاً بی خطر می باشند. نخ **AMTM** برای کاربرد در منسوجات مورد استفاده در نظافت، تولید مواد غذایی، بهداشت مناسب است. هنگامی که از این الیاف برای پاک کردن زمین استفاده می شود، مواد آلی، خاک، ذرات غذا، قارچ، کپک و حتی باکتری ها را نیز جمع آوری و نابود می کند. نخ **AMTM** در برابر رشد میکروب های تخریب کننده رنگ منسوجات و کاهنده استحکام الیاف مقاوم است [۲۱].

۶. شرکت **Newlife™**، تولیدکننده نخ ضد میکروب با ماندگاری خواص در طول زمان مصرف می باشد. این شرکت ایتالیایی با اضافه

شکل ۹. برخی محصولات تهیه شده از نخ تولیدی شرکت جونز آمریکا

شکل ۱۱. فرش تهیه شده از الیاف ضد میکروب (الف)، فرش معمولی (ب)

نامطبوع، تغییر رنگ و بیماری جلوگیری می کند [۲۴].

۹. شرکت بلیس فرش ضد میکروبی را با استفاده از خاصیت ضدباکتری فلزاتی نظیر، مس و روی ارائه نموده است. سازوکار این فناوری به رهایش یون های فلزی در رطوبتی

که برای رشد میکروب ها مورد نیاز است باز می گردد. یون های فلزی به میکروب متصل شده و سب غیرفعال شدن آن ها می شوند. نانوذرات فلزی حین ریسندگی الیاف فرش به آن ها افزوده می شود و به این ترتیب از ایجاد بوی نامطبوع ناشی از حضور باکتری ها جلوگیری می نماید [۲۵].

قابل استفاده است. دائمی بودن خاصیت ضد میکروب در کنار سازگاری با شرایط عملیات و ماشین آلات ریسندگی از مهمترین ویژگی های این محصول می باشد که در مرحله اول، ۳۰۰ تن از این محصول تولید و به بازار داخل کشور عرضه شد [۲۸].

۲. شرکت تولیدی تهران زرنخ یکی از سه کارخانه گروه تولیدی صنعتی تهرانی، موفق به تولید نخ پلی آمید با خاصیت ضد میکروب ماندگار نموده است. به منظور تولید این الیاف از مستربچ حاوی PA6 / نانوذرات نقره / TiO_2 استفاده شده است که در مرحله ذوب ریزی با گرانول پلی آمید مخلوط می شود. محصولات متعدد تهیه شده از این الیاف موفق به دریافت نشان سبز سلامت از سازمان غذا و دارو شده است [۲۹].

۳. دو شرکت جوراب کاسپین و تولیدی جوراب مهیار زنجان نیز از پوشش دهی محصولات خود با نانوذرات نقره به منظور ایجاد خاصیت ضد میکروب و ضد بو در محصولات خود استفاده می نمایند [۳۰].

۴. شرکت نفیس نخ از تولیدکنندگان نخ پلی استر موفق به تولید نخ پلی استر ضد میکروب با استفاده از نانوذرات نقره شده است [۳۱].

۵. شرکت تولیدات کاغذی گلریز با استفاده از ذرات ۵ نانومتری نقره با غلظت 2 ppm (دو قسمت در میلیون) بر روی دستمال کاغذی موفق به تولید دستمال کاغذی ضد میکروب شدند. فناوری تولید این دستمال کاغذی بومی بوده و از لحاظ قیمت تنها ۲۰ درصد نسبت به دستمال کاغذی های معمولی افزایش قیمت خواهد داشت.

۶. پانسمان AgiCoat تولید شده در شرکت داروسازی عماد نمونه ای دیگر از محصولات ضد میکروب نانویی ساخت ایران است. این محصول یک پانسمان تک لایه با پوششی از نانو کریستال های نقره است که توسط روش احیای شیمیایی، نقره بر روی شبکه های از الیاف نایلونی با انعطاف پذیری بسیار بالا، پوشش داده شده اند. این لایه با آزادسازی آهسته یون نقره اثرات ضد میکروبی و ضد التهابی خود را اعمال می کند [۳۲].

منابع در دفتر نشریه موجود است.

۱۰. شرکت میکروین نیز فرش ضد میکروبی ارائه نموده است که با از بین بردن شرایط رشد و تکثیر میکروب ها، مانع از ایجاد لکه و بوی نامطبوع بر روی فرش می شود. به علت افزودن مواد ضد میکروب حین تولید الیاف خواص الیاف ماندگار بوده و برای مقابله با طیف گسترده ای از انواع میکروب ها طراحی شده است. فرش ضد میکروب تولید شده برای کاربرد در محل هایی که به علت عبور و مرور بسیار زیاد مستعد رشد میکروب هستند، بسیار مناسب است. این خواص ناشی از حضور ذرات روی در الیاف فرش می باشند [۲۶].

۱۱. شرکت ناکریست، باندهای زخم حاوی نانوذرات نقره برای زخم های سوختگی ارائه نموده است که مانع از ایجاد عفونت در محل زخم می شود. این باند زخم شامل دو لایه منسوج بی بافت ریون / پلی استر است که در طرفین توری پلی اتیلن با چگالی زیاد (HDPE) پوشش داده شده با نقره قرار گرفته است [۲۷].

۵- وضعیت فناوری در ایران

استقبال گسترده از جشنواره ها و نمایشگاه های نانوفناوری در حوزه ی نساجی، نشان دهنده افزایش توجه مردم نسبت به استفاده از منسوجات تولید شده مبتنی بر فناوری نانو است. از سوی دیگر اهمیت سلامت و بهداشت، زمینه فعالیت شرکت های نانوفناوری در این حوزه فراهم ساخته است. در کشور ما برخی صنایع به استفاده از فناوری نانو در تولید منسوجات به ویژه منسوجات ضد میکروب روی آورده اند که در ادامه به برخی از آنها اشاره می شود.

۱. صنایع پتروشیمی شهید تندگویان اقدام به تولید گرانول پلی اتیلن ترفتالات ضد میکروب (حاوی نانوذرات Ag-TiO_2) با نام تجاری AB-PET نموده است که در تولید فیلامنت پلی استر ضد میکروب

همه دلواپسی‌های اقتصاد ایران

غلامحسین دوانی پژوهشگر اقتصادی

به تولید ناخالص داخلی، درصد هزینه تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی و سرانه تولید ناخالص داخلی است که در چند سال گذشته در ایران باوجود افزایش بی نظیر بهای هر بشکه نفت، این شاخص‌ها وضعیت نگران کننده‌ای داشته، به طوری که کشور عقب‌مانده‌ای مثل عربستان که فاقد نیروی انسانی کارآمد و منابع طبیعی (به‌استثنای نفت) است، رتبه اقتصادی تولید ناخالص داخلی آن در سال‌های ۲۰۱۱، ۲۰۳۰ و ۲۰۵۰ به ترتیب رتبه بیستم، هفدهم و هجدهم برآورد شده است.

انحراف از هدف‌مندی‌سازی یارانه‌ها

براساس مستندات تارنمای Business Insider، بهای روز منابع انرژی (نفت و گاز) کشف و اثبات‌شده ایران رقمی بالغ بر ۳۲ تریلیارد دلار برآورد می‌شود و دومین کشور جهان از این دیدگاه به‌شمار می‌رود. جالب آنکه چنانچه حجم تولید ناخالص داخلی را ۶۰۰ میلیارد دلار فرض کنیم، حداکثر ۲۰۰ میلیارد دلار (یک‌سوم) از محل بهره‌وری عوامل تولید تأمین می‌شود که چنانچه بهره‌وری از محل نوآوری را معادل بهره‌وری نیروی کار، یعنی ۲۰۰ میلیارد دلار فرض کنیم، قاعدتاً ۴۰۰ میلیارد دلار ظرفیت پنهان نیروی انسانی است که به علت نادیده گرفتن توانمندی و مرتبت انسانی آنها هیچ‌گاه به منصفه ظهور نرسیده است! (سخنرانی معاون روابط کار وزارت تعاون، مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۹ پایگاه خبری بانکداری الکترونیکی). اما این تمام دلواپسی‌های اقتصاد ایران نیست و متأسفانه در چند دهه اخیر به علت اتخاذ سیاست‌های نادرست اقتصادی و هدر دادن منابع عظیم مالی کشور، با انحراف اجرای طرح موسوم به «قانون یارانه هدفمند»، زیرساخت‌های اقتصادی کشور مورد هجوم قرار گرفت؛ به طوری که کشوری که انتظار می‌رفت با اتخاذ یک سلسله‌سیاست‌های درست و اصولی اقتصادی به حلقه ۱۰ کشور برتر جهان بپیوندد، به رشد منفی منفی ۵٫۱ در سال ۱۳۹۱ دست

مشکلات اقتصادی کشور آنچنان عیان است که هرگونه کوششی برای پنهان کردن این مشکلات بیهوده است. بدون شک برخی از این مشکلات به تحریم‌های بین‌المللی بازمی‌گردد، اما خود تحریم‌ها ناشی از سیر نابخردی در جهانی است که برای هر مشکلی می‌توان راهکاری مناسب یافت.

در جهان پیشرفته کنونی برای محاسبه توانمندی اقتصادی کشورها، از شاخص‌های متنوع و متعددی استفاده می‌شود، اما مهم‌ترین شاخص جاری، محاسبه بهای تولید ناخالص داخلی بر مبنای قیمت قدرت خرید (purchase power parity) است که از دیدگاه اقتصاد توسعه، این شاخص صرفاً برای مقایسه تراز حساب‌های ملی جهانی کاربرد دارد؛ زیرا رشد اقتصادی چنانچه با توسعه اقتصادی همخوانی نداشته باشد، آن رشد نمی‌تواند شاخص توانمندی اقتصاد محسوب شود. کمالینکه براساس همین شاخص، نیجریه جزء اقتصادهای برتر تلقی می‌شود، اما کیست که نداند این کشور جزء عقب‌مانده‌ترین اقتصادهای جهان است که به لطف فروش ذخایر نفتی رقم تولید ناخالص داخلی آن فزاینده شده است. از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصاد توسعه که بیانگر حفاظت سرمایه انسانی است، شاخص فلاکت است که باید موجب دلواپسی دلسوزان کشور قرار گیرد.

خام‌فروشی نفت و جایگاه کنونی اقتصاد

در سال ۲۰۱۳ باوجود افزایش عددی تولید ناخالص داخلی ایران و دارا بودن رتبه ۱۹ اقتصاد جهانی (به لطف خام‌فروشی نفت و فراورده‌های نفتی و پتروشیمی)، شاخص فلاکت ایران در رتبه دوم جهان قرار گرفته و ایران را در رده‌بندی، از منظر فلاکت اقتصادی نیروی انسانی قرار داده است. حال آنکه این آمارها هم، چندان موجب دلواپسی آنانی نشده که امروز مرتباً از دلواپسی می‌گویند! از دیگر شاخص‌های توسعه‌نگر، تولید سرانه نیروی کار، نسبت هزینه درمان و بهداشت

می‌دهد دو اولویت اساسی باید سرلوحه کار دولتمردان قرار گیرد تا از بحران فعلی به سلامت خارج شویم؛ مهار تورم و کشاندن آن به نرخ‌های معقول جهانی (سه الی پنج درصد) از طریق افزایش نرخ رشد اقتصاد که چنانچه این دو مهم به عنوان دستور روز دولتمردان باشد، بی‌تردید در یک دوره سه ساله شاهد آن خواهیم بود که سطح اشتغال و بهره‌وری نیز تغییر کرده و شاخص فلاکت در اقتصاد به مدار منطقی باز خواهد گشت.

ضرورت رشد ۶ درصدی اقتصاد

در نهایت بررسی این اعداد و آمار از آن جهت مورد تأکید است که برخی از این مؤلفه‌ها ساختاری و سنواتی است که در دوره دولت پاک به علت بی‌انضباطی مالی و قانون‌گریزی به اوج رسیده است بنابراین دولتمردان فعلی چنانچه به عهدی که با مردم دارند پایبند باشند، می‌توانند با درایت ریشه قاچاق را خشک کرده و با اخذ مالیات و حقوق دولتی از مالیات‌گریزان و قاچاقچیان و جلوگیری از واردات بی‌رویه (بنجل به جای نفت)، اشتغالی را که آن طرف مرز برای صادرکنندگان درست کرده‌ایم، به این طرف مرز برای ملت خودمان بیاوریم و نیازی هم به یارانه و طرح‌های هدفمندی و حضور بی‌رویه شرکت‌های خارجی و دلواپسی نداشته باشیم.

لزوم تشکیل گروه اقتصادی جدید

نکته آخر آنکه گروه‌بندی‌های جهانی اقتصادی نظیر $G-20$ ، $BRIC-E$ ، Y و به‌تازگی نیز گروه‌بندی آسیایی-آمریکایی آقای اوباما (شامل اتحادیه اقتصادی متشکل از آمریکا، ژاپن، کانادا، استرالیا، مکزیک، مالزی، ویتنام، سنگاپور، شیلی، زلاندنو، برونو و پرو) که توانمندی اقتصادی این اتحادیه بالغ بر ۴۰ درصد اقتصاد جهان را تشکیل می‌دهد، نشان می‌دهند کشورهای خاورمیانه‌ای نظیر ایران به‌ویژه کشورهای نفتی باید یک حوزه اقتصادی توانمند را تشکیل دهند تا قادر به رقابت با این گروه‌بندی‌ها بوده و از خطرات اقتصادی آنان مصون بمانند.

از طرف دیگر، نگاهی به تجربه موفق کشورهای که درحال حاضر در حوزه اقتصاد توانمند قرار دارند، نشان می‌دهد هیچ‌یک از این کشورها با رشد کمتر از شش الی هشت درصد نتوانسته‌اند به جرگه توانمندان پیوندند بنابراین برای درهم‌شکستن نرخ تورم دورقمی باید نرخ رشد اقتصادی حداقل پنج برابر نرخ رشد جمعیت باشد تا اقتصاد سال بعد توانمندتر از سال قبل ظهور کند. تجربه اقتصادی چین، هند و مکزیک مؤید همین موضوع است با این فرض که حوزه اندیشه اقتصادی دولتمردان چینی بسیار فراتر از همتایان هندی آنان بوده، زیرا خط قرمز دولتمردان چینی درهم‌شکستن شاخص فلاکت و از بین بردن فقر مطلق در کشوری با ۱,۲ میلیارد جمعیت بوده است. به همین علت گفته می‌شود در صورت ثبات قیمت نفت راهکاری جز افزایش سرعت نرخ رشد تا بدان حد که

یافت و اجرای قانون یارانه هدفمند نیز عملاً نتوانست حتی هدف اصلی آن را که همانا صرفه‌جویی انرژی بود، تحقق بخشد. کمالینکه مصرف روزانه نفت کشور درحال حاضر به عدد نجومی یکصد میلیون لیتر در روز رسید!

تحقق نیافتن اشتغال و راه‌اندازی طرح‌ها

در این ایام از سه‌هزار طرح پیش‌بینی‌شده سال ۱۳۹۰، فقط ۳۳۳ واحد راه‌اندازی شده است و در سال‌های اجرای طرح هدفمندی حدود ۱۱ هزار واحد تولیدی عملاً به تعطیلی کشیده شدند که با فرض حدود ۲۵ نفر در هر یک از این واحدها، ۲۷۵ هزار نفر به جمعیت بی‌کاران اضافه شده است. این رقم از آنجا حائز اهمیت است که گفته می‌شود «دولت پاک» توانسته بود در هشت سال حداکثر سالی ۱۴ هزار شغل ایجاد کند. این به آن معنی است که برخلاف گفته برخی اقتصادخوانده‌ها (که معتقدند چنانچه فاز دوم یارانه‌ها به درستی انجام شود، شاهد کاهش قیمت‌ها خواهیم بود) اجرای فاز دوم در شرایطی که تولید و صنعت زمینگیر هستند، مصیبت به بار خواهد آورد. نتیجه مستقیم اجرای طرح ویرانگر یارانه، وجود بیش از شش میلیون بی‌کار شامل ۲ الی ۲,۵ میلیون فارغ‌التحصیل دانشگاهی و وجود لشکر چهار الی پنج میلیونی معتادان و انبوه زندانیانی است که عمده آنها بر اثر جرائم اقتصادی و خانوادگی هستند!!

حاتم‌بخشی از سپرده‌های مردم

نمونه مشخص دیگر از مصیبت‌های اقتصادی دوره گذشته، حاتم‌بخشی‌های نهاد‌های مالی از سپرده‌های مردم در مجموعه بانکی کشور بوده که منجر به معوقات بانکی حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومانی (که گفته می‌شود شش برابر عددی است که قرار است در توافق‌نامه ژنو به ما بپردازند) شده است، برای ناکارآمدی اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها کافی است اشاره شود که کم‌کم ۳۰ درصد تولید گاز و تیل کشور از طریق قاچاق به فروش می‌رسد که گفته می‌شود نهادهای خاصی در این تجارت ذی‌مدخل هستند. آمارها نشان‌دهنده آن است که در سال ۸۹ در هنگام اجرای طرح یارانه، تورم حدود ۱۰ درصد بود که با اجرای طرح هدفمند در سال ۱۳۹۱، تورم داخل کشور از مرز ۴۲ درصد بالاتر رفت و نرخ رشد تولید ملی که در سال ۱۳۸۹ حدود ۶,۶ درصد بود، در سال ۱۳۹۱ پس از تأثیر واقعی یارانه هدفمند به منفی ۱,۵ رسید. از سوی دیگر، مصرف انرژی در کارگاه‌های ۱۰ نفر به بالا از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۰ معادل ۴۷ درصد افزایش داشته یعنی در سال ۱۳۸۳ که مصرف انرژی معادل ۱۵۳ میلیون بشکه نفت خام بوده، به ۲۲۵ میلیون بشکه نفت خام در سال ۱۳۹۰ رسیده که اساساً هدف طرح یارانه را زیر سؤال برده است!

۲ فاکتوری که دولت جدید باید اجرا کند

بررسی عوامل مشدده تخریب اقتصاد در دوره هدفمندی ویرانگری نشان

این افزایش رشد بتواند منابع جایگزین اشتغال سالانه یک میلیون نفر را فراهم کند و با ایجاد اشتغال بیشتر، سرانه تولید افزایش یابد و بالطبع سطح توانمندی اقتصادی تغییر کند، نیست.

آمارهای زیر مشکلات اساسی اقتصادی است که ریشه‌های اقتصاد کشور را خشک کرده:

۱- روزانه حدود ۷۰ میلیارد نخ سیگار به مبلغ ۱۰ میلیارد تومان در ایران دود می‌شود که بالغ بر ۳۰ درصد این مبلغ از طریق قاچاق سیگار انجام می‌شود و گردش سالانه مالی سیگار ۶،۷۰۰ میلیارد تومان که ۲۶۰۰ تا ۲،۷۰۰ میلیارد تومان آن قاچاق است (تارنمای عصر ایران ۱۳۹۲/۹/۲۴) یعنی ۲۰ تا ۲۵ میلیارد نخ سیگار قاچاق وارد می‌شود. (به دنبال قاچاقچیان سیگار باشید).

۲- سالانه بالغ بر ۶۰ هزار تن چای قاچاق به کشور وارد می‌شود و به فروش می‌رسد. چنانچه بهای هر کیلو چای وارداتی را به طور متوسط سه دلار در نظر بگیریم، حجم بازار قاچاق چای ۱۸۰ میلیون دلار است.

۳- مجموع معوقات بانکی افشا و گفته شده (چون واقعی آن بیشتر است) با نرخ ارز آزاد حدود ۳۳ میلیارد دلار و بیش از منابعی است که قرار است در توافق نامه «ژنو» به ایران پرداخت شود، یعنی در حالی که اقتصاد کشور تشنه منابع مالی است عملاً حدود ۸۰ درصد این منابع در اختیار چند بنگاهی است که گفته می‌شود عملاً ورشکسته هستند یا به قول وزیر صنعت، معدن و تجارت ۸۰ درصد این منابع در اختیار سفته‌بازی است و حداکثر ۲۰ درصد در اختیار بخش تولید و صنعت بوده است. بنا بر نوشته روزنامه آرمان، غیر از بدهی دولت به نظام بانکی - حدود صد هزار میلیارد تومان - سایر بدهکاران ریزودرشت به مجموعه بانک‌های دولتی و خصوصی کشور بدهکار هستند. در این میان، از اشخاص ذی‌نفع تا نهادهای اقتصادی قدرتمند جزء این فهرست بدهکاران قرار دارند. بنابر اعلام رسانه‌های کشور، نزدیک به ۸۰ درصد از این مبلغ، در دست فقط حدود ۵۰۰ نفر است؛ بدهکاران یا همان دانه‌درشت‌هایی که در چند سال گذشته پرونده‌های آنها از سوی بانک مرکزی به قوه قضائیه رفته و در دستور کار قرار گرفته است. البته این تعداد در سال‌های پایانی دولت احمدی‌نژاد بالغ بر هزار و ۴۳۲ نفر می‌شد که ۹۰۰ نفر آنها بدهی بالای ۱۰ میلیارد تومان و ۵۳۲ نفر دیگر آنها بدهی بالای ۵۰، ۱۰۰، ۵۰۰ و هزار میلیاردی داشته‌اند و ظاهراً با پیگیری‌های قضائی در حال حاضر به حدود ۵۷۰ نفر رسیده‌اند. (تارنمای اکوویژن مورخ ۱۴ مرداد ۱۳۹۵). جالب آنجاست هر چقدر معوقات بزرگ بدهکاران افزایش یافته، معوقات فرهنگیان و مستمری‌بگیران نیز به شدت افزایش یافته که این امر نشان می‌دهد از منابع مالی مردم و اقشار آسیب‌پذیر و جامعه کار و تولید، بدهی بزرگ بدهکاران کشور تأمین شده و حالا هم قرار است به علت ناداری آنان نیز در صورت امکان، اصل و جرائم را هم ببخشیم و کسری آن را احتمالاً از طریق پولی کردن آموزش (که گفته می‌شود به لطف

ویرانی معیشت مردم حدود ۳۰۰ هزار صندلی دانشگاهی خالی مانده) و کاهش بیمه درمان و بهداشت بیمه‌شدگان (که عمری حق بیمه خود را پرداخت کرده‌اند تا رؤسای سابق صندوق‌ها منابع بیمه‌ای را هپلی‌هپو کنند) و بالابردن حداقل مزد و اجازه اخراج جمعی کارگران به همان بزرگ بدهکاران کارخانه‌دار از طریق اصلاح قانون کار، جبران کنیم؛ یعنی هزینه فساد و سوءاستفاده مدیران قبلی را هم کارگران و جامعه کار و تولید متقبل شوند!

۴- بررسی‌ها نشان می‌دهد نرخ بین‌المللی معوقات بانکی که قاعدتاً حدود چهار الی پنج درصد است، در ایران بالغ بر ۱۵ درصد منابع بانکی است که این نرخ در خارج ایران نرخ ورشکستگی است؛ زیرا بانک این منابع را در اختیار ندارد (اگر نگوییم سوخت شده است). نکته حائز اهمیت حجم بانک‌بازی (سفته‌بازی) در ایران است که با گردش نقدینگی ۳۵۰ میلیارد دلاری کشور (۱۰۶۰ هزار میلیارد تومان) بیش از ۹۰۱ بانک و مؤسسه مالی و شرکت تعاونی اعتباری ثبت‌شده فعالیت دارند؛ در حالی که کشور کانادا با گردش مالی سالانه ۴۵۰ میلیارد دلار تنها ۲۲ بانک دارد (جهان نیوز - ۱۳۹۳/۰۱/۳۰). نکته حائز اهمیت است که در بانک‌ها مشابه دیگر بنگاه‌ها بر مبنای حسابداری تعهدی ما بازای مطالبات معوق سود محاسبه می‌شود و بانک آن را به عنوان سود محقق شده پرداخت می‌کند که این امر به شدت ریسک بانک را افزایش می‌دهد و کیفیت دارایی‌ها در ترازنامه بانک را تضعیف می‌کند؛ به عبارتی درآمدی که اساساً تحقق آن با تردید مواجه است، در صورت سود و زیان بانک به عنوان عامل مثبت افزایش تقلیل شده و براساس آن سهام بانک نیز در بازار بورس تعدیل مثبت می‌گیرد که این خود ریسک سیستماتیک بزرگی را برای بخش بانکی و بازار سرمایه ایجاد کرده است. بنا بر آمار منتشرشده در حدود هفت هزار و ۳۳۳ مؤسسه مالی در کشور فعالیت دارند که با لحاظ مؤسسات، بانک‌ها و صندوق‌های مجاز بیش از شش هزار و ۳۳۳ مؤسسه بدون مجوز هستند. در حال حاضر نگرانی عمده مربوط به شش مؤسسه اعتباری غیرمجاز است که نزدیک به ۱۳۳۳ هزار میلیارد ریال نقدینگی جمع کرده‌اند که با اضافه کردن دارایی‌های آنها به مجموع دارایی بانک‌ها و مؤسسات مجاز در حدود شش درصد از کل دارایی‌های مربوط به سیستم بانکی مجاز و غیرمجاز را به خود اختصاص داده‌اند. جالب آنکه از حدود ۲،۵ میلیون اظهارنامه مالیاتی ارائه‌شده سال ۱۳۹۱ حدود ۸۰۰ هزار تای آن سفید بوده است؛ در حالی که گفته می‌شود فقط یک شخص، متخلف مالیاتی ۶۰۰ میلیارد تومان شناسایی شده و هشت هزار میلیارد تومان بدهی‌های معوقه مالیاتی مربوط به کسانی است که کارت بازرگانی خود را در اختیار غیر قرار داده‌اند. ضمناً با تشکیل کارگروهی با همکاری سازمان بازرسی کشور و سازمان مالیاتی و پلیس آگاهی تاکنون ۱۹ شرکت کشف شده‌اند که حدود ۴۸۰ میلیارد تومان فرار مالیاتی داشته‌اند.

۵- کل درآمدهای نفتی ایران از زمان داری تا آخر سال ۱۳۹۱ بالغ بر هزارو

۷۷۸ میلیارد تومان و میزان فروش کلیه سینماهای کشور ۲۹ میلیارد تومان، بازار موسیقی شش میلیارد تومان، و گردش مالی یک ستانس کنسرت در برج میلاد ۱۳۶ میلیون تومان بوده است (ویونیوز ۱۳۹۲/۰۹/۱۲).

۹- بازار بی‌دروپیکر کتاب‌های آموزشی و کمک‌درسی ۱۶۰ میلیارد تومان (معاف از مالیات) و گردش ملی سنگ‌های تزئینی دو هزار میلیارد تومان (که حقوق دولتی آن در سال ۱۳۹۲ صرفاً ۵۰ میلیارد تومان)، گردش مالی سنگ آهک ۵۳۴ میلیارد تومان (سه‌م دولت هفت میلیارد تومان)، گردش مالی گچ خام ۱۵۱ میلیارد تومان (سه‌م دولت یک میلیارد تومان) و گردش مالی واحدهای سنگ‌آهن (گلگهر- بافق- چادرملو) شش هزار میلیارد تومان، گردش ملی لوازم‌التحریر موردنیاز مدارس و دانشگاه چهار هزار میلیارد تومان (واردات با ارز آزاد) بوده و ارزش ماشین‌های لوکس وارداتی سال ۱۳۹۱ دولتی بوده!! - علم بهتر است یا واردات-

۱۰- گردش مالی واردات سالانه برنج دو میلیارد دلار و گردش مالی سالانه بازار آرد بیش از شش هزار میلیارد تومان و بازار گندم حدود ۱۴ هزار میلیارد تومان بوده و درحالی‌که کشور برنج و گندم وارد می‌کرده دلان ایرانی و هم‌تایان عراقی آنان گندم خوزستان را به عراق صادر کرده و احتمالاً به جای آن پشمک و بیل و کلنگ وارد کرده‌اند! در مقابل، هزار گدای تهران سالانه نزدیک به ۵۰۰ میلیارد تومان درآمد دارند درحالی‌که مجموع صدقات جمع‌آوری شده کمیته امداد در سال گذشته نزدیک به ۲۷۰ میلیارد تومان است (منبع - مجله اینترنتی).

۱۱- گردش سالانه بازار جراحی زیبایی در حوزه پزشکی بالغ بر صد میلیارد تومان (معاف از مالیات) بوده و گفته می‌شود ۲۰۰ جراح قلب در ایران بالغ بر ۵۰ هزار عمل جراحی ناقابل انجام می‌دهند (تارنمای مسیر ایرانی)، درحالی‌که بنا بر اظهار مقامات مالیاتی کشور فرار مالیاتی پزشکان بالغ بر ۶۰۰ میلیارد تومان اعلام شده است.

۱۲- درحالی‌که ۹۵ درصد تولید زعفران جهان در ایران صورت می‌گیرد، صرفاً یک‌هشتم گردش سالانه جهانی این طلای سرخ که بالغ بر چهار میلیارد دلار است، یعنی کمتر از ۵۰۰ میلیون دلار آن نصیب ایرانی‌ها می‌شود (ایسنا مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۰۶).

۱۳- درحالی‌که صادرکننده اصلی پسته کشور چند سال پیش می‌گفت نمی‌داند میلیارد چند تا صفر دارد، گردش ملی بازار پسته در داخل چهار هزار میلیارد تومان است!

۱۴- گردش مالی سالانه بازار میل ده هزار میلیارد تومان است (به‌همین دلیل است که میلی‌ها بانک درست کردند)، اما این رقم در مقایسه با گردش مالی سالانه بازار سیمان و ملحققات آن که معادل ۵۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود ناچیز است، به‌خصوص آنکه فقط ۱۴ میلیارد دلار سیمان داخل مصرف می‌شود.

۱۷ میلیارد دلار بوده که صرفاً ۱۲۵ میلیارد دلار آن «تا پایان سال ۱۳۵۷ و مجموع عایدات نفتی دولت پاک در سنوات ۱۳۸۴-۹۱ بالغ بر ۶۵۰ میلیارد دلار یا به تعبیری بیش از مجموع درآمدهای نفتی ۸۵ سال گذشته کشور بوده است که چنانچه فقط چهار درصد آن صرف ایجاد اشتغال شده بود (با فرض ایجاد هر شغل ۱۵ هزار دلار) قاعدتاً باید شاهد اشتغال جدید ۱۶ میلیون نفر در این هشت سال یا سالانه حدود ۲۰۰ هزار شغل می‌شدیم؛ درحالی‌که مرکز آمار ایران متوسط سالانه ایجاد اشتغال در این هشت سال را ۱۴ هزار نفر اعلام کرده است؟! با تزریق پمپاژی پول به جامعه حجم نقدینگی در خردادماه ۱۳۹۲ حدود ۶۰۰ میلیارد تومان بوده که ۱۸ میلیارد دلار آن در خانه‌های مردم (بخوانید از مابهرتران) ذخیره شده و در سال ۱۳۹۱ مبلغی بالغ بر صد میلیارد دلار سرمایه از کشور خارج شده است (اقتصادآنلاین ۱۳۹۲/۰۷/۲۶).

چنانچه جمعیت کشور را در سال‌های ۱۳۸۷-۹۱ حدود ۷۲ میلیون نفر فرض کنیم، با احتساب خانوار چهار نفری معادل ۱۸ میلیون خانوار یارانه‌بگیر داشته‌ایم (چنانچه همه خانوارها یارانه گرفته باشند!) که با لحاظ متوسط ماهانه دو میلیون ریال برای هر خانوار و احتساب چهار سال (۴۸ ماه) یارانه، حداکثر مبلغ پرداختی یارانه معادل ۱۱۴ میلیارد دلار (به نرخ هر دلار هزار و ۵۰۰ تومان) پرداخت شده است که با کسر اضافه مبلغ خدمات دولتی که حدود ۵۰ میلیارد دلار برآورده شده است، دولت عملاً ۶۴ میلیارد دلار خرج یارانه کرده است؛ بنابراین تکلیف $(۶۴ - ۶۰۰) = ۵۳۶$ میلیارد دلار دیگر با توجه به رشد منفی ۱/۵ تولید ناخالص ملی روشن نیست. جالب است بدانیم که به ازای هر یک دلار افزایش بهای هر بشکه نفت در سال‌های ۱۳۸۰-۹۰ (که روزانه بالغ بر ۵/۲ میلیون بشکه نفت صادر شده) دولت قادر بوده با ۹۱۰ میلیون دلار درآمد اضافی مکسوبه، سالانه ۱۱۴،۵۰۰ شغل ایجاد کند (هر شغل ۱۵ هزار دلار) درحالی‌که حداکثر شغل‌های ایجاد سالانه ۱۴ هزار بوده که این عدد اوج بی‌تدبیری دولتمردان را نشان می‌دهد.

۶- گردش مالی سالانه مواد مخدر بالغ بر سه میلیارد دلار و حدود شش میلیون نفر در کشور به‌طور مستقیم درگیر مواد مخدر هستند و در بین معتادان ۲۰ درصد لیسانس و ۷۰ درصد بالای دیپلم هستند (وزیر کشور - خبرگزاری فارس ۱۳۹۲/۱۱/۵). گفته می‌شود ۲۱ درصد جامعه کاری کشور معتاد هستند که این فاجعه بر کارایی و بازدهی نیروی کار حتماً تأثیر منفی خواهد داشت.

۷- گردش مالی سالانه بازار فرش ماشینی یک میلیارد دلار، واردات رسمی پوشاک ۱،۵ میلیارد دلار که واردات غیررسمی آن پنج میلیارد دلار بوده که تبعات آن ورشکستگی صنعت دیرینه‌پای نساجی کشور و برپایی اشتغال برای کشورهای صادرکننده پوشاک از جمله ترکیه و چین بوده است (پایگاه خبری بانک‌داری الکترونیکی کد خبر ۷۲۲۱۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۷).

۸- گردش مالی بازار لوازم خانگی شش میلیارد دلار و گردش مالی بازار نوشابه و آدامس در سال ۱۳۹۱ معادل دو هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان، بازار کتاب

۱۵- گردش مالی صنعت مخابرات ۱۲ هزار میلیارد تومان است که با اعمال سیاست و تدبیر تا ۴۰ هزار میلیارد تومان جای توسعه دارد (البته بدون فیلترینگ).
۱۶- درحالی که گفته می‌شود بودجه ورزش کشور ۴۰۰ میلیارد تومان است، سالانه هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان ناقابل به جیب بازیکنان ۱۸ تیم لیگ برتر باشگاهی می‌رود (اقتصاد آنلاین مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۳۰).

بیچاره مهندسان برجسته‌ای که در خاک و آتش عسلیویه و پارس جنوبی زندگی و جوانی خود را مصروف آبادانی کشور کرده‌اند!!

۱۷- روزانه ۲۰ میلیون لیتر فراورده نفتی قاچاق می‌شود که برآورد اولیه آن معادل روزانه شش میلیارد تومان است. همچنین روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۲/۳/۳۱ به نقل از وزیر نفت می‌گوید روزانه بین ۴۰ تا ۴۵ میلیون مترمکعب گاز در صنایع بالادستی و پایین دستی مصرف می‌شود و سالانه حدود ۹ میلیارد مترمکعب گاز در سطح کشور گم می‌شود (برآورد مبلغ این رقم برعهده خوانندگان است!!)

۱۸- کامیون‌های ایرانی که فاقد استاندارد لازم هستند در هر صد کیلومتر ۵۵ لیتر گازوئیل مصرف می‌کنند درحالی که کامیون‌های یورو ۴۰۰۰ در هر صد کیلومتر معادل ۳۰ لیتر گازوئیل مصرف می‌کنند. حاصل این تفاوت در مسیر سالانه طی شده کامیون‌ها رقمی نجومی است.

۱۹- در سال ۲۰۰۸ بهره‌وری انرژی در ایران معادل ۲۳۸ دلار یعنی با مصرف هر بشکه نفت معادل ۲۳۸ دلار تولید ناخالص داخلی ایجاد شده درحالی که میانگین جهانی این رقم ۷۳۶ دلار و در اتحادیه اروپا ۱,۴۵۲ دلار است. یعنی چنانچه یک مدیریت علمی و شایسته‌سالار متصدی امور باشد و بتوانیم با میانگین جهانی تولید کنیم، قاعدتاً با مصرف روزانه معادل دو میلیون بشکه نفت خام باید تولید ناخالص داخلی رقمی معادل ۵۵۵ میلیارد دلار شود درحالی که در هشت سال گذشته این رقم به‌طور متوسط حداکثر ۳۰۰ میلیارد دلار بوده است.

۲۰- گردش سالانه مالی لوازم آرایش و بهداشتی با حجم حدود ۵۰۰ هزار تن سالانه ۱,۵ میلیارد دلار است (تارنمای اقتصاد پنهان) که ۴۰ درصد آن به صورت قاچاق وارد می‌شود.

۲۱- در سال ۱۳۹۲ بیش از ۱/۱ میلیون گوشی همراه به ارزش تقریبی ۱۵۷ میلیون دلار از گمرک وارد شده درحالی که نیاز سالانه کشور بین ۹ تا ۱۵ میلیون دستگاه برآورد شده بنابراین مابقی یعنی حدود ۱,۵ میلیارد دلار قاچاق وارد و عوارض گمرکی آن نیز پرداخت نشده است (ایسنا- گزارش گمرک ۱۳۹۳/۱/۱۹).

۲۲- علی‌هاشمی رئیس کمیته مستقل مبارزه با مواد مخدر دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت یادآور شده یقیناً آمار معتادان قطعی کشور کمتر از ۲,۵ میلیون نفر نیست و با در نظر گرفتن مصرف‌کنندگان تفننی قطعاً به چهار میلیون نفر خواهند رسید؛ مضاف بر آنکه براساس آمارهای رسمی ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر جوان مجرد و نرخ واقعی بی‌کاری نیز در بعضی شهرهای کشور به ۷۰ تا ۸۰ درصد رسیده؛ درحالی که حدود ۱۵ سال پیش ۹۰ درصد افرادی که تحصیلات

عالی نداشته و زیر دیپلم بودند، به اعتیاد گرایش پیدا می‌کردند، اما در دهه گذشته شاهد مصرف مواد مخدر در میان افرادی با تحصیلات عالی هستیم. همچنین طبق گزارشات ستاد مبارزه با مواد مخدر، ۲۱ درصد معتاد در جامعه ۱۳ میلیونی کارگری وجود دارد. از طرف دیگر در پایان دولت اصلاحات (۱۳۸۴) حداکثر ۱۰ هزار معتاد صنعتی داشتیم و قیمت هر کیلو مواد مخدر حدود ۱۷۰ میلیون تومان بود؛ اما هشت سال بعد دولت دهم رسماً ۳۳۵ هزار معتاد صنعتی، با قیمت کیلویی ۹ میلیون تومان را به دولت یازدهم تحویل داد.

۲۳- موج خروج و مهاجرت نیروهای کارآمد تحصیل کرده که نتیجه اقتصاد نابسامان و تحمیل سیاست‌های غلط به مراکز آموزشی است، باعث خروج سالانه حداقل ۵۰ میلیارد دلار نیروی انسانی و ظهور عقب‌مانده‌ای ذهنی به نام کارآفرین تحریمی که خود را بسیجی اقتصادی می‌خوانند، شده که مدعی دریافت مدارک دانشگاهی از دانشگاه‌های بوسنی هرزگووین و گرجستان و... هستند.

این مهاجرت وقتی معنی پیدا می‌کند که با یک بررسی ساده نشان دهیم درحالی که حجم تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاهای غیرنفتی و نفت) ایران در دولت پانزدهم قبلی معادل ۵۹۶ میلیارد دلار بوده است که به این ترتیب ۹۰ میلیارد دلار یا ۲۶۸ میلیارد تومان بابت این مراودات در اختیار عده‌ای خاص قرار گرفته که فقط رقم کارمزد تحریم آن در این سنوات عملاً دوبرابر درآمد نفتی سال ۱۳۹۴ دولت (۳۳ میلیارد دلار) بوده است

۲۴- نتیجه فروپاشی اقتصادی باعث شده که شاخص اعتماد مردم به یکدیگر که در سال ۱۳۵۳ بالای ۵۴ درصد بوده، در سال ۱۳۸۳ به ۲۴ درصد و در سال ۱۳۹۱ به هشت درصد برسد؛ درحالی که شاخص کلاهبرداری و تقلب به بالای ۷۵ درصد رسیده است؛ یعنی همان طوری که وضعیت اقتصادی رو به تخریب رفته، بنیاد سرمایه اجتماعی نیز تهدید شده و دروغ، تقلب و کلاهبرداری به‌عنوان برترین شاخص‌های رشد خود را نشان داده‌اند؛ به طوری که مقام اجرائی کشور مثل آب‌خوردن دروغ می‌گفته و آمارهای من‌درآوردی و جعلی به مردم ارائه داده است که ظاهراً برخی مسئولان فعلی هم همین سیره نادرست را پیشه کرده‌اند. این عارضه‌ها مهم‌ترین آسیب اجتماعی ناشی از سیاست‌های غلط اقتصادی است که در درون جامعه بازتاب داشته است.

حال چنانچه فرض کنیم دولت توانمندی متکی به مردم بتواند اعتماد عمومی را بازسازی و جلوی این فسادها و رانت‌خواری‌ها را بگیرد و منابع عظیمی را که هر ساله به باد می‌رود، به خزانه ملت بازستاند، آیا واقعاً این کشور نیازمند فاینانس خارجی و واردات بنجل‌های چینی و هندی و اروپایی (به جای کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای) و هزینه کردن میلیاردها دلار بی‌زبان به وسیله زباندانان حرفه‌ای به‌عنوان تحریم خواهیم بود. مگر نه اینکه عزت و اقتدار ملی کشورها در توانمندی اقتصادی آنان جلوه می‌کند؛ پس به جای شعار، شعور سیاسی - اقتصادی را در دستور روز قرار دهیم که فردا را امروز بپا داریم. فاعتبروا یا اولی‌البصائر!!

بخش خصوصی مالیات بر ضرر می‌دهد نه مالیات بر درآمد

محمود تولابی رییس اتاق بازرگانی کاشان.

به هر طریقی بخواهد مالیات خود را وصول کند این ضد تولید است. فعال اقتصادی اگر درآمد کافی نداشته باشد و نظام اقتصادی هم این رشد منفی را نشان دهد، مطالبه بیشتر نظام اداری از واحدها، جمع اعداد است.

بنگاه‌های اقتصادی، مالیات را در جهت رشد و توسعه بخش خصوصی کشور می‌بیند؛ برای همین به مالیات دادن باور دارند. اما مالیات باید طبق درآمد دریافت شود، درحالی که بنگاه‌ها در شرایط حاضر مالیات بر زیان می‌دهند. اگر بنگاه اقتصادی درآمد نداشته باشد و دولت از آن مالیات بگیرد یعنی به زیان‌دهی آن بنگاه دامن زده است.

در زمان رکود در همه جای دنیا که ما در سیستم مالیات ستانی از آن‌ها الگو کرده‌ایم، از بنگاه‌ها مالیات نمی‌گیرند، بلکه مشمول بخشش مالیاتی یا فرصت می‌شوند. ما از دولت اعتبار نمی‌خواهیم بلکه از دولت می‌خواهیم که طلب‌های خود را به بعد از رکود منتقل کند. ما امروز نمی‌توانیم پول کارگر خود را بدهیم اما برای نظام اداری کشور هزینه‌ای دیده‌شده که این هزینه باید تأمین شود و یکی از منبع درآمد آن، اخذ مالیات است که باید در هر شرایطی و به هر وجه ممکن انجام شود. سیستم مالیاتی ما باید اصلاح شود؛ این سیستم هم باید سازمان امور مالیاتی اصلاح شود و هم در سازمان تأمین اجتماعی. ما باید شاخص‌های دریافت مالیات را تغییر دهیم.

رهبری به بحث اشتغال، تولید ملی و رشد اقتصادی تأکید دارند و با اشاره به اینکه تولید ما مشکل دارد و نرخ رشد اقتصادی ما کند است، در این شرایط اگر عدد و ارقام مالیاتی ما نشان دهد که سازمان امور مالیاتی در سال‌های رکود بنگاه‌های اقتصادی، از آن‌ها مبالغ بیشتر از توان واحدها گرفته باشد، این ضد سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است.

سازمان امور مالیاتی باید در راستای خدمت به واحدهای تولیدی کار کند نه زحمت برای آن‌ها؛ ما همین شرایط را در سازمان تأمین اجتماعی هم داریم. مبلغ وصولی سازمان تأمین اجتماعی از بخش تولید در شرایط رکود، نسبت به سنواتی که این بنگاه‌ها رونق اقتصادی داشته است، بیشتر است. من اعتقاد دارم که این سیاست‌ها با سیاست کلان اقتصاد مقاومتی تطبیق ندارد. ما باید مطالبات خود را به دولت ابلاغ کنیم. ما باید واقعیت‌ها را آن‌گونه که عیان است، بیان کنیم. آنها باید از وضعیت واقعی واحدهای تولید مطلع شوند.

وابستگی دولت به درآمدهای نفتی باید کاهش یابد؛ طبق این سیاست، دولت می‌خواهد بخشی از بودجه جاری خود را از طریق وصول مالیات تأمین کند. ما به روند فعلی سازمان امور مالیاتی اعتراض داریم؛ معتقد هستیم که یک اصل در اینجا به حاشیه رفته است و آن اصل مالیات بر درآمد است. وقتی درآمدها دچار مشکل شود و بنگاه اقتصادی زیان دهد، و اگر دستگاه مالیاتی

بخش خصوصی مخالف مالیات دادن نیست، اما این مالیات باید بر درآمد واحدهای اقتصادی تنظیم شود؛ درحالی که سیستم امور مالیاتی ما، به وضعیت واقعی بنگاه‌ها و میزان رکود واحدهای تولیدی توجهی ندارد. مالیات پردردسر؛ هنوز هم خیلی‌ها به سیستم مالیاتی کشور اعتراض دارند و آن را متناسب با درآمد نمی‌دانند. نکته اوج این اعتراض به گلایه تولیدکنندگان از سیستم مالیاتی کشور و قانون مالیاتی جدید برمی‌گردد؛ آن را «ضد تولید» و «ضد اقتصاد مقاومتی» می‌خوانند.

در سال ۱۳۹۱ دولت قبل، لایحه قانون مالیات‌های مستقیم را به مجلس فرستاد که چون از منظر بخش خصوصی و تشکل‌های اقتصادی و حتی مجلس دارای ایرادات و اشکالات بسیار بود و تناسبی با واقعیت‌های اقتصادی ما نداشت، فرآیند بررسی آن طولانی شد. تغییر دولت هم به تأخیر بیشتر در بررسی این لایحه افزود. در نهایت قانون مالیات‌های مستقیم تیرماه نهایی شد و از اول سال ۹۵ هم اجرایی می‌شود. به‌رغم اینکه بارها اعلام کردیم که نظر ذی‌نفعان و بخش خصوصی و در رأس آن اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در این رابطه باید لحاظ شود اما هنوز به‌غیر از یک آیین‌نامه که مربوط به نحوه تحریر دفاتر است، از تدوین سایر آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در این سازمان مطلع نیستیم.

از طرف دیگر، در شرایطی که مقام معظم

بازگشت به مدار توسعه

مسعود خوانساری رییس اتاق بازرگانی تهران

دخالت دولت در این کشور، دلیل اصلی رشد اقتصادی بوده است. به هر حال هیچ کدام از این مولفه‌ها امروز در اقتصاد ایران به‌عنوان هدف پیش روی سیاست‌گذاران نیست و به همین دلیل بهتر است که تجربه سنگاپور به‌عنوان کشوری که از هیچ به این نقطه رسید، مورد بررسی قرار گیرد.

مالزی: در مورد این کشور، در پیش گرفتن سیاست جذب سرمایه‌گذاران خارجی موثرترین مولفه در رشد اقتصادی بود. تا سال ۱۹۶۹، مالزی گوشه‌ای از یک خاک بی محصول و وابسته بیشتر نبود؛ ولی حالا در سال ۲۰۱۶، به اقتصادی بزرگ تبدیل شده است. آخرین آمارها نشان می‌دهد که بیش از ۳ هزار شرکت خارجی در مالزی حضور دارند. نیروی کار ارزان، تحصیلکرده و سیاست‌های تشویقی دلیل اصلی اقبال خارجی‌ها به حضور در مالزی بوده است. از این مزیت‌های سه‌گانه، اقتصاد ایران نیروی کار ارزان و تحصیلکرده را در اختیار دارد و خبری از سومی نیست.

هند: برنامه‌های توسعه‌ای در هند، هم مانند دو کشور قبلی روی محور جذب سرمایه‌گذاران خارجی و تسهیل فضای کسب‌وکار استوار بوده و هست. هند با وجود انبوه منابع طبیعی تا دو دهه قبل، قادر به سیر کردن شهروندان خود نبود؛ ولی امروز به کشوری تعیین‌کننده در نظام اقتصادی جهانی تبدیل شده است. هند امروز با تولید ناخالص داخلی ۳٫۱ تریلیون دلاری به‌عنوان چهارمین اقتصاد بزرگ جهان شناخته می‌شود. هند از سال ۱۹۹۱ به پاس سیاست‌گذاری‌های صحیح و منطقی حرکت رو به رشد را آغاز کرد. در این سال به تدریج قوانین مالیاتی دست و پاگیر لغو شد، قوانین صادرات و واردات کشور تعدیل شد، امکان سرمایه‌گذاری خارجی فراهم آمد و امنیت سرمایه‌های داخلی تامین شد. این اقدامات کشوری فقیر را به اقتصادی رو به رشد تبدیل کرد.

اقتصاد عرصه واقعیت‌هاست و جای رویاپردازی نیست. موسسات بین‌المللی و برخی نهادهای داخلی طی یک ماه گذشته، گزارش‌های امیدوارکننده‌ای از آینده اقتصاد ایران ارائه کرده‌اند. تصور عمومی نیز در کشور این است که اجرای برجام و برخی برنامه‌های اصلاحی دولت منجر به بهبود شرایط حاکم بر کشور می‌شود؛ ولی واقعیت این است که توان اقتصاد ایران با میزان سرمایه موجود، همین رشدهای پایین است که در حال حاضر وجود دارد. برای دستیابی به رشدهای بالا به سرمایه‌گذاری بیشتر نیاز است؛ ولی آیا سرمایه‌گذار خارجی یا داخلی اشتیاقی به این اقدام دارد؟ شواهد موجود و عملکرد سال‌های گذشته نشان از عدم تمایل سرمایه‌گذاران می‌دهد. بنابراین نباید انتظار داشت که بعد از بحران قیمت نفت، رشد بالایی را در اقتصاد کشور شاهد باشیم. توجه به تجربه چند کشور دنیا راهگشاست. کشورهایی که با اقدامات اصلاحی خود زمینه رشد را فراهم آوردند و تنها خود را متکی به شعارها نکردند.

سنگاپور: این کشور تقریباً از منابع طبیعی تهی است و تا ۵۰ سال قبل هیچ جایگاهی در اقتصاد جهانی نداشت؛ ولی طی این ۵ دهه، میزان درآمد سرانه در سنگاپور بیش از ۱۵ برابر رشد کرده است. سنگاپور که مدتی قبل یکی از مستعمره‌های انگلیس به حساب می‌آمد، اکنون دومین اقتصاد آزاد و شفاف دنیا است. سنگاپور چهاردهمین صادرکننده بزرگ و پانزدهمین واردکننده در دنیا است. تحلیل‌ها در مورد دلایل رشد اقتصادی سنگاپور روی دو محور استوار است. گروهی از اقتصاددانان اعتقاد دارند که تشویق به سرمایه‌گذاری بیشتر مهم‌ترین شاخصی بود که سبب شد اقتصاد سنگاپور روندی صعودی به خود بگیرد. در سنگاپور نرخ پس‌انداز نسبت به تولید ناخالص داخلی عددی نزدیک به ۵۰ درصد است؛ در حالی که این نرخ در ژاپن ۱۹ درصد و در آمریکا ۱۱ درصد است. برخی از اقتصاددانان نیز براین باورند که توسعه آموزش و کاهش شدید

مالیاتی، نظام بانکی، نظام تامین اجتماعی و نظام یارانه‌ای و ارزی طی این سال‌ها به سمت اصلاح ساختاری و موثر نرفتند و بر همین اساس هم نباید منتظر جذب سرمایه‌گذاران خارجی بود. در شرایطی که کشورهایمانند هند، سنگاپور، مالزی و حتی ویتنام و تایوان در آسیا و کشورهایمانند ترکیه و امارات در خاورمیانه بسترهای لازم برای سرمایه‌گذاری را ایجاد می‌کنند، نمی‌توان چشم‌انتظار حضور منابع خارجی در اقتصاد ایران بود که به‌شدت تحت تاثیر جوه‌های سیاسی قرار دارد. فرآیند الحاق ایران به FATF یکی از نشانه‌های سیاست‌زدگی اقتصاد ایران است. این موضوع نشان می‌دهد که هنوز اقتصاد ایران آمادگی ادغام با فضای بین‌المللی را ندارد. مزیت‌های پرشماری مانند امنیت حاکم بر کشور، راه‌ها، بنادر و فرودگاه‌ها، همچنین دسترسی به بازارهای منطقه‌ای همگی زیر سایه مشکلات قرار می‌گیرند و فرصت‌ها از میان می‌روند.

حوزه دوم- اصلاح فرهنگ: قطعاً توسعه اقتصادی مقدم بر توسعه در دیگر حوزه‌ها است و تا زمانی که اقتصاد توسعه نیابد، نمی‌توان انتظار تغییر در بخش‌های دیگر را داشت. متأسفانه فرهنگ حاکم بر کشور، همچنان ضد کارآفرینی است. تا زمانی که این فرهنگ در اقتصاد ایران اصلاح نشود، نمی‌توان انتظار تحولاتی شگرف را داشت.

البته بزرگ‌ترین دستاورد دولت که اتفاقاً گام بزرگی هم در جهت توسعه کشور به شمار می‌آید، اجرای برجام است. در واقع باید بیان داشت که اصلاح رابطه با دنیا قدم اول در جهت توسعه کشور است. اگر برجام به سرانجام نمی‌رسید، امکان بحث در مورد موضوعاتی مانند جذب سرمایه‌گذاران خارجی هم ایجاد نمی‌شد. بنابراین وقتی به مشکلات اشاره می‌شود، منظور کتمان دستاوردها نیست. همگی عواملی که به آنها اشاره شد، مانعی در برابر ورود سرمایه‌های جدید به کشور است. تجربه سنگاپور، مالزی و هند تایید می‌کند که برای توسعه ابتدا باید ذهنیت‌ها تغییر کند. سرمایه‌گذار خارجی، دشمن نیست. امروز اساسی‌ترین شاخصی که می‌تواند موتور اقتصادی کشور را به حرکت درآورد، رشد اقتصادی بالا است. جذب سرمایه‌گذاری، چه داخلی و چه خارجی یکی از راه‌های ایجاد تحرک برای رشد بالاتر اقتصادی به شمار می‌آید. همان‌طور که اشاره شد، لازمه این حرکت و دستیابی به هدف، برطرف کردن موانع و ایجاد بسترهایی در جهت تشویق سرمایه‌گذاران برای حضور موثر در اقتصاد ایران است. هم‌زمان تمام نهادهای دولتی-حکومتی و از همه اینها مهم‌تر، ذهنیت شهروندان ایرانی باید به سمتی سوق پیدا کند که موضوع سرمایه‌گذاری را یک ارزش تلقی کند. تنها در این شرایط است که می‌توان امیدوار به خروج از رکود، بهبود وضعیت اشتغال جوانان و در یک کلام رونق اقتصاد ایران بود.

منبع: دنیای اقتصاد

تجربه این سه کشور نشان می‌دهد که اصلاح روش‌ها و ایجاد امنیت برای سرمایه‌گذاران بسترهای رشد اقتصادی پایدار را ایجاد کرده است. البته مهم‌ترین عنصری که در هر سه کشور تقویت شد، فضای شفاف و مهیا ساختن بسترهای رقابتی در اقتصاد بود؛ اما آنچه میان ایران و این سه کشور فاصله می‌اندازد، تعیین روش‌ها و شیوه مدیریت است. متأسفانه اقتصاد ایران با وجود تمام شعارها همچنان بر محور تسلط مطلق دولت استوار است. پرداخت سالانه نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از منابع کشور به کارمندان کشوری دولت برای حقوق نشان می‌دهد که اقتصاد ایران به‌صورت مدام روند توسعه بخش دولتی را ادامه می‌دهد. این در حالی است که فرهنگ کارآفرینی مبتنی بر سرمایه‌کم و خلاقیت بالا در سراسر جهان در حال گسترش است. البته باید جانب انصاف را نیز رعایت کرد و این حرف جوانان جویای کار را قبول کرد که چطور در اقتصاد ایران که آغشته به فساد، نابرابری، قوانین ناکارآمد و زائد و البته بوروکراسی خفه‌کننده است، به سمت کارآفرینی رفت.

آخرین گزارشی که از سوی مجمع جهانی اقتصادی ارائه شده، نشان می‌دهد ایران در میان ۱۳۸ کشور جهان جایگاه ۷۶ را به دست آورده است؛ ولی این جایگاه نسبت به دوره‌های گذشته قدری تضعیف شده است. از آن بدتر اینکه در زیرشاخه‌های رقابت‌پذیری روندی نزولی برای اقتصاد ایران ایجاد شده؛ به‌طوری که در «معیار تعرفه» رتبه ایران ۱۳۸ است، در معیار مشارکت زنان در اقتصاد به رتبه ۱۳۷ رسیده‌ایم، در معیار رکن کارآیی بازار کار به عدد ۱۳۴ تنزل کرده‌ایم، در معیار تورم نیز جایگاهی بهتر از ۱۳۱ به اقتصاد ایران نرسیده و در معیار توسعه‌یافتگی بازار مالی هم رتبه ایران ۱۳۱ شده است. این اعداد نشان می‌دهند که گلیه‌های بخش خصوصی از دولت بی‌دلیل نبوده است و در واقع گواهی بر دادخواهی فعالان اقتصادی کشور است. متأسفانه گذر زمان و تغییر دولت‌ها، تحولی در یک نگرش کلیدی حاکم بر نگاه مدیران اقتصادی کشور ایجاد نمی‌کند. اقتصاد ایران به‌شدت رقابت‌ناپذیر یا حتی ضدرقابت است. خصوصی‌سازی (که البته نتایج آن با ایده‌ها فاصله زیادی داشت) هم کمکی به تغییر این شرایط نکرده است. وقتی اقتصاد ایران از فضای رقابتی فاصله می‌گیرد و به سمتی می‌رود که در آن هیچ نشانی از توسعه نیست، نمی‌توان و نباید به انتظار رشد اقتصادی نشست. متأسفانه دولت یازدهم هم با وجود اجرای برخی سیاست‌های اقتصادی مفید و کارآمد در دو حوزه به‌طور مشخص کامیاب نبود.

حوزه اول- اصلاح ساختارها: دولت یازدهم در اصلاح ساختارها موفق عمل نکرد که نتیجه آن بی‌انگیزگی سرمایه‌گذاران داخلی برای توسعه کسب‌وکار و بی‌علاقگی سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در اقتصاد ایران بود. قواعدی مانند اصلاح محیط کسب‌وکار و مبارزه با فساد، اصلاح نظام

پله پله تا رسیدن به رشد اقتصادی مطلوب

محسن بهرامی ارض اقدس

برای اقتصاد کشور محسوب می‌شود. نباید فراموش کرد که رسیدن به رشد مطلوب مستلزم دارا بودن زیرساخت‌های مناسب است که متأسفانه در پاره‌ای از بخش‌ها از آن بی‌بهره هستیم. این کمبودها عمدتاً مرتبط با عوارض ناشی از تحریم‌ها نیست زیرا قبل از وقوع سونامی تحریم‌ها هم رشد مطلوب را در اقتصاد کشور شاهد نبودیم. به طوری که هرگز به رشد ۸ درصدی پیش‌بینی شده در برنامه چشم‌انداز دست پیدا نکردیم و با ادامه روند کنونی نیز دست یافتن به این رشد امکان‌پذیر نیست. با وجود این سیاست‌گذاری‌ها باید در کشور حول محور از بین بردن رکود و رسیدن به رشد اقتصادی مطلوب باشد و رسیدن به این مهم نیازمند فعال کردن بخش تولید و صادرات در اقتصاد کشور است. زیرا مهم‌ترین بخشی که می‌تواند، تولید ناخالص داخلی در ایران را افزایش دهد، همین بخش‌ها هستند.

آنچه امروز باعث تفاوت در درجه توسعه‌یافتگی کشورها شده میزان فعالیت‌های تولیدی و صنعتی است که در این کشورها صورت می‌گیرد. به خصوص آنکه این بخش نقش مهمی نیز در اشتغال کشور دارد و از سوی دیگر صنعت یکی از بخش‌هایی است که باعث رشد ارزش افزوده و ارتقای درآمدهای سرانه کشور می‌شود. در این میان اما برای توسعه تولید داخلی و دستیابی به رشد بالا، نیازمند اصلاح برخی موارد هستیم. شواهد نشان‌دهنده آن است که افزایش دانش و تکنولوژی در حوزه‌های مختلف صنعتی، رشد و توسعه اقتصادی را برای کشورها به همراه دارد. بنابراین اقتصاد ایران نیز برای دستیابی به رشد و توسعه مدنظر خود باید بتواند صنایع و تولیدات خود را به‌روز کند. از سوی دیگر یکی از مشکلات اساسی در تولید کشور نبود بهره‌وری

در میان شاخص‌های اقتصادی هر کشوری نرخ رشد از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است چرا که این نرخ، تعیین‌کننده میزان درآمد سرانه یک کشور به شمار می‌رود. اقتصاد ایران به دلیل وفور منابع نفتی در یک دوره‌ای از رشد نسبتاً قابل توجهی برخوردار بود اما از آنجا که این رشد ارتباط بسیاری با درآمدهای نفتی داشت، طی سال‌های گذشته با کاهش قیمت نفت و افت تقاضا در اقتصاد، رشد اقتصادی نیز با کاهش مواجه شد.

کاهش درآمدهای نفتی و افت تقاضا با تشدید تحریم‌ها پیامدهای ناگوار بسیاری برای اقتصاد کشور به همراه داشت. هرچند دولت طی سال‌های گذشته تلاش کرد با کنترل تورم و کاهش ناطمینانی‌ها در اقتصاد و بهبود وضعیت کسب و کار بستر را برای رشد بالا و پایدار اقتصادی فراهم کند اما افزایش فروش نفت بار دیگر توانست به نرخ رشد اقتصادی در کشور کمک کند. هرچند اقتصاد ایران توانست پس از دو سال رشد منفی در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ رشد مثبتی را در سال ۱۳۹۳ تجربه کند، اما تداوم این رشد در سال ۱۳۹۴ میسر نشد. چرا که رکود حاکم بر اقتصاد کشور نه تنها از میان نرفت بلکه به واسطه سیاست‌های دولت خروج از آن با موانع بزرگی روبه‌رو شد.

از سوی دیگر براساس آمارهای منتشر شده، رشد اقتصادی پس از اجرای برجام نشان‌دهنده آن است که رشد کشور ناشی از درآمدهای نفتی است. در واقع تحریک بخش نفت توانسته رشد اقتصادی ۴،۴ درصد کنونی را رقم بزند نه تحرک واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور. بنابراین در شرایطی که رکود همچنان به قوت خود باقی مانده است و بنگاه‌های تولیدی در کشور در وضعیت نامناسبی به سر می‌برند، آمار رشد اقتصادی مثبت است. این موضوع دستاورد بزرگی

رسیدن به رشد مطلوب مستلزم دارا بودن زیرساخت‌های مناسب است که متأسفانه در پاره‌ای از بخش‌ها از آن بی‌بهره هستیم. این کمبودها عمدتاً مرتبط با عوارض ناشی از تحریم‌ها نیست زیرا قبل از وقوع سونامی تحریم‌ها هم رشد مطلوب را در اقتصاد کشور شاهد نبودیم. به طوری که هرگز به رشد ۸ درصدی پیش‌بینی شده در برنامه چشم‌انداز دست پیدا نکردیم و با ادامه روند کنونی نیز دست یافتن به این رشد امکان‌پذیر نیست.

پدیده‌های مختلف جلوگیری به عمل آید. از سوی دیگر ذکر این نکته حایز اهمیت است که با مسائل اقتصادی به صورت شعاری و هیجانی برخورد نشود. بر همین اساس نیز بر این باورم که در جهت کاهش پدیده نامناسب تورم نباید شتابزده عمل می‌شد. بسیج شدن همه بخش‌ها در زمینه کاهش تورم با شیب تند و زمان کوتاه، موجب آسیب دیدن سایر بخش‌ها از جمله کمک به سنگین‌تر شدن رکود در فضای کسب و کار می‌شود که با وجود تلاش‌های دولت در جهت رهایی هنوز هم این پدیده شوم بر گردن بخش خصوصی سنگینی می‌کند.

بر این اساس باید توجه داشت، رکود در صورتی از بین خواهد رفت که دولت بتواند حمایت اصولی از بخش خصوصی داشته باشد. از سوی دیگر حذف یارانه‌ها، یکصدایی در برجام، تزییق نقدینگی به بخش‌های مولد و مسوول کشور، تک‌نرخ کردن ارز و اجرای بی‌چون‌وچرای قوانین می‌تواند کمک جدی به حل این مشکل کند. هرچند نباید از یاد برد که رکود در کشورهای در حال توسعه‌ی چون ایران که متکی به درآمدهای نفتی است، هیچ‌گاه از میان نخواهد رفت. زیرا در کشورهایی که در سایه دلارهای نفتی سرمایه‌گذاری‌های زیاد و موازی و بعضاً با نگاه صادراتی صورت گرفته اما سایر زیرساخت‌ها آمادگی لازم برای فعالیت به صورت متداوم را ندارند، رکود از بین نخواهد رفت. در این کشورها قدرت خرید مردم روزبه‌روز کاهش پیدا می‌کند و نهایتاً استاندارد مصرف پایین می‌آید، بنابراین رکود هرگز به صفر نمی‌رسد اما می‌توان امیدوار بود که با بازنگری سایر تنگناها، راهی برای تعدیل رکود پیدا کرد.

مطلوب است. بنابراین برای دستیابی به توسعه صنعتی و رسیدن به رشد اقتصادی بالا، بهره‌وری باید در تمام بخش‌ها افزایش پیدا کند. هر چند پرداختن به این موضوع، نیازمند صرف زمان بسیار زیاد است اما در صورتی که بتوان در برنامه‌ریزی کشور پارامترهایی همانند قانونمداری، اخلاق و مسوولیت اجتماعی، قانون کار، میزان تعطیلات، کوچک‌سازی دولت و... را تعریف کرد به صورت قطعی می‌توان به اقتصاد کشور کمک قابل توجهی کرد.

اما در این میان یک نکته حایز اهمیت وجود دارد؛ اینکه نگاه دولت باید به بخش خصوصی تغییر کند. به عبارت بهتر، بخش خصوصی باید جدی گرفته شود و همه قوا با آن همکاری و همراهی کنند تا بتواند نقش مهم و جدی خود را در اقتصاد کشور ایفا کند. برای این مهم باید به بررسی تجربه توسعه صنعتی در کشورهای پیشرفته و نگاه آنها به بخش خصوصی توجه کرد. به نظر می‌رسد که سیاست‌گذاران کشور باید بتوانند براساس الگوی توسعه صنعتی، تغییرات اساسی در اقتصاد ایجاد کنند تا ضمن دستیابی به یک الگوی مشخص بتوان به تقویت بخش تولید در کشور پرداخت. زیرا این تولید داخلی است که می‌تواند رشد اقتصادی را در کشور ایجاد کند. قطعاً در این میان توجه به مسائل و چالش‌هایی که تولید را با مخاطره و ریسک مواجه می‌کنند نیز حایز اهمیت است. یکی از چالش‌های اساسی این روزهای تولید بحث قاچاق کالا است که به نظر می‌رسد مسوولان باید نگاه جدی‌تری نسبت به گذشته برای مبارزه با این مقوله داشته باشند. باید این موضوع را در نظر داشت که تولید داخلی کشور ضربات بسیاری را از قاچاق متحمل شده است.

از سوی دیگر به نظر می‌رسد در این میان باید با فساد اداری و مالی نیز برخورد جدی صورت گیرد. در صورتی که بتوان مدیران را بر مبنای شایسته‌سالاری انتخاب کرد، به خوبی می‌توان تحولات را در اجرای سیاست و برنامه شاهد بود. یکی از موضوعات اساسی که می‌تواند به اقتصاد کشور در شرایط کنونی کمک جدی کند، همسویی دیپلماسی اقتصادی با دیپلماسی سیاسی است. بر این اساس باید تعامل برد-برد را با دنیا سرلوحه فعالیت‌های خود قرار دهیم.

در هر صورت نباید فراموش کرد که ارتباط با کشورهای توسعه‌یافته به خصوص در زمینه دریافت دانش و تکنولوژی روز از یک سو و همکاری‌های اقتصادی از سوی دیگر می‌تواند، موجب توانمند شدن اقتصاد کشور شود. در این میان باید از هرگونه برخورد سیاسی با

وضعیت رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی در بازارهای صادراتی

یلدا راهدار رییس کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری

کارایی آن‌ها به‌طور خاص و رقابت‌پذیری‌شان به‌طور عام محسوب می‌شود. رقابت، مهم‌ترین عامل پیش‌برنده رقابت‌پذیری می‌شود. بر این اساس و در تعریفی کلی رقابت‌پذیری به معنای توانایی بنگاه‌ها در مواجهه با یک شرایط رقابتی پایدار تعبیر می‌شود.

در شرایط پسابرجام، اقتصاد ایران مترصد بهره‌گیری حداکثری از فرصت‌هایی است که شاید تا پیش از تحریم‌ها، پیش‌پاافتاده می‌نمودند. تسخیر بازارهای منطقه‌ای و نفوذ به بازارهای فرامنطقه‌ای در دوران پسابرجام از اولویت‌های تجاری ایران خواهد بود. بدون شک این مهم جز با افزایش رقابت‌پذیری کالاهای صادراتی ایران در بازارهای هدف میسر نخواهد شد.

شاخص رقابت‌پذیری جهانی

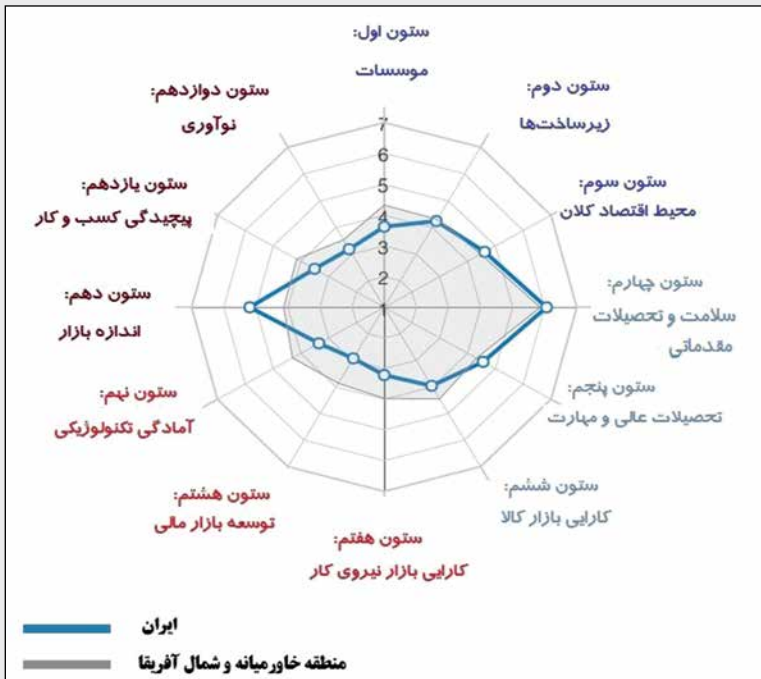
مجمع جهانی اقتصاد هر سال گزارشی با عنوان «گزارش رقابت‌پذیری جهانی» ارائه می‌کند که اولین شماره آن در سال ۱۹۷۹ میلادی منتشر شد. در این گزارش کشورها بر اساس «شاخص رقابت‌پذیری جهانی» یا GCI رتبه‌بندی می‌شوند. شاخص مذکور برای اندازه‌گیری و مقایسه رقابت‌پذیری کشورهای مختلف جهان به کار می‌رود. محاسبه این شاخص مبتنی بر آخرین تحقیقات نظری و تجربی است که در آن ۱۱۵ متغیر مختلف مورد بررسی و سنجش قرار می‌گیرد. حدود دوسوم از این متغیرها بر اساس نظرسنجی از مدیران اجرایی بنگاه‌های اقتصادی و یک‌سوم باقیمانده بر اساس داده‌های آماری کشورها اندازه‌گیری می‌شوند.

شاخص رقابت‌پذیری جهانی [۱] (GCI) با ارائه مجموعه‌ای از فاکتورهای مختلف و متعدد که هر یک ضمن برخورداری از ضرایب متفاوت، منعکس‌کننده جنبه خاصی از رقابت‌پذیری هستند، به تبیین این پدیده می‌پردازد. هدف شاخص رقابت‌پذیری جهانی این است که با نگاهی عمل‌گرا و دقیق و باهدف کمک به سیاست‌گذاران، مشکلات فراروی ارزیابی رقابت‌پذیری

در جهانی که توانمندی اقتصادی گاه بیش از توان نظامی می‌تواند بازدارندگی داشته باشد، تأکید بر قدرت رقابت اقتصاد ایران با دیگر اقتصادها، هم به جهت منافع ملی کشور و هم به دلیل ویژگی‌های استراتژیک و اهداف اسلامی نظام، حائز اهمیت است. بر این اساس اگر در سال‌های نخستین پس از انقلاب اسلامی ایران، راهبرد خودکفایی برای ایستادن در برابر فشار قدرت‌های خارجی اتخاذ می‌شد، در شرایط نوین اقتصاد جهانی، می‌توان از راهبرد توانمندسازی و رقابت‌پذیری اقتصاد داخلی استفاده کرد. راهبردی که به معنای سیاست جایگزینی واردات نیست، بلکه با نگاهی به فرصت‌های جهان آینده، به دنبال بسترسازی بهره‌وری و سهم تجاری بیشتر و درنهایت قدرت اقتصاد ملی و رفاه عمومی است.

در اقتصاد متکی بر بازار، بنگاه‌ها همواره به‌منظور جذب مشتری بیشتری بیشتر با یکدیگر رقابت می‌کنند و از این‌رو دایما رفتارهای یکدیگر را زیر نظر گرفته و استراتژی‌های متنوعی برای کسب موفقیت اتخاذ می‌کنند. بنابراین رقابت موجب می‌شود تا بنگاه‌ها به بهترین شکل عمل کنند؛ کالاهایی را با بهترین کیفیت تولید کنند و خدماتی را با پایین‌ترین هزینه ارائه دهند. فضای رقابتی بر اساس مکانیزم تشویق بنگاه‌های کارآمد و بهره‌ور و تنبیه بنگاه‌های ناکارآمد و غیر بهره‌ور، توسعه فعالیت‌های کارآفرینانه و ورود به بازارهای جدید را ترغیب می‌نماید. در شرایط ایده‌آل بازار، بنگاه‌ها در برابر تقاضای متغیر بازار و ورود بی‌وقفه رقبا با سرعت و انعطاف مناسب واکنش نشان می‌دهند. ورود بنگاه‌های جدید، محرک‌های لازم را برای تنظیم بازار ایجاد می‌کند، این در حالی است که توان و سرعت انطباق بنگاه‌ها، سنجه‌هایی برای تعیین میزان

جدول - شاخص و رتبه رقابت‌پذیری جهانی مربوط به ایران در 5 سال اخیر					
سال	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
رتبه	66 از 144	82 از 148	83 از 144	74 از 140	76 از 138
نمره	4/2	4/1	4/0	4/1	4/1

کشورها را از میان بردارد. در این شاخص فاکتورهای تأثیرگذار بر رقابت‌پذیری به ۱۲ گروه تحت عنوان «ارکان رقابت‌پذیری» اعم از «نهاده‌ها»، «زیرساخت‌ها»، «ثبات در حساب‌های دولتی»، «بهداشت و آموزش ابتدایی»، «آموزش عالی و حرفه‌ای»، «کارایی بازار کالا»، «کارایی بازار نیروی کار»، «پیشرفته بودن بازار مالی»، «آمادگی تکنولوژیک»، «اندازه بازار»، «پیشرفته بودن بنگاه‌های تجاری» و «نوآوری» تقسیم می‌شوند. در ۶ سال اخیر وضعیت رقابت‌پذیری اقتصاد ایران در میان حدود ۱۴۰ کشور جهان توسط گزارش‌های این مجمع ارائه شده است که عمدتاً با جابجایی‌های اندکی در میانه جدول جای داشته است.

بر اساس مقایسه نتایج بررسی‌های این نهاد در سال‌های گذشته به نظر می‌رسد نمره شاخص‌ها برای ایران تغییر خاصی نداشته است و هرگز در یک‌روند فزاینده به سمت بهبود قرار نداشته است. بلکه حتی با تأثیرپذیری از شرایط تحریم در سال‌های اشاره شده در جدول فوق، وضعیت رو به افول را نیز تجربه کرده است. در جدول زیر با ذکر زیرشاخص‌های تشکیل‌دهنده شاخص اصلی، درک بهتری از وضعیت فعلی اقتصادی کشور از منظر رقابت‌پذیری حاصل می‌شود.

بر اساس شاخص‌های ذکر شده، بدترین رتبه‌های اقتصاد ایران در زیرشاخص‌های ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۱ و ۱۲ به دست آمده که برای بهبود شرایط آتی، حتماً می‌بایست اصلاح این حوزه‌ها در اولویت کار نهادهای تصمیم‌گیر از جمله دولت و مجلس قرار گیرد. وضعیت کارایی بازار کار و همچنین میزان توسعه بازار مالی، کاملاً توضیح‌دهنده شرایط رکودی فعلی اقتصاد ایران است که در جدول فوق نیز آمده است. همچنین در بخش دیگری از گزارش مذکور ۶ عاملی که حدود ۷۰ درصد مشکلات پیش‌روی کسب‌وکار را باعث می‌شوند به ترتیب به شرح زیر معرفی می‌کند: دسترسی به منابع مالی، تورم، دیوانسالاری در دولت، بی‌ثباتی در سیاست‌ها، فساد و عدم وجود زیرساخت‌های کافی.

سازمان تجارت جهانی

حدود ۹۰ درصد کشورهای جهان از جمله همه اقتصادهای برتر جهان در سازمان تجارت جهانی عضو هستند. ایران در حدود ۲۰ سال است که درخواست عضویت در سازمان تجارت جهانی را مطرح نموده است. از سال ۱۳۸۴ با عضویت ناظر ایران موافقت شده اما تاکنون بحث‌های فنی در جهت عضویت دائم ایران به این سازمان اصلاً برگزار نشده است. در افق آینده عضویت در این سازمان می‌تواند تا حد زیادی شرایط کسب‌وکار داخلی کشور را متحول سازد. به‌طور مشخص باید گفت که با عضویت ایران در این سازمان و حذف کمک‌های دولتی، ممکن است در کوتاه‌مدت صنایع مختلف دچار مشکلات عدیده شده و حتی از بازار خارج شوند. اما در میان مدت و

بلندمدت، صنایع دارای مزیت می‌توانند در یک بازار جهانی به ارائه محصولات با استانداردهای بالا بپردازند. عضویت در WTO، فضای کسب‌وکار اقتصاد داخلی را هم بهینه‌تر و کارآمدتر خواهد شد. ورود کالاهای خارجی بدون موانع تعرفه‌ای به شدت بر بازار محصولات داخلی اثرگذار بوده و قطعاً بخشی از آن‌ها را از بازار خارج می‌کند. اما صناعی که برای بقاء خود می‌جنگند، باید محصولاتی رقابت‌پذیر، باکیفیت و با بهای مناسب به بازارها عرضه کنند. صنایعی همچون محصولات غذایی، دارویی، پتروشیمی، محصولات معدنی، خدمات فنی و مهندسی، چرم و دامداری، فرش و صنایع دستی و غیره از جمله مزیت‌های اقتصادی ایران در عصر عضویت در سازمان تجارت جهانی خواهد بود. بنابراین عضویت در این سازمان اثری مثبت بر رقابت‌پذیری اقتصاد ایران خواهد داشت. درحالی‌که ادامه دور ماندن ایران از تجارت آزاد با جهان، علاوه بر اینکه مزیت‌های فعلی نیز به واسطه جایگزین شدن کالاهای ایرانی توسط محصولات هندی، پاکستانی و چینی از دست می‌رود، بلکه سرمایه‌های ملی همچنان از طریق قاچاق و مبارزه با آن تلف شده، و تولیدکننده‌های داخلی به جای رقابت با اجناس درجه یک خارجی، در مصاف با محصولات بی‌کیفیت قاچاق، گرفتار یک جنگ قیمتی شده و قافیه را می‌بازند.

یکی از بدیهیات اقتصاد امروز این است که لازم نیست هر کشور همه آنچه نیاز دارد را خود بسازد. بلکه گاهی می‌تواند با صرف هزینه اقتصادی بسیار کمتر، نیاز خود را از طریق تجارت آنچه نیاز دارد، برآورده سازد. عضویت در سازمان تجارت جهانی فرصت دسترسی ارزان به تکنولوژی و ماشین‌آلات موردنیاز برای صنایع مختلف را نیز فراهم خواهد ساخت. این امتیاز می‌تواند با نوسازی صنایع کشور و کاهش بهای تمام‌شده محصولات، رقابت‌پذیری

کالاهای ایرانی را افزایش دهد.

تحریم‌های اخیر که در نهایت به واسطه برجام در حال برداشته شدن است، به نوعی ضرورت عضویت در WTO را نشان داد. در شرایطی که ایران توانسته بود پیش از تحریم‌ها خود را به عضویت این سازمان درآورد، به واسطه قوانین این سازمان جهانی، امکان تحریمی به این گستردگی، فراهم نمی‌شد. بنابراین می‌توان با کاهش ریسک آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از تحولات جهانی، ثبات سیاسی و اقتصادی مورد نیاز برای افزایش رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی را در آینده تأمین نمود.

تجربیات روسیه و چین

ورود به بازارهای جهانی و گشودن درب‌های تجارت به روی جهان برای کشورهایی که سهم چندانی در تجارت بین‌الملل ندارند و یا سال‌هاست رویکرد اقتصاد بسته را دنبال نموده‌اند، همواره یک اقدام رعب‌آور و احتیاط‌آمیز بوده است. طبیعتاً همه کشورها علاقه‌مند به ورود محصولاتشان به بازارهای جهانی و افزایش رقابت‌پذیری این کالاها از نظر کیفیت، استاندارد و قیمت هستند. اما همواره این ترس وجود دارد که در صورت گشودن بی‌محابای دره‌های تجارت، با ورود کالاهای خارجی و احیاناً عدم بقای این صنایع در بازار، بیکاری کارگران و خالی شدن بازار داخلی از محصولات کشور برای اقتصاد باقی می‌ماند.

اصلاحات اقتصادی در چین و روسیه به منظور افزایش رقابت‌پذیری محصولات و ورود در عرصه تجارت جهانی با روش‌ها و نتایج متفاوتی انجام شد. روسیه دست به آزادسازی ناگهانی زد و با خصوصی‌سازی‌های گسترده می‌خواست بخش خصوصی ضعیف آن روزهای روسیه، امور تولیدی را به دست گیرد و تحت مدیریت خود، رقابت‌پذیری محصولات را ارتقاء بخشد. این رویکرد نتایج فاجعه باری را به همراه داشت. تورم لجام‌گسیخته سه‌رقمی در کنار بیکاری بالا، خصوصی‌سازی‌های ناقص و ... تنها بخشی از پیامدهای این رویکرد بود. در حالی که چینی‌ها بجای آزادسازی و خصوصی‌سازی‌ها، با بهبود شرایط کسب‌وکار توانستند بازارهای همه جهان را در اکثر حوزه‌ها به تسخیر کالاهای خود درآورند. رقابت‌پذیری بالای کالاهای چینی حتی منجر به برخی کشمکش‌های سیاسی نیز شده است. به‌عنوان مثال آمریکا در موضوع واردات بی‌رویه کفش چینی به خاک خود مجبور شد با چینی‌ها به مذاکره بنشیند و در نهایت احتمالاً در قبال اعطای برخی امتیازات بتواند واردات کفش چینی را تا حدی محدود نماید. لذا روشن است که رقابت‌پذیری محصولات صادراتی تا چه حد می‌تواند قدرت‌آفرین باشد.

تلاش‌های حمایتی

معمولاً دولت‌ها در راستای حمایت از صنایع داخلی، طی یک برنامه مشخص چندساله، تا آنجا که این صنایع بتوانند استانداردهای جهانی را برای ورود به

بازارهای فراملی به دست آورند، اقدامات مختلفی را همچون محدودیت واردات، وضع تعرفه‌های سنگین، افزایش هزینه‌های نگهداری و غیره را سامان می‌دهند. این گونه صنایع را اصطلاحاً صنایع نوزاد [۲] نام می‌نهند. مردم نیز برای حمایت از کارگران و صنایع ملی حاضر می‌شوند برای چند سال هزینه‌های بیشتری را متحمل شده، اما پس از دوره مذکور، صنایع داخلی را در رقابت با محصولات جهانی در بازار داشته باشند و از منافع این رقابت استفاده نمایند. اما در گذشته مشاهده شده این رویکرد همواره نتایج مورد انتظاری را با خود نداشته است. به طوری که صنایع مذکور همچون یک نوزاد عقب‌مانده، به علت حمایت‌های بی‌برنامه دولتی و با استراتژی‌های غلط، منفعلانه تنها به مونتاژ روی آورده و به‌دوراز رقابت جهانی و تنها به واسطه حمایت دولتی قادر به بقاست. از سوی دیگر هزینه‌ها و صدمات این رشد نامتوازن را برای سال‌ها مردم پرداخته‌اند بدون آنکه بهبود ملموسی در رفاه ایشان حاصل شود. صنعت خودرو مثال بارز این ناکامی سی‌وچندساله است.

جمع‌بندی

در امر صادرات در افق آینده باید همگام با اصلاحات فضای کسب‌وکار داخلی، به سمت افزایش رقابت‌پذیری تولیدات ایرانی بود. بنابراین پیشنهاد می‌شود اولویت‌بندی مقاصد صادراتی ابتدا از کشورهای همسایه خصوصاً عراق، افغانستان و پاکستان شروع شود و پس از نفوذ به این بازارها و انجام مطالعات بازار و کسب تجربه از نحوه تعامل با سایر رقبای، به فکر نفوذ به بازارهای کشورهای منا (منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا)، کشورهای آسه‌آن (کشورهای آسیای جنوب‌شرقی) و پیمان شانگهای بود. داشتن بازارهای ثابت در کشورهای منطقه‌ای خصوصاً برای خاورمیانه که همواره صحنه نزاع‌ها و درگیری‌های ملی و محلی است، امری بسیار مهم و تعیین‌کننده است. اگر در همین دوره، مقدمات عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی نیز با موفقیت طی شود، می‌توان با اعتمادبه‌نفس نسبت به رقابت‌پذیری محصولات صادراتی مطمئن بود.

به نظر می‌رسد در سال‌های آتی در صورت برقرار ماندن برجام و همچنین ادامه رویکرد تعاملات سیاسی بین‌المللی، پتانسیل افزایش رقابت‌پذیری برای صنایع دارای مزیت ایران وجود دارد. بازار داخلی ایران نیز به دلیل جذابیت‌های خود به‌طور حتم در معرض حضور تولیدات خارجی خواهد بود. پس بهتر است تا دیر نشده تولیدکنندگان و مسئولان ذی‌ربط در کنار شعار حمایت از کالای ایرانی و فرهنگ‌سازی‌های عموماً شعار محور، اصلاحات لازم را برای افزایش رقابت‌پذیری کالاهای داخلی انجام دهند. چراکه «راز بقا» در اقتصاد پیشرو همین است!

Global Competitiveness Index [۱]

Infant Industries [۲]

۷ چالش مهم پیش روی صادرات در کشور چیست؟

مرتضی لطفی نایب رییس کمیسیون تسهیل تجارت و صادرات اتاق تهران.....

نیستیم و این موضوع بی‌اعتمادی بسیاری را شکل داده است.

۵- باید از شرکت‌های حمل و نقلی که در حوزه صادرات حضور دارند، حمایت شود. مسئولان باید توجه داشته باشند که سهم حمل و نقل در حوزه صادرات ۴۰ درصد است و اگر ناوگان حمل و نقل با مشکل رو به رو باشد عملاً صادرات مختل خواهد شد، بنابراین باید پشتیبانی‌های لازم صورت گیرد. البته در این زمینه گام‌هایی هم برداشته شد و توافق شد تا هزار میلیارد تومان یارانه به بخش حمل و نقل و شرکت‌های فعال در این حوزه داده شود ولی در عمل شاهد این مهم و اجرایی شدن آن نبودیم. شما در نظر بگیرید کشوری همچون چین که بزرگ‌ترین صادرکننده کالاها مختلف در جهان است در سیستم حمل و نقل حتی حمایت‌های لجستیک ارتش کشورش را نیز در اختیار دارد.

۶- نکته دیگر فعال شدن دیپلماسی تجاری و رایزنان بازرگانی است؛ کشورما در حوزه رایزنان بازرگانی فعالیت چندانی در سال‌های گذشته نداشته و باید در این زمینه نیز فعال‌تر عمل کنیم. برای مثال شاهدیم که از ابتدای سال برای صادرات کالاها به کشورهای عراق و افغانستان مشکلاتی به وجود آمده است ولی به دلیل نبود دیپلماسی تجاری منسجم هنوز نتوانسته‌ایم آن‌ها را حل کنیم. علاوه بر رایزنان به اعتقاد من باید بخش خصوصی صادرکننده در هر کشور نیز در این حوزه فعال و منسجم عمل کننده، باید تشکل‌هایی را شکل دهند و در کنار رایزنان و با کمک آن‌ها فعال و یک پارچه عمل کنند تا تاثیرگذاری مناسبی داشته باشند.

۷- نکته مهم دیگری که به اعتقاد من می‌تواند روی صادرات کشورمان و شکوفایی آن تاثیرگذار باشد پیوستن به WTO است، اتفاقی که در سال‌های گذشته تحقق پیدا نکرده است و دولت با گسترش دیپلماسی اقتصادی باید تلاش کند تا این مهم اجرایی شود.

۱- اولین و شاید بتوان گفت بزرگ‌ترین مشکل پیش روی صادرات در کشور ما به روابط بین‌المللی، مالی و بانکی کشورمان با دیگر کشورها باز می‌گردد که همچنان متأثر از دوران تحریم‌های اقتصادی ظالمانه است، اگرچه که در دولت یازدهم تلاش‌های بسیاری در این زمینه صورت گرفته و روابط رو به بهبود رفته است ولی همچنان شاهد چالش‌هایی در این حوزه هستیم به خصوص در زمینه مشکلات بانکی و گشایش اعتبار موانع به صورت کامل برداشته نشده است و همین موضوع صادرات را سخت کرده است.

۲- یکی دیگر از چالش‌های مهم پیش روی صادرات در کشور ما نبود زیرساخت‌های لازم و مناسب است. باید گفت که ما در سال‌های گذشته به این موضوع بی‌توجه بوده‌ایم و تحریم‌ها هم بر آن دامن زده است؛ تا جایی که حالا که با توجه به توافق هسته‌ای شرایط رو به بهبود می‌رود ما زیرساخت‌های مناسب را در حوزه‌های مختلف از جمله بندر، پایانه‌های مرزی و... در اختیار نداریم.

۳- بحث بسیار مهم دیگر نرخ ارز است، این مهم را هرگز نباید فراموش کرد که نرخ ارز تاثیر بسیار زیادی روی صادرات و واردات دارد و عدم یکسان‌سازی و واقعی‌سازی نرخ ارز آسیب‌های بسیاری در این سال‌ها به صادرات کشور وارد کرده و همچنان نیز وارد می‌کند؛ در دورانی که ما شاهد بی‌ثباتی نرخ ارز در کشور و نوسان‌های پی در پی بودیم؛ دیدیم که صادرات کشور با چه بحرانی رو به رو شد. بنابراین برای تقویت صادرات باید به سمت واقعی کردن نرخ ارز و یکسان سازی آن حرکت کنیم.

۴- باید دولت بسته‌های تشویقی برای صادرات کنندگان در نظر بگیرد؛ واقعیت این است که هم اکنون ما روی کاغذ مشوق‌هایی برای صادرکنندگان برتر و نمونه کشور داریم ولی در عمل اقدامی را شاهد

عادات‌های روزانه یک مدیرعامل موثر

سیدمحمد اعظمی نژاد رییس کمیته آموزش و پژوهش انجمن مدیریت ایران.....

دارت و هر بازی دیگری که برای یک کودک کنجکاو می‌تواند جذاب و جالب توجه باشد فراهم کنید. شما می‌توانید هر گاه درباره یک مساله پیچیده سازمانی گیر افتادید، ذهن خود را با کامل کردن یک اسباب بازی لگو یا بازی شبیه آن آزاد کنید و به این ترتیب دقایقی به مغز خود استراحت بدهید.

۷) هرگز از مکاتبه با افراد «خیلی بزرگ» یا ارسال ایمیل به آنها نترسید. شاید برای شما جالب باشد که حتی افراد بسیار بزرگ جامعه برای خواندن مکاتبات و ایمیل‌های شما وقت می‌گذارند و ممکن است این نقطه شروعی برای داد و ستدهای بزرگ‌تر در کسب‌وکار شما باشد.

۸) وقت‌شناسی را به‌عنوان یک اولویت مهم در نظر بگیرید. یکی از مهم‌ترین رفتارهای رهبران بزرگ و موفق وقت‌شناسی است. شما با وقت‌شناسی و به موقع حاضر شدن در جلسات و قراردادهای کاری به دیگران نشان می‌دهید که به چه اندازه قابل‌اعتماد هستید.

دارید. ممکن است برخی گمان کنند این کار اتلاف وقت است، اما تمام مدیران موفق دنیا برای این کار به صورت روزانه وقت اختصاص می‌دهند.

۴) به‌طور مستمر در حال آزمودن و آزمایش باشید. تلاش کنید هر روز چیز جدیدی را آزمایش کنید و در نحوه انجام کار خود تغییر ایجاد کنید. تلاش کنید هر روز راه جدیدی برای انجام بهتر کارها و فعالیت‌ها کشف کنید.

۵) سعی کنید به همه دعوت به جلسات تا حد امکان پاسخ مثبت بدهید. شما هیچ وقت نمی‌توانید پیش‌بینی کنید در هر جلسه پیش رو ممکن است چه کسی را ملاقات کنید یا چه مشاوره سرنوشت‌سازی برای کسب‌وکار خود دریافت کنید، بنابراین حتی‌الامکان حضور در جلساتی که به آن دعوت می‌شوید را رد نکنید.

۶) مغز خود را با انجام بازی‌های فکری تازه نگه دارید. در محیط کاری خود فضایی برای بازی‌هایی مثل فوتبال، شطرنج، بازی لگو،

بررسی و مشاهده رفتارهای روزانه مدیران ارشد شرکت‌های سودآور، می‌تواند بسیار آموزنده باشد. یکی از ویژگی‌های مشترک و مهم این افراد «استمرار» است. در این نوشتار برخی عادات‌های روزانه مدیران ارشد شرکت‌های بسیار موفق و سودآور ارائه می‌شود.

۱) هر روز چیز جدیدی را تجربه کنید. خود را مجبور کنید هر روز کاری خارج از منطقه راحتی خود انجام دهید.

۲) کاری کنید که «روز بد» انتخاب شما نباشد. تجربه داشتن یک روز بد یا یک روز خوب، انتخاب خود ما است. یادتان باشد هر روز متفاوت است و البته داشتن یک روز عالی دقیقاً انتخاب شما است!

۳) درباره روندها و رویدادها مطلع و به روز باشید. سعی کنید هر روز یک تا دو ساعت از وقت خود را به اخبار و اطلاعات درباره روندها و رویدادهای کلی در حوزه کسب و کار خود اختصاص دهید و خود را به روز نگه

وقت‌شناسی نشانه‌ای از احترام قائل شدن به دیگران و فرصتی آسان برای جلب اعتماد آنها است.

۹) هرگز از دیگران کاری را که خود انجام نمی‌دهید درخواست نکنید. هرگاه از کارکنان خود درخواست انجام کاری را دارید، ابتدا برای آن شخصا آستین بالا بزنید و به همه افراد نشان دهید که خود الگوی مناسبی برای آن هستید. به یاد داشته باشید رهبران الگوی راه کارکنان خود هستند.

۱۰) هر روز زمانی را برای یادگیری از رهبران بزرگ اختصاص دهید. سعی کنید زمانی از روز را به سخنرانی‌ها، مصاحبه‌ها و پانل‌های گفت‌وگوی دیگر رهبران اختصاص دهید. شما با این روش می‌توانید درس‌های بزرگی را با سرعت بیاموزید.

۱۱) ورزش و مراقبه روزانه داشته باشید. هر روز صبح ۲۰ دقیقه از وقت خود را به مراقبه و هر شب ۲۰ دقیقه به تمرینات بدنی اختصاص دهید. اطمینان داشته باشید این کار موجب افزایش انرژی روزانه، بهره‌وری و تمرکز فوق‌العاده شما خواهد شد.

۱۲) هنگام رانندگی به کتاب‌های صوتی آموزشی گوش کنید. همه ما روزانه حداقل ۳۰ دقیقه یا خیلی بیشتر در ترافیک شهری در هنگام رفت و آمد به محل کار هستیم. یکی از عادت‌های مدیران ارشد شرکت‌های سودآور، استفاده از این زمان برای شنیدن کتاب‌های صوتی آموزشی است. شما با این روش می‌توانید هر چند روز، یک کتاب را گوش دهید و به این ترتیب از این زمان برای «خودتوسعه‌ای» بهترین بهره را ببرید.

شما را تکمیل کنند.

۱۵) به تغذیه خود توجه کنید. حفظ سلامتی در رهبران سازمانی موضوعی بسیار جدی و مورد توجه است. مدیران ارشد شرکت‌های بسیار سودآور به ورودی‌های غذایی خود توجه ویژه دارند و همیشه با حفظ رژیم غذایی مناسب خود را در بهترین حالت نگاه می‌دارند.

۱۶) همیشه آرامش خود را حفظ کنید. تقریباً هرگز نمی‌توان رفتار عصبی و خشن در مدیران ارشد شرکت‌های بسیار سودآور مشاهده کرد. حفظ تعادل و آرامش حتی در شرایط بحرانی یکی از نقاط قوت کلیدی این افراد است. سعی کنید به صورت روزانه برای حفظ آرامش در رفتارهای بین فردی تمرین کنید. به یاد داشته باشید نتایج عملکردی رهبران در سازمان‌ها دستاوردهای عادت‌های روزانه آنها است. بنابراین بهترین عادت‌ها را به صورت روزانه برای خود تکرار کنیم.

۱۳) هر روز صبح با یک نگرش مثبت واگیردار از خواب بلند شوید! شما می‌توانید هر روز صبح را با تشکر از خداوند برای داشتن نعمت‌ها، خانواده، فرزندان، دوستان، کار و هر چیز خوب دیگری که در اختیار دارید شروع کنید. سعی کنید هر روز صبح را با یک اندیشه مثبت و قوی آغاز کنید و باور داشته باشید که این روشی عالی برای غلبه بر موانع روزانه است و از آن مهم‌تر آنکه تلاش کنید این طرز نگرش را به صورت واگیردار بین دیگران پخش کنید.

۱۴) اطراف خود را با کسانی پر کنید که مهارت‌های شما را کامل می‌کنند. به عنوان یک رهبر نیاز است که درباره کسب و کار خود اطلاعات کافی داشته باشید، اما این هرگز به معنای آن نیست که همه چیزدان یا عقل کل باشید. برای اینکه بتوانید به نتیجه‌ای عالی در کسب و کار خود برسید، تیم کاری خود را از افرادی شایسته و توانمند بسازید تا مهارت‌های

۷ استراتژی ضروری برای موفقیت کار تیمی

مترجم: الهام شیخان

اجرا است؟ البته که این طور است. مشخص شده که تعداد کسب و کارها و تیم‌های مجازی در حال افزایش است. گزارش مطالعات موسسه تحقیقاتی سیسکو در سال ۲۰۰۹ اعلام کرد که تیم‌های مجازی برای انجام بسیاری از کارها گزینه بهتری هستند. این رویکرد با امکان به اشتراک‌گذاری اطلاعات باعث بهبود شرایط کار می‌شود. اما این نوع کار گروهی نیز با موانعی روبه‌رو است، مانند کار در دفتر کاری معین که در حال حاضر با کمک اینترنت و پلتفرم‌های ابری تسهیل شده است. در این رویکرد در دسترس بودن بدون محدودیت مکانی یکی از امکانات جدید است. به علاوه در انجام کار تیمی به صورت مجازی نیز باید این نکته را در نظر گرفت که کارکرد تیم‌هایی که متشکل از کارمندان زن و مرد هستند بسیار موفق‌تر از تیمی که افراد همسان دارند، خواهد بود. به‌طور کلی ۷ استراتژی مهمی که در موفقیت یک کار تیمی - چه به صورت سنتی و چه مجازی - بسیار تاثیرگذار خواهند بود، عبارت است از:

(۱) **تعهد:** همه انسان‌ها در تجربه‌های روزمره‌شان آموخته‌اند که اگر خود را متعهد به چیزی کنند، نیمی از راه موفقیت را طی کرده‌اند. آدام کریک، برنده مدال طلای المپیک کانادا می‌گوید: «تعهد اعضا تعیین‌کننده برنده یا

می‌تواند سازنده باشد؟ از آنجا که انسان‌ها خودمحور هستند و موجودات خودخواهی نیز هستند و می‌خواهند حتماً به موفقیت دست پیدا کنند، اگر به تیم خود متعهد شوند، این خودخواهی باعث می‌شود اعمال آنها تیم را به سمت موفقیت ببرد. باید به این نکته توجه داشت که موفقیت یک تیم در دستیابی به یک هدف مشترک قرار دارد.

اما آیا کار تیمی و کسب موفقیت در جهان مدرن با کار از راه دور یا کار مجازی هم قابل

یک تیم زمانی کارآمد و سازنده است که احساس لذت از کار کردن را در اعضای خود برانگیزاند و همه افراد از حضور در تیم راضی باشند. با انجام کارها به صورت تیمی، تولید افزایش می‌یابد و اعتماد بیشتری نیز ایجاد می‌شود و با افزایش رضایتمندی بین افراد، موفقیت و بهره‌وری نیز افزایش یافته و در نتیجه یک تیم کارآمد و سازنده به آسانی به اهداف خود دست پیدا می‌کند. حال سوال این است که چقدر کار تیمی در محیط کسب و کار

بازنده بودن تیم است.» او معتقد است که برای کارآمد بودن یک تیم، اعضای آن باید منافع شخصی خود را رها کنند و اگر ایده‌هایشان مورد قبول جمع نبود بتوانند خود را کنترل کنند. در واقع، تغییر نگرش و استانداردها و روال کاری و حتی اخلاق کاری، کار سختی است. تعهد به تیم به معنی استقبال از نگرش‌ها و آرمان‌ها و روال کاری تیم است و فعالیت اعضا باید به رشد آنها و هدف مشترک تیم نزدیک باشد.

(۲) برقراری ارتباط: از لحظه تولد به اشتراک‌گذاری و درک اطلاعات متقابل شروع می‌شود. هنر گوش دادن و پاسخ دادن در DNA ما حک شده است. هوش تجاری، مهارت‌های ارتباطی خوب و انگیزه پیشرفت تاثیر مثبت بر فرهنگ کار تیمی در سازمان می‌گذارد. ارتباطات در فضای مجازی هم به‌خوبی ارتباطات شفاهی به کار می‌رود؛ به‌خصوص زمانی که می‌خواهیم تغییرات مورد نظر را سریع به افراد تیم اطلاع دهیم.

(۳) همکاری: همکاری همان برقراری ارتباط است که به‌صورت روزمره آن را انجام می‌دهیم. همکاری هنگامی که تبدیل به یک مهارت شود، می‌توان از آن برای اداره کارهای توسعه یافته و سپردن کارها به افراد دیگر در تیم استفاده کرد. همکاری اعضای تیم را کنار هم جمع می‌کند و اعضا می‌توانند از پلت‌فرم‌های مبتنی بر همکاری برای انجام برخی کارها استفاده کنند. برای اینکه همکاری نتایج مثبت به همراه داشته باشد، استراتژی پشت آن باید به خوبی برنامه‌ریزی شده باشد.

(۴) تعیین نقش و احترام به آن: نقش‌ها به‌عنوان راهنما عمل می‌کنند و قوانین و تعهدات بر اساس جایگاه شغلی تعیین می‌شوند. بدون قوانین و تعیین نقش‌ها هرج و مرج به

وجود می‌آید. هیچ‌کس رئیس یا کارمند به دنیا نمی‌آید. با تعیین نقش‌ها همه در کنار هم و با کمک هم می‌توانند کارها را به انجام برسانند. تقسیم نقش می‌تواند موقتی یا دائمی باشد. تعیین نقش‌ها تصمیمی است که همه افراد تیم باید بگیرند.

ایجاد کنند. اما اگر چالش‌ها زیاد شوند می‌توانند تهدیدآمیز نیز باشند. ما همان‌طور که به همکاری و ارتباط نیاز داریم به زندگی کردن در یک تیم و انجام کارها به‌صورت تیمی هم نیاز داریم. در همکاری با یکدیگر، با نقاط قوت و ضعف تیم آشنا می‌شویم. این فرصتی را برای ما فراهم می‌کند تا عکس‌العمل همکارانمان را در زمان چالش‌ها ببینیم که آیا در این زمان همیاری و کمک می‌کنند یا راه‌حل بهتری در نظر دارند. همچنین، با دانستن عیب‌هایشان، قدرت پیش‌بینی در زمان بحران را خواهیم داشت و به سرعت می‌توان روند کار و عملکرد را بهبود بخشید.

(۷) مشارکت: اعضا در هر مرحله از کار به یک اندازه نقش و مسوولیت نخواهند داشت؛ با این حال یک چیز مسلم است، همه به همدیگر کمک خواهند کرد. در محیط کسب‌وکار آنلاین نقش‌ها در اشتراک‌گذاری دانش و اطلاعات تعریف شده‌اند و به دنبال رسیدن به بالاترین استانداردهای عملکرد و همچنین کمک در استفاده از زمان و منابع خواهند بود.

(۵) سازش و توافق: چه تیمی که از پلت‌فرم‌های آبری استفاده می‌کنند و چه تیمی که در یک محیط کاری حضور دارد، باید زمانی را برای رسیدن به توافق و سازش در نظر بگیرد. اگر بعد از یک جلسه سازش همه اعضا از آن راضی نباشند، افراد انگیزه و تعهدشان را از دست می‌دهند. ارائه راه‌حل راهی برای رسیدن به توافق است و آن به این معنی است که نظر همه اعضا شنیده می‌شود و در تصمیم‌ها در نظر گرفته می‌شود. همه با هم گفت‌وگو می‌کنند و به یک تصمیم واحد می‌رسند. در چنین تیمی که به همه افراد اهمیت داده می‌شود، تعهد به تیم وجود دارد.

(۶) چالش: بهترین روش غلبه بر موانع، روش تیمی است. چالش‌ها می‌توانند انگیزه

۸ عادت بدی که با درآمد بالا هم باعث فقر شما می‌شوند

حتما برای شما هم پیش آمده که یک‌باره به خود می‌آید و از اینکه همه پول‌هایتان دود شده‌اند شگفت‌زده می‌شوید و نمی‌دانید که این همه پول کجا رفتند. آیا تا حالا به این اندیشیده‌اید که چرا آخر هر ماه حساب بانکی‌تان خالی است؟

زیاد به این موضوع فکر می‌کنید که چه سوراخ‌های نامرئی وجود دارند که دائما سرمایه شما را می‌بلعند؟ اگر اینگونه است، احتمالا اینجا محل مناسبی برای برخی پاسخ‌ها است. در این مطلب قصد داریم که به شما بگوییم دقیقا چه دلایلی باعث می‌شوند که شما علی‌رغم درآمد خوبتان، چندان قادر به پس‌انداز نیستید. در اینجا به ۸ عادت ناپسندی می‌پردازیم که در صورت سهل‌انگاری، درون درآمد شما رخنه کرده و تمام سرمایه‌تان را می‌خورند. پس در ادامه با ما همراه باشید.

با افزایش درآمد، بیشتر خرج می‌کنید
اینکه در صورت توان‌تان، استاندارد زندگی‌تان را بالا ببرید، هیچ مشکل و خطری ندارد. اما اگر شما شخصی هستید که دائما دنبال راه‌های جدید برای خرج کردن پول‌هایتان می‌گردید، احتمالا به زودی زود در شرایط بسیار سخت و پیچیده‌ای گرفتار خواهید شد. اگر با هرگونه افزایشی در درآمادتان (و یا حتی عدم افزایش آن) دائما هزینه‌هایتان را افزایش دهید، واقعا سخت است که بتوانید هیچ پس‌انداز واقعی داشته باشید.

همیشه بر حال تمرکز دارید و اصلا نگران آینده نیستید

به طور معمول هنگامی که افراد از پس حل یک موضوع سخت و مهم بر نمی‌آیند، سعی می‌کنند که آن را نادیده بگیرند و این دقیقا دستورالعمل وقوع فجایع است. البته در زمینه مالی هم موضوع به همین شکل است. به طور معمول مردم روی نیازهای فعلی‌شان تمرکز می‌کنند و مذبوحانه سعی می‌کنند اینگونه بیاندیشند که نیازهای آینده‌شان هم به شکلی و در زمانی بالاخره حل خواهند شد. همان مثال ما ایرانی‌ها که برای هر چیزی می‌گوییم «بالاخره خدا بزرگه».

ضروری است که شما همیشه در دورنمای ذهنتان نگاهی هم به آینده داشته باشید و برای هر تصمیم مالی آینده را هم مد نظر قرار دهید. علاوه بر این بهتر است که همیشه مراقب و نگران همه چیز در زمان حال باشید و بیشترین تلاشتان را هم برای حذف و تامین آینده به کار بیندید.

فکر می‌کنید که هنوز برای پس‌انداز خیلی زود است

هنگامی که جوان هستید، احتمالا به دنبال انواع مختلف لذت و سرگرمی هستید که با پول می‌توانید آنها را بخرید. مردم اغلب فکر می‌کنند که هم‌اکنون برای شروع پس‌انداز یا سرمایه‌گذاری هنوز خیلی زود است. اشتباه،

اشتباه! هیچ وقت برای پس‌انداز بخشی از درآمادتان زود نیست. مهم نیست که چقدر این درآمد کم یا زیاد باشد و شما در چه سنی باشید. از همین امروز پس‌انداز را شروع کنید. در حقیقت، متخصصان می‌گویند که شما باید قبل از آنکه چیزی خرج کنید، اول به فکر پس‌انداز باشید. همیشه بخشی از هر میزان پول یا درآمدی را که دارید، پس‌انداز کنید و آنگاه برای خرج کردن بقیه آن نقشه بکشید.

هیچ وقت حساب و کتاب پولتان را نگه نمی‌دارید

همه ما فکر می‌کنیم که همیشه می‌دانیم که پول‌هایمان کجا می‌روند و کی به اتمام می‌رسند. شورش‌بخانه، این موضوع در خصوص اغلب ما صدق نمی‌کند. ما ممکن است مراقبت هزینه‌های اصلی‌مان باشیم، اما چیزهای کوچکی که معمولا پول‌هایمان را می‌خورند بیشتر از موارد بزرگ اهمیت داشته و هزینه می‌تراشند.

ایده بسیار خوبی است که از همین الان یک دفتر یادداشت برداشته و تمامی درآمدها و هزینه‌هایتان با ریز جزئیات (از کم تا زیاد) درون آن ثبت کنید. اینگونه بسیار بهتر می‌توانیم مسائل مالی‌مان را مدیریت و کنترل کنیم و دیدگاه بهتری در خصوص هزینه و درآمد ماهیانه و سالیانه زندگی‌مان خواهیم داشت.

عدم برنامه‌ریزی بودجه یا بودجه‌بندی ضعیف

شاید شما همه چیز را مکتوب می‌کنید. ولی مانند اغلب افراد نقطه شروع یک برنامه‌ریزی بودجه درست را گم کرده‌اید. داشتن یک بودجه واقعی و به درستی مکتوب، کاری است که می‌تواند تمامی برنامه‌های مالی شما را به موفقیت برساند. یک برنامه بودجه ماهیانه تهیه کرده و به سختی از آن پیروی کنید. این را می‌توان از تجربیات شخصی افراد زیادی دریافت: این موضوع می‌تواند تفاوت بسیار بزرگی در چگونگی نگاه شما به پول ایجاد کند. در غیاب یک برنامه بودجه، بسیار ساده است که همه چیز را بابت هزینه‌های غیرضرور بر باد دهید.

نامشخص بودن خواسته‌ها، نیازها و مسائل مالی تان

برای اینکه بتوانید پولی پس‌انداز کرده و ثروتی جمع کنید، چیزی که نهایت اهمیت را دارد این است که شما مسلماً باید در خصوص آنچه که باید داشته باشید، خوب است که داشته باشید و نباید داشته باشید، حسابی مراقب باشید. شما لازم است که اهداف مالی تان را اولویت‌بندی کنید. اگر ثروتمند شدن جزو اولویت‌های اصلی تان باشد، آنگاه لازم است که برخی از لذت‌های فعلی را فدا کنید، خواه دوست داشته باشید خواه نه. در خصوص اهداف تان با خودتان روراست باشید و آنها را بنویسید. در فواصل منظم آنها را مرور کنید تا خودتان را در مسیر درست نگه دارید.

بدهی‌هایتان را نادیده می‌گیرید

برای بسیاری از مردم، مهم امروز زندگیشان است. علاقه دارند که حجم زیادی از منابع مالی‌شان را با لذت بخورند. این حقیقت دردناکی است. هنوز آنها نمی‌دانند که چگونه

از این چرخه معیوب و شرورانه بیرون بیایند که آنها را بدون پس‌انداز یا با پس‌اندازی اندک رها کرده است. اول از همه، پرداخت دیون و قرض‌ها را در صدر لیست هزینه‌های ماهیانه تان ثبت کنید. برنامه منظمی برای این موضوع بچینید و شدیداً به آن پایبند باشید، مهم نیست که چه اتفاقی خواهد افتاد. شما که نمی‌خواهید باور کنید فقیرید، هستید؟

دائماً در حال ارتقای

گجت‌های الکترونیک تان هستید

هیچ محدودیتی در این زمینه وجود ندارد. در

حالی که هیچ ضرر و زیانی در خرید گجت‌هایی نیست که واقعا نیاز دارید، اما خرید آنها تنها به این دلیل که نسل جدید موبایل‌تان وارد بازار شده، قطعاً باعث می‌شود که شما بیش از سود با ضرر و آسیب روبه‌رو شوید. پس از همین امروز زندگی‌تان را تغییر دهید و هر کاری که لازم است را همین الان انجام دهید چون شما قادر به انجام آن هستید. به خودتان لطف کرده و سفرتان به سوی ثروتمندی را همین امروز آغاز کنید. به قول ویلیام شانتز، اگر پس‌انداز کردن اشتباه است، من هیچ وقت نمی‌خواهم کار درست را انجام دهم.

اشتراک

- هزینه ارسال عادی از مشترکان دریافت نمی‌شود.
- افزایش قیمت نشریه در طول دوره اشتراک مشمول مشترکان قبلی نمی‌شود.
- تسهیلات اشتراک برای روزنامه‌ها مجلات عمومی و مجلات تخصصی به ترتیب تا سقف ۵۰۰، ۲۵۰۰ و ۵۰۰۰ تومان به ازای هر نسخه.
- برای ثبت اشتراک کافی است به سایت www.eshterak.ir مراجعه نمایید.

مشترک شوید

صنعت نساجی
پژوهش و توسعه
ماهنامه علمی، فنی و اقتصادی

www.eshterak.ir

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
با هدف گسترش فرهنگ مطالعه
و حمایت از مطبوعات طرح تخفیف اشتراک
تا سقف ۵۰ درصد را اجرا می‌کند.